ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ-ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

mm

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗΣ ΣΒΑΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

1. ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΠΟΛΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ....3
1.1 ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ....3
1.2 ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ....3
1.3 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ....3
1.4 ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ....3
1.5 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΒΑΑ....3
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ....5
2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ....5
2.1.1 ΑΚΡΙΒΗ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ....5
2.1.2 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ....7
2.1.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ....7
2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ....46
2.3 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ....57
2.4 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT)....60
2.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ....62
2.5.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ....62
2.5.2 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ....64
2.5.3 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ....66
2.5.4 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ 68
3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ....71
3.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ....71
3.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ....76
3.2.1 ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ....76
3.2.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ....76
3.2.3 ΕΝΤΑΞΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 ΚΑΙ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ....79
3.3 ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ....80
3.3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027....80
3.3.2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ....82
4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ/ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ....86
4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ/ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ....86
4.1.1 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1....90
4.1.2 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2....119
4.1.3 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3....126
4.2 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΕΡΓΩΝ....138
5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ....

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ/ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 140
6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ....153
6.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ....160
6.2.1 ΤΟΠΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ....160
6.2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ....161
6.2.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ....161
6.2.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ....163
6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ....164
7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ....170

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 186

1. ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗΣ ΣΒΑΑ ΠΟΛΗΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

1.1. ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Ρεθύμνης

1.2. ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

1. Δήμος Ρεθύμνης

1.3. ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Οι οικιστικές ζώνες: Περιβόλια – Καλλιθέα – Μασταμπάς – Κουμπές της Πόλης του Ρεθύμνου

1.4. ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ονοματεπώνυμο:	Γιώργης Μαρινάκης
Τίτλος / θέση στην αστική αρχή:	Δήμαρχος
Τηλ. επικοινωνίας:	28313-41301
e-mail επικοινωνίας:	dimosrethymno.gr

1.5. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ

Ονοματεπώνυμο:	Άγγελος Μαλάς

Τίτλος / θέση στην αστική αρχή:	Αντιδήμαρχος Τεχνικών Θεμάτων και Προγραμματισμού
Τηλ. επικοινωνίας:	28310-40030
e-mail επικοινωνίας:	angelosmalas@gmail.com

Σας υποβάλλουμε την Αναθεωρημένη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με τίτλο: «Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Ρεθύμνης» για τις περιοχές Κουμπέ-Μασταμπά-Καλλιθέα-Περιβόλια της πόλης του Ρεθύμνου, στο πλαίσιο της πρόσκλησης Α.Π. 2750/30.05.2023 της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» και της απόφασης έγκρισης της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Ρεθύμνης με Α.Π. οικ.5823/09.11.2023 και βεβαιώνουμε για την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στην παρούσα.

Για την Αστική Αρχή Ρεθύμνου Αρ. Πρωτ. ……../ ……..

Ονοματεπώνυμο

Γιώργης Χ. Μαρινάκης

Δήμαρχος

Υπογραφή

Σφραγίδα

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Παρέμβασης

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης ανέρχεται σε 2.500 στρέμματα περίπου (Περιβόλια 823 στρ., Καλλιθέα 523 στρ. Μασταμπάς 769 στρ., Κουμπές 385 στρ.). Ο πληθυσμός στην περιοχή παρέμβασης ανέρχεται σύμφωνα με στατιστική εκτίμηση σε 29.800 κατοίκους, ενώ η μέση πληθυσμιακή πυκνότητα είναι 1376 κάτοικοι/τ.χιλ.

Τα φυσικά όρια της περιοχής Κουμπέ.

Βόρεια: όριο οικισμού (θάλασσα), λεωφόρος Σταμαθιουδάκη

Ανατολικά: οδός Σφακίων, οδός Ανθυπολοχαγού Ψυχουντάκη, όριο οικισμού

Νότια: οδός Μάνου Χατζηδάκη, οδός Αποστολάκη, όριο οικισμού, οδός Βογιατζάκη, όριο οικισμού

Δυτικά: όριο οικισμού

Τα φυσικά όρια της περιοχής Μασταμπά

Βόρεια: οδός Δρίσκου, οδός Κριάρη, οδός Κουμουνδούρου, λεωφόρος Μοάτσου

Ανατολικά: οδός Καζαντζάκη, οδός Αγίου Ιωάννη

Νότια: όριο οικισμού, οδός Ιδομενέως, όριο οικισμού, οδός Πάτροκλου, οδός Καστενάζο, όριο οικισμού

Δυτικά: οδός Γαβαλάδων, όριο οικισμού, οδός Τιμίου Σταυρού, όριο οικισμού, οδός Ανθυπολοχαγού Ψυχουντάκη

Τα φυσικά όρια της περιοχής Καλλιθέα

Βόρεια: οδός Ζυμβρακάκη, οδός Λουκάρεως, οδός Αντισμηνάρχου Βασιλάκη, λεωφόρος Εμ. Πορτάλιου, λεωφόρος Μάρκου Πορτάλιου,

Ανατολικά: Ρέμα Κόρακα Καμάρα

Νότια: όριο οικισμού, οδός Βάρναλη, όριο οικισμού, οδός Τζανιδάκη, όριο οικισμού, οδός Γενεράλη, όριο οικισμού, οδός Σπύρου Λίτινα, όριο οικισμού

Δυτικά: οδός Αγίου Ιωάννη, οδός Καζαντζάκη

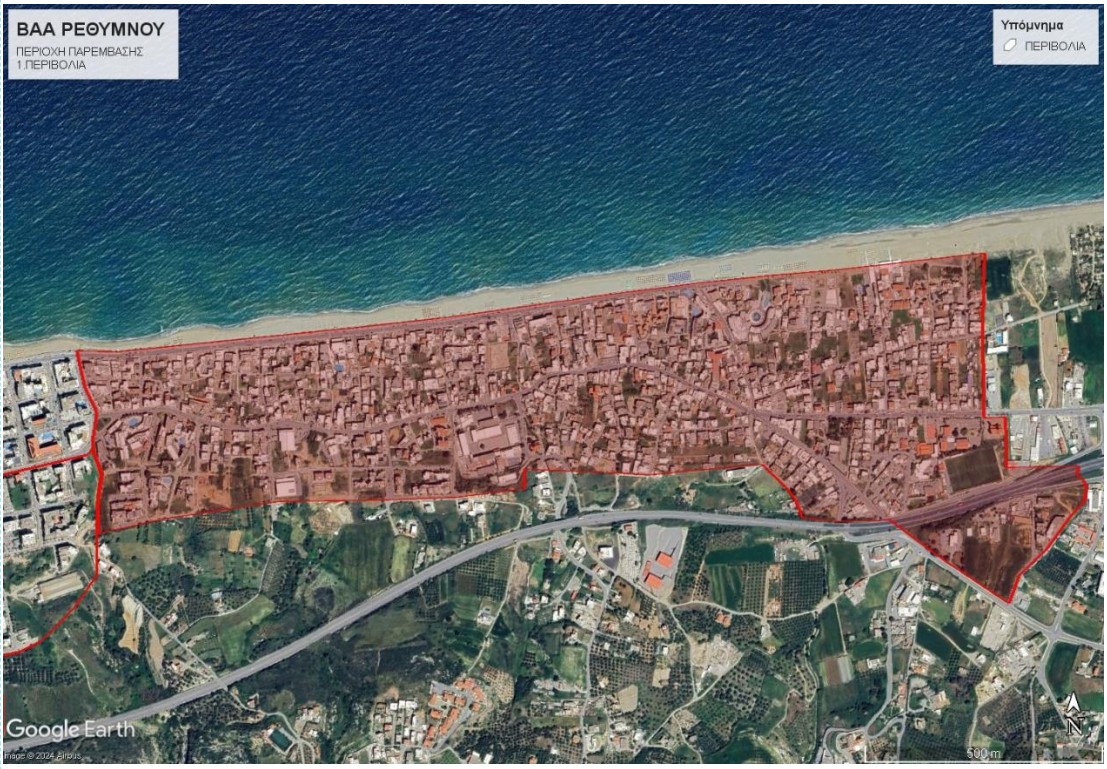

Τα φυσικά όρια της περιοχής Περιβόλια

Βόρεια: οδός Άρη Βελουχιώτη

Ανατολικά: όριο οικισμού, Λεωφόρος Μάχης Κρήτης, όριο οικισμού, οδός Παπά Νουφράκη

Νότια: Επαρ. Οδός Ρεθύμνου Πρασιών, Εθνική οδός Ε75, οδός Ψηλορείτη, όριο οικισμού οδός Κουρταλιώτη, όριο οικισμού, οδός Χαριτάκη, όριο οικισμού, οδός Βογιατζάκη

Δυτικά: Ρέμα Κόρακα Καμάρα, οδός Ελευθερίας

2.1.2 Χαρτογραφική αποτύπωση

Χάρτης της Περιοχής Παρέμβασης

2.1.3 Υφιστάμενη κατάσταση

α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Πληθυσμιακή Δυναμική

Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης, σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της απογραφής του 2021 της ΕΛΣΤΑΤ ανέρχεται σε 57.216 κατοίκους, σημειώνοντας σημαντική αύξηση μεγέθους 3,05% συγκριτικά με το 2011 την ίδια στιγμή που στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 0,87%, στοιχείο που δηλώνει την ιδιαίτερη δυναμική του Δήμου και την ελκυστικότητά του ως τόπου κατοικίας και εργασίας.

Αντίστοιχα στην Δημοτική Κοινότητα (Δ.Κ.) Ρεθύμνης, μέρος της οποίας αποτελεί η περιοχή παρέμβασης, ο πληθυσμός αυξήθηκε από 34.300 το 2011 σε 35.763 το 2021, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 4,27%, αρκετά υψηλότερη από αυτήν σε επίπεδο Δήμου. Στην Δ.Κ. Ρεθύμνης είναι συγκεντρωμένο το 62,5% του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου και η πλειονότητα κατοικεί στο Ρέθυμνο, την πρωτεύουσα του Δήμου, που φιλοξενεί την πλειοψηφία των οικονομικών δραστηριοτήτων, των υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων. Αναφορικά με τον μόνιμο πληθυσμό της πόλης του Ρεθύμνου, αυξάνεται συνεχώς από το 1991 ως το 2011, τάση η οποία φαίνεται να συνεχίζεται έως και σήμερα (1991: 24.893, 2001: 28.959, 2011: 32.468).

Ειδικότερα και σε ότι αφορά το πληθυσμιακό μέγεθος της περιοχής παρέμβασης (Περιβόλια, Καλλιθέα, Μασταμπάς, Κουμπές) στη βάση των δεδομένων της απογραφής του 2021 για τη Δ.Κ. Ρεθύμνης και μετά από στατιστική αναγωγή, εκτιμάται σε 29.800 μόνιμους κατοίκους.

Πίνακας : Πληθυσμιακή Εξέλιξη

ΧΩΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	Μόνιμος Πληθυσμός		Μεταβολή 2011-2021
	2011	2021	

Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνης	37.462	38.759	3,46%
Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνης	**34.300**	**35.763**	**4,27%**
Δήμος Ρεθύμνης	55.525	57.216	3,05%
Π.Ε. Ρεθύμνης	85.609	84.866	-0,87%
Περιφέρεια Κρήτης	623.065	624.408	0,22%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές πληθυσμού 2011 και 2021 (ιδία επεξεργασία)

Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, η Δ.Κ. Ρεθύμνης είναι ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένη, λόγω της ύπαρξης του αστικού κέντρου του Ρεθύμνου. Η πληθυσμιακή πυκνότητα αυξάνεται διαχρονικά και το 2021 φθάνει τους 1.376 κατοίκους /τ.χλμ. σημειώνοντας πολύ μεγάλη απόκλιση από την αντίστοιχη τιμή σε επίπεδο Δήμου και Περιφερειακής Ενότητας.

Πίνακας : Πληθυσμιακή Πυκνότητα 2001,2011,2021

ΧΩΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2001	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2011	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2021
Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνης	259	297	308
Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνης	**1.159**	**1.319**	**1.376**
Δήμος Ρεθύμνης	119	140	144
Π.Ε. Ρεθύμνης	53	57	57

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές πληθυσμού 2011 και 2021 (ιδία επεξεργασία)

Αναλυτικότερα, η διαβάθμιση της πληθυσμιακής πυκνότητας στην περιοχή παρέμβασης αποτυπώνεται στον κάτωθι χάρτη από τον οποίο προκύπτουν μεγαλύτερες τιμές στις γειτονιές της Καλλιθέας και του Μασταμπά.

Χάρτης πληθυσμιακής πυκνότητας Πόλης Ρεθύμνου (2011)

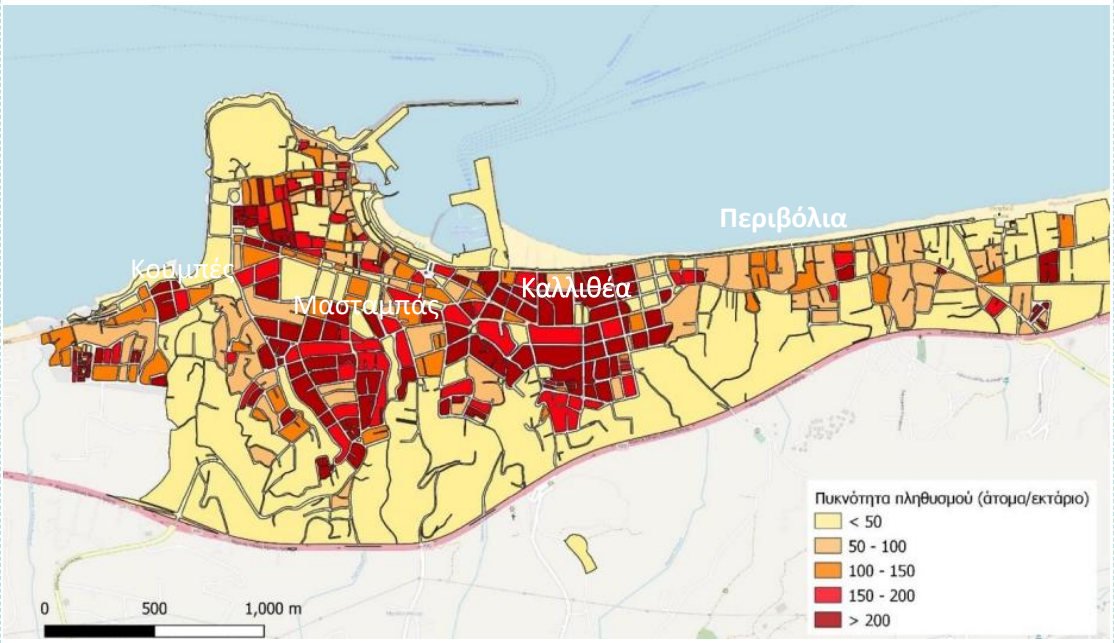

Πηγή: ΣΦΗΟ Δήμου Ρεθύμνης

Σύμφωνα με την διάρθρωση του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών διαπιστώνεται ότι η Δ.Κ. Ρεθύμνης στην οποία εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης δεν αντιμετωπίζει δημογραφικό πρόβλημα, καθώς

αφενός ο πληθυσμός της αυξάνεται και αφετέρου, ο παιδικός πληθυσμός (0-14 ετών) είναι κατά πολύ μεγαλύτερος του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών τόσο το 2001, όσο και το 2011. Συνεπώς, δεν υφίσταται ζήτημα γήρανσης και ανανέωσης του πληθυσμού.

Πρόκειται για έναν υγιή πληθυσμό από δημογραφικής άποψης με θετικούς δημογραφικούς δείκτες. Συγκεκριμένα, ο δείκτης γήρανσης, αν και διαχρονικά αυξάνεται, συγκρατείται σε χαμηλά επίπεδα, ήτοι 65,64% και είναι μικρότερος από τον δείκτη γήρανσης στα ανώτερα διοικητικά επίπεδα.

Αναφορικά με τον δείκτη εξάρτησης που δείχνει κατά πόσο ο παραγωγικός πληθυσμός επιβαρύνεται από τον παιδικό και ηλικιωμένο πληθυσμό, η τιμή του είναι χαμηλή, της τάξης του 37,27% που σημαίνει ότι ανά 100 παραγωγικά μέλη αντιστοιχούν 37 εξαρτώμενα μέλη. Μάλιστα, ο δείκτης εξάρτησης στο διάστημα 2001-2011 μειώθηκε κατά 0,68% ακολουθώντας τη γενικότερη πτωτική τάση σε επίπεδο Δήμου και Π.Ε. Ρεθύμνης.

Πίνακας: Κατανομή πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών

ΧΩΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΕΤΟΣ 2011			
	0-14	15-64	65+	Σύνολο
Δ.Ε. Ρεθύμνης	6.243	26.920	4.299	37.462
Δ.Κ. Ρεθύμνης	**5.622**	**24.988**	**3.690**	**34.300**
Δήμος Ρεθύμνης	9.904	38.853	6.768	55.525
Π.Ε. Ρεθύμνης	14.948	56.462	14.199	85.609
	ΕΤΟΣ 2001			
ΧΩΡΙΚΟ ΕΠΙΠΔΟ	0-14	15-64	65+	Σύνολο
Δ.Ε. Ρεθύμνης	5.891	23.394	3.409	32.694
Δ.Ε. Ρεθύμνης	**5.450**	**21.839**	**2.838**	**30.127**
Δήμος Ρεθύμνης	8.689	32.920	5.663	47.272
Π.Ε. Ρεθύμνης	13.881	52.017	13.059	78.957

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές πληθυσμού 2001 και 2011

Πίνακας: Δείκτες Γήρανσης και Εξάρτησης 2001, 2011

	ΕΤΟΣ 2011		ΕΤΟΣ 2001		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2001-2011	
ΧΩΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ
Δ.Ε. Ρεθύμνης	68,86%	39,16%	57,87%	39,75%	**10,99**	**-0,59**
Δ.Κ. Ρεθύμνης	**65,64%**	**37,27%**	**52,07%**	**37,95%**	**13,56**	**-0,68**
Δήμος Ρεθύμνης	68,34%	42,91%	65,17%	43,60%	**3,16**	**-0,69**
Π.Ε. Ρεθύμνης	94,99%	51,62%	94,08%	51,79%	**0,91**	**-0,17**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές πληθυσμού 2001 και 2011 (ιδία επεξεργασία)

Εκπαιδευτικό Επίπεδο

Η εικόνα της Δ.Κ. Ρεθύμνης ως προς το μορφωτικό επίπεδο είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, δεδομένου ότι το ποσοστό των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατόχων διδακτορικού και μεταπτυχιακού τίτλου είναι υψηλό, της τάξης του 18,66%, υπερβαίνοντας μάλιστα τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Δήμου και Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης (16,40% και 12,88% αντίστοιχα).

Το 44% του πληθυσμού έχει ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ αξιόλογο είναι και το μερίδιο των κατοίκων (4,25%) που είναι πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ποσοστό των ατόμων που εγκατέλειψε την πρωτοβάθμια εκπαίδευση ανέρχεται στο 1,62% και είναι πολύ χαμηλότερο από εκείνο του Δήμου και της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης (2,13% και 3,44

αντίστοιχα%). Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι τα τυπικά προσόντα και το επίπεδο εξειδίκευσης του πληθυσμού είναι σχετικά υψηλό.

Διαχρονικά αυξάνεται η συμμετοχή του πληθυσμού στις ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης και η σχολική διαρροή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση βαίνει μειούμενη από 2,68% το 2001 σε 1,62% το 2011.

Επίσης το ποσοστό των αναλφάβητων μειώθηκε στο διάσημα 2001-2011 από 1,64% σε 0,92%.

Πίνακας: Επίπεδο Εκπαίδευσης (%) πληθυσμού 2011

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Δ.Κ. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ
Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου – Πολυτεχνείου κ.α.	18,66%	16,40%	12,88%
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	4,25%	4,08%	3,46%
Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	31,96%	28,48%	25,29%
Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	11,97%	11,99%	12,76%
Απόφοιτοι Δημοτικού	17,06%	20,56%	25,35%
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1,62%	2,13%	3,44%
Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή	6,65%	7,31%	7,31%
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	0,92%	1,25%	1,92%
Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)	6,92%	7,80%	7,58%

Πηγή: Χαρτογραφικό Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991-2011

Πίνακας: Επίπεδο Εκπαίδευσης πληθυσμού 2001

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Δ.Κ. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ
Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου – Πολυτεχνείου κ.α.	18,11%	14,74%	10,78%
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	3,67%	3,30%	2,66%
Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	36,34%	31,78%	26,97%
Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	13,67%	13,68%	13,58%
Απόφοιτοι Δημοτικού	23,89%	30,37%	36,18%
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	2,68%	3,94%	6,20%
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1,64%	2,19%	3,63%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Χαρτογραφικό Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991-2011

Ειδικότερα σε ότι αφορά στη σχολική διαρροή, αυξάνεται κυρίως με το πέρασμα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και παρά το ότι στην Π.Ε. Ρεθύμνης καταγράφεται το υψηλότερο ποσοστό στην Κρήτη

(1,32%), η Δ.Κ. Ρεθύμνης δεν αντιμετωπίζει σχετικό πρόβλημα, καθώς η εγκατάλειψη του σχολείου αποτελεί φαινόμενο κυρίως των αγροτικών και ορεινών περιοχών και όχι τόσο των αστικών κέντρων.

Πηγή : Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, 2021

Συνολικά στο Δήμο Ρεθύμνης η σχολική διαρροή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενώ από το 2017 ως το 2019 ήταν πτωτική, στο σχολικό έτος 2019-2020 αυξήθηκε κατά 1,31% όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα.

Πίνακας: Εξέλιξη σχολικής διαρροής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση Δήμου Ρεθύμνης

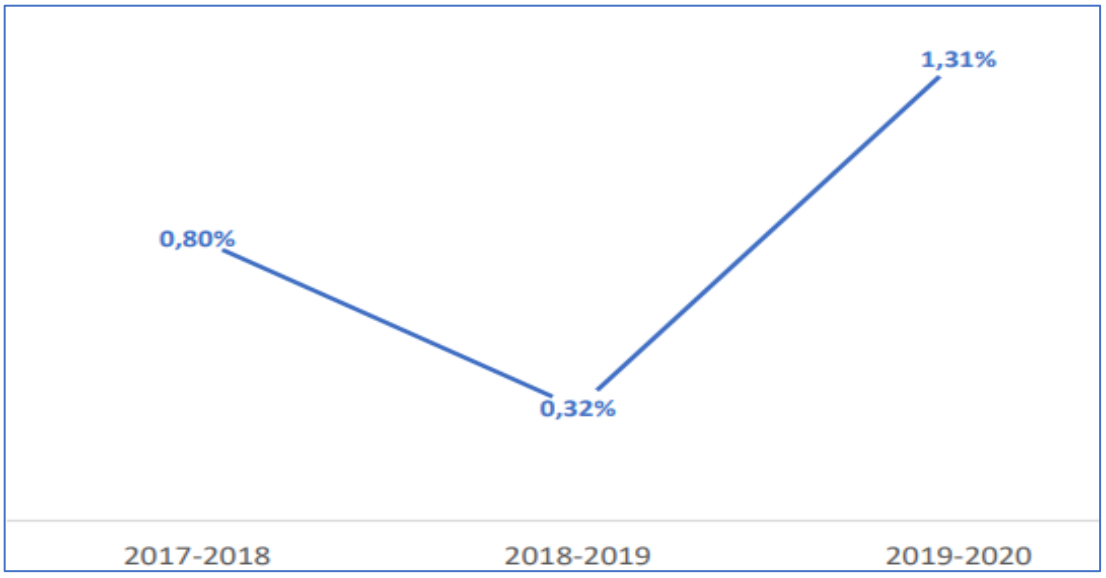

Πηγή: Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, 2021

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται αναλυτικά η σχολική διαρροή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ανά σχολική μονάδα. Διαπιστώνεται ότι το πρόβλημα εντοπίζεται σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες ήτοι στο 3ο και 5ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου (εκτός περιοχής παρέμβασης), ενώ υψηλότερα είναι τα ποσοστά εγκατάλειψης στο Εσπερινό Λύκειο και στο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ρεθύμνου (35% και 24,81% αντίστοιχα). Ουσιαστικά στην περιοχή παρέμβασης δεν καταγράφονται φαινόμενα σχολικής διαρροής.

Πίνακας: Σχολική Διαρροή ανά σχολική Μονάδα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης

Δήμος Ρεθύμνου	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
ΣΧΟΛΕΙΟ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ
1ο ΡΕΘΥΜΝΟΥ	362	0	0,00%	346	0	0,00%	369	0	0,00%
2Ο ΡΕΘΥΜΝΟΥ	410	0	0,00%	404	0	0,00%	424	0	0,00%
3Ο ΡΕΘΥΜΝΟΥ	341	4	1,17%	348	6	1,72%	318	5	1,57%
4Ο ΡΕΘΥΜΝΟΥ	307	0	0,00%	283	1	0,35%	282	0	0,00%
5Ο ΡΕΘΥΜΝΟΥ	194	0	0,00%	198	0	0,00%	202	5	2,48%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	252	0	0,00%	265	1	0,38%	281	0	0,00%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	135	0	0,00%	132	0	0,00%	139	0	0,00%
ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	85	0	0,00%	101	0	0,00%	115	2	1,74%
ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	213	0	0,00%	127	0	0,00%	237	0	0,00%
ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	18	0	0,00%	30	1	3,33%	40	0	0,00%
ΕΕΕΕΚ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	44	0	0,00%	41	5	12,20%	38	0	0,00%

Δήμος Ρεθύμνου	2017-2018			2018-2019			2019-2020		
ΣΧΟΛΕΙΟ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ	ΕΓΓ/ΜΕΝΟΙ	ΔΙΑΚΟΠΗ	% ΔΙΑΡΡΟΗΣ
1Ο ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	396	0	0,00%	344	0	0,00%	319	0	0,00%
2Ο ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	368	0	0,00%	368	0	0,00%	365	0	0,00%
3Ο ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	304	0	0,00%	280	0	0,00%	272	0	0,00%
4Ο ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	46	0	0,00%	96	0	0,00%	106	0	0,00%
ΛΥΚΕΙΟ ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	97	0	0,00%	136	0	0,00%	119	0	0,00%
ΛΥΚΕΙΟ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	119	0	0,00%	95	0	0,00%	83	0	0,00%
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	55	0	0,00%	38	0	0,00%	40	14	35,00%
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	42	0	0,00%			#ΔΙΑΙΡ/0!	30	0	0,00%
ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	241	0	0,00%	241	0	0,00%	229	0	0,00%
1Ο ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	604	34	5,63%	599	1	0,17%	635	0	0,00%
2Ο ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	90	0	0,00%	117	0	0,00%	198	6	3,03%
ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	137	1	0,73%	126	0	0,00%	133	33	24,81%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	**4860**	**39**	**0,80%**	**4715**	**15**	**0,32%**	**4974**	**65**	**1,31%**

Πηγή: Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, 2021

Κατάσταση υποδομών εκπαίδευσης

Στην περιοχή παρέμβασης λειτουργούν σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όπως αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα και τους επόμενους χάρτες. Επίσης, το Ρέθυμνο αποτελεί σημαντικό εκπαιδευτικό κέντρο, καθώς είναι έδρα του Πανεπιστημίου Κρήτης, οι εγκαταστάσεις του οποίου βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη του Γάλλου.

Πίνακας: Σχολικές Μονάδες Περιοχής Παρέμβασης

	Δημοτικά Σχολεία & Νηπιαγωγεία	Γυμνάσια	Λύκεια και άλλες δομές εκπαίδευσης
Μασταμπάς	13ο Δημοτικό Σχολείο & 16ο Δημοτικό Σχολείο 7ο, 10ο & 11ο Νηπιαγωγείο		1ο Λύκειο & Πειραματικό Λύκειο
Καλλιθέα	5ο Δημοτικό Σχολείο, 6ο Δημοτικό Σχολείο & 14ο Δημοτικό Σχολείο 4ο, 5ο, 9ο &13ο Νηπιαγωγείο	2ο Γυμνάσιο	2ο Λύκειο
Περιβόλια	8ο Δημοτικό Σχολείο & 9ο Δημοτικό Σχολείο 6ο και 14ο Νηπιαγωγείο	1ο Πειραματικό Γυμνάσιο	1ο ΕΠΑΛ & Δημόσιο ΙΕΚ Ρεθύμνης
Κουμπές	7ο Δημοτικό Σχολείο 8ο Νηπιαγωγείο	1ο Γυμνάσιο	
Σύνολο Σχολικών Μονάδων Περιοχής Παρέμβασης	**8**	**3**	**4**

Πηγή: Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Ρεθύμνου

Χάρτης υποδομών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

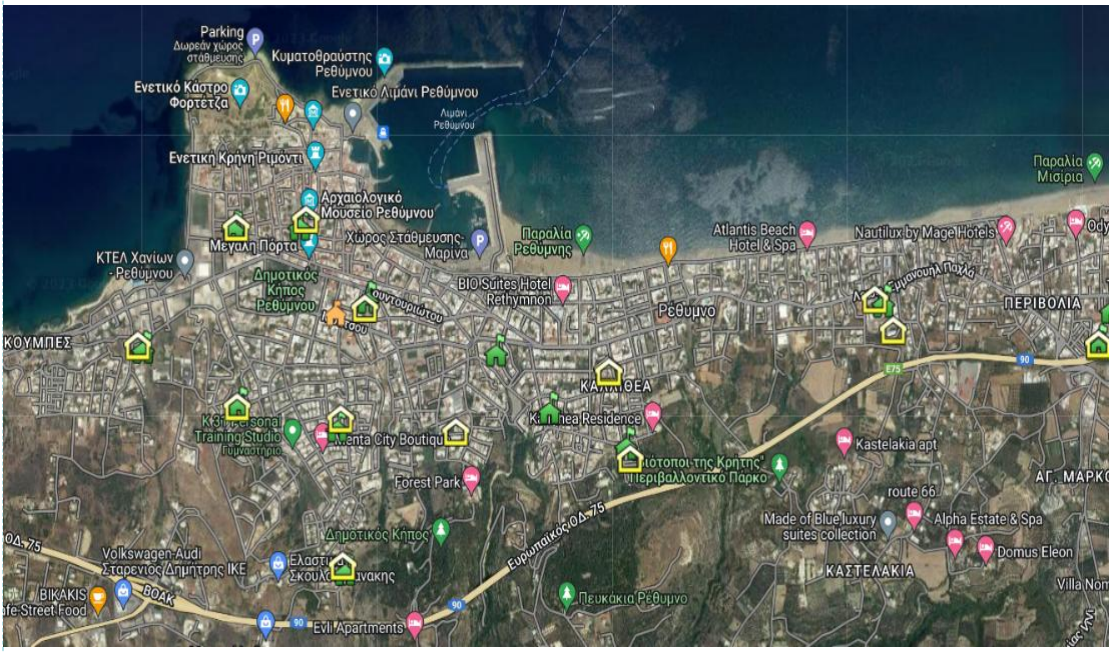

Πηγή: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1jKnfzeKe85SQCWhvDeHKb_hPQI4&hl=en_US&ll=35.354440702428036%2C24.64581227922958&z=11

Χάρτης χωρικής απεικόνισης Γυμνασίων

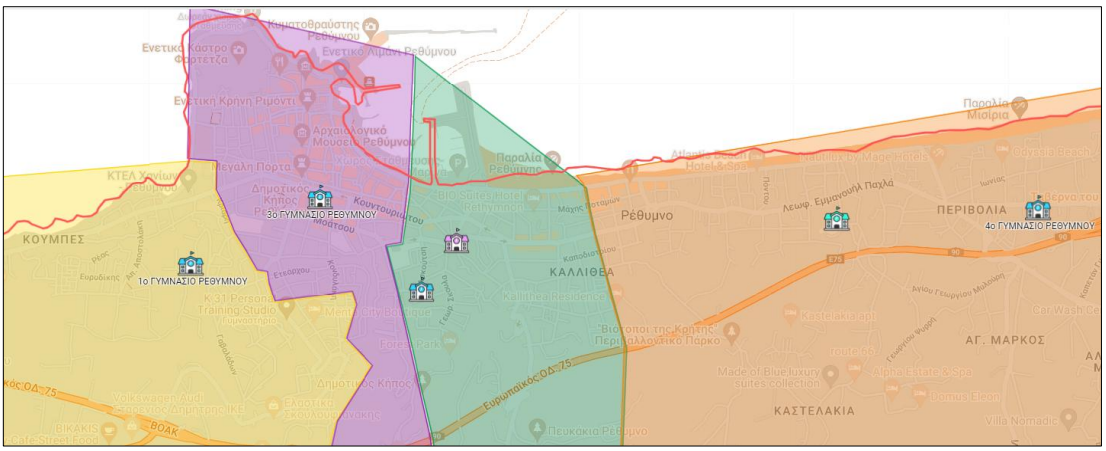

Πηγή: Σχολεία ΔΔΕ Ρεθύμνου 2022-2023

Χάρτης χωρικής απεικόνισης Λυκείων

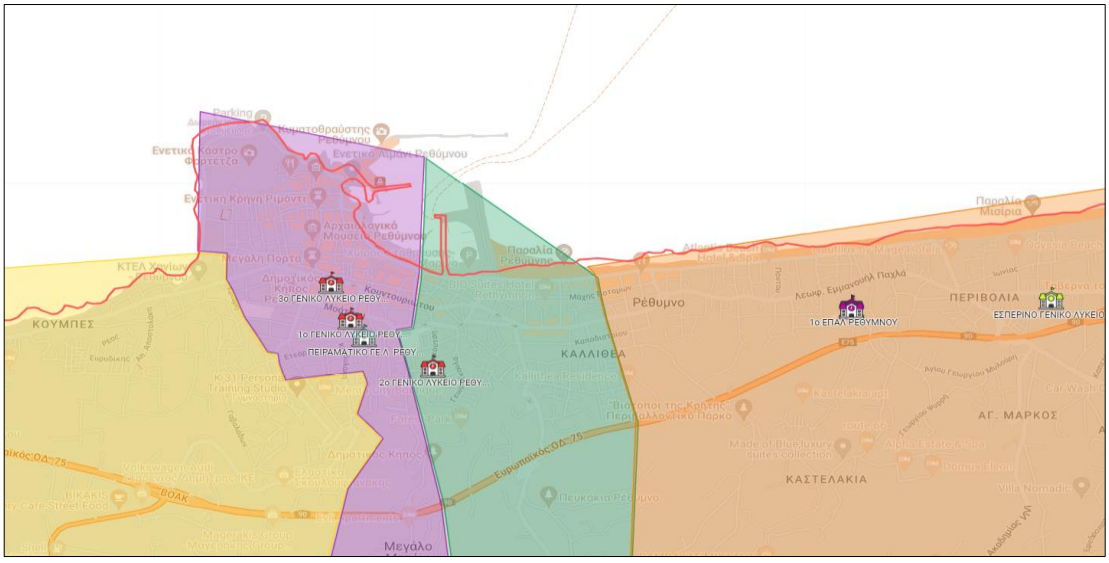

Πηγή: Σχολεία ΔΔΕ Ρεθύμνου 2022-2023

Αναφορικά με την κατάσταση των υποδομών εκπαίδευσης, χαρακτηρίζεται ως άκρως ικανοποιητική, ωστόσο υπάρχουν ανάγκες για ενεργειακή αναβάθμιση και βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής και κυρίως της ανάγκης εξοικονόμησης ενέργειας και της μείωσης του ενεργειακού τους αποτυπώματος. Πιο έντονη ανάγκη υπάρχει στις σχολικές μονάδες των Περιβολίων (δεύτερο γυμνάσιο και ΕΠΑΛ) τα οποία λειτουργούν στις παλιές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Κρήτης.

β. Οικονομικά χαρακτηριστικά

Απασχόληση

Με τον όρο «Οικονομικά ενεργός, πληθυσμός», αναφερόμαστε στην μερίδα εκείνη του πληθυσμού που είναι ικανή προς εργασία και ταυτόχρονα θέλει να εργαστεί. Πιο συγκεκριμένα εννοούμε το άθροισμα των απασχολούμενων και των ανέργων. Αντίθετα, συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες (παιδιά, ηλικιωμένοι, ασθενείς, στρατιώτες, κλπ.) οι οποίες δεν μπορούν ή για διάφορους λόγους δε θέλουν να εργαστούν, ανήκουν στον «οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό».

Στην Δ.Κ. Ρεθύμνης τα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας αυξάνονται στο διάστημα 2001-2011. Ειδικότερα, το ποσοστό των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 6,57%, ενώ των ανέργων κατά 60,67%. Ιδιαίτερα αρνητικό στοιχείο αποτελεί επίσης ο μεγάλος αριθμός του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού ο οποίος μάλιστα στην εξέλιξη του χρόνου υπερτερεί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Το 2011 ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός αντιστοιχούσε στο 55,2% του μόνιμου πληθυσμού της Δ.Κ. Ρεθύμνης, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το 2001 ήταν 42% καταγράφοντας έτσι μεγάλη αύξηση στο διάστημα 2001-2011.

Πίνακας: Εξέλιξη Απασχόλησης και Ανεργίας 2001-2011 στη Δ.Κ. Ρεθύμνης

Έτος	Απασχολούμενοι	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	Άνεργοι	Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός
2011	12.735	15.341	2.606	18.959
2001	11.950	13.752	1.622	12.804
Ποσοστιαία Μεταβολή 2001-2011	6,57%	11,55%	60,67%	48,07%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές Πληθυσμού 2001, 2011

Η οικονομία της Δ.Κ. Ρεθύμνης όπως άλλωστε και ολόκληρου του Δήμου Ρεθύμνης αλλά και της Π.Ε. Ρεθύμνης στηρίζεται στον τριτογενή τομέα στον οποίο απασχολείται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού. Ειδικότερα, το 2011 το ποσοστό απασχόλησης στον τριτογενή τομέα ανέρχεται σε 80,71% ενώ η απασχόληση στους άλλους δύο κλάδους είναι κατά πολύ μικρότερη, ήτοι 16,64% στον δευτερογενή και 2,65% στον πρωτογενή τομέα. Μάλιστα, η απασχόληση στον τριτογενή τομέα στην Δ.Κ. Ρεθύμνης υπερβαίνει σημαντικά της αντίστοιχης σε επίπεδο Δήμου, ενώ διαχρονικά αυξάνεται αντλώντας εργατικό δυναμικό από τους άλλους δύο παραγωγικούς τομείς οι οποίοι σταδιακά συρρικνώνονται.

Πίνακας: Εξέλιξη απασχόλησης ανά παραγωγικό τομέα

	ΕΤΟΣ 2001		
	Πρωτογενής	**Δευτερογενής**	**Τριτογενής**
Δ.Κ. Ρεθύμνης	**3,16%**	**21,34%**	**75,50%**
Δήμος Ρεθύμνης	11,57%	20,78%	67,65%
Π.Ε. Ρεθύμνης	24,72%	17,95%	57,32%
	ΕΤΟΣ 2011		
	Πρωτογενής	**Δευτερογενής**	**Τριτογενής**
Δ.Κ. Ρεθύμνης	**2,65%**	**16,64%**	**80,71%**
Δήμος Ρεθύμνης	6,65%	16,93%	76,42%
Π.Ε. Ρεθύμνης	15,91%	15,43%	68,66%

Πηγή : Χαρτογραφικό Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991-2011

Από την ανάλυση της απασχόλησης κατά κλάδο, προκύπτει ότι οι δυναμικότεροι κατά σειρά κλάδοι είναι του τουρισμού, του εμπορίου, της εκπαίδευσης, των κατασκευών και της υγείας - μέριμνας.

Στο διάστημα 2001-2011 η απασχόληση αυξάνεται σημαντικά σε όλους τους προαναφερόμενους κλάδους με εξαίρεση τον κλάδο των κατασκευών ο οποίος επλήγη, σημαντικά και περισσότερο από άλλους κλάδους, την περίοδο της οικονομικής κρίσης από το 2009 κι εντεύθεν.

Πίνακας: Εξέλιξη απασχόλησης στους κύριους οικονομικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας

	2001		2011	
Κλάδος Απασχόλησης	Δ.Κ. Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης	Δ.Κ. Ρεθύμνης	Δήμος Ρεθύμνης
Κατασκευές	**13,33%**	12,81%	**9,99%**	9,65%
Εκπαίδευση	**9,67%**	8,00%	**11,40%**	9,71%
Εμπόριο	**14,47%**	13,15%	**17,11%**	16,63%
Καταλύματα - Εστίαση	**21,05%**	19,65%	**21,78%**	21,36%
Υγεία και Μέριμνα	**5,12%**	4,29%	**5,91%**	5,14%

Πηγή: Χαρτογραφικό Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991-2011

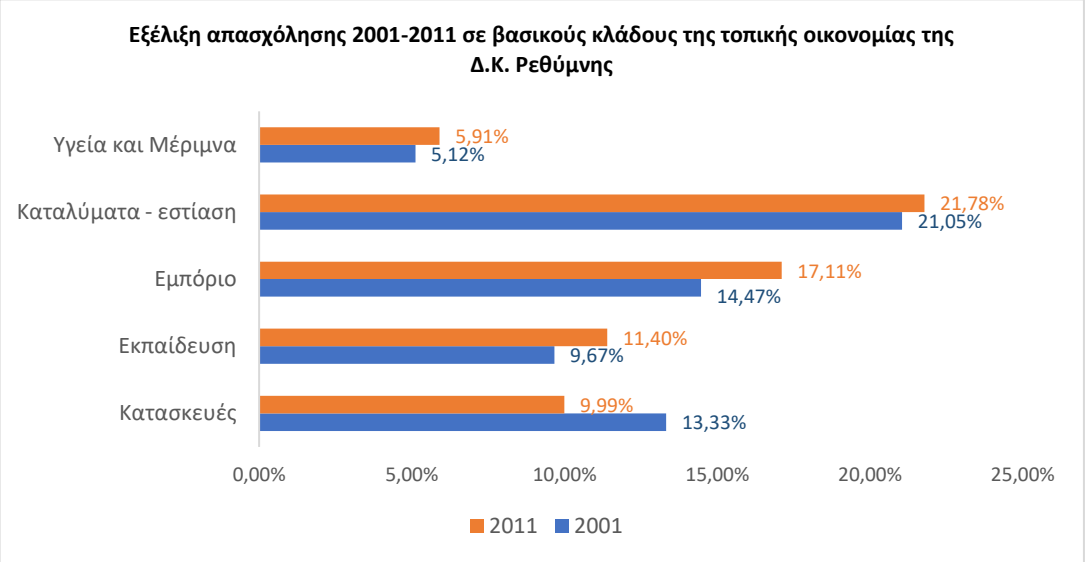

Ανεργία

Με βάση στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 2011 οι άνεργοι στην Δ.Κ. Ρεθύμνης ανέρχονται σε 2.762 άτομα τα οποία αντιστοιχούν στο 8% του μόνιμου πληθυσμού της και στο 16,6% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Η Δ.Κ. Ρεθύμνης συμμετέχει με πολύ υψηλό ποσοστό (70%) στον συνολικό αριθμό ανέργων του Δήμου. Αυτό ερμηνεύεται από το ότι περιλαμβάνει το αστικό κέντρο του Ρεθύμνου και η οικονομία εξαρτάται από τον τριτογενή τομέα και σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό που όμως χαρακτηρίζεται από εποχικότητα, συνεισφέρει σε εποχική εργασία και επηρεάζεται σημαντικά από γεγονότα και εξελίξεις του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Σε επίπεδο Δήμου Ρεθύμνης, στο διάστημα 2018-2021, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων αυξάνεται συνεχώς, συνεπεία και της υγειονομική πανδημίας του covid-19 που έπληξε ιδιαίτερα τους κλάδους του τουρισμού και της εστίασης στους οποίους στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό η τοπική οικονομία, ενώ από το 2021 με την σταδιακή αποκλιμάκωση της πανδημίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων αρχίζει να μειώνεται και τον Ιανουάριο του 2022 καταγράφεται μείωση κατά 2,4%.

Εξέλιξη Εγγεγραμμένων Ανέργων Δήμου Ρεθύμνης 2018-2022

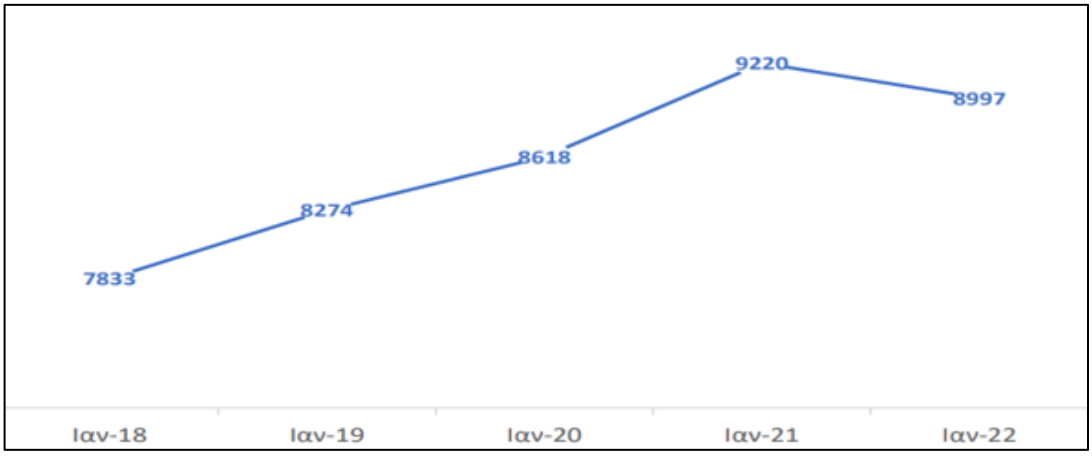

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, Ιούνιος 2023

Μεταβολή Αριθμού Εγγεγραμμένων Ανέργων Δήμου Ρεθύμνης

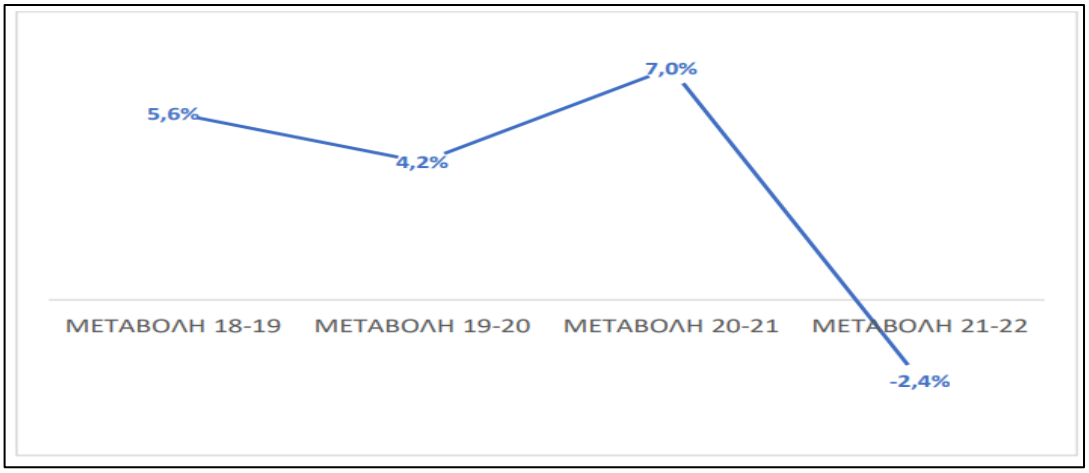

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης, Ιούνιος 2023

Πίνακας: Εγγεγραμμένοι Άνεργοι, Δεκέμβριος 2021

	Σύνολο Εγγεγραμμένων Ανέργων (Α+Β+Γ+Δ)				Σύνολο Επιδοτούμενων (Ε+Ζ)			
	Δελτία Ανέργων >=12 μήνες (Α)	Δελτία Λοιπών >= 12 μήνες (Β)	Δελτία Ανέργων < 12 μήνες (Γ)	Δελτία Λοιπών < 12 μήνες (Δ)	ΕΤΑ Κοινοί & Λοιποί (Ε)	ΕΤΑ Εποχικοί Τουριστικών Επαγγελμάτων (Ζ)	ΕΤΑ Δικαιούχοι που συνεχίζουν	ΕΤΑ Νέες Αιτήσεις
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	**2.031**	**57**	**6.824**	**0**	**773**	**1.807**	**2.473**	**866**
ΠΕ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	2.552	71	9.088	0	949	2.394	3.202	1.154
ΚΡΗΤΗ	23.787	315	57.787	1	7.997	18.732	25.129	7.212

Πηγή: Δ.ΥΠ.Α., Τμήμα Στατιστικής και Ανάλυσης

Από τα στοιχειά της Δ.Υ.Π.Α. που αφορούν τον Δεκέμβριο του 2021, ο συνολικός αριθμός ανέργων στον Δήμο Ρεθύμνης ανέρχεται σε 8.912 άτομα και αποτελεί το 76% των ανέργων της Π.Ε. Ρεθύμνης. Ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό της τάξης του 23,4% είναι μακροχρόνια άνεργοι (>=12 μήνες), ενώ το μεγαλύτερο μερίδιο των ανέργων (63,64%) είναι άνεργοι λιγότερο από 12 μήνες στοιχείο που ερμηνεύεται από την υψηλή εποχική απασχόληση στον τουρισμό.

Ορισμένα ακόμη στοιχεία που συνθέτουν το προφίλ της ανεργίας στο Δήμο Ρεθύμνης είναι ότι πλήττεται πιο έντονα το γυναικείο φύλο (63,64%), ενώ οι κύριες πληθυσμιακές ομάδες που βιώνουν εντονότερα το πρόβλημα της ανεργίας είναι πρωτίστως τα άτομα ηλικίας 30-44 ετών (37,98%) και ακολουθούν τα άτομα ηλικίας 45-54 ετών και 55-64 ετών (21,16% και 12,8%).

Ακόμη, η συσχέτιση της ανεργίας με το μορφωτικό επίπεδο αναδεικνύει ότι όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης, οι γνώσεις και η εξειδίκευση τόσο μικρότερη είναι η δυσκολία ένταξης στην αγορά εργασίας και η εξεύρεση απασχόλησης. Συγκεκριμένα, το 47,7% των ανέργων είναι πτυχιούχοι δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το 29% έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και το 23,3% είναι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

<u>Επιχειρηματικότητα</u>

Σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης, η επιχειρηματικότητα στην πόλη του Ρεθύμνου είναι ιδιαίτερα δυναμική και ακμάζουσα, καθώς κατά την τελευταία πενταετία (2018-2022) ο αριθμός των επιχειρήσεων βαίνει συνεχώς αυξανόμενος και η αντίστοιχη μεταβολή ανέρχεται σε 16,23%. Το εντυπωσιακό μάλιστα είναι ότι δεν σημειώθηκε μείωση ούτε κατά την περίοδο της υγειονομικής πανδημίας η οποία έπληξε βαρύτητα την επιχειρηματικότητα και δη τις επιχειρήσεις στον κλάδο των υπηρεσιών και τον τουριστικό κλάδο.

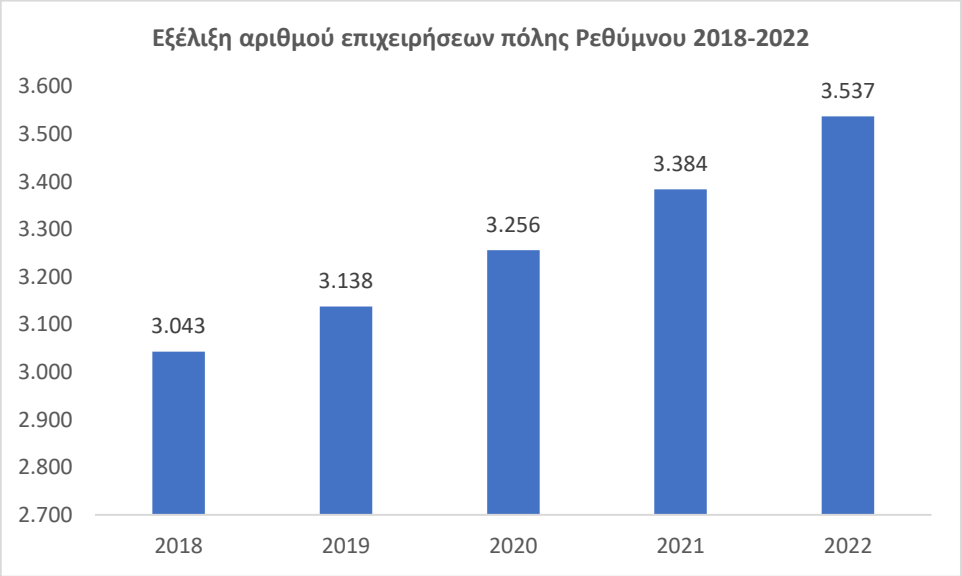

Ο κύριος όγκος των επιχειρήσεων σε όλα τα έτη αφορά σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και έπονται κατά σειρά, οι εμπορικές και μεταποιητικές επιχειρήσεις και τέλος, οι τουριστικές επιχειρήσεις οι οποίες όμως σημείωσαν τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή στο διάστημα 2018-2022 της τάξης του 24,54%. Αντιστοίχως, ιδιαίτερα υψηλή είναι η μεταβολή των επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών (21,41%), ενώ η μικρότερη μεταβολή αφορά στις μεταποιητικές επιχειρήσεις που δεν ξεπερνά το 5%, στοιχείο που υποδηλώνει την ανάγκη στήριξης του κλάδου δεδομένης και της έντονης εξάρτησης της τοπικής οικονομίας από τον τριτογενή τομέα.

Πίνακας: Επιχειρήσεις πόλης Ρεθύμνου κατ' έτος και τμήμα

ΤΜΗΜΑ	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2018-2022
ΕΜΠΟΡΙΚΟ	935	950	970	1.009	1.045	11,76%
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	326	344	360	377	406	24,54%
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.317	1.382	1.461	1.534	1.599	21,41%
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟ	465	462	465	464	487	4,73%

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου, 2023

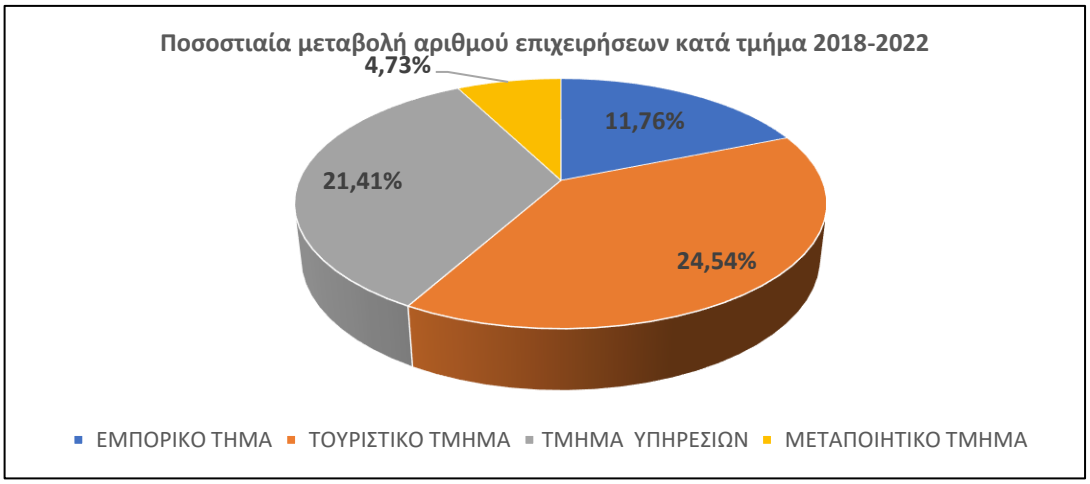

γ. Κοινωνικά χαρακτηριστικά / Κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές

Υγεία

Οι ανάγκες των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης, όπως και όλου του Δήμου Ρεθύμνης αλλά και της ευρύτερης περιοχής, για ιατρική περίθαλψη καλύπτονται από το Γενικό Νοσοκομείο Ρεθύμνου, το οποίο προσφέρει υπηρεσίες δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας στον πληθυσμό ευθύνης του. Διαθέτει 209 ανεπτυγμένες κλίνες και η πληρότητα του ανέρχεται σε 61,73%, ενώ κατέχει τις λιγότερες κλίνες ΜΕΘ σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης (4 σε σύνολο 83 κλινών). Το Γ.Ν. Ρεθύμνου εμφανίζει υστέρηση σε εξοπλισμό βιοϊατρικής τεχνολογίας αφού διαθέτει έναν αξονικό τομογράφο κι έναν μαστογράφο και οι λοιπές ανάγκες και τα περιστατικά καλύπτονται από τα Γενικά Νοσοκομεία Ηρακλείου και Χανιών.

Στην πόλη του Ρεθύμνου λειτουργεί Κέντρο Υγείας που προσφέρει υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Ο τομέας της ψυχικής υγείας καλύπτεται από το Κέντρο Ψυχικής Υγείας που εδρεύει στην περιοχή της Καλλιθέας και περιλαμβάνει και Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας.

Πρόνοια

Στο Δήμο Ρεθύμνης προσφέρονται πολλές και σημαντικές υπηρεσίες πρόνοιας καλύπτοντας τις ανάγκες ευάλωτων ομάδων πληθυσμού όπως γυναίκες θύματα έμφυλης βίας, ηλικιωμένοι, παιδιά, άτομα σε κατάσταση φτώχειας, τοξικοεξαρτώμενοι, κ.α. οι οποίες παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Είδος Δομών και Υπηρεσιών	Αριθμός
ΒΡΕΦΙΚΟΙ - ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ & ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	20
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	10
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	6
ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.)	5
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	4
ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	4
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ	3
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3
ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (Κ.Δ.Α.Π)	2
ΚΕΝΤΡΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2
ΞΕΝΩΝΕΣ	2
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	2
ΑΔΕΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1
ΔΕΛΤΙΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	1
ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ	1
ΚΑΤ ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ-ΝΟΣΗΛΕΙΑ	1
ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ-ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑμεΑ (ΚΔΗΦ ΑμεΑ)	1
ΚΕΝΤΡΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Η.Φ.Η.)	1
ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	1
ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΚΠΑ2) ΟΑΕΔ	1
ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ	1
ΚΙΝΗΤΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1
ΜΟΝΑΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΜΦΗ)	1
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	1
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΓΕΙΑΣ	1
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	1
ΤΟΠΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΤΟΜΥ)	1
ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ	1
Γενικό Άθροισμα	**88**

Ειδικότερα ο Δήμος μέσα από προσπάθειες κατάφερε να διεκδικήσει και να υλοποιήσει:

- Το Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στο Ρέθυμνο, με στόχο την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών που λειτουργεί από το 2013.
- Το Κέντρο Κοινότητας που ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2016. Οι εγγεγραμμένοι στα κέντρα κοινότητας αποτελούν μια ένδειξη για το κοινωνικό-οικονομικό προφίλ των ευάλωτων ομάδων του Δήμου, καθώς σε αυτά εξυπηρετούνται κυρίως οι λήπτες του ΕΕΕ και του ΤΕΒΑ δηλαδή ομάδες του πληθυσμού που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και αποστέρησης. Όπως φαίνεται στο γράφημα, ο αριθμός των εγγεγραμμένων στο διάστημα 2020-2021 αυξήθηκε κατά 18,7%.

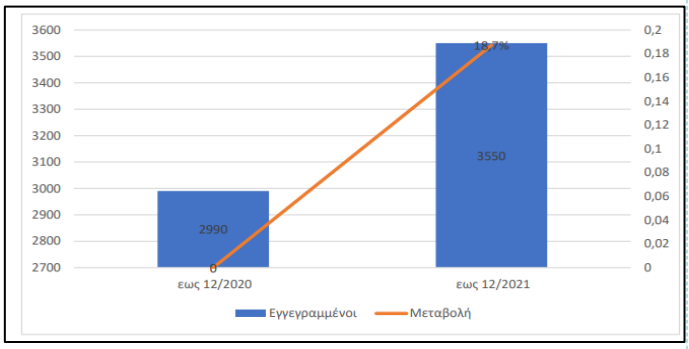

- Οι «Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών» που αφορούν στη λειτουργία Δομής Σίτισης και βασικών αγαθών (Κοινωνικό Παντοπωλείο και Φαρμακείο). Στην περιοχή παρέμβασης και συγκεκριμένα στον Κουμπέ εδρεύει το Κέντρο Κοινωνικής και Πολιτιστικής Διακονίας «Θεομήτωρ» που μεταξύ άλλων δράσεων προσφέρει συσσίτια σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
- Τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) και τα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η). Τέτοιες δομές λειτουργούν και στην περιοχή παρέμβασης, ήτοι ΚΑΠΗ Καλλιθέας, ΚΑΠΗ Μασταμπά και ΚΑΠΗ Περιβολίων -Μυσσιρίων.
- Το Βοήθεια Στο Σπίτι αφορά πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας, που έχει στόχο την παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες. Στον Δήμο, το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι αποτελεί ένα από τα πιο αποτελεσματικά και χρήσιμα τμήματά του και υλοποιείται, από το 2010, από την Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης (ΚΕΔΗΡ).

<u>Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός</u>

Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, η ελληνική οικονομία έχει υποστεί σημαντικές μεταβολές τόσο ως προς τη σύνθεση του παραγωγικού της συστήματος, όσο και του επιπέδου εισοδήματος και δαπανών των νοικοκυριών. Η παρατεταμένη οικονομική κρίση, με την εφαρμογή τριών αλλεπάλληλων προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής (2010-2018) και οι δυσμενείς επιπτώσεις της υγειονομικής πανδημίας του Covid-19 επηρέασαν αρνητικά την εθνική και κατά συνέπεια την περιφερειακή και τοπική οικονομία. Υπό αυτές τις εξελίξεις δεν έμεινε ανεπηρέαστη και η ΠΕ Ρεθύμνης στην οποία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ συρρικνώνεται διαρκώς από το 2006 - 2012, τάση που ανακόπτεται προσωρινά την τριετία 2017-2019, ενώ το 2020 (προσωρινά στοιχεία) λόγω της υγειονομικής πανδημίας εμφανίζει εκ νέου συρρίκνωση.

Γενικότερα, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΠΕ Ρεθύμνης υπολείπεται σταθερά του μέσου όρου της χώρας και της Περιφέρειας Κρήτης και είναι χαμηλότερο έναντι όλων των υπολοίπων Περιφερειακών Ενοτήτων, υποδηλώνοντας δυσκολότερες οικονομικές συνθήκες για τα νοικοκυριά οι οποίες ωστόσο εμφανίζουν διαβαθμίσεις σε επίπεδο κοινοτήτων.

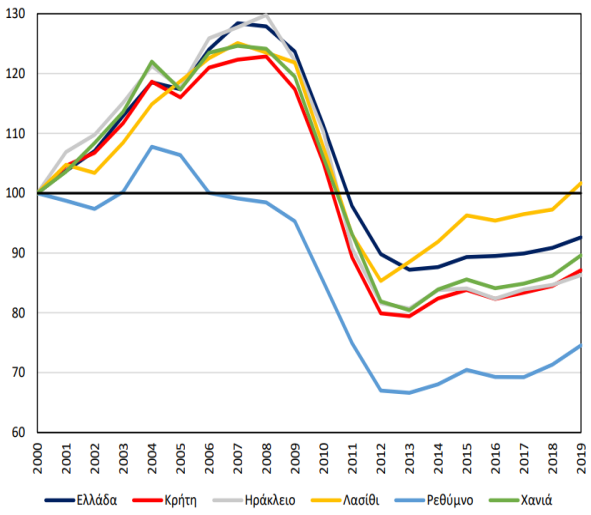

Στο πλαίσιο αυτό εντοπίζονται συγκεκριμένοι θύλακες φτώχειας με νοικοκυριά σε αποστέρηση.

Στην ΠΕ Ρεθύμνης ο αριθμός των ατόμων που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας αυξήθηκε κατά 24% στο διάστημα 2020 – 2021, ενώ το ποσοστό των δικαιούχων επιδόματος στέγασης ως προς τον μόνιμο πληθυσμό της ΠΕ Ρεθύμνης ανέρχεται σε 6,9% το 2021 και υπερβαίνει ελαφρώς το μέσο όρο της Περιφέρειας Κρήτης (6,4%).

Το επίπεδο της φτώχειας αποτυπώνεται από τον δείκτη πολλαπλής αποστέρησης (βάσει φορολογικών δηλώσεων 2019) ο οποίος είναι υψηλότερος στους Δήμους Ρεθύμνης και Αγίου Βασιλείου. Για την Δ.Κ. Ρεθύμνης η τιμή του δείκτη είναι 21,57 και λαμβάνει την κατάταξη 2 στην κλίμακα 1-5 με μέγιστο το 5 στοιχείο που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει τόσο έντονο πρόβλημα φτώχειας, όσο άλλες περιοχές.

Χάρτης Απεικόνισης Δείκτη Συνολικής Πολλαπλής Αποστέρησης

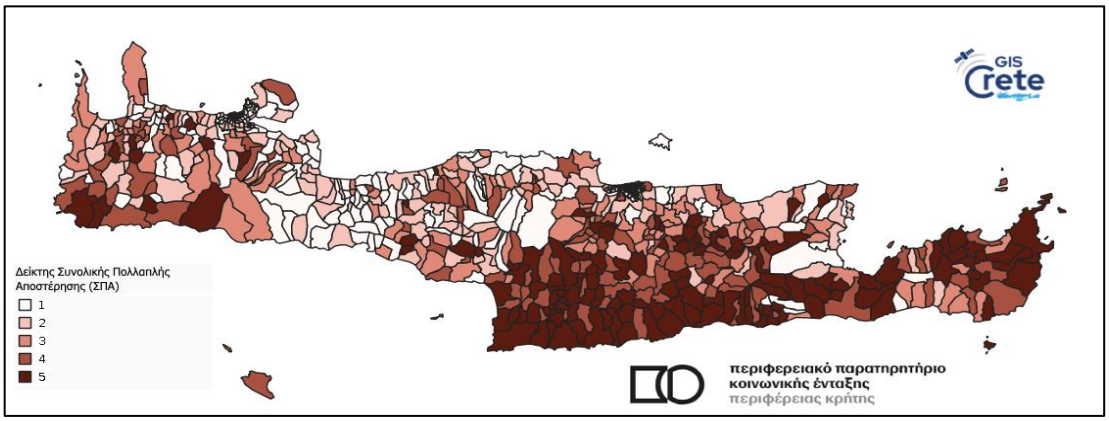

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης

Εγκληματικότητα – παραβατικότητα

Η ΠΕ Ρεθύμνης κατέχει το υψηλότερο ποσοστό παραβατικότητας μετά την ΠΕ Ηρακλείου η οποία όμως έχει πολύ μεγαλύτερη πληθυσμιακή συγκέντρωση. Σύμφωνα με την Στατιστική Επετηρίδα Ελληνικής Αστυνομίας (2021) οι παραβάσεις αφορούν κυρίως την νομοθεσία περί ναρκωτικών (44,25%), όπλων (23,5%) και ενδοοικογενειακής βίας (15%). Επίσης ποσοστό της τάξης του 6% των δραστών αδικημάτων στην ΠΕ Ρεθύμνης είναι άτομα ηλικίας κάτω των 20 ετών (παραβατικότητα εφήβων) στοιχείο που μπορεί να συσχετιστεί με την σχολική διαρροή στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στην περιοχή παρέμβασης ο δείκτης παραβατικότητας είναι χαμηλός ενώ υπάρχουν και ίχνη μεταφερόμενης παραβατικότητας.

δ. Φυσικό περιβάλλον – κλίμα και κλιματική αλλαγή

Κλιματική αλλαγή

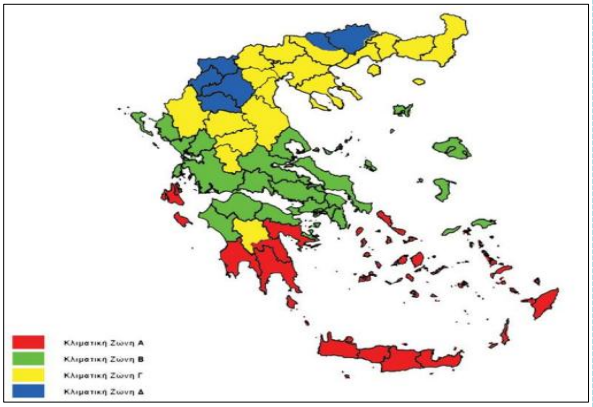

Σύμφωνα με τον «Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων – ΚΕΝΑΚ» η περιοχή παρέμβασης όπως και ολόκληρη άλλωστε η Κρήτη υπάγεται στην Α' κλιματική ζώνη, που είναι και η θερμότερη.

Σημαντικές είναι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην πόλη του Ρεθύμνου με την τρωτότητα να είναι σε υψηλά ποσοστά στη θερμική επιβάρυνση, όπως προκύπτει, από μελέτη που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Adapt2CC με συντονιστή το πανεπιστήμιο Αθηνών.

Μέσω της μελέτης διαπιστώνεται ότι **υπάρχει κλιματική πίεση για την περιοχή του Ρεθύμνου**. Το πρόβλημα εμφανίζεται εντονότερο στη νέα πόλη του Ρεθύμνου εξαιτίας της απουσίας βλάστησης (πρασίνου), αλλά και της χρήσης του αυτοκινήτου με αποτέλεσμα η τρωτότητα να είναι μεγάλη, ενώ μέτρια είναι στην παλιά πόλη λόγω της απουσίας μεγάλου αριθμού ΙΧ και της θάλασσας.

Χάρης απεικόνισης τρωτότητας Ρεθύμνου στην κλιματική αλλαγή

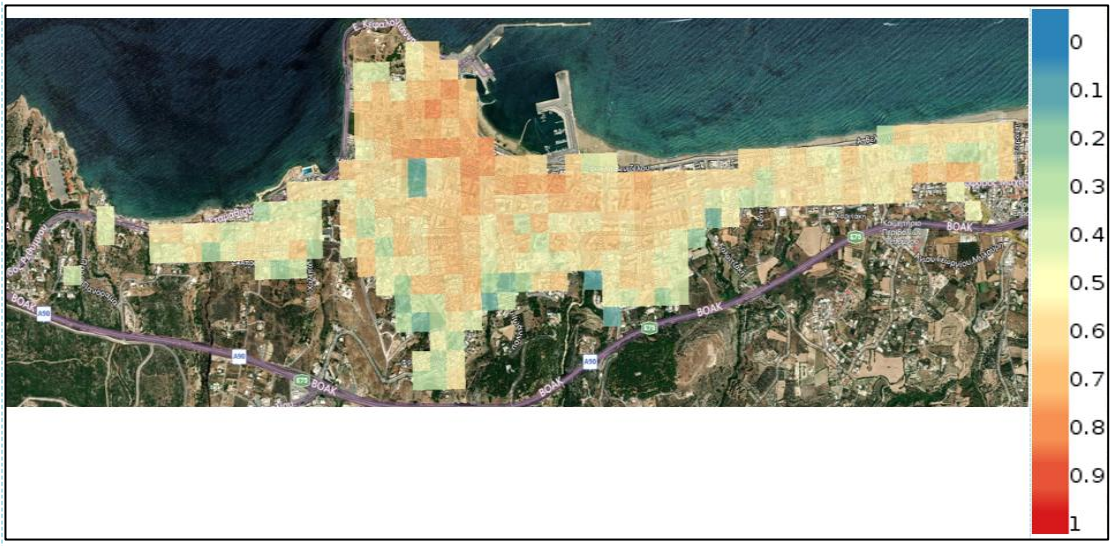

Πηγή: adapt2cc

Για το Ρέθυμνο εκτιμάται ότι στην προσεχή τριακονταετία οι θερμές ημέρες αναμένεται να αυξηθούν πάνω από 30 ημέρες τον χρόνο (θερμές ημέρες είναι αυτές που είναι πάνω από 25 βαθμούς). Είναι ένας μεγάλος αριθμός και δείχνει ότι η δυσφορία των ανθρώπων θα είναι μεγαλύτερη, η επικινδυνότητα μεγαλύτερη, η ενεργειακή κατανάλωση μεγαλύτερη και προφανώς, οι επιπτώσεις στη γεωργία και στα οικοσυστήματα πιο έντονες. Συνεπώς, είναι επιτακτική η ανάγκη λήψης μέτρων για την ελάττωση των εκπομπών των θερμοκηπιακών αερίων, ώστε να μετριαστεί η κλιματική αλλαγή.

Διάβρωση ακτών

Η στάθμη της θάλασσας έχει αυξηθεί 4-8 εκατοστά τα τελευταία 100 χρόνια και οι προβλέψεις δείχνουν ότι θα συνεχίσει να αυξάνεται μεταξύ 4-36 εκατοστών τα επόμενα 100 χρόνια. Η κλιματική αλλαγή σχετίζεται με την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Η βόρεια ακτογραμμή της Κρήτης σημειώνει εκτεταμένη διάβρωση επηρεάζοντας το 65,8% των ακτών της.

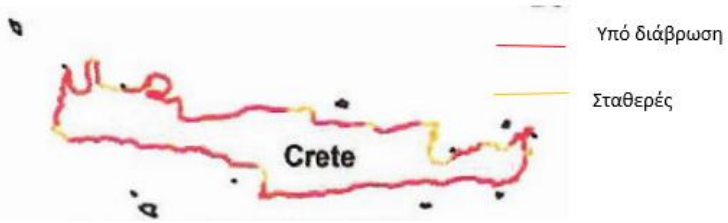

Ειδικότερα, έντονο πρόβλημα διάβρωσης αντιμετωπίζει το βασικό κομμάτι της θαλασσοακτής του Ρεθύμνου από το λιμάνι έως και τη Σκαλέτα, σύμφωνα με έρευνα του εργαστηρίου Παράκτιας Έρευνας του Ινστιτούτου Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του ΙΤΕ Κρήτης.

Κίνδυνοι πλημμυρών

Η πόλη του Ρεθύμνου βρίσκεται στην επιμήκη παράκτια ζώνη όπου καταλήγει μεγάλος αριθμός χειμάρρων οι οποίοι αποχετεύουν τα επιφανειακά νερά των λεκανών απορροής τους μέσα από την πόλη. Η πόλη έχει ιδιαίτερες ανάγκες από άποψη αντιπλημμυρικής προστασίας. Έχει πληγεί αρκετές φορές από σημαντικές πλημμύρες (1999, 1991, 1984 και παλαιότερα), κυρίως στην κεντρική της περιοχή καθώς και στην Παλιά Πόλη αλλά και στις πεδινές περιοχές προς την ανατολική πλευρά.

Τα προβλήματα προέρχονται κυρίως από τα όμβρια ύδατα της ανάντη περιοχής εκτός της πόλης του Ρεθύμνου, τα οποία συγκεντρώνονται σε χείμαρρους, όπου έχουν γίνει ορισμένα έργα διευθέτησης τους μέσα στην ίδια την πόλη. Στα φαινόμενα αυτά συνετέλεσε σε σημαντικό βαθμό και ο περιορισμός εκτάσεων και διατομών των υδατορευμάτων από την ανάπτυξη της πόλης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις (σενάρια) στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ Π. Κρήτης αναφορικά με την τρωτότητα των ποταμών ως προς πλημμυρικά φαινόμενα, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα (ως 2040) προβλέπεται μέτρια για το Ρέθυμνο.

Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά

Αστικό πράσινο

Όπως παραστατικά φαίνεται στον ακόλουθο χάρτη, το αστικό πράσινο της πόλης του Ρεθύμνου εντοπίζεται κατά βάση στον δημοτικό κήπο και στα περιαστικά δάση που αναπτύσσονται νοτίως της Καλλιθέας και του Μασταμπά, ενώ εσωτερικά στις γειτονιές της περιοχής οι νησίδες πρασίνου είναι λίγες, στοιχείο που σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή και τις συνεχώς αυξανόμενες θερμοκρασίες δύναται να διαμορφώσει προϋποθέσεις για δημιουργία φαινομένου Αστικής Θερμικής Νησίδας.

Χάρτης απεικόνισης σστικού και περιαστικού πράσινου

Ο δείκτης βλάστησης στην πόλη του Ρεθύμνου είναι χαμηλός και πολύ δε χαμηλότερος είναι στην περιοχή παρέμβασης όπου το περιβαλλοντικά αστικό τοπίο είναι υποβαθμισμένο.

Χάρτης απεικόνισης δείκτη βλάστησης

Γενικότερα στην περίπτωση του Ρεθύμνου, το φυσικό τοπίο ενώ αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα στο βόρειο τμήμα της πόλης, στο νότιο έχει αγνοηθεί αν όχι «κακοποιηθεί» σε μεγάλο βαθμό και υπάρχει ανάγκη για ανατροπή αυτής της κατάστασης. Το φυσικό τοπίο περιλαμβάνει επίσης τα ρέματα που διασχίζουν με τακτικό τρόπο την πόλη στο νότιο τμήμα της από νότο προς βορρά, τους λόφους, τη χαλέπα και τα περιαστικά δάση, αλλά και την παραλία στα βόρεια και διαμορφώνουν ένα πλέγμα φυσικού και αστικού τοπίου που ως σήμερα δεν έχει συνδεθεί και αξιοποιηθεί, ενώ αξιολογείται ως αναγκαία η απόδοση των ρεμάτων στο δημόσιο χώρο της πόλης, για τον εμπλουτισμό του αστικού περιβάλλοντος με νέους δημόσιους χώρους και λειτουργίες που θα αναβαθμίσουν την περιοχή παρέμβασης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Χάρτης απεικόνισης ρεμάτων πόλης Ρεθύμνου

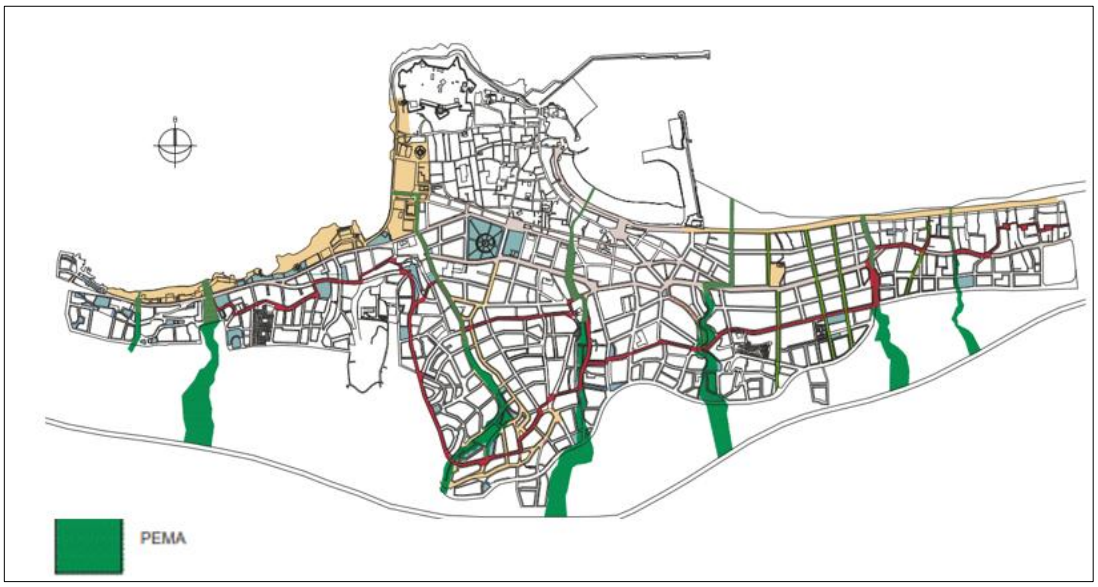

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Αναζωογόνησης Γειτονιών, Space Syntax, 2015

Ελεύθεροι και Κοινόχρηστοι χώροι

Οι ελεύθεροι χώροι χαρακτηρίζονται από μεγάλη ποικιλία ως προς τα χαρακτηριστικά και τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση του αστικού περιβάλλοντος, ενώ βρίσκονται διασκορπισμένοι στην έκταση της πόλης χωρίς να αποτελούν ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό δίκτυο που διατρέχει ισόρροπα ολόκληρη την περιοχή (ανισορροπία ως προς την χωρική κατανομή). Επιπλέον, η συνολική έκταση των ελεύθερων

χώρων αποτελεί το 4,4% της συνολικής έκτασης της πόλης του Ρεθύμνου, ποσοστό το οποίο είναι αρκετά χαμηλό, αποκαλύπτοντας με αυτόν τον τρόπο το έντονο πρόβλημα απουσίας των ανοιχτών δημόσιων χώρων που υπάρχουν στην πόλη και δη στην περιοχή παρέμβασης.

Τα τελευταία χρόνια έχει υλοποιηθεί ένας ικανοποιητικός αριθμός έργων και αναπλάσεων δημόσιων ανοιχτών χώρων προς την κατεύθυνση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Ωστόσο, ελάχιστα από αυτά τα έργα αφορούν στην περιοχή παρέμβασης.

Από τον κάτωθι χάρτη στον οποίο απεικονίζονται οι σημαντικότεροι κοινόχρηστοι- ελεύθεροι χώροι της πόλης του Ρεθύμνου, διαπιστώνεται η έντονη έλλειψη σχετικών χώρων στην περιοχή παρέμβασης.

Χάρτης σημαντικότερων κοινόχρηστων – ελεύθερων χώρων πόλης Ρεθύμνου

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Πηγές ρύπανσης

Κύριες πηγές ρύπανσης είναι οι αστικές δραστηριότητες και η κυκλοφορία των οχημάτων. Η πόλη του Ρεθύμνου, είναι πόλη ατμοσφαιρικά καθαρή και ασφαλής σύμφωνα με τις μετρήσεις του συστήματος σταθμών του Εργαστηρίου Ανανεώσιμων και Βιώσιμων Ενεργειακών Συστημάτων του Πολυτεχνείου Κρήτης, εταίρο του προγράμματος CIVITAS DESTINATIONS. Οι ρύποι στην πόλη του Ρεθύμνου παρατηρούνται, σε πολύ χαμηλά επίπεδα καθ' όλη την διάρκεια του έτους. Για παράδειγμα, το διοξείδιο του άνθρακα (CO2) μετράται σε φυσιολογικά επίπεδα, αρκετά χαμηλότερα από τα επικίνδυνα όρια, ενώ και οι υπόλοιποι ρύποι δείχνουν να είναι σε πολύ χαμηλές τιμές. Ιδιαίτερα το βενζόλιο, που συνδέεται με τους καταλύτες των οχημάτων, παρουσιάζει τιμές κοντά στο μηδέν οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν αμελητέες.

Η πλειοψηφία των εκπομπών CO_2 προέρχεται από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που υποδεικνύει άμεσα την πηγή ενέργειας που ο Δήμος θα πρέπει να διαχειριστεί με μεγαλύτερη σύνεση.

Στην περιοχή καταγράφεται αστικός θόρυβος, που παράγεται από την κίνηση και τις συνήθεις δραστηριότητες της πόλης (φορτώσεις – εκφορτώσεις, εργοτάξια, επιβραδύνσεις και επιταχύνσεις οχημάτων κλπ.) είναι συνήθως ισχυρός λόγω του τρόπου ανάπτυξής του (στενοί δρόμοι με συνεχή δόμηση, ανύπαρκτοι ελεύθεροι χώροι), του άναρχου τρόπου οδήγησης και της αυθαίρετης στάθμευσης.

Τα φαινόμενα ηχορύπανσης παρουσιάζουν εποχικότητα και εντείνονται τη θερινή περίοδο. Η υποβάθμιση του ακουστικού περιβάλλοντος έχει επιπτώσεις τόσο στο μόνιμο πληθυσμό, όσο και στους επισκέπτες – τουρίστες.

Διαχείριση αποβλήτων/απορριμμάτων

Τα θέματα αποχέτευσης και επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στο Δήμο Ρεθύμνης χειρίζεται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΡ).

Στην πόλη του Ρεθύμνου εκτιμάται ότι το σύνολο, σχεδόν, των κτισμάτων (~95%) συνδέονται με το δίκτυο αποχέτευσης. Το σύστημα των αποχετευτικών δικτύων είναι μικτό, δηλαδή σε ορισμένες περιοχές είναι παντορροϊκό (όμβρια και λύματα στον ίδιο αγωγό, τα οποία καταλήγουν στις ΕΕΛ) και σε άλλες χωριστικό (ξεχωριστοί αγωγοί ομβρίων και λυμάτων).

Σταδιακά γίνονται επεμβάσεις ώστε το δίκτυο να γίνει πλήρως χωριστικό. Στα παντορροϊκά δίκτυα, εκτός των άλλων προβλημάτων, παρατηρούνται και δυσοσμίες.

Στο δυτικό όριο του Δήμου Ρεθύμνης, πλησίον της βραχώδους ακτής, λειτουργούν οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) της πόλης. Έχουν σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 60.000.

Όπως προβλέπει και ο σχεδιασμός τους, οι εγκαταστάσεις εκτός από τα αστικά υγρά απόβλητα, δέχονται και βιομηχανικά, από βυρσοδεψεία, τυροκομεία και σφαγεία. Τα καθαρισμένα υγρά εκχέονται στη θάλασσα βορείως των ΕΕΛ, σε βάθος περίπου 20m, μέσω υποθαλάσσιου αγωγού μήκους 600m. Το υπόλειμμα ιλύος (λάσπης) από την επεξεργασία στις ΕΕΛ, δέχεται επεξεργασία και αποτίθεται ως «βιόχωμα» στον ΧΥΤΑ όπου εξυπηρετείται ο Δήμος.

Σ’ ότι αφορά τα απορρίμματα, συγκεντρώνονται σε κάδους και στη συνέχεια συλλέγονται και μεταφέρονται στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) Αμαρίου. Σημειώνεται ότι το Μάιο εγκαινιάστηκε η νέα μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων (ΜΕΑ) και χώρου υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) Αμαρίου, ιδιοκτησίας του ΕΣΔΑΚ, ένα εμβληματικό έργο που θα συμβάλλει σημαντικά στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης και θα φέρει ένα “πράσινο” περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Με το έργο αυτό και σε συνδυασμό με την προώθηση της διαλογής στην πηγή, η Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης ακολουθεί μια νέα πορεία συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία αναφορικά με τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, ενώ καλύπτει τις ανάγκες 85 χιλιάδων μόνιμων κατοίκων.

Η νέα Μονάδα του Αμαρίου θα επεξεργάζεται ετησίως 43.000 τόνους απορριμμάτων εκ των οποίων οι 35.600 τόνοι θα είναι σύμμεικτα αστικά στερεά απόβλητα και οι 7.400 τόνοι θα είναι προδιαλεγμένα οργανικά από διαλογή στην πηγή.

ε. Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / Βασικές υποδομές

Η φυσιολογία του ανάγλυφου του Ρεθύμνου χαρακτηρίζεται από τις διαδοχικές τομές των ρεμάτων που ξεκινούν από τα υψώματα στο βόρειο τμήμα και συνεχίζουν νότια προς τη θάλασσα. Τα ρέματα σε μεγάλο βαθμό καθόρισαν την αστική μορφολογία, καθώς η πόλη αναπτύχθηκε γραμμικά και αμφιθεατρικά ακολουθώντας τις κλίσεις από την παραλία ως το όριο του ΒΟΑΚ. Οι διαφορετικές περιοχές της, Περιβόλια, Καλλιθέα, Μασταμπάς, Κουμπές, από ανατολή προς δύση οριοθετούνται από τα ρέματα τα όρια των οποίων σηματοδοτούν σημαντικές τομές στον πολεοδομικό ιστό, τουλάχιστον ως τον άξονα της Μοάτσου - Πορτάλιου όπου και οι κλίσεις ελαχιστοποιούνται και χάνεται το ίχνος τους.

Στο δομημένο περιβάλλον της πόλης του Ρεθύμνου κυριαρχούν οι κατοικίες και ακολουθούν τα εμπορικά και τουριστικά καταστήματα, ενώ σημαντικό ποσοστό των κτιρίων φιλοξενεί χρήσεις δημόσιας εκπαίδευσης (7%). Το κτιριακό απόθεμα της Τ.Κ. Ρεθύμνης όπου εντάσσεται και η περιοχή παρέμβασης είναι παλιό αφού το 59% των κτιρίων είναι κατασκευασμένα προ του 1985 γεγονός που συνεπάγεται σε συνάρτηση και με την κλιματική αλλαγή υψηλές ανάγκες σε κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη και συνεπώς, ανάγκες για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.

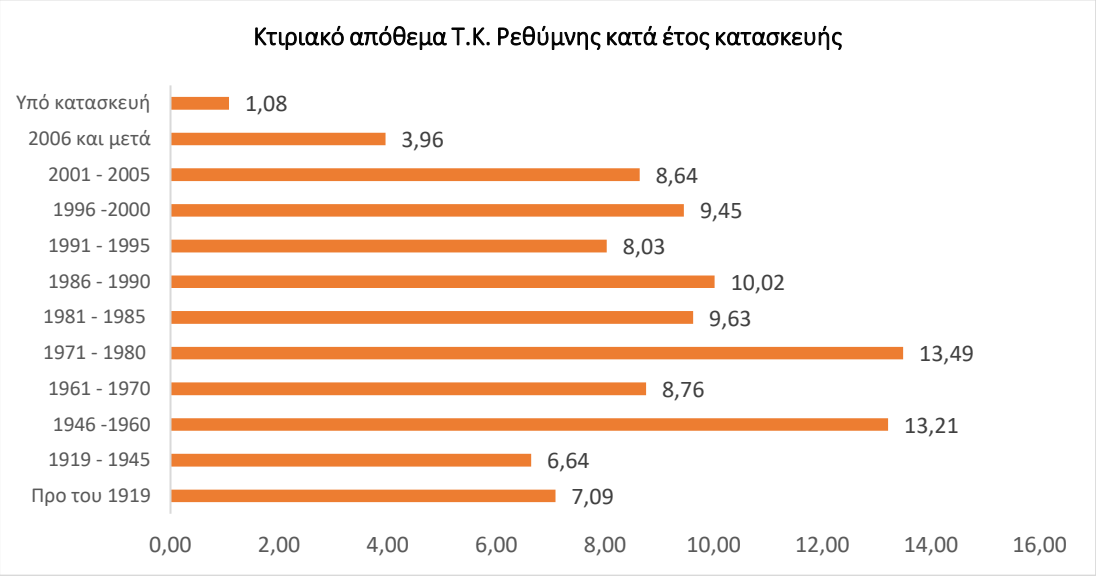

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή κτιρίων 2011

Οι αυξημένες ενεργειακές ανάγκες των κτιρίων σε ψύξη και θέρμανση τεκμηριώνονται από το γεγονός ότι το 80% των κτιρίων έχει ως στέγη ταράτσα, ενώ ένα πολύ χαμηλό ποσοστό της τάξης μόνο του 3% διαθέτει φύλλα επικάλυψης στη στέγη.

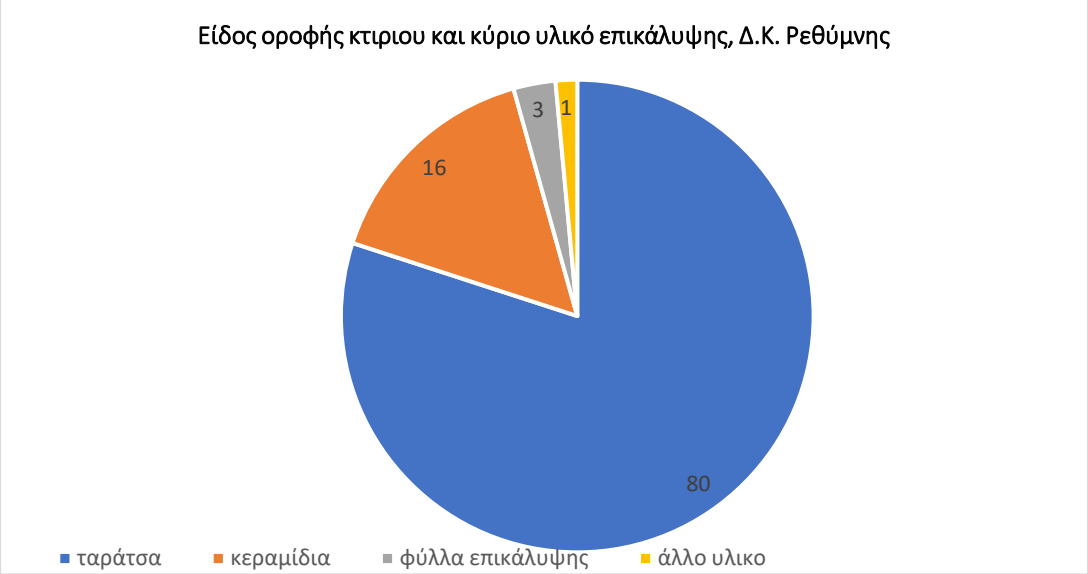

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή κτιρίων 2011

Χώροι στάθμευσης

Όπως προκύπτει από τον κάτωθι χάρτη, το ζήτημα της στάθμευσης αποτελεί βασικό πρόβλημα στην περιοχή, καθώς η στάση και η στάθμευση απαγορεύεται στο μεγαλύτερο μέρος της περιοχής παρέμβασης, ενώ και οι υφιστάμενοι χώροι στάθμευσης είναι ελάχιστοι με αποτέλεσμα την κατάληψη των λιγοστών κοινόχρηστων, ελεύθερων χώρων.

Χάρτης απεικόνισης καθεστώτος στάθμευσης στην πόλη του Ρεθύμνου

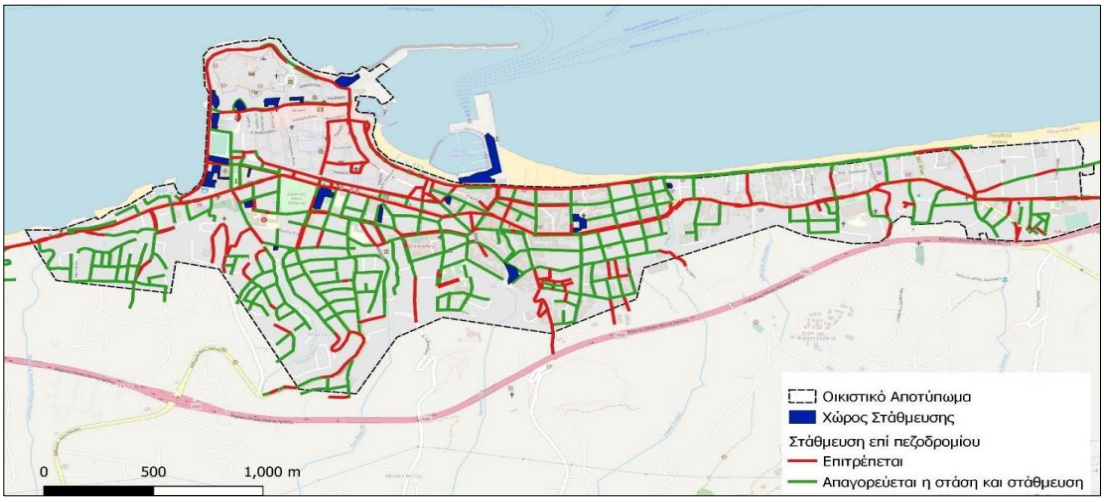

Πηγή: ΣΦΗΟ Δήμου Ρεθύμνης

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό του δημόσιου χώρου αποτελεί η απουσία πεζοδρομίων ενώ όπου υπάρχουν είναι κατά κανόνα μικρού πλάτους κάτω του 1,5 μ. όπως φαίνεται στον επόμενο χάρτη.

Χάρτης απεικόνισης πεζοδρομίων στην πόλη του Ρεθύμνου

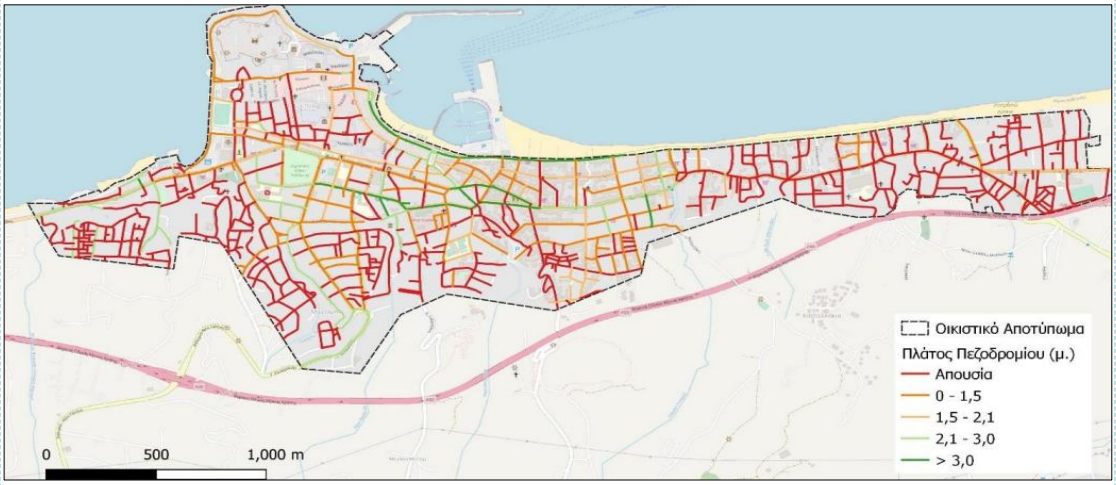

Πηγή: ΣΦΗΟ Δήμου Ρεθύμνης

Κυκλοφορία – Μεταφορές

Το οδικό δίκτυο στον αστικό χώρο του Ρεθύμνου, διακρίνεται σε τρείς (3) βασικές κατηγορίες, ήτοι αστική αρτηρία, δευτερεύουσα αστική αρτηρία και συλλεκτήρια οδός.

Ως κύρια αστική αρτηρία λογίζεται ο ΒΟΑΚ και συγκεκριμένο το τμήμα του μεταξύ των ανισόπεδων κόμβων Ρέθυμνο Δυτική Είσοδος και Ρέθυμνο Ανατολική Είσοδος/Έξοδος που λειτουργεί ως περιφερειακή οδός και συμβάλει ώστε ένα μεγάλο μέρος διαμπερών ροών να μην περνά από το κέντρο της πόλης. Δευτερεύουσες αστικές αρτηρίες είναι οι οδοί: Σταμαθιουδάκη, Κουντουριώτη, Ζυμβρακάκη, Λουκάρεως, Πορτάλιου, Οπλαρχηγού Πάχλα, Εμ. Κεφαλογιάννη, Ελ. Βενιζέλου,

Δημητρακάκη και Κουρμούλη. Με κίτρινο χρώμα στον επόμενο χάρτη απεικονίζονται οι συλλεκτήριες οδοί, μερικές από τις πιο βασικές είναι οι οδοί: Κονδυλάκη, Μελισσηνού, Σαλαμίνος, Ν. Καζαντζάκη.

Χάρτης απεικόνισης αστικού οδικού δικτύου

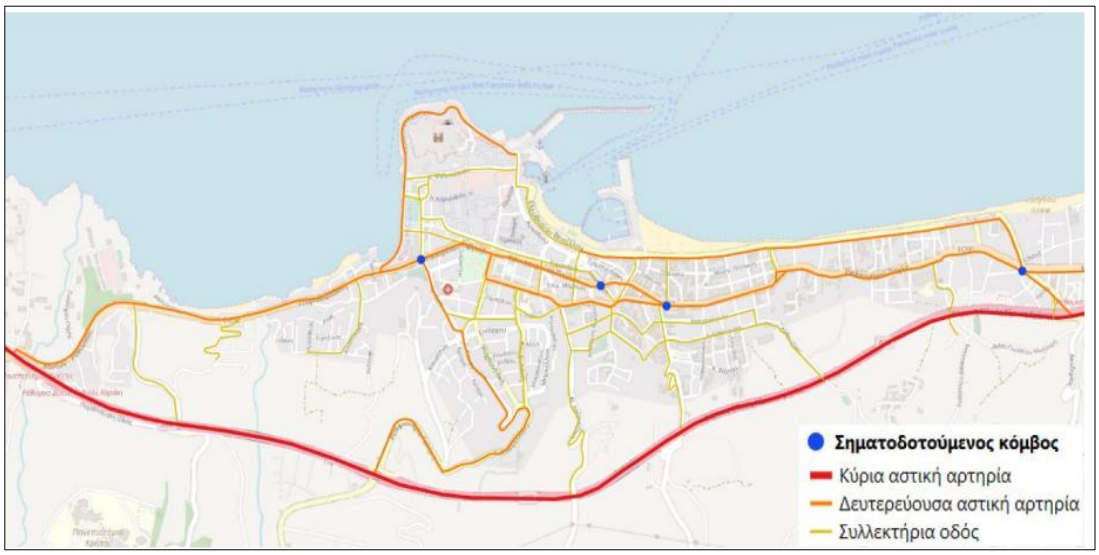

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Στην πόλη του Ρεθύμνου το μήκος των αμφίδρομων οδών είναι μεγαλύτερο από το μήκος των μονόδρομων. Ειδικότερα, το 71.78% (49635 m) του συνολικού μήκους οδικού δικτύου αποτελείται από αμφίδρομους και το 28.21% (19508 m) αποτελείται από μονόδρομους. Στην περιοχή παρέμβασης και συγκεκριμένα σε μεγάλο τμήμα της Καλλιθέας και του Μασταμπά επικρατούν οι μονόδρομοι οδοί.

Χάρτης Κυκλοφορίας Ρεθύμνου

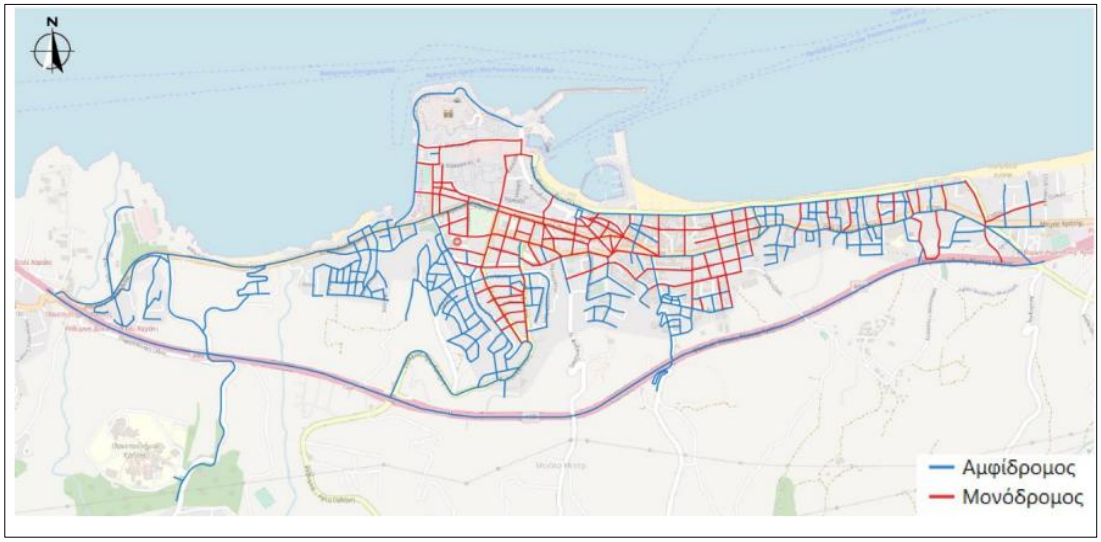

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Αναφορικά με το πλάτος του οδοστρώματος, το 31% των αστικών δρόμων του Ρεθύμνου, που παραλαμβάνουν μηχανοκίνητη κυκλοφορία έχει πλάτος μικρότερο από 6.0 μ. Όπως φαίνεται στον παρακάτω χάρτη, στην περιοχή παρέμβασης οι περισσότερες οδικές αρτηρίες είναι πλάτους μεταξύ 6.1 και 9 μέτρων με εξαίρεση τα Περιβόλια όπου το πλάτος των δρόμων είναι μικρότερο των 6 μέτρων. Αντίστοιχα στενοί δρόμοι υπάρχουν σε ορισμένα σημεία στις γειτονιές του Μασταμπά και του Κουμπέ.

Χάρτης απεικόνισης πλάτους οδοστρώματος

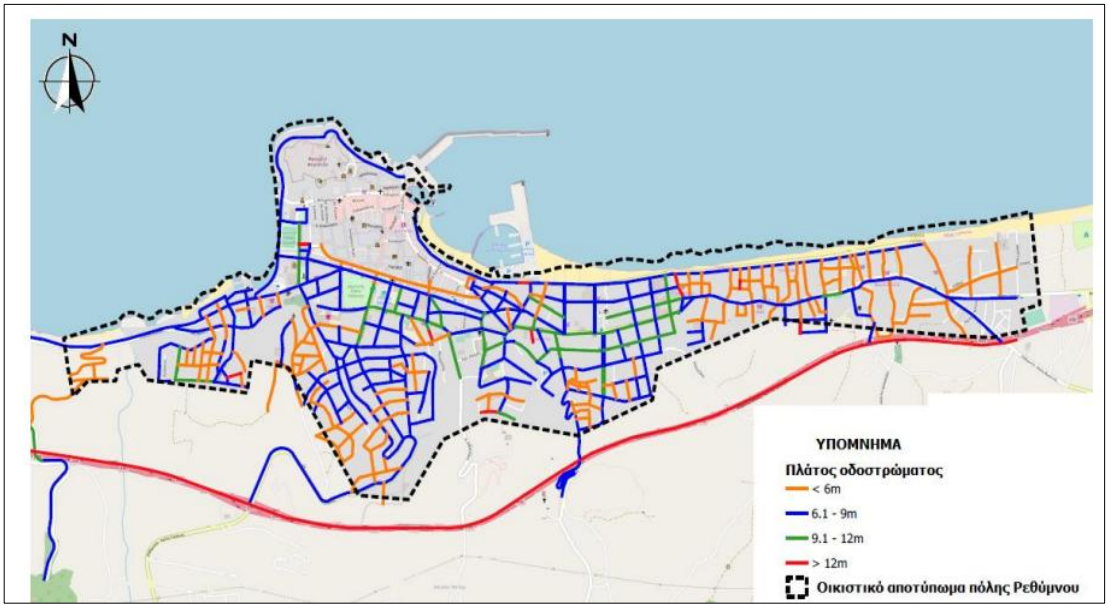

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Σημεία με έντονο κυκλοφοριακό φόρτο ιδίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αποτυπώνονται στον επόμενο χάρτη.

Χάρτης απεικόνισης σημείων έντονου κυκλοφοριακού φόρτου

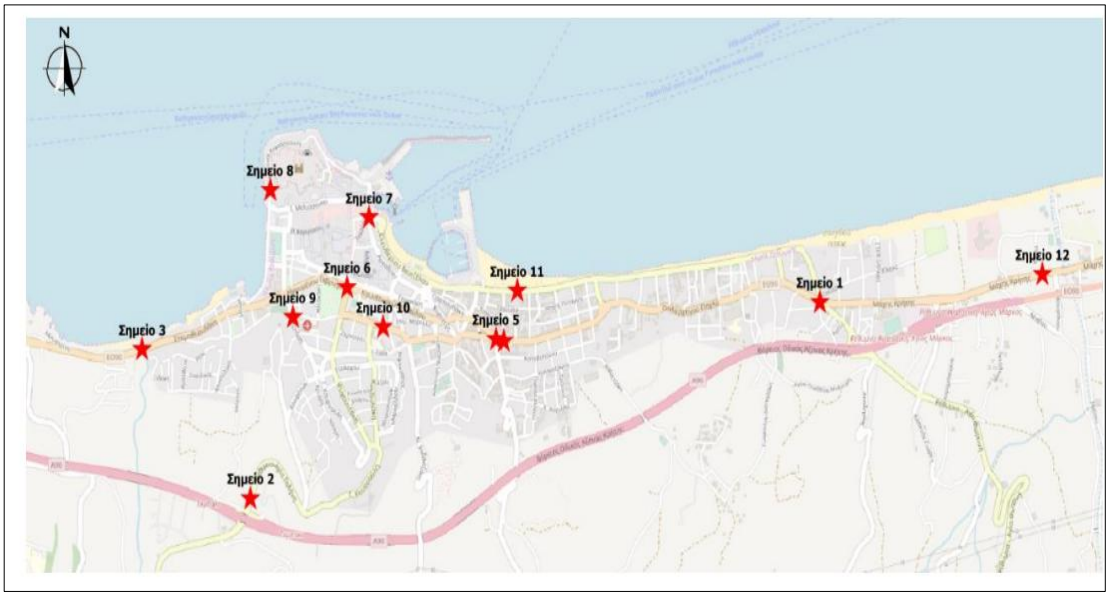

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Σχετικά με τις μεταφορικές υποδομές και εξυπηρετήσεις, σημειώνεται ότι οι ανάγκες της περιοχής παρέμβασης όπως και όλου του Δήμου καλύπτονται για θαλάσσιες και εναέριες μετακινήσεις από τα λιμάνια και τα αεροδρόμια Ηρακλείου και των Χανίων.

Σε ότι αφορά τις οδικές μεταφορές μέσω δημόσιας συγκοινωνίας όπως φαίνεται στον παρακάτω χάρτη, υπάρχει ικανοποιητική χωρική κάλυψη των γραμμών λεωφορείων με εξαίρεση τις ορεινές κατοικίες στον Κουμπέ. Αρνητικά στοιχεία αποτελούν οι ανεπαρκείς συχνότητες δρομολογίων σε όλες τις αστικές γραμμές που κατευθύνονται στα προάστια και η έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση που επικρατεί εντός της πόλης και επηρεάζει αρνητικά το χρόνο μετακίνησης. Επιπλέον, υπάρχει πρόβλημα ως προς την προσβασιμότητα των οχημάτων της δημόσιας συγκοινωνίας από ΑμεΑ, ενώ και η προσβασιμότητα των στάσεων από το γενικό πληθυσμό κρίνεται μέτρια (ΣΒΑΚ Ρεθύμνου).

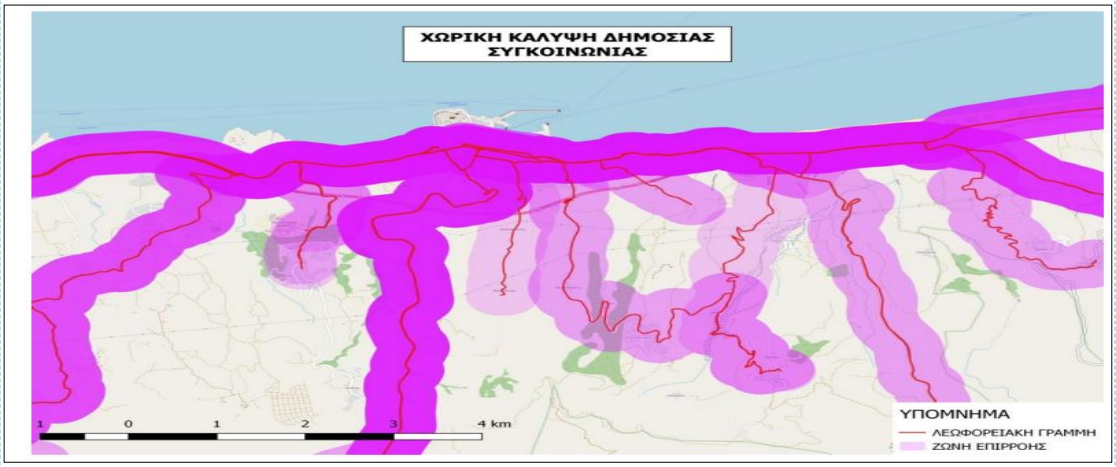

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

Βιώσιμη κινητικότητα

Ο Δήμος Ρεθύμνης τα τελευταία χρόνια, έχει επενδύσει σημαντικά στη Βιώσιμη Κινητικότητα, τόσο μέσω του Τμήματος Προγραμματισμού και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα CIVITAS Destinations όσο και μέσω του Τμήματος Τουρισμού, το οποίο προβάλλει και προωθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό κάθε δράση που σχετίζεται με βιώσιμη ανάπτυξη, προσβασιμότητα και εναλλακτικό τουρισμό, με ιδιαίτερη έμφαση στον Ποδηλατικό Τουρισμό. Μάλιστα έχει πιστοποιηθεί από την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, ως Δήμος φιλικός προς το ποδήλατο και κατέχει πλέον το σήμα «Bike Friendly». Το δίκτυο ποδηλατοδρόμων μέσα στην πόλη φτάνει τα 20 χλμ. καλύπτοντας το κέντρο του Ρεθύμνου και το παραλιακό μέτωπο. Στην περιοχή παρέμβασης, μέσα στις τέσσερις γειτονιές, δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι ποδηλατόδρομοι όπως διαπιστώνεται από τον επόμενο χάρτη.

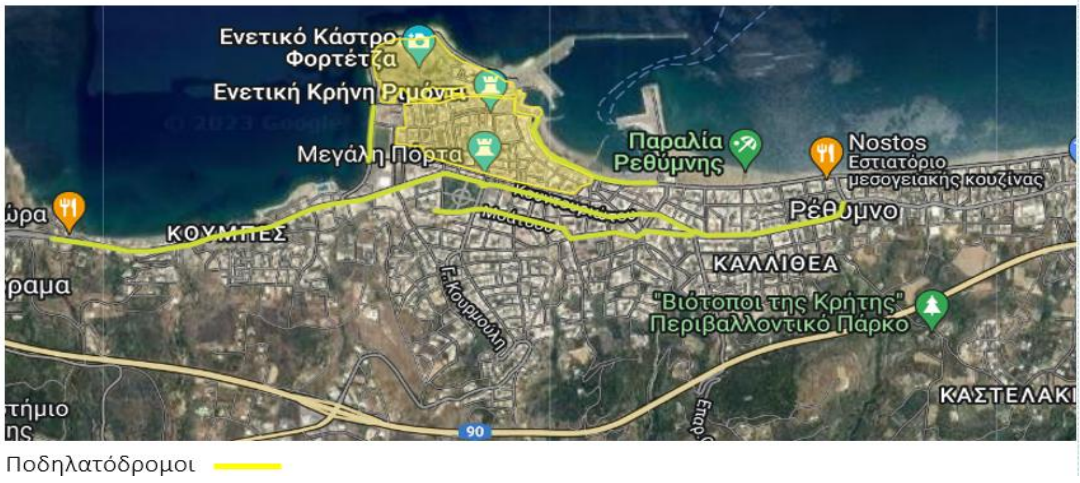

Πηγή: Χάρτης Ποδηλατοδρόμων και Συστημάτων Bike Sharing στην Ελλάδα

Η σχέση του Ρεθύμνου με τη **βιώσιμη κινητικότητα,** εντατικοποιήθηκε το 2007 οπότε και ξεκίνησε ο στρατηγικός σχεδιασμός πριν ακόμα θεσμοθετηθούν τα ΣΒΑΚ. Το 2009 καταρτίστηκε ολοκληρωμένο Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης για το Ρέθυμνο με βασικό πυλώνα τη Βιώσιμη Κινητικότητα το οποίο ενσωματώθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Ρεθύμνης για την περίοδο 2007 – 2014.

Το 2016 το Ρέθυμνο, ως πρώτη και μοναδική πόλη στην Ελλάδα, εντάχθηκε στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα CIVITAS DESTINATIONS του HORIZON 2020, ενέργεια που αποτέλεσε το επιστέγασμα της διαρκούς αναζήτησης του Δήμου Ρεθύμνης για νέα, ευέλικτα και δραστικά χρηματοδοτικά εργαλεία για την πρακτική αποτύπωση του στρατηγικού του σχεδιασμού στη βιώσιμη κινητικότητα.

Το πρώτο ΣΒΑΚ για το Δήμο Ρεθύμνης, εκπονήθηκε το 2019 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος CIVITAS DESTINATIONS.

Από τα παραπάνω τεκμηριώνεται η συνεχής και εντατική προσπάθεια του Δήμου Ρεθύμνης για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Στο πλαίσιο αυτό έχει προωθήσει τη χρήση κοινόχρηστων μέσων μετακίνησης, καθώς στην πόλη του Ρεθύμνου λειτουργούν κοινόχρηστα συστήματα dockless ποδηλάτων και πατίνια. Εντούτοις, οι κάτοικοι στην πλειονότητά τους εξακολουθούν να επιλέγουν ως μέσο μετακίνησης εντός της πόλης το αυτοκίνητο (60%) και ένα πολύ μικρό ποσοστό (5%) χρησιμοποιεί το ποδήλατο, ενώ μεγαλύτερο είναι το ποσοστό που επιλέγει την πεζή μετακίνηση.

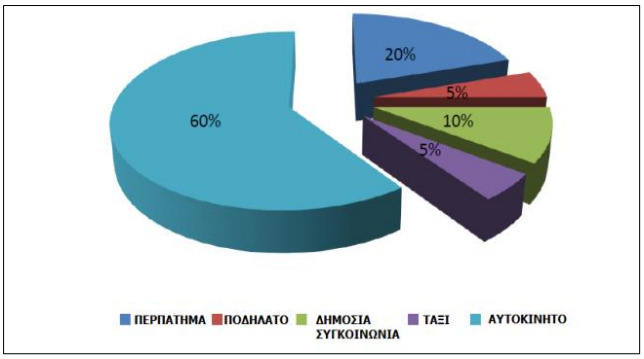

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι ζώνες στάθμευσης των κοινόχρηστων ποδηλάτων είναι χωροθετημένες σε κεντρικά σημεία της πόλης στα οποία υπάρχει η δυνατότητα διασύνδεσης με τη δημόσια συγκοινωνία. Ωστόσο, υπάρχει ανάγκη για ενίσχυση της χρήσης τόσο των κοινόχρηστων μέσων όσο και της δημόσιας συγκοινωνίας έτσι ώστε να περιοριστεί περαιτέρω η χρήση του αυτοκινήτου.

Ηλεκτροκίνηση

Η Ηλεκτροκίνηση αποτελεί για το Δήμο Ρεθύμνης μια κομβικής σημασίας παράμετρο για την επίτευξη της βιώσιμης κινητικότητας. Πρωτοπορώντας, ξεκίνησε από το 2018, σειρά παρεμβάσεων τόσο σε επίπεδο εγκαταστάσεων, όσο και σε επίπεδο δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στην επιλογή της Ηλεκτροκίνησης και αφορούν:

- Την προμήθεια ενός 100% ηλεκτρικού οχήματος για τις ανάγκες των μετακινήσεων της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου.
- Την εγκατάσταση τριών διπλών φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων σε κεντρικά σημεία της πόλης, ενός ταχυφορτιστή στην αναπλασμένη Πλατεία του Άη Γιώργη, ενός διπλού φορτιστή σε κεντρικό σημείο της πόλης, ενώ προβλέπεται επίσης η εγκατάσταση ενός διπλού φορτιστή στη βιοκλιματική ανάπλαση της οδού Μελισσινού στο κέντρο της πόλης.
- Τη δρομολόγηση του πρώτου ηλεκτρικού λεωφορείου αστικού τύπου που ταξινομήθηκε στην Ελλάδα.
- Την εγκατάσταση 2 Φωτοβολταϊκών στεγάστρων παραγωγής ενέργειας σε 2 περιοχές στις οποίες έχουν ήδη τοποθετηθεί φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων μέσω του προγράμματος INCIRCLE του INTERREG MED
- Την εκπόνηση Σχεδίου Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων μέσω του οποίου προγραμματίζεται η περαιτέρω επέκταση του υφιστάμενου δικτύου φόρτισης με την εγκατάσταση φορτιστών, για την οποία έχουν ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον ιδιωτικές εταιρείες, στο πλαίσιο συνεργασίας ιδιωτικού και δημόσιου φορέα.
- Την προμήθεια 2 ηλεκτρικών λεωφορείων και 5 ηλεκτρικών οχημάτων καθώς και 6 διπλών ταχυφορτιστών μέσω του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης».

Τα προαναφερθέντα αποτυπώνονται ως ακολούθως:

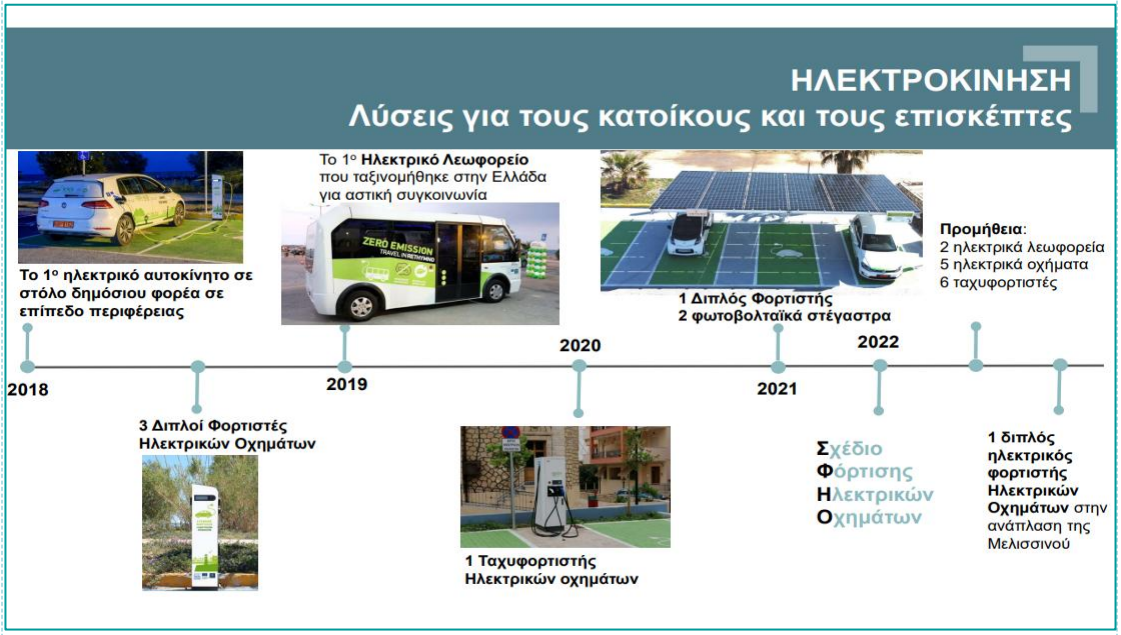

Πηγή: Δήμος Ρεθύμνης

Ενέργεια

Ο Δήμος Ρεθύμνης, επενδύοντας συνεχώς στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, εκπόνησε, το 2011, το Σχέδιο Διαχείρισης Αειφόρου Ενέργειας (ΣΔΑΕ) μέσω του οποίου κατάφερε ως το 2015 να μειώσει τις ενεργειακές του καταναλώσεις περίπου κατά 20,06% μέσω του Δημοτικού Φωτισμού.

Κατόπιν, ο Δήμος προχώρησε στην υπογραφή του Συμφώνου των Δημάρχων (Mayors Adapt) και το 2016 μέσω του Σχεδίου Διαχείρισης Αειφόρου Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δεσμεύτηκε για τη λήψη μέτρων προκειμένου να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 43,5% έως το 2030. Προς τούτο, έχει επικεντρωθεί σε δράσεις και παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης της κτιριακής του υποδομής, αλλά και σε δράσεις στον τομέα της βιώσιμης κινητικότητας. Παράλληλα, στρέφεται ενεργά σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης συγκεκριμένων κλάδων της τοπικής οικονομίας που συμβάλλουν σημαντικά στις συνολικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως ο τουρισμός. Κεντρικός ωστόσο τομέας παρέμβασης για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο Δήμο Ρεθύμνης είναι τα Δημοτικά Κτίρια.

Στο πλαίσιο αυτό έχει αναπτυχθεί Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης των κτιρίων του Δήμου Ρεθύμνης που περιλαμβάνει έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό σε όλα τα επίπεδα, εστιάζοντας στην ανάλυση ενεργειακών αναγκών, τον εντοπισμό ευκαιριών εξοικονόμησης ενέργειας και την ενσωμάτωση καλών πρακτικών με στόχο τη μείωση του κόστους λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών, την ευαισθητοποίηση του προσωπικού και τη συνεχή παρακολούθηση και βελτίωση.

Στα πλαίσια εφαρμογής του Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης για την ενεργειακή αναβάθμιση των Κτιρίων του Δήμου Ρεθύμνης, καταρτίστηκε Δήλωση Ενεργειακής Πολιτικής η οποία σε πολλά σημεία συνάδει και με τις δεσμεύσεις του Δήμου Ρεθύμνης με την υπογραφή του Συμφώνου των Δημάρχων.

<u>Ηλεκτρονική διακυβέρνηση</u>

Ο Δήμος Ρεθύμνης, με γνώμονα και στόχο τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη κάνει μία συντονισμένη προσπάθεια σε όλους του τομείς, για τη βελτίωση της λειτουργίας του, αλλά και για τη βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας της ζωής των δημοτών και επισκεπτών του. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικές ενέργειες και δράσεις συντελούνται στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, των νέων τεχνολογιών και των έξυπνων εφαρμογών σε εναρμόνιση με τον πυλώνα της Ευρωπαϊκής πολιτικής για αξιοποίηση της τεχνολογίας, ώστε η Ευρώπη να καταστεί κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Μια προσπάθεια για κλιματική ουδετερότητα που με προσήλωση ακολουθεί το Ρέθυμνο τα τελευταία χρόνια.

Στην κατεύθυνση αυτή ο Δήμος Ρεθύμνης προχώρησε σε μία σειρά από πρωτοβουλίες για την ψηφιακή μετάβασή του, ήτοι:

1) <u>Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση</u>

Με κυρίαρχο στόχο τη διευκόλυνση των πολιτών κι επισκεπτών, τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών, την ανταπόκριση στις σύγχρονες επιταγές επικοινωνίας και συναλλαγής, ο Δήμος Ρεθύμνης τα τελευταία χρόνια σχεδίασε και υλοποίησε μια σειρά έργων Πληροφορικής τα οποία έχουν τύχει ειδικά τα τελευταία δύο χρόνια μεγάλης αποδοχής από τους δημότες.

Ειδικότερα, έχουν αναπτυχθεί πολλές e-υπηρεσίες όπως ηλεκτρονικά αιτήματα προς το Δήμο, ηλεκτρονικές πληρωμές, εφαρμογές του Δήμου για κινητά (Android & iOS), Live Streaming συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου αλλά και εκδηλώσεων, ασύρματο Δίκτυο WiFi ελεύθερης πρόσβασης στο Ίντερνετ με 110 σημεία (Access points) διάσπαρτα στην πόλη, e-Αιτήματα Σχολείων, τεχνική υποστήριξη για την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση ή επικοινωνία με τον Δήμο Ρεθύμνης, ενώ έχει βελτιωθεί και η λειτουργία του Δήμου μέσω του συστήματος διαχείρισης και ψηφιοποίησης εγγράφων και του συστήματος διαχείρισης εργασιών.

2) Έξυπνες εφαρμογές

Ο Δήμος έχει αναπτύξει πολλές ηλεκτρονικές πλατφόρμες μεταξύ των οποίων αναφέρονται: πλατφόρμα διαχείρισης κοινόχρηστων ποδηλάτων, πλατφόρμα παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων για την παραγωγή και την κατανάλωση ενέργειας από τα 3 φωτοβολταϊκά στέγαστρα, πλατφόρμα παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων των 11 φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων, έξυπνο σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης, πλατφόρμα και εφαρμογή συντονισμού εμπορευματικών μεταφορών, πλατφόρμα διαχείρισης κυκλοφοριακών δεδομένων, πλατφόρμα εντοπισμού του στόλου των δημοτικών οχημάτων, πλατφόρμα Έξυπνης Πόλης, τηλεματική –έξυπνες διαβάσεις – πινακίδες ένδειξης ταχύτητας, σύστημα ενίσχυσης προσβασιμότητας στους φωτεινούς σηματοδότες για ΑμεΑ, πλατφόρμα απομακρυσμένης διαχείρισης του συνόλου των φωτιστικών του δήμου, κ.α.

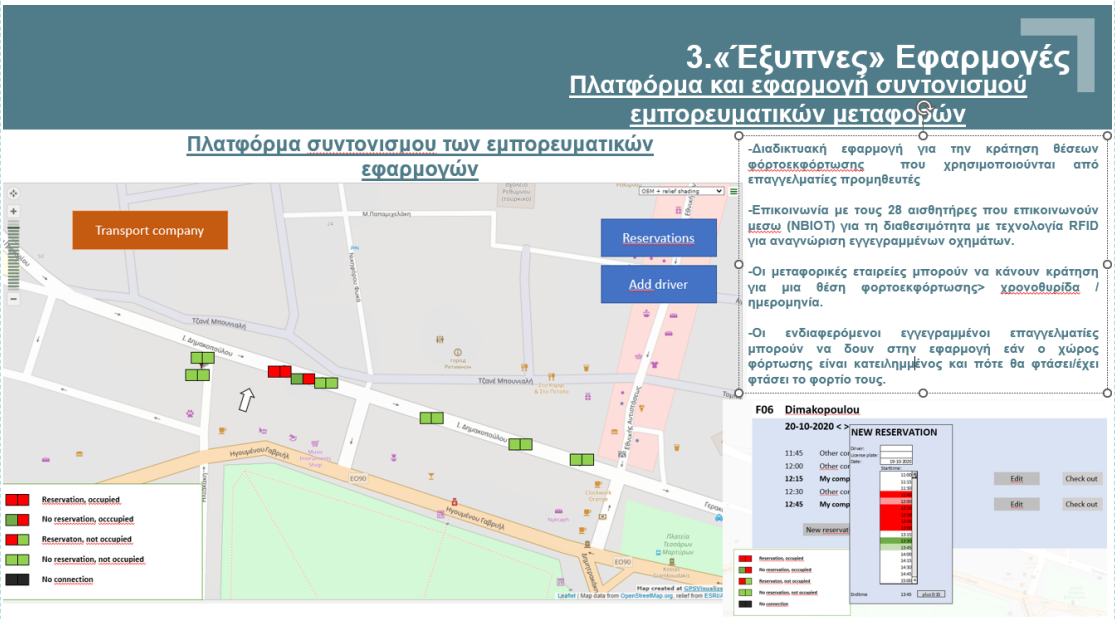

3.«Έξυπνες» Εφαρμογές

Σύστημα συλλογής κυκλοφοριακών δεδομένων με θερμο-κάμερες

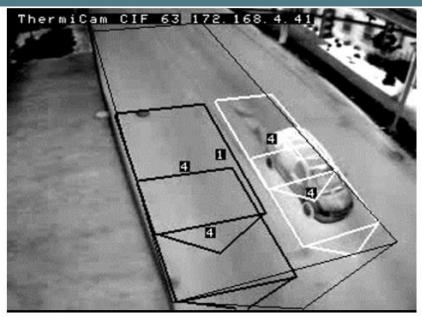

Πλατφόρμα διαχείρισης κυκλοφοριακών δεδομένων

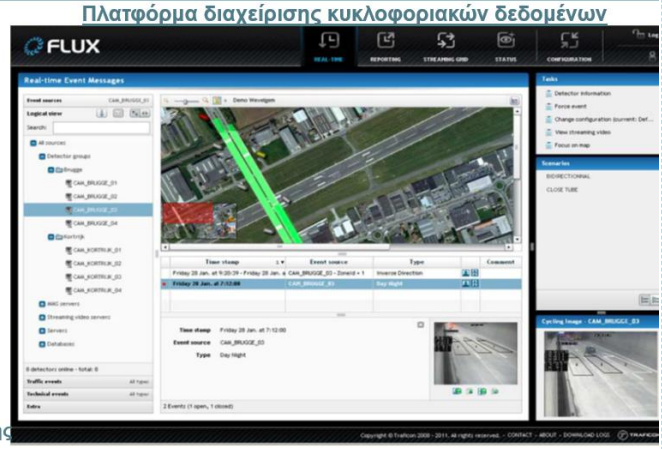

- 11 θερμοκάμερες GDPR compliant
- Real-time δεδομένα κυκλοφορίας
- Πλατφόρμα ανάλυσης των δεδομένων κίνησης
- Ανάλυση μοντέλων κινητικότητας,

«Έξυπνες» Εφαρμογές

Τηλεματική – Έξυπνες διαβάσεις – Πινακίδες ένδειξης ταχύτητας

Πολιτιστικές υποδομές, τοπόσημα

Ο Δήμος Ρεθύμνης χαρακτηρίζεται από μακραίωνη ιστορία και πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα που συνιστά παράγοντα προσέλκυσης πλήθους επισκεπτών. Η παλιά πόλη του Ρεθύμνου διατηρεί έντονο μεσαιωνικό - αναγεννησιακό χρώμα και ουσιαστικά αποτελεί ένα ανοικτό πολιτιστικό πάρκο με διάσπαρτα μνημεία εκ των οποίων ξεχωρίζουν : η Φορτέτζα, η Λότζια, η κρήνη Ριμόντι, η πύλη Guora (Μεγάλη πόρτα) η κεντρική είσοδος του χερσαίου τείχους των Ενετών, ο μεγαλοπρεπής ναός του Αγίου Φραγκίσκου, η εκκλησία της Κυρίας των Αγγέλων, τα τζαμιά του Καρά Μουσά Πασά, της Νερατζέ και της Βαλιδέ Σουλτάνας.

Η πόλη του Ρεθύμνου διαθέτει πλούσια κοινωνική και πολιτιστική ζωή, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων. Στις πλέον σημαντικές πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες ανήκουν:

- Το **Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης** από το 2009 αποτελεί έναν σύγχρονο μουσειακό χώρο υψηλών προδιαγραφών, περίπου 1000 τ.μ. ο οποίος, μετά από τις εργασίες επέκτασης και πλήρους αναστήλωσής του, συμπλήρωσε την παλιά Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκις» (1992) και το Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας (1995). Διαθέτει μία μόνιμη συλλογή περίπου

500 έργων. Πρόκειται για έργα του Ρεθύμνιου καλλιτέχνη Λευτέρη Κανακάκι που καλύπτουν αντιπροσωπευτικά όλη τη διαδρομή της δουλειάς του και έργα σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα της σύγχρονης ελληνικής εικαστικής πραγματικότητας από το 1950 ως σήμερα.

- Το **Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνου** (Έτος ίδρυσης: 1985) Χώρος πραγματοποίησης: Θέατρο «Ερωφίλη» – Φορτέτσα, Θόλος Ιμπραήμ Χαν, Ωδείον Τζαμί Νερατζέ, Σπίτι Πολιτισμού, Αίθουσα Πυροβολικού – Φορτέτσα, καθώς και σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους της παλιάς μεσαιωνικής πόλης και των ενετικών οικισμών του Δήμου Ρεθύμνης. Οι τομείς πολιτιστικής δραστηριότητας και θεματικές κατηγορίες που καλύπτονται αφορούν:
  - Συναυλίες με μουσική της Αναγέννησης - Μπαρόκ με παλαιά όργανα.
  - Θεατρικές παραστάσεις με θέματα από την Κρητική κυρίως Αναγέννηση.
  - Δρώμενα θεατρικά - χορωδιακά - μουσικά - χορευτικά - comedia de l' arte στους δρόμους και τις πλατείες της παλιάς πόλης του Ρεθύμνου.
  - Εικαστικές εκθέσεις με θέματα της Αναγέννησης: Φύση - Τέχνες - Αρχιτεκτονική - Παλιά Επαγγέλματα σε συνεργασία με την εκπαιδευτική και καλλιτεχνική κοινότητα.
  - Αναβίωση εθίμων της Κρητικής Αναγέννησης με δρώμενα, παιχνίδια των παιδιών και των αριστοκρατών κ.α.
  - Βίντεο Αρτ (προβολή σε τοίχους των μνημείων της πόλης οπτικοαστικού υλικού της Αναγέννησης
  - Κινηματογραφικές προβολές με θέματα της εποχής.
- Το **Σπίτι του Πολιτισμού** με μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων που συμπληρώνεται από αίθουσες μόνιμων ή περιοδικών εκθέσεων καθώς επίσης και θεατρική σκηνή, καμαρίνια και άλλους βοηθητικούς χώρους, χρησιμοποιείται για θεατρικές και άλλες παραστάσεις, προβολές, διαλέξεις, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις
- Τρία (3) **Μουσικά Σύνολα** (Ν.Π.Δ.Δ.): (α) η Δημοτική Φιλαρμονική Δημοτικό Ωδείο Ρεθύμνης, (β) η Δημοτική Χορωδία και (γ) η Δημοτική Πειραματική Συμφωνική Ορχήστρα Ρεθύμνου.
- Η ετήσια αθλητική διοργάνωση αγωνισμάτων στίβου **«Βαρδινογιάννεια»**.
- Το **Καρναβάλι** (Έτος ίδρυσης: 1993) Η Μεγάλη Νυχτερινή Παρέλαση και η Μεγάλη Παρέλαση πραγματοποιούνται στον πιο κεντρικό δρόμο του Ρεθύμνου (Λ. Κουντουριώτη). Οι υπόλοιπες εκδηλώσεις πραγματοποιούνται είτε σε ανοιχτούς χώρους στην παλιά πόλη του Ρεθύμνου είτε σε άλλους εναλλακτικούς χώρους, ανάλογα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους. Χρόνος διεξαγωγής είναι η περίοδος των Αποκρεών με διάρκεια καρναβαλικών εκδηλώσεων ένα μήνα.
- Η **Γιορτή Κρητικής διατροφής** (Έτος ίδρυσης: 1958) Χώρος πραγματοποίησης: Δημοτικός κήπος Ρεθύμνης. Χρόνος διεξαγωγής είναι η καλοκαιρινή περίοδος, συνήθως τον Ιούλιο, και η διάρκεια της είναι 1 εβδομάδα. Η Γιορτή Κρητικής Διατροφής αποτελεί τη «μετεξέλιξη» δύο εκδηλώσεων σε μία κοινή προσπάθεια. Της Γιορτής Κρασιού του Δήμου Ρεθύμνης και της «Αγροτουριστικής Συνεργασίας» της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης.
- Το **παλιό (ενετικό) λιμάνι** του Ρεθύμνου, αποτελεί τοπόσημο για την πόλη του Ρεθύμνου. Στην είσοδό του δεσπόζει ο αιγυπτιακός φάρος. Σήμερα προσδένουν κυρίως αλιευτικά σκάφη αλλά και σκάφη αναψυχής περιμετρικά των κρηπιδωμάτων του ενετικού λιμανιού όπου υπάρχουν ψαροταβέρνες που λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού.

στ. Χωροταξική - Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης

Μέσω του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης** (ΦΕΚ 260/2017) εξειδικεύεται η στρατηγική για τον εμπλουτισμό των πόλεων της Κρήτης με λειτουργίες ευρύτερης

εμβέλειας και στόχο την αναβάθμισή τους, αλλά και την υποστήριξη του μελλοντικού διαπεριφερειακού και ενδοπεριφερειακού ρόλου τους.

Συμπληρώνεται και εξειδικεύεται εκ νέου ο ρόλος της πόλης του Ρεθύμνου σε προοπτική δεκαπενταετίας. Ειδικότερα το Ρέθυμνο προβλέπεται να αναβαθμιστεί σε δευτερεύοντα εθνικό πόλο ευρωπαϊκής και διαπεριφερειακής ακτινοβολίας με άξονες αναφοράς την ιστορία, τον πολιτισμό και την έρευνα.

Η αναβάθμισή του στηρίζεται στο ότι η πόλη εξελίσσεται σε ένα ιδιαίτερα δυναμικό αστικό κέντρο με αναβαθμισμένες κοινωνικές και τεχνικές υποδομές και με πρόβλεψη υψηλότερου ρυθμού αύξησης του πληθυσμού από αυτόν του Ηρακλείου και των Χανίων έως το 2031, ενώ αναμένεται να προωθήσει με επάρκεια τις απαιτούμενες δραστηριότητες για την επιτυχία του καινοτομικού του ρόλου, ως κέντρου ανάδειξης και διάδοσης του δικτύου «ολοκληρωμένα και πολλαπλά παρελθόντα, με άξονα την έρευνα (ιστορία και φυσικό – πολιτιστικό περιβάλλον)» και με τη συνδρομή του Τομέα Φυσικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου και του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας που εδρεύουν στο Ηράκλειο.

Ο Δήμος Ρεθύμνης (όπως άλλωστε και κάθε περιοχή του Νησιού) μέσα από τη συνδυασμένη ανάδειξη των τομέων του Πολιτισμού και της προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος, αναμένεται να προσδώσει έμφαση στην πολυπολιτισμικότητα της Κρήτης, συμβάλλοντας έμπρακτα στην αναβάθμιση του ρόλου της Περιφέρειας στη ΝΑ Μεσόγειο και στη χωρική της ολοκλήρωση.

Επίσης για τα αστικά κέντρα επιδιώκονται ποιοτικές παρεμβάσεις αναπλάσεων για την αναβάθμιση του αστικού χώρου, καθώς και δράσεις για την λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κύριων πυλών εισόδου και δευτερευουσών, όπως είναι το λιμάνι του Ρεθύμνου για το οποίο προβλέπεται η ένταξή του στο δίκτυο λιμένων κρουαζιέρας μικρής κλίμακας.

Ακόμη, οικοδομείται νέα σχέση συνεργασίας πόλεων και υπαίθρου και τηρούνται οι αρχές της συμπαγούς πόλης, με περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης, την απόκτηση χώρων για κοινόχρηστους και κοινωφελείς σκοπούς, την προστασία και ανάδειξη στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Μέσω του **Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Ρεθύμνης** (ΦΕΚ 2198/1-10-2013) επιδιώκεται η βέλτιστη (δυνατή) οργάνωση των χρήσεων γης με ζητούμενο τη διευκόλυνση/επιτάχυνση της τοπικής ανάπτυξης και τη διατήρησή της σε βάθος χρόνου (αειφορία).

Ειδικότερα, οι γενικές αρχές οργάνωσης των χρήσεων γης στοχεύουν στην:

- ✓ Ποιοτική αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος.
- ✓ Προστασία του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος.
- ✓ Ισόρροπη και αλληλένδετη ανάπτυξη του αστικού, του περιαστικού και του αγροτικού χώρου.
- ✓ Λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών ζωνών και των ζωνών κατοικίας, λαμβάνοντας υπόψη τις καθημερινές μετακινήσεις κατοικίας – εργασίας.

Στο ΓΠΣ αποτυπώνονται αναλυτικά οι χρήσεις γης και αποκτούν συγκεκριμένο χαρακτηρισμό οι περιοχές του Ρεθύμνου, με βασικό στόχο την προστασία του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, χωρίζονται σε:

- Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης / Περιοχές Πολεοδομημένες και προς Πολεοδόμηση.
- Περιοχή παραγωγικών δραστηριοτήτων (Π.Π.Δ.).
- Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (Π.Ε.Π.Δ.).
- Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.).
- Περιοχές Ιδιαίτερων Χρήσεων (Π.Ι.Χ.).

Η πρώτη κατηγορία αφορά στις περιοχές που έχουν ή θα πρέπει να αποκτήσουν πολεοδομικό σχέδιο και υπό αυτή την έννοια αποτελούν τον «αστικό χώρο» του Δήμου. Οι περιοχές ΠΕΠΔ και ΠΕΠ συγκροτούν τον κατεξοχήν «εξω-αστικό χώρο» του Δήμου και διέπονται από τις ρυθμίσεις της εκτός

σχεδίου δόμησης, ενώ οι Π.Ι.Χ. αφορούν σε ειδικές χρήσεις όπως το Πανεπιστήμιο, το αθλητικό κέντρο, τις στρατιωτικές εγκαταστάσεις κλπ.

Σημειώνεται ότι τα Περιβόλια δεν διαθέτουν σχέδιο πόλης, είναι όμως οριοθετημένος οικισμός.

Οι προβλεπόμενες γενικές χρήσης γης στην περιοχή παρέμβασης αφορούν σε Γενική Κατοικία Α', Πολεοδομικό Κέντρο Α' και επιπλέον για την περιοχή των Περιβολίων επιτρέπεται η χρήση του Τουρισμού – Αναψυχής Α'.

Χάρτης Απεικόνισης Γενικών Χρήσεων γης περιοχής παρέμβασης βάσει ΓΠΣ Ρεθύμνου

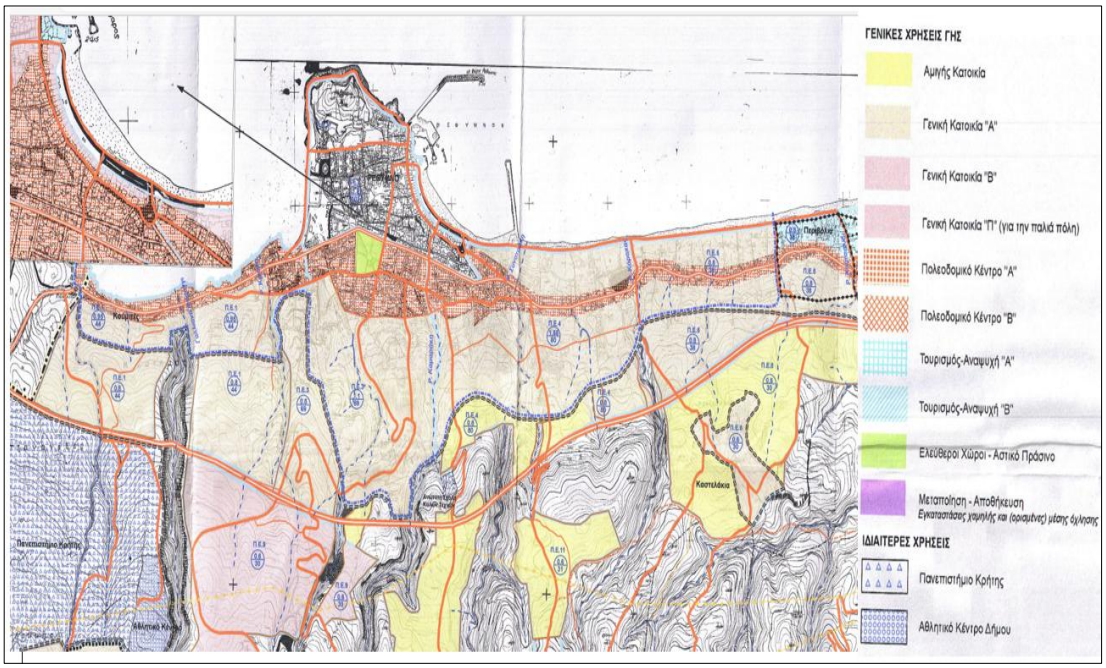

Πηγή: Γ.Π.Σ. Ρεθύμνου, ΦΕΚ 2198/1-10-2013

Σύμφωνα με το Γ.Π.Σ. Ρεθύμνου, το Ρέθυμνο διαιρείται σε 6 Πολεοδομικές ενότητες ήτοι: Αγ. Νικολάου – Κουμπέ, Μασταμπά, Καλλιθέας, Περιβολίων, Παλιάς Πόλης και Πλατανιά εκ των οποίων οι τέσσερις πρώτες αποτελούν την περιοχή παρέμβασης και για τις οποίες ισχύουν τα κάτωθι.

ΡΕΘΥΜΝΟ	ΓΠΣ - Απόφαση Υπ. ΠΕΧΩΔΕ 27553/938/4-4-1986 (ΦΕΚ 453/Δ/20-5-1986) ΖΟΕ - Π.Δ. 25/6/1987 (ΦΕΚ 720/Δ/31-7-1987) και τροπ. Π.Δ. 8/6/1989 (ΦΕΚ 394/Δ/16-6-1989)
Π.Ε. Αγ. Νικολάου - Κουμπέ	Οικισμός προ '23 – Καθορισμός ορίου βάσει του Π.Δ. 2-3-81 - Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 912/Δ/2-1086 και ΦΕΚ 473/Δ/6-7-88 • Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 – Ανατολικά, περιοχή Αγ. Νικολάου Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,20 • Τμήμα οριοθετημένου οικισμού προ '23 και επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής (εκκρεμεί η μεταγραφή τμήματος) Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ./ Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. / Σ.Δ.: 0,80
Π.Ε. Μασταμπά	Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 68/Δ/17-2-87, τροπ. 369/Δ/18-4-2003 • Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982

		Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 15,00-13,00-10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 400,00-300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,80 - 1,60 - 1,20 • Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η συνολική κύρωση και μεταγραφή. Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80
1.4	Π.Ε. Καλλιθέας	• Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,80 - 1,60 • Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η συνολική κύρωση και μεταγραφή. Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80
1.5	Π.Ε. Περιβολίων	Περιβόλια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. Τ.Υ. 5450717-11-78 – Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 792/Δ/9-9-86, τροπ. ΦΕΚ-350/Δ/19-5-99 Μισίρια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. 50503/4-10-77 • Τμήμα οριοθετημένων οικισμών προ ’23 (Περιβόλια – Μισίρια) Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής. Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00 - 8,00 μ. Εμβαδόν: 400,00 - 120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80 • Υπόλοιπο (Ανατολικά) • Εκτός Σχεδίου, εντός ζώνης αρ. 14, Ν.Δ. 1923. Ισχύουν όλες οι παρεκκλίσεις. • Εντός ΖΟΕ (Ζώνες 1α και 13, ήτοι όριο κατάτμησης 4 στρεμ. και απαγόρευση οχλουσών χρήσεων) • Τμήμα Καστελάκια Μη οριοθετημένος οικισμός προϋφιστάμενος 1923.

Όσον αφορά στις ισχύουσες χρήσεις γης εντός της πόλης του Ρεθύμνου αυτές αποτυπώνονται στον επόμενο πίνακα και ακολούθως περιγράφονται συνοπτικά.

Πίνακας: Υφιστάμενες χρήσεις γης στην πόλη του Ρεθύμνου

ΧΡΗΣΗ	ΙΣΟΓΕΙΑ		ΟΡΟΦΟΙ	
	Χωρίς αδόμητα οικόπεδα & αδιαμόρφωτους χώρους	Ποσοστό επί του συνόλου	Χωρίς αδόμητα οικόπεδα & αδιαμόρφωτους χώρους	Ποσοστό επί του συνόλου
Κατοικία	38,4%	25,6%	54,4%	52,6%
Εμπόριο	8,1%	5,4%	1,3%	1,2%
Τουρισμός	21,0%	14,1%	22,6%	21,8%
Ανάμειξη εμπορίου και κατοικίας	1,7%	1,2%	0,8%	0,8%
Ανάμειξη εμπορίου, κατοικίας, τουρισμού	0,5%	0,4%	0,5%	0,4%
Ανάμειξη εμπορίου και τουρισμού	1,3%	0,9%	0,7%	0,7%

Ανάμειξη τουρισμού και κατοικίας	1,6%	1,1%	3,2%	3,1%
Διοίκηση	1,0%	0,6%	1,4%	1,3%
Πολιτισμός	0,7%	0,5%	0,8%	0,8%
Εκκλησίες	2,7%	1,8%	0,0%	0,0%
Αθλητισμός	1,8%	1,2%	0,8%	0,8%
Κτίρια εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιας)	2,9%	1,9%	3,3%	3,2%
Κτίρια εκπαίδευσης (δευτεροβάθμιας)	2,2%	1,5%	2,5%	2,5%
Κτίρια εκπαίδευσης (τριτοβάθμιας)	1,5%	1,0%	1,7%	1,7%
Παιδικοί σταθμοί δημόσιοι	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%
Φροντιστήρια	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%
Υγεία	1,1%	0,7%	1,3%	1,2%
Βιομηχανία-Αποθήκες	3,5%	2,3%	3,0%	2,9%
Γεωργικές χρήσεις	1,7%	1,2%	0,0%	0,0%
Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης	2,9%	1,9%	1,3%	1,2%
Εγκαταστάσεις μέσων μαζικών μεταφορών	0,3%	0,2%	0,4%	0,4%
Ελεύθεροι χώροι και Αστικό πράσινο	4,4%	2,9%	0,0%	0,0%
Τεχνική υποδομή	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Ραδιοφωνικοί-Τηλεοπτικοί Σταθμοί	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Μεγάλα Αδόμητα οικόπεδα		31,1%		0,9%
Μεγάλα εγκαταλειμμένο κτήριο		0,5%		0,0%
Γιαπιά		1,5%		2,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΑΔΟΜΗΤΑ	100,0%		100,0%	
ΣΥΝΟΛΟ		100,0%		100,0%

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Αναζωογόνησης Γειτονιών, Space Syntax, 2015

Οι δύο βασικές κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων της πόλης του Ρεθύμνου είναι το εμπόριο και ο τουρισμός. Το **εμπόριο** λαμβάνει πρωτίστως λιανική μορφή, αρκετά λιγότερο επαγγελματικά γραφεία και προσωπικές υπηρεσίες, πολύ λιγότερο το χονδρικό εμπόριο και, τέλος, μικρές βιοτεχνικές μονάδες που έχουν ταυτόχρονα και εμπορικό σκέλος. Σε γενικές γραμμές η δραστηριότητα αντιστοιχεί στον όρο «κεντρικές λειτουργίες» του ΓΠΣ. Χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση (σε επίπεδο ισογείων) στον παλαιότερο αστικό πυρήνα αλλά και σε νεότερες γραμμικές αναπτύξεις κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων.

Ο **τουρισμός**, δηλαδή τα ξενοδοχεία/καταλύματα και οι δραστηριότητες εξυπηρέτησης των τουριστών, όπως η εστίαση και η αναψυχή, καταλαμβάνει (από τα οικοδομημένα οικόπεδα) το 21% των ισογείων και ελαφρά περισσότερο (22,6%) στο σύνολο των ορόφων. Επιπλέον, έχει παρουσία σε μεικτές χρήσεις στο 3,4% των ισογείων και το 4,4% των ορόφων. Χαρακτηρίζεται από ένα μοντέλο χωροθέτησης που είναι σαφώς διακριτό από αυτό του εμπορίου το οποίο είναι καθαρά παράκτιο, με ένα πολύ συμπαγή πυρήνα που ταυτίζεται με το πιο παλαιό τμήμα της ιστορικής πόλης του Ρεθύμνου, ανάμεσα στη Φορτέτσα και το Παλιό Λιμάνι, από το οποίο αρχίζει μια γραμμική ανάπτυξη, βάθους μισού έως ένα ΟΤ, κατά μήκος της παραλίας. Η γραμμική αυτή ανάπτυξη φθάνει μέχρι τα όρια του Δήμου, και συνεχίζεται πέραν αυτών, έχοντας ουσιαστικά αποτελέσει το όχημα για τη διαμόρφωση κατά τα τελευταία 20

χρόνια μιας συνεχούς αστικοποιημένης ζώνης που συμπεριέλαβε σταδιακά διάφορους διακριτούς, παλαιότερα, αγροτικούς οικισμούς (που μετασχημάτισαν ριζικά την οικονομική τους βάση, μέσα από αυτή την εξέλιξη).

Η **βιομηχανία** παρουσιάζει πλέον μικρή και φθίνουσα παρουσία. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι μαζί με τις αποθήκες ο κλάδος καταλαμβάνει το 3,5% των ισογείων και το 3% των ορόφων. Επιβιώνουν ακόμα μερικές τέτοιες μονάδες, που υπό τη συνεχή πίεση των τιμών γης (και ενίοτε των περιβαλλοντικών διατάξεων) έχουν απωθηθεί προς το ανατολικό άκρο της πόλης. Στη δυτική πλευρά, οι παλαιότερες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν πλέον παύσει να λειτουργούν αλλά παραμένει ένας αριθμός μη χρησιμοποιούμενων εργοστασιακών κτηρίων, ηλικίας της τάξης αρκετών δεκαετιών.

Όσον αφορά την **κατοικία**, στα ισόγεια παραμένει η χρήση με τη μεγαλύτερη παρουσία (κυρίαρχη χρήση στο σχεδόν 40% των ισογείων), ενώ στους ορόφους η κυριαρχία της φθάνει σχεδόν στο 55% της διαθέσιμης επιφάνειας. Στα ποσοστά αυτά προστίθενται και οι περιπτώσεις παρουσίας της κατοικίας με τη μορφή μεικτών χρήσεων, της τάξης περίπου του 5%. Σε επίπεδο συνολικού ΟΤ, τόσο στα ισόγεια όσο και στους άλλους ορόφους η κατοικία συνυπάρχει μερικές φορές με άλλες χρήσεις στο ίδιο ΟΤ, αλλά το φαινόμενο δεν είναι ιδιαίτερα έντονο. Φαίνεται ότι σε οριζόντιο επίπεδο, και ιδίως σε επίπεδο πλευράς ΟΤ, η εισβολή οικονομικών δραστηριοτήτων απομακρύνει γρήγορα την κατοικία (με πιο θεωρητικούς όρους: η οικονομική διαίρεση του αστικού χώρου γίνεται με γρήγορους ρυθμούς, όταν μια μικρο-περιοχή αποκτήσει δυνατότητες εμπορικής αξιοποίησης). Στην κατακόρυφη διάσταση, αντίθετα, η συνύπαρξη κατοικίας με άλλες χρήσεις είναι πολύ πιο συχνή. Φαίνεται ότι η κατοικία ανθίσταται, ακόμα επιτυχώς, ακόμα και στο κυρίως κέντρο στις οικονομικού χαρακτήρα χρήσεις - με τη σημαντική, ωστόσο, εξαίρεση των τουριστικών δραστηριοτήτων που τείνουν να καταλαμβάνουν το σύνολο της διαθέσιμης οροφοεπιφάνειας στα τουριστικά ελκυστικά οικοδομικά τετράγωνα.

Η **διοίκηση** έχει μικρή ποσοτική παρουσία (1,0-1,5%). Σήμερα οι σημαντικές διοικητικές δραστηριότητες είναι διάσπαρτες στην Παλαιά Πόλη και τον κεντρικό οδικό άξονα/ΠΕΟ (μεταξύ των οποίων και το Δημαρχείο), με κάποια τάση διάχυσης και προς τα νότια, στην κεντρική περιοχή, ενώ συγκέντρωση διοικητικών χρήσεων (κτήριο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Αστυνομία, Δικαστήρια, Στρατολογία κλπ) παρατηρείται και στο δυτικό τμήμα της χερσονήσου της παλιάς πόλης, σε ανάμειξη με ορισμένες άλλες εκτατικές χρήσεις (ΚΤΕΛ, αθλητικές εγκαταστάσεις κλπ.) που παρεμβάλλονται μεταξύ του θαλάσσιου μετώπου και της κυρίως πόλης. Μεγαλύτερη έκταση από τη διοίκηση κατέχει συνολικά ο κοινωνικός εξοπλισμός.

Χάρτης απεικόνισης κυριότερων υφιστάμενων χρήσεων γης

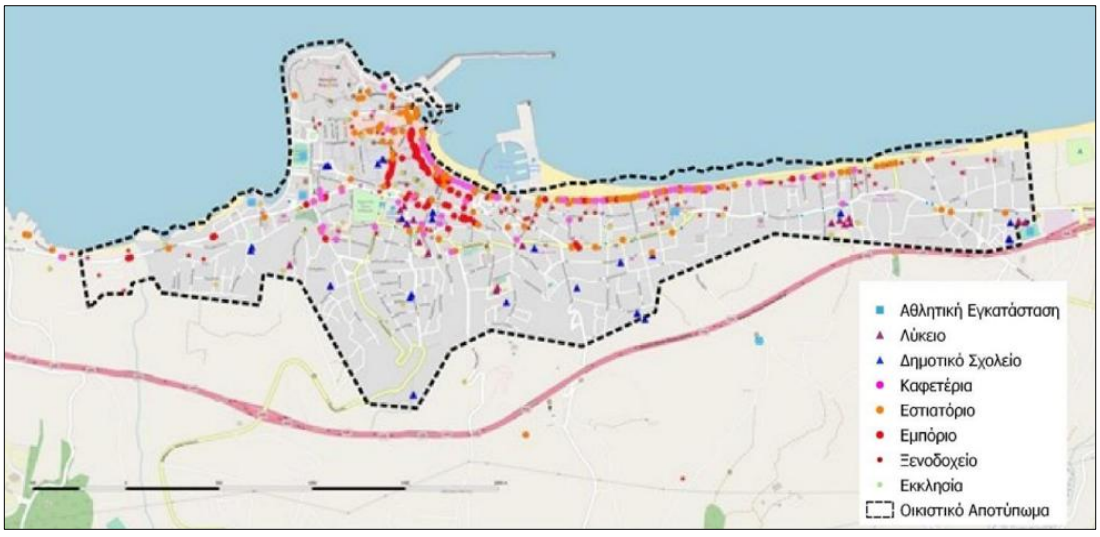

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Ρεθύμνης

ζ. Παρεμβάσεις – προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην περιοχή παρέμβασης

Στο πλαίσιο της στόχευσης του Δήμου για μια βιώσιμη πόλη με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα έχουν υλοποιηθεί αρκετά στρατηγικά σχέδια όπως το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ), το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), το Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ), το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Τροφοδοσίας (SULP) ενώ σε εξέλιξη είναι το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ). Παράλληλα στην ίδια κατεύθυνση εντάσσεται και το διασυνοριακό πρόγραμμα «CIVITAS DESTIONATIONS» στο οποίο συμμετέχει και ο Δήμος Ρεθύμνου.

Στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων μέσα από διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα, τόσο του ΕΣΠΑ, όσο και άλλων Ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων ολοκληρώθηκαν, ή/και είναι σε εξέλιξη υποδομές που αφορούν κατά κύριο λόγο στο ιστορικό κέντρο της πόλης του Ρεθύμνου.

Ωστόσο, έχει ήδη ξεκινήσει η προσπάθεια για παρεμβάσεις και εκτός του ιστορικού κέντρου σε μια κατεύθυνση αναζωογόνησης/αναβάθμισης κάποιων λιγότερο προνομιούχων γειτονιών της πόλης.

Στο πλαίσιο αυτό αναφέρεται η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αναζωογόνησης Γειτονιών καθώς και τα Master Plan για την ανάπτυξη και αναζωογόνηση του δημόσιου χώρου των περιοχών Κουμπέ, Μασταμπά, Καλλιθέας και Περιβολίων.

Στον παρακάτω χάρτη απεικονίζονται ορισμένες από τις μεγάλες παρεμβάσεις στην περιοχή της παλιάς πόλης, αλλά και οι πρώτες παρεμβάσεις σε γειτονιές της περιοχής παρέμβασης.

Χάρτης αποτύπωσης παρεμβάσεων Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

Πηγή: Δήμος Ρεθύμνης

Επίσης, στον επόμενο χάρτη αποτυπώνονται παρεμβάσεις μέσα από το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας οι οποίες είναι σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται προς υλοποίηση.

Χάρτης απεικόνισης μέτρων/έργων σε εξέλιξη ή προγραμματιζόμενων σχετικά με τη Βιώσιμη Κινητικότητα στο Ρέθυμνο

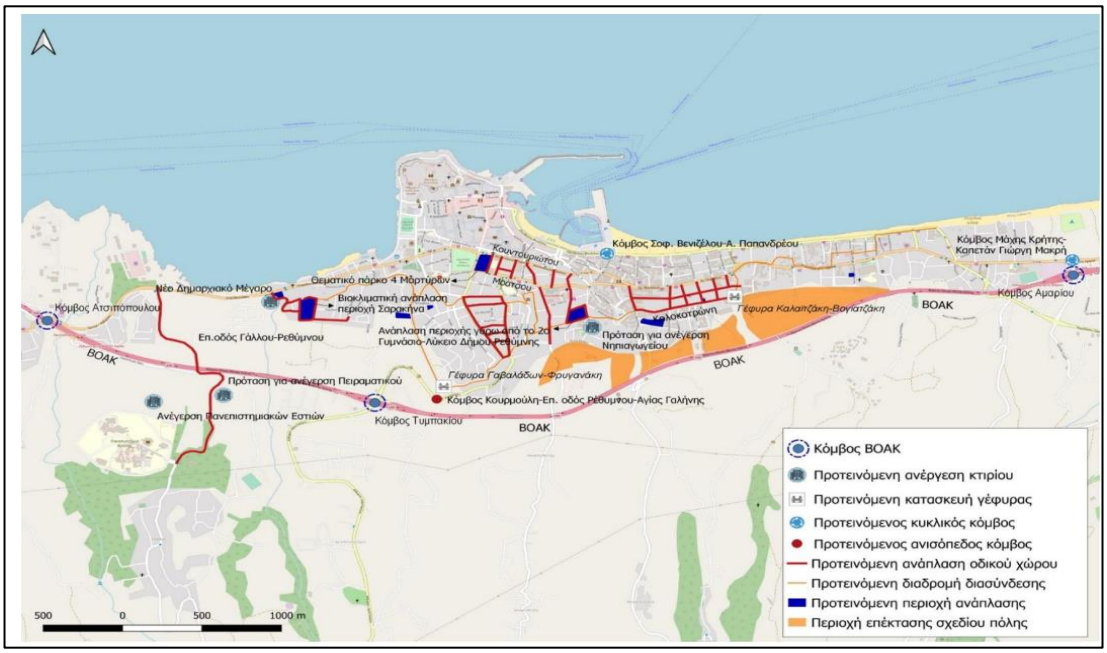

Πηγή: ΣΦΗΟ Δήμου Ρεθύμνης

Ειδικότερα σε ότι αφορά την περιοχή παρέμβασης (γειτονιές Περιβολίων, Καλλιθέας, Μασταμπά και Κουμπέ) ακολουθεί πίνακας όπου αναφέρονται τα σημαντικότερα έργα ανάπλασης που έχουν δρομολογηθεί από το 2000 ως σήμερα.

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	Π/Υ
1	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ	978.000,00 €
2	ΑΝΑΠΛΑΣΗ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ, ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΟΔΟ Ε. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ ΕΩΣ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΕΟ ΜΕ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟ ΠΡΟΣ ΑΡΚΑΔΙ)	4.046.891,00 €
3	ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1.782.000,00 €
4	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ ΠΕΖΩΝ ΣΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΙ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΤΣΟΛΙΔΙ	4.750.000,00 €
5	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΟΥ ΙΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΩΝ	344.000,00 €
6	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ Κ.Χ. ΟΔΩΝ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ ΚΑΙ ΚΡΙΑΡΗ (ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΥ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ)	4.750.000,00 €
7	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ Κ.Χ. ΟΔΩΝ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ ΚΑΙ ΚΡΙΑΡΗ (ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΥ ΚΡΙΑΡΗ)	1.100.000,00 €
8	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (ΤΜΗΜΑ 2)	615.000,00 €
9	ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΑΡΑΚΗΝΑ	1.360.000,00 €
10	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΔΟΥ Ι. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ	1.840.000,00 €

11	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ 2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	870.999,99 €
12	ΑΝΑΠΛΑΣΗ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ, ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (ΤΜΗΜΑ ... Σταμαθιουδάκη…)	2.880.000 €
13	«ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ»	919.000,00 €
14	«ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟ»	1.810.000,00
15	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΥΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	237,720 €
16	ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Δ. ΡΕΘΥΜΝΗΣ (ΔΥΤΙΚΟ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΜΕΤΩΠΟ)	2.033.165 €
17	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	333,996 €
18	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΠΕ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ) ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ « ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»	80,953 €
Σημείωση: Τα έργα 10 και 11 είναι υπό δημοπράτηση ΣΥΝΟΛΟ		30.079.708,66€

Πηγή: Δήμος Ρεθύμνης

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης του Αναθεωρημένου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης και πιο ειδικά, σύμφωνα με την διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου, η αναβάθμιση του Ρεθύμνου σε δευτερεύοντα εθνικό πόλο (οικιστικό κέντρο 3ου επιπέδου) στηρίζεται στο γεγονός ότι η πόλη εξελίσσεται σε ένα ιδιαίτερα δυναμικό αστικό κέντρο, με αναβαθμισμένες κοινωνικές και τεχνικές υποδομές και με πρόβλεψη υψηλότερου ρυθμού αύξησης του πληθυσμού του από αυτόν του Ηρακλείου και των Χανίων, έως και το 2031 ενώ αναμένεται να παρέμβει και να προωθήσει με επάρκεια τις απαιτούμενες δραστηριότητες για την επιτυχία του καινοτομικού του ρόλου, ως κέντρου ανάδειξης και διάδοσης του δικτύου «ολοκληρωμένα και πολλαπλά παρελθόντα, με άξονα την έρευνα (ιστορία και φυσικό - πολιτιστικό περιβάλλον)». Την ίδια στιγμή που ορίζεται ως δευτερεύων εθνικός πόλος ευρωπαϊκής και διαπεριφερειακής ακτινοβολίας, με άξονα την ιστορία και τον πολιτισμό.

Σε εφαρμογή των απαιτήσεων της Σύμβασης για το Τοπίο, εντοπίζονται εννέα χωρικές ενότητες «τοπία ιδιαίτερης σημασίας» εντός του ενιαίου δικτύου των «περιοχών με φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου» εκ των οποίων η πέμπτη αφορά την ΠΕ Ρεθύμνης: Ενότητα 5 / Ρέθυμνο και περιβάλλουσα περιοχή. Σύμφωνα με το Άρθρο 12, με τίτλο: «Χωρική οργάνωση και ανάπτυξη του παράκτιου, νησιωτικού και ορεινού χώρου», οι παράκτιες ζώνες οικιστικής ανάπτυξης και αστικών δραστηριοτήτων αφορούν σε ζώνες ανάπτυξης των κυρίως αστικών δραστηριοτήτων στις περιοχές των σημαντικών οικιστικών κέντρων της Κρήτης 2ου, 3ου και 4ου επιπέδου και συναντώνται στο σύνολό τους στις παράκτιες περιοχές.

Η ολοκληρωμένη διαχείριση προωθείται με εξειδικευμένο χωροταξικό/πολεοδομικό σχεδιασμό, με σαφή κατεύθυνση την καταλληλότητα και την συμβατότητα των χρήσεων, την απόκτηση χώρων για

κοινόχρηστους και κοινωφελείς σκοπούς, την προστασία και ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την υιοθέτηση των αρχών της συμπαγούς πόλης και την σταδιακή ανάληψη δράσεων για τον περιορισμό των επεκτάσεων, της εκτός σχεδίου δόμησης στις κρίσιμες παράκτιες περιοχές πρώτης προτεραιότητας, σύμφωνα με την οριοθέτησή της σε ζώνες και την κατηγοριοποίησή της σε βαθμούς προστασίας.

Σε ό,τι αφορά τις κατευθύνσεις του **Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Βιομηχανία** για την Π.Ε. Ρεθύμνης, αυτές αφορούν:

- Γενική προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση: Πολύ χαμηλή (0,5-).
- Κλαδικές προτεραιότητες: Από κλαδική άποψη, μεγαλύτερα περιθώρια βιωσιμότητας έχουν οι κλάδοι που αφορούν τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και οι χωρικές πολιτικές πρέπει να τους στηρίξουν.
- Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: Η περιορισμένη μεταποίηση εστιάζεται στην ευρύτερη περιοχή του Ρεθύμνου και το σχήμα αυτό διατηρείται.
- Οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας: Η βελτίωση της ελκυστικότητάς του από το 1993 ΒΙΟ.ΠΑ. είναι αναγκαία.
- Χρήσεις γης και σχέση με άλλες δραστηριότητες: Ο τουρισμός, και σε ορισμένες περιοχές ο ποιοτικός τουρισμός, αποτελούν την προτεραιότητα ανάπτυξης της ΠΕ, με δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης στο βόρειο τμήμα και επιτάχυνσης της ανάπτυξης στο νότιο τμήμα. Η βιομηχανία δεν προκαλεί, με βάση τα μεγέθη και το χαρακτήρα της, ιδιαίτερες συγκρούσεις χρήσεων γης, αλλά στο σύνολο σχεδόν του παράκτιου χώρου επιβάλλεται λεπτομερής σχεδιασμός χρήσεων γης.
- Πολιτική για τις περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλή παρουσία βιομηχανίας (ενδονομαρχιακές ανισότητες): Πολιτική τύπου 11.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου

Σύμφωνα με το Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Ρεθύμνης, οι γενικές αρχές οργάνωσης των χρήσεων γης στοχεύουν στην:

- ✓ Ποιοτική αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος.
- ✓ Προστασία του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος.
- ✓ Ισόρροπη και αλληλένδετη ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- ✓ Λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών ζωνών και των ζωνών κατοικίας, λαμβάνοντας υπόψη τις καθημερινές μετακινήσεις κατοικίας – εργασίας.

Τα χαρακτηριστικά του αναθεωρημένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι τα εξής:

- Εξασφάλιση των επεκτάσεων του σχεδίου πόλης.
- Δημιουργία των χρήσεων γης και παραγωγικών δραστηριοτήτων (κτηνοτροφική ζώνη, ΒΙΠΕ κλπ.).
- Εξορθολογισμός των απαγορεύσεων της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Ενσωμάτωση του περιφερειακού δρόμου μέσα από προμελέτη.
- Δημιουργία Τεχνόπολις στη Δημοτική έκταση Αμπελάκι.
- Δημιουργία δημοτικών οικισμών και τράπεζας γης.
- Καθιέρωση ισογείων κτισμάτων.
- Αδόμητη γη της περιοχής ΠΕΠ 2.

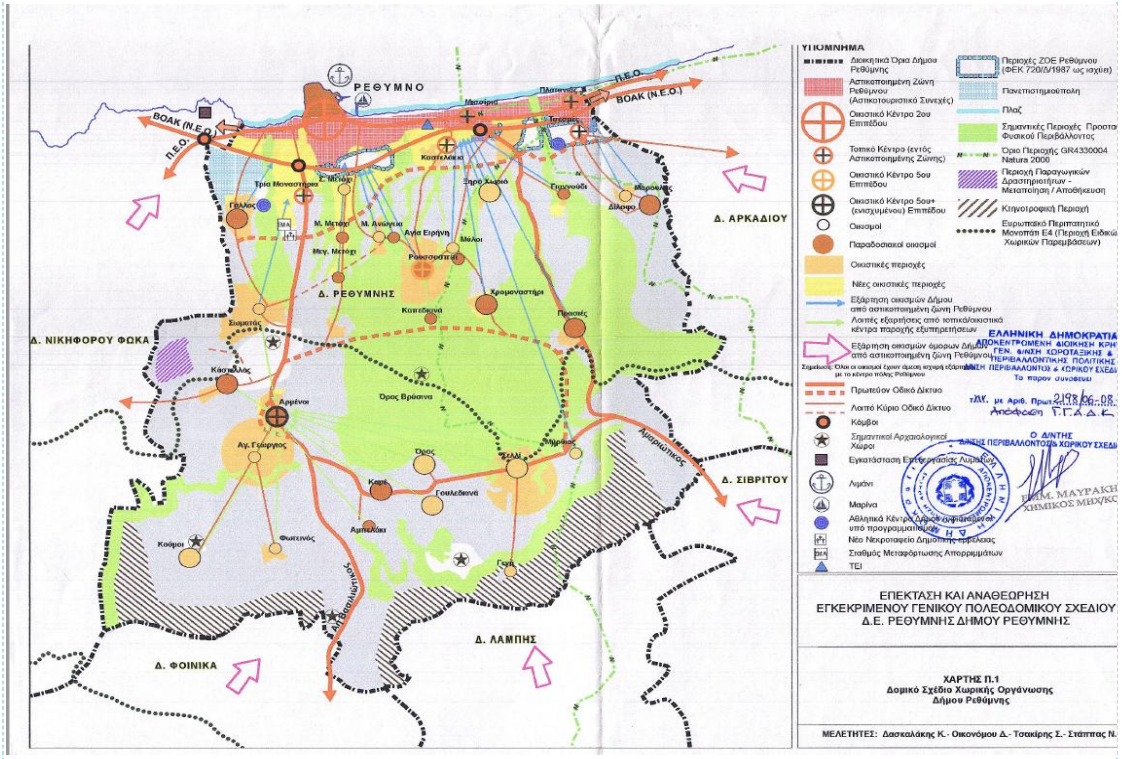

Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης Δήμου Ρεθύμνης

Πολεοδομικό Καθεστώς και Όροι Δόμησης Ρεθύμνου και Δ.Κ. σε σχέση με την περιοχή παρέμβασης:

Π.Ε. Αγ. Νικολάου - Κουμπέ

Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει του Π.Δ. 2-3-81 - Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 912/Δ/2-1086 και ΦΕΚ 473/Δ/6-7-88

- Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 – Ανατολικά, περιοχή Αγ. Νικολάου
  Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ.
  Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,20
- Τμήμα οριοθετημένου οικισμού προ ’23 και επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής (εκκρεμεί η μεταγραφή τμήματος)

Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. / Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. / Σ.Δ.: 0,80

Π.Ε. Μασταμπά

Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 68/Δ/17-2-87, τροπ. 369/Δ/18-4-2003

- Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982
  Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 15,00-13,00-10,00-8,00 μ.
  Εμβαδόν: 400,00-300,00-200,00-100,00 τ.μ.
  Σ.Δ.: 1,80 - 1,60 - 1,20
- Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η συνολική κύρωση και μεταγραφή.
  Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ.
  Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80

Π.Ε. Καλλιθέας

- Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982
  Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ.
  Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ.
  Σ.Δ.: 1,80 - 1,60
- Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η συνολική κύρωση και μεταγραφή.
  Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ.
  Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80

Π.Ε. Περιβολίων

Περιβόλια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. Τ.Υ. 5450717-11-78 – Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 792/Δ/9-9-86, τροπ. ΦΕΚ-350/Δ/19-5-99 Μισίρια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. 50503/4-10-77

- Τμήμα οριοθετημένων οικισμών προ ’23 (Περιβόλια – Μισίρια) Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής.
  Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00 - 8,00 μ.
  Εμβαδόν: 400,00 - 120,00 τ.μ.
  Σ.Δ.: 0,80
- Υπόλοιπο (Ανατολικά)
- Εκτός Σχεδίου, εντός ζώνης αρ. 14, Ν.Δ. 1923. Ισχύουν όλες οι παρεκκλίσεις.
- Εντός ΖΟΕ (Ζώνες 1α και 13, ήτοι όριο κατάτμησης 4 στρεμ. και απαγόρευση οχλουσών χρήσεων)
- Τμήμα Καστελάκια

Μη οριοθετημένος οικισμός προϋφιστάμενος 1923.
Η περιοχή και τα προάστια της πόλης έχουν ενταχθεί στο Κτηματολόγιο και υπάγονται στο Κτηματολογικό Γραφείο Ρεθύμνου.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Ρεθύμνης, το όραμα του Δήμου για την περίοδο 2021-2024 διατυπώνεται ως εξής: *«…να καταστεί μία συνεκτική και αξιοβίωτη πόλη, με επίκεντρο τον Πολίτη, με εστίαση στη στήριξη της τοπικής ανάπτυξης και της επιχειρηματικότητας, στην ισχυροποίηση της τουριστικής ταυτότητας του Δήμου, στην προώθηση του πολιτισμού, της παιδείας και της καινοτομίας, σε όρους βιώσιμους οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά».*

Οι γενικές αρχές πάνω στις οποίες θα στηρίξει ο Δήμος το όραμα και την αποστολή του είναι:

1. Η ισότητα και οι ίσες ευκαιρίες μεταξύ των πολιτών σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της τοπικής Αυτοδιοίκησης.
2. Η συμμετοχικότητα με την έννοια της εξασφάλισης της δυνατότητας σε όλους τους πολίτες να συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό και υλοποίηση των τοπικών πολιτικών.
3. Η διαφάνεια με την έννοια της εξασφάλισης της μέγιστης δημοσιότητας και ενημέρωσης του πολίτη, για όλα τα θέματα εντός της εμβέλειας του Δήμου.
4. Η κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, μέσω της επέκτασης των κοινωνικών δικτύων και της αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών των κοινωνικών δομών, καθώς και μέσω της ενίσχυσης του εθελοντισμού και του κοινωνικού έργου.
5. Η τόνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης και η σύνδεσή τους με τους τομείς προτεραιότητας (τουρισμός, αγροτικός, τομέας, πολιτισμός και εκπαίδευση).
6. Η βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής (τουρισμός, πολιτισμός, φυσικό περιβάλλον και αγροτική παραγωγή) με την κατάλληλη προβολή και προώθησή τους.
7. Η αυθεντική εικόνα, στηριζόμενη στη μοναδικότητα των χαρακτηριστικών και στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που συγκεντρώνει.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός αναλύεται στους κάτωθι άξονες προτεραιότητας, μέτρα και ειδικούς στόχους.

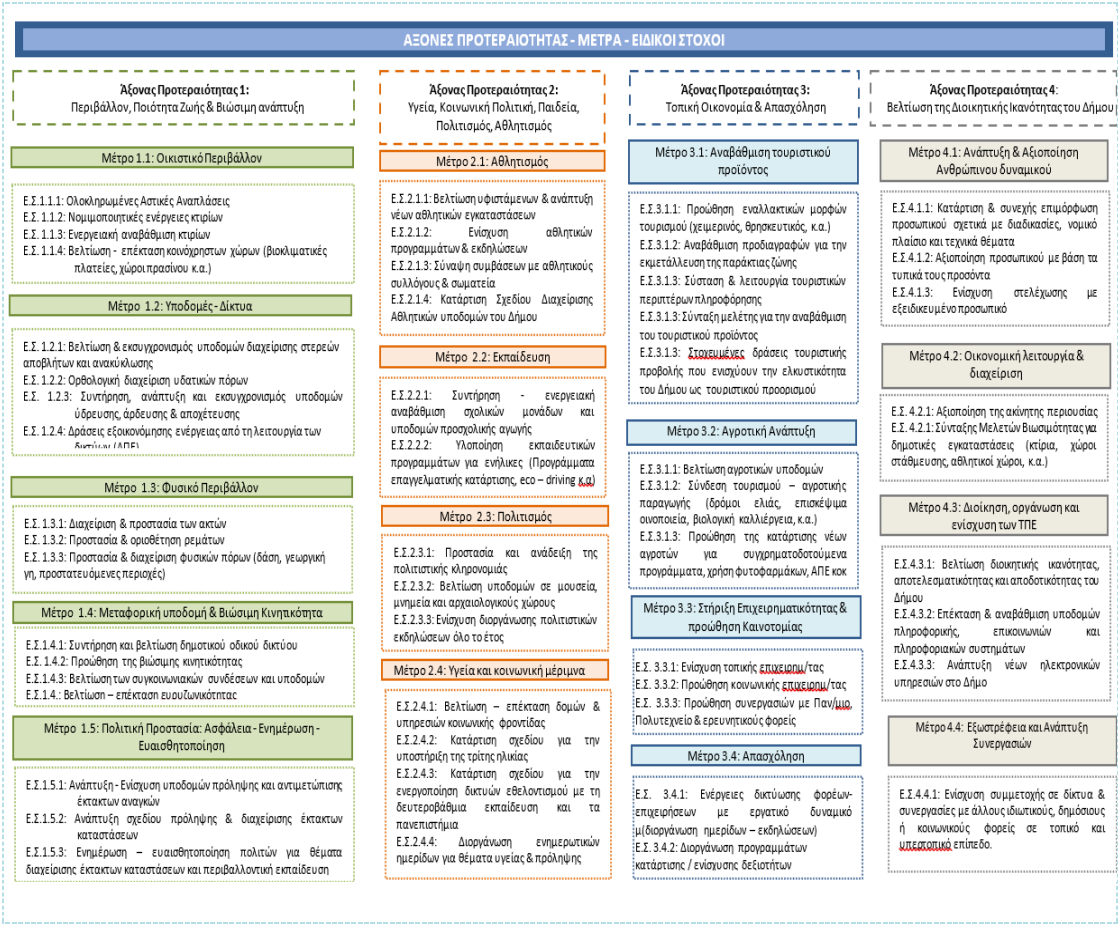

Σχέδιο Διαχείρισης απορριμμάτων

Στο πλαίσιο του νέου Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) ο Δήμος Ρεθύμνης εκπόνησε Τοπικό Σχέδιο το 2016 προκειμένου να μπορέσει να εδραιώσει πιο αποτελεσματικά συστήματα ΔσΠ συγκεκριμένων ρεμάτων, όπως τα βιοαπόβλητα και τα ανακυκλώσιμα.

Μέσω του ΤΣΔ αναδείχθηκαν ως κρίσιμα ζητήματα προς επίλυση μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

- Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Δημιουργία ΣΜΑ/Υ για την οικονομικότερη μεταφορά υπολείμματος.
- Δημιουργία πράσινων σημείων για την συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών
- Δημιουργία επαρκούς δικτύου κάδων συλλογής στερεών αποβλήτων, με στόχο τη διαλογή αυτών στην πηγή (π.χ. διαθεσιμότητα ενιαίου ή διαφορετικών κάδων για πλαστικό, χαρτί,γυαλί, μέταλλα, βιοαπόβλητα), αποβλέποντας στη μείωση κατά το δυνατόν της ποσότητας των σύμμεικτων.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αναγκαιότητα και τις δυνατότητες περιορισμού της παραγωγής και της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων στερεών αποβλήτων.
- Εξεύρεση σύγχρονου τρόπου τιμολογιακής πολιτικής με οικονομοτεχνικούς όρους (π.χ. πληρώνω όσο πετάω) και η πιλοτική εφαρμογή της σε μία Τοπική Κοινότητα

Το ΤΣΔ του Δήμου περιλαμβάνει:

1. **Δράσεις πρόληψης** όπως:

- ενημέρωση για τη μείωση της χρήσης συσκευασιών
- επαναχρησιμοποίηση η/και επιδιόρθωση ηλεκτρονικών αποβλήτων
- σεμινάρια χειροποίητων κατασκευών από «άχρηστα» υλικά
- ενημέρωση για τη σημασία και την αξία της πρόληψης- χρήσιμες συμβουλές
- ηλεκτρονικά μηνύματα για την πρόληψη μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου

- καταχωρίσεις, άρθρα, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις στα τοπικά ΜΜΕ

2. Δραστηριότητες Διαλογής στην Πηγή:

- συλλογή πόρτα-πόρτα από κάθε νοικοκυριό ή κάθε κατοικία,
  συλλογή σε χωριστούς κάδους που βρίσκονται τοποθετημένοι σε πυκνό δίκτυο κοντά στα νοικοκυριά / κατοικίες, και
- συλλογή σε κεντρικά σημεία, όπου ο πολίτης μεταφέρει μόνος του τα διαχωρισμένα απόβλητα.

3. Ανακυκλώσιμα:

- Οι μπλε κάδοι αφορούν ανακυκλώσιμα απόβλητα χαρτιού, μετάλλων και πλαστικών
- Ενισχύονται οι κάδοι για τη διαλογή γυαλιού
- Δύναται να προστεθεί τρίτος κάδος για χωριστή διαλογή χαρτιού σε περιοχές με μεγάλη παραγωγή

4. Πράσινα απόβλητα

Τα πράσινα απόβλητα θα πρέπει να συλλέγονται απευθείας κατά την διαδικασία κλαδέματος, σε πράσινα σημεία αλλά και μετά από ενημέρωση των καταναλωτών σε ειδική τηλεφωνική γραμμή του Δήμου

5. Δίκτυο Πράσινων Σημείων

Προβλέπεται η χωροθέτηση τουλάχιστον 2 Βασικών ΠΣ και 8 Μικρών ΠΣ / ΚΑΕΔΙΣ

6. Διαχείριση Σύμμεικτων με την πρόβλεψη κατασκευής ενός τουλάχιστον ΣΜΑ/Υ

7. Λοιπά απόβλητα

Αναφορικά με τα υπόλοιπα ρεύματα (ΑΕΚΚ, Μικρές Ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων από οικίες - Μ ΠΕΑ, Γεωργοκτηνοτροφικά Απόβλητα, ΑΗΗΕ, ΑΥΜ από κατ' οίκον νοσηλεία, Ιλύς από εγκαταστάσεις διαχείρισης αστικών λυμάτων κ.λπ. πρέπει να γίνουν στοχευμένες μελέτης για τον σχεδιασμό της διαχείρισής τους

8. Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού

Κυκλική Οικονομία

Σημαντικές είναι οι ενέργειες του Δήμου και στον τομέα της κυκλικής οικονομίας με την υλοποίηση του έργου «INCIRCLE» στο πλαίσιο του Interreg Mediterranean. Στόχος του είναι η μέτρηση του επιπέδου «κυκλικότητας» του τουριστικού προορισμού και η διεξαγωγή ανάλυσης για τα δυνατά και αδύνατα σημεία που προκύπτουν από τη μέτρηση και στη συνέχεια την αξιοποίηση των ευκαιριών για βελτίωση της κυκλικότητας.

Η εφαρμογή του εργαλείου για τον Δήμο Ρεθύμνης παρείχε ένα συνολικό αποτέλεσμα απόδοσης κυκλικότητας ίσο με 48% που προσδιορίζει τον εταίρο ως «Pro-activist B» που σημαίνει ότι έχει ήδη ακολουθήσει μια κυκλική πορεία ανάπτυξης και έχει επίγνωση του ρόλου της κυκλικής οικονομίας στον τομέα του τουρισμού, ως μοχλού οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποκατάστασης.

Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν, τα Φυσικά (68%), Κοινωνικά (44%) και Ανθρώπινα (42%) Κεφάλαια και οι αρχές CE του Regenerate (65%) και του Rethink 53(%) είναι αυτά για τα οποία το Ρέθυμνο επιτυγχάνει τις καλύτερες επιδόσεις, ενώ οι αρχές του Built Capital και των Reduce, Innovate και Re-value είναι αυτές που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα περιθώρια βελτίωσης.

Στο πλαίσιο του έργου ο Δήμος Ρεθύμνης εκπόνησε Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία

Η ενσωμάτωση των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας και η αποτελεσματική προώθησή τους από τον Δήμο Ρεθύμνης αφορούν τον προγραμματισμό δράσεων/παρεμβάσεων λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την κυκλική οικονομία σε ένα πενταετές σχέδιο δράσης.

Το 5ετές Τοπικό Σχέδιο για την Κυκλική Οικονομία του Δήμου Ρεθύμνης περιλαμβάνει παρεμβάσεις στους τομείς: νερό, ενέργεια, απορρίμματα, κινητικότητα.

Σχέδιο Βιώσιμη Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

Οι προτεραιότητες του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας είναι:

1. Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της ρύπανσης που αφορά στις μετακινήσεις.
2. Προστασία φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος.
3. Βελτίωση δημόσιας υγείας.
4. Βελτίωση προσβασιμότητας για τους ευάλωτους χρήστες και άρση κοινωνικών αποκλεισμών στην μετακίνηση.
5. Προώθηση της χρήσης βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης έναντι ιδιωτικού αυτοκινήτου.
6. Βελτίωση του επιπέδου οδικής ασφάλειας.
7. Διαχείριση εποχικότητας στις μετακινήσεις – προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) του Δήμου Ρεθύμνης, παρουσιάζονται τέσσερα (4) πακέτα μέτρων, ήτοι:

Πακέτο μέτρων 1: Έξυπνη και λειτουργική διαχείριση της κινητικότητας

Διαχείριση κινητικότητας

1) Αλλαγή/μείωση ορίων ταχύτητας (30χλμ στο μη ιεραρχημένο)
2) Αναδιοργάνωση ιεράρχησης οδικού δικτύου (δημιουργία δακτυλίων)
3) Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος διαχείρισης κινητικότητας (ITS)
4) Ανάπτυξη σχεδίου κινητικότητας για επιχειρήσεις που απασχολούν > από 20 εργαζόμενους
5) Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές
6) Μονοδρόμηση οδών
7) Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης (e-parking)
8) Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος διαχείρισης εμπορευματικών μεταφορών
9) Θέσπιση ωραρίων φορτοεκφορτώσεων
10) Αύξηση χρόνου πρασίνου για τους πεζούς στους φωτεινούς σηματοδότες

Βελτίωση υποδομών

11) Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον για ενίσχυση της οδικής ασφάλειας του πεζού, του ποδηλάτη και των ευάλωτων χρηστών (προσθήκη ραμπών, διαβάσεων, κτλ)
12) Αναβάθμιση-Διαμόρφωση κόμβων στο επαρχιακό οδικό δίκτυο και σημείων εισόδου στους οικισμούς (τοποθέτηση φωτεινών σηματοδοτών, κυκλικοί κόμβοι, σήμανση, κτλ)
13) Δημιουργία περιφερειακών οδών πέριξ των οικισμών για την αποφυγή διαμπερών ροών.
14) Αγορά/Αντικατάσταση οχημάτων Δήμου με ηλεκτρικά οχήματα
15) Κατασκευή περιφερειακών χώρων στάθμευσης (park n ride)
16) Αξιοποίηση υπαρχόντων χώρων στάθμευσης εντός πόλης
17) Δημιουργία θέσεων στάθμευσης ειδικού σκοπού (τροφοδοσία εμπορευμάτωνκ.α.)
18) Δημιουργία μικρών κέντρων διανομής εμπορευμάτων
19) Ενίσχυση οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης
20) Χωροθέτηση σταθμών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων
21) Σήμανση για παράκαμψη περιοχών γειτονιάς μέσω υφιστάμενων δικτύων

Κίνητρα

22) Κίνητρα σε επιχειρήσεις που κάνουν διανομές με ποδήλατα και ηλεκτροκίνητα οχήματα
23) Οικονομικά κίνητρα σε επιχειρήσεις φιλικές στις ενεργές μετακινήσεις
24) Μείωση δημοτικών τελών σε επιχειρήσεις που έχουν πρωτεραιότητα το περιβάλλον
25) Δημιουργία συστήματος ανταποδοτικών τελών για τους κατοίκους και επιχειρηματίες που χρησιμοποιούν ηλεκτροκίνητα οχήματα

Πακέτο μέτρων 2: Προσβάσιμη και φιλική πόλη για όλους

Διαχείριση κινητικότητας

26) Επανασχεδιασμός των δρομολογίων δημόσιας συγκοινωνίας που εξυπηρετούν περιοχές εντός του Δήμου (αξιοποίηση σύγχρονων και κατάλληλου τύπου λεωφορείων)
27) Δημιουργία νέων (κυρίως εποχιακών) διαδρομών Δημόσιας Συγκοινωνίας προς οικισμούς και πόλους έλξης (παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, χώρους ιδιαίτερου φυσικού κάλους, κ.α.)
28) Αξιοποίηση συστήματος ταξί για μετακινήσεις με δρομολόγια ανταποκρινόμενα στη ζήτηση
29) Ενιαίο σύστημα τιμολόγησης περιφερειακών χώρων στάθμευσης (park n ride), Δημόσιας Συγκοινωνίας και συστήματος κοινόχρηστων ποδηλάτων
30) Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων κοινόχρηστων μέσων μετακίνησης (car-sharing, car-pooling κτλ)
31) Ανάπτυξη σχεδίου κινητικότητας για σχολεία και το πανεπιστήμιο

Βελτίωση υποδομών

1) Αναβάθμιση οδικού περιβάλλοντος για ενίσχυση της προσβασιμότητας του πεζού, του ποδηλάτη και των ευάλωτων χρηστών (προσθήκη ραμπών, διορθώσεις στην κατάσταση των πεζοδρομίων, κτλ)
2) Πύκνωση διαβάσεων-ανάπτυξη υπερυψωμένων διαβάσεων-ανάπτυξη έξυπνων διαβάσεων
3) Διαπλάτυνση πεζοδρομίων στο κύριο οδικό δίκτυο (με κατάργηση θέσεων στάθμευσης)
4) Πεζοδρόμηση στα κέντρα των οικισμών (μόνιμες ή προσωρινές)
5) Πεζοδρομήσεις και διαμορφώσεις οδών έμπροσθεν των εισόδων σχολικών συγκροτημάτων
6) Δημιουργία νέων ποδηλατικών διαδρομών (μικτών ή αποκλειστικών) και σχετικών εγκαταστάσεων (πχ θέσεις στάθμευσης-ποδηλατοστάσια)
7) Βελτίωση έξυπνου συστήματος κοινόχρηστων ποδηλάτων (bike-sharing system) και μικροκινητικότητας
8) Ανάπλαση και ενίσχυση προσβασιμότητας παραλιακού μετώπου και παραλιών για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (πχ τοποθέτηση sea track στις παραλίες)
9) Αναβάθμιση προσβασιμότητας στάσεων και εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων τηλεματικής για εύκολη πληροφόρηση των χρηστών
10) Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την προσβασιμότητα των πεζών

Πολιτικές προώθησης

11) Χρήση εργαλείων crowdsensing για την καταγραφή των αναγκών σε μετακινήσεις
12) Διοργάνωση εργαστηρίων (workshop) συμμετοχικού σχεδιασμού
13) Διοργάνωση εκδηλώσεων σε σχολεία για την ευαισθητοποίηση των μαθητών
14) Σύσταση γραφείου Βιώσιμης Κινητικότητας στον Δήμο
15) Δημιουργία φόρουμ κατοίκων για την κινητικότητα

Πακέτο μέτρων 3: Αναβάθμιση ποιότητας και λειτουργίας του αστικού περιβάλλοντος

Πολεοδομικά ρυθμίσεις

16) Αναβάθμιση-Επικαιροποίηση σχεδιασμού χρήσεων γης (έμφαση στην μίξη χρήσεων και στην ενθάρρυνση τοπικών κέντρων) και εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του ΣΒΑΚ

Βελτίωση υποδομών

17) Οριοθέτηση των νόμιμων θέσεων στάθμευσης και δημιουργία Parklets

18) Αντικατάσταση υλικών ασφαλτόστρωσης σε επιλεγμένες οδούς του Δήμου
19) Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης σημαντικών οικισμών και πόλων έλξης (παραλίες, παραδοσιακοί οικιστικοί πυρήνες)
20) Ανάπλαση δημόσιων χώρων και παιδικών χαρών
21) Ενίσχυση πρασίνου στο οδικό περιβάλλον μέσω δεντροφυτεύσεων

Πακέτο μέτρων 4: Συμβολή της βιώσιμης κινητικότητας στην τουριστική δραστηριότητα

Διαχείριση κινητικότητας

22) Δράσεις ανάπτυξης και προώθησης ποδηλατικού τουρισμού
23) Εποχιακή πύκνωση δρομολογίων δημόσιας συγκοινωνίας σε σημαντικές διαδρομές

Βελτίωση υποδομών

24) Ανάδειξη και επέκταση περιπατητικών μονοπατιών
25) Δημιουργία διαδραστικών χαρτών για την ενημέρωση κατοίκων και επισκεπτών για τις μετακινήσεις στην περιοχή, με πληροφορίες για τις αποστάσεις και τους χρόνους μεταξύ σημαντικών πόλων έλξης, τα διαθέσιμα μέσα μεταφοράς, κ.α. με GIS
26) Ενίσχυση της πληροφοριακής σήμανσης
27) Ανάπλαση παραλιακού μετώπου
28) Ανάδειξη σημαντικών χώρων και βελτίωση της προσπελασιμότητας τους με βιώσιμα μέσα πχ Φορτέτζα, Παλιό Λιμάνι

Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ)

Το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου Ρεθύμνης, στοχεύει στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα εντός των διοικητικών του ορίων, κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030, σε σχέση με το 2012, μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της ευρύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενίσχυσης της χωροταξικής και πολεοδομικής οργάνωσης και της ενδυνάμωσης της περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών. Ταυτόχρονα, δεσμεύει το Δήμο στην υιοθέτηση μιας κοινής προσέγγισης αναφορικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Πρόκειται για ένα απαιτητικό σχέδιο δράσης, που καλύπτει το σύνολο του Δήμου και περιλαμβάνει στοχευμένες δράσεις που βασίζονται στην ενεργό συμμετοχή τοπικών οργανισμών και φορέων, κοινωνικών ομάδων, επιχειρήσεων, καθώς και της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ, ο Δήμος προσχώρησε στο Σύμφωνο των Δημάρχων από την 31/8/2015 και υπέγραψε και τηρεί έκτοτε τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτό.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Αναζωογόνησης γειτονιών

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αναζωογόνησης Γειτονιών στοχεύει σε ένα «χωρικό μοντέλο ανάπτυξης» του Ρεθύμνου, το οποίο θα πρέπει να διασφαλίζει:

- Σύνδεση με άλλους τύπους πόρων, με τις «μορφές» τουρισμού γενικώς και με το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης.
- Σύνδεση με νέο ΠΠΧΣΑΑ (αναζήτηση συνεργειών, άλλα και ανάδραση στον χωρικό σχεδιασμό).
- Συνέργειες με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3.
- Προώθηση στην Εδαφική Συνεργασία «Ρεαλιστική» προσέγγιση.
- Διάκριση σε στάδια και ρόλους δίνοντας έμφαση στις αναγκαίες παρεμβάσεις (λόγω περιορισμένων πόρων) με ιεράρχηση, προτεραιοποίηση, διάκριση σε στάδια (π.χ. στάδιο 2015-20 και στάδιο «μετά») και προσφυγή σε εκτεταμένη μόχλευση ιδιωτικών πόρων.

Στο εν λόγω σχέδιο, υπήρχε πρόβλεψη ώστε οι προτεινόμενες δράσεις και παρεμβάσεις που θα συμπεριληφθούν στην ΟΧΕ του Ρεθύμνου, να αντλήσουν κατά κύριο λόγο (αλλά όχι αποκλειστικά) πόρους από το εγκεκριμένο ΠΕΠ Κρήτη 2014-2020.

Στρατηγικός Σχεδιασμός για την ανάπτυξη και την αναζωογόνηση του δημόσιου χώρου για τις περιοχές: Κουμπέ – Μασταμπά – Καλλιθέα – Περιβόλια

Σε συνέχεια του Επιχειρησιακού Σχεδίου Αναζωογόνησης των γειτονιών, καταρτίστηκαν τέσσερα (4) στρατηγικά σχέδια (masterplans), ήτοι τον Κουπέ, τον Μασταμπά, τα Περιβόλια και την Καλλιθέα. Στο πλαίσιο μίας τυπολογίας, αναπτύχθηκαν 4 μελέτες οι οποίες αναλύουν και προτείνουν παρεμβάσεις στις γειτονιές, στους πράσινους διαδρόμους και στον δημόσιο χώρο. Η στρατηγική που αναπτύσσεται και στις τέσσερις (4) μελέτες, έχουν δύο σκέλη που λειτουργούν ταυτόχρονα: το πρώτο είναι η διατύπωση ενός πολεοδομικού σχεδίου – masterplan το οποίο αποτυπώνει το όραμα για το Ρέθυμνο των επόμενων χρόνων, το οποίο συνδυάζεται με το υπάρχον πλαίσιο των αναπλάσεων της πόλης, ενώ το δεύτερο σκέλος αφορά στη διατύπωση μιας συνολικής στρατηγικής σεναρίων – λειτουργιών που ανατίθενται στις αναπλάσεις των κοινόχρηστων και ελεύθερων χώρων της πόλης συνολικά, με τρόπο ανοικτό για την ενεργοποίηση των πολιτών, στη βάση ενός γενικού σχεδίου για την πόλη.

Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ)

Στόχος του Σ.Α.Π. (το οποίο βρίσκεται υπό εκπόνηση) είναι να προσδιορίσει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις, διαμορφώσεις, επεμβάσεις και κατασκευές ώστε να δημιουργηθεί σε επίπεδο Δήμου Ρεθύμνης ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων γύρω από βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις σύμφωνα με την αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας».

Οι παρεμβάσεις, τα έργα και οι δράσεις που θα προκύψουν από το σχέδιο θα εστιάσουν στην εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε πολυσύχναστους δρόμους, δημόσιους χώρους και δημόσια κτίρια προκειμένου να εξυπηρετήσουν και να διευκολύνουν τους κατοίκους και τους επισκέπτες και ειδικότερα τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα.

Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων Δήμου Ρεθύμνης (ΣΦΗΟ)

Το Σ.Φ.Η.Ο. του Δήμου Ρεθύμνης σε γενικές γραμμές προτείνει τα εξής: α) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο κατά μήκος των διοικητικών του ορίων, στους χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α΄ 57), καθώς και σε ελεγχόμενους από τον δήμο χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης, ώστε να προβλέπεται υποχρεωτικά η χωροθέτηση ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο ανά χιλίους (1.000) κατοίκους του δήμου, και ειδικότερα σε: αα) υφιστάμενους υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αβ) υφιστάμενους στεγασμένους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αγ) υφιστάμενες παρόδιες θέσεις στάθμευσης, ελεύθερες και ελεγχόμενης στάθμευσης, ιδίως στο πολεοδομικό κέντρο του δήμου και σε περιοχές αυξημένης επίσκεψης και στην πυκνοδομημένη αστική περιοχή, αδ) νέους υπαίθριους/στεγασμένους χώρους στάθμευσης ή παρόδιες θέσεις στάθμευσης που χωροθετούνται με σκοπό την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο β) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε τερματικούς σταθμούς και επιλεγμένα σημεία των δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανωτέρω εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο υψηλής ισχύος και συγχρόνως να διασφαλίζεται η ελάχιστη απαιτούμενη αναμονή επαναφόρτισης για την ομαλή λειτουργία των λεωφορειακών γραμμών προς εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, γ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση τουριστικών λεωφορείων, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον επί του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο, δ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση Η/Ο τροφοδοσίας, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης οχημάτων τροφοδοσίας να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ΄ ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο.

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Τροφοδοσίας (SULP) Δήμου Ρεθύμνης

Το SULP (Sustainable Urban Logistics Plan) Δήμου Ρεθύμνης αφορά σε έναν σχεδιασμό μεσοπρόθεσμων λύσεων και διαχείρισης των αστικών φορτοεκφορτικών διαδικασιών, ενώ αποτελεί ένα σημαντικό

τμήμα του ΣΒΑΚ. Όραμα του SULP είναι η προστασία του αστικού περιβάλλοντος και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ενώ στόχοι του αποτελούν ο εκσυγχρονισμός του στόλου οχημάτων και η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 20% μέχρι το 2025 στις φορτοεκφορτωτικές μετακινήσεις.

CIVITAS DESTINATIONS Δήμου Ρεθύμνης

Το CIVITAS δίκτυο πόλεων αφορά την επίτευξη βιώσιμης αστικής κινητικότητας στην Ευρώπη και υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Υποστηρίζει ευρωπαϊκές πόλεις στο σχεδιασμό και δοκιμή καινοτόμων μέτρων για τη βελτίωση των αστικών μεταφορών, ώστε να ανταποκρίνονται στις τοπικές συνθήκες και ανάγκες από το 2002, ενώ χρηματοδοτείται από το HORIZON 2020.

Το DESTINATIONS είναι το πρώτο πρόγραμμα CIVITAS που συνδέει τη βιώσιμη κινητικότητα και τον τουρισμό. Βασικοί άξονες του CIVITAS είναι: 1. καθαρότερα οχήματα και εναλλακτικά καύσιμα 2. καθαρή αστική εφοδιαστική αλυσίδα, 3. δημόσιες μεταφορές υψηλής ποιότητας

Στόχοι του CIVITAS είναι: 1. Περισσότερες / καλύτερες επιλογές πρόσβασης από / προς τον τόπο προορισμού. 2. Περισσότερες / καλύτερες επιλογές κινητικότητας διαθέσιμες στον προορισμό. 3. Λιγότερη κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές CO_2 χαμηλότερη τοπική ρύπανση. 4. Πιο υγιή ταξίδια και τοπικό περιβάλλον.

Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ)

Με βάση το ΠεΣΠΚΑ Κρήτης προκύπτει ότι το κλίμα της Περιφέρειας Κρήτης θα είναι τις επόμενες δεκαετίες πιο θερμό και πιο ξηρό, με σημαντική μείωση των βροχοπτώσεων και χιονοπτώσεων και με αύξηση της συχνότητας εμφάνισης ακραίων φαινομένων (κυρίως ξηρασία, πλημμύρες και κύματα καύσωνα). Στις κλιματικές μεταβολές που αναμένεται να επηρεάσουν την Περιφέρεια Κρήτης συγκαταλέγεται και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας. Συνοπτικά οι κλιματικές μεταβολές που εκτιμήθηκαν για την Περιφέρεια Κρήτης αναφέρονται ακολούθως:

- Αναμένεται άνοδος της μέσης θερμοκρασίας σε επίπεδο Περιφέρειας, σε όλα τα σενάρια και τις χρονικές περιόδους.
- Η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας για ψύξη, αναμένεται να αυξηθεί, εν αντιθέσει με τη ζήτηση ενέργειας για θέρμανση η οποία θα μειωθεί.
- Ο αριθμός των ημερών που είναι πολύ πιθανή η εκδήλωση πυρκαγιάς, θα αυξηθεί κατά 40 περίπου ημέρες, στο δυσμενές σενάριο, την περίοδο 2081- 2100.
- σε επίπεδο Περιφέρειας τόσο στο ενδιάμεσο όσο και στο δυσμενές σενάριο παρουσιάζεται σταδιακή μείωση της βροχόπτωσης.
- Ο αριθμός των ημερών που η μέγιστη θερμοκρασία θα υπερβαίνει τους 35°C, θα αυξηθεί από 3 μέρες κατά το εγγύς μέλλον έως και κατά 22 ημέρες περίπου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, στο δυσμενές σενάριο.
- Ακόμα μεγαλύτερη αναμένεται να είναι τις επόμενες δεκαετίες η αύξηση του αριθμού ημερών με Tmin > 20°C (τροπικές νύχτες). Η αύξηση κατά μέσο όρο κυμαίνεται από 25 ημέρες περίπου (και για τα δύο σενάριο, την περίοδο 2021-2040) έως 80 ημέρες περίπου στο δυσμενές σενάριο, την περίοδο 2081-2100.
- Οι μεταβολές της θερμοκρασίας (σε συνδυασμό με μεταβολές στην υγρασία) αναμένεται να αυξήσουν τον αριθμό ημερών του έτους στις οποίες θα υπάρχει μεγάλη δυσφορία για τον πληθυσμό.
- Η αύξηση είναι γραμμική ανά χρονικό ορίζοντα στο ενδιάμεσο σενάριο (14, 22, 35 μέρες/έτος στο εγγύς μέσο και απώτερο μέλλον αντίστοιχα)ενώ στο δυσμενές σενάριο ο αριθμός των ημερών του έτους με μεγάλη δυσφορία θα αυξηθεί μακροπρόθεσμα κατά πάνω από 70 ημέρες.
- Ο αριθμός των ημερών του έτους με ακραία βροχόπτωση (η οποία μπορεί να συνδέεται με πλημμυρικά φαινόμενα), στο μακρινό μέλλον παρουσιάζει αυξήσεις στις περιοχές που παρατηρούνταν

αυξήσεις και στην περίπτωση της μέγιστη βροχής 24ώρου/48ώρου (βόρεια παραθαλάσσια τμήματα της Π.Ε. Χανίων και δευτερευόντως των Δήμων Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Χερσονήσου).

▪ Η στάθμη της θάλασσας μελλοντικά θα ανέβει. Η μέγιστη τιμή της ανόδου θα κυμανθεί από 13.6 cm/15.4 cm (την περίοδο 2021-2040) έως 51 cm/68 cm (σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, στο ενδιάμεσο σενάριο/δυσμενές σενάριο αντίστοιχα).

▪ Μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουν οι παράκτιες περιοχές όλης της βόρειας Κρήτης (αυξήσεις > 0.75 m στο δυσμενές σενάριο κατά τον μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα).

2.3 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

α. Οικονομικές προκλήσεις

Η ραγδαία εξέλιξη του τουρισμού τις τελευταίες δεκαετίες στην Κρήτη επηρέασε τόσο την οικονομία της, όσο και την απασχόληση του πληθυσμού. Σε αυτή την εξέλιξη το Ρέθυμνο κατέχει πρωταγωνιστικό ρόλο και συναγωνίζεται πλέον πολλούς γνωστούς προορισμούς του νησιού και του ελληνικού χώρου γενικότερα.

Ως εκ τούτου και εκ των πραγμάτων, η οικονομία της πόλης και του Δήμου Ρεθύμνης συνολικά, στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον τριτογενή τομέα στον οποίο απασχολείται το μεγαλύτερο μέρος του τοπικού πληθυσμού. Παράλληλα οι δύο βασικές κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων, αφορούν το εμπόριο και τον τουρισμό ως αποτέλεσμα της τριτογενοποίησης της τοπικής οικονομίας.

Στη βάση των παραπάνω, η δυναμική της τοπικής οικονομίας είναι δεδομένη και ως εκ τούτου η περιοχή παρέμβασης κατέχει ή/και διεκδικεί το δικό της μερίδιο τόσο στις τρέχουσες εξελίξεις, όσο και στις ευκαιρίες και προκλήσεις που συνεπάγεται η εξέλιξη αυτή και οι οποίες στο μεγαλύτερο μέρος αφορούν την αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας η οποία θα συνεχιστεί, τη ζήτηση στελεχιακού και εργατικού δυναμικού, την παροχή ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών και την ταυτόχρονη ζήτηση τοπικών προϊόντων τόσο του πρωτογενούς, όσο και του μεταποιητικού τομέα γεγονός που εκ των πραγμάτων απαιτεί σύγχρονες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις καθώς και εξειδικευμένο προσωπικό με αυξημένες δεξιότητες και προσόντα προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις βάσιμες ανάγκες και στις προκλήσεις του μέλλοντος.

β. Κοινωνικές προκλήσεις

Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του αστικού ιστού του Ρεθύμνου το οποίο αποτελεί μια σύγχρονη από όλες τις απόψεις πόλη, με υψηλό μορφωτικό δείκτη πληθυσμού, έδρα πανεπιστημιακού ιδρύματος και κυρίως, πολύ υψηλές δυνατότητες περεταίρω εξέλιξης, εφόσον αξιοποιήσει τις δυνατότητες και ευκαιρίες στην βάση ανοικτών προκλήσεων που αφορούν κατά κύριο λόγο την νέα ψηφιακή εποχή και το σύγχρονο τρόπο εκπαίδευσης.

Παράλληλα η επιτακτική μείωση του ψηφιακού αναλφαβητισμού και η βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων είναι από κάθε άποψη επιβεβλημένη δεδομένου ότι στέκεται εμπόδιο στην ατομική, επαγγελματική και πνευματική εξέλιξη κατοίκων, επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Στη βάση των παραπάνω αδήριτη ανάγκη αλλά και σύγχρονη πρόκληση αποτελεί, η με κάθε τρόπο στήριξη, ενδυνάμωση και βελτίωση των δομών και των συνθηκών εκπαίδευσης δεδομένου ότι αποτελεί την βασική απάντηση σε ότι αφορά κοινωνικές ανάγκες και προοπτικές και ως βασική συνιστώσα που θεμελιώνει στέρεα το αύριο της πόλης και της τοπικής κοινωνίας γενικά.

Επιπλέον, πρόκληση για την περιοχή συνιστά η μείωση της γυναικείας ανεργίας μέσα από την ενίσχυση υποδομών παιδικής φροντίδας και προσχολικής εκπαίδευσης, αλλά και μέσω της επιμόρφωσης των άνεργων γυναικών, του εμπλουτισμού των γνώσεων και της αναβάθμισης των επαγγελματικών τους προσόντων.

Εξίσου σημαντικό ζήτημα η κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων πληθυσμού και η βελτίωση της προσβασιμότητας στο δομημένο χώρο.

γ. Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Το φυσικό τοπίο το οποίο περιβάλλει/εφάπτεται της περιοχής σε συνδυασμό με την εγγύς παραλία διαμορφώνουν ένα πλέγμα φυσικού και αστικού τοπίου που ως σήμερα δεν έχει συνδεθεί και αξιοποιηθεί, ενώ κρίνεται αναγκαία η απόδοση των ρεμάτων στο δημόσιο χώρο, για τον εμπλουτισμό του αστικού περιβάλλοντος με δημόσιους χώρους και λειτουργίες που θα αναβαθμίσουν την περιοχή παρέμβασης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Παράλληλα, η υπαρκτή πλέον απειλή των φαινομένων – επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, αυξάνει τις ενεργειακές ανάγκες στα δημόσια κτίρια και επιβάλλει την ανάληψη πρωτοβουλιών σε σχέση και με την ορατή καταπόνηση – επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων από την συνεχώς αυξανόμενη τουριστική κίνηση και αστικοποίηση προκειμένου να αντιμετωπισθούν εικόνες από το εγγύς μέλλον με τις ανάλογες προκλήσεις.

δ. Προκλήσεις του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των υποδομών καθώς και της χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης

Η τόσο συντονισμένη και συγκροτημένη προετοιμασία των τελευταίων χρόνων από πλευράς Δήμου, σε επίπεδο μελετών, σχεδίων, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών καθώς και βραβεύσεων που αφορούν στον αστικό σχεδιασμό, την πολεοδομική οργάνωση και την βιώσιμη κινητικότητα, αποτελεί εκ των πραγμάτων μια μοναδική παρακαταθήκη και ταυτόχρονα μια τεράστια πρόκληση για την ενεργοποίηση και αξιοποίηση τους.

Ειδικά η περιοχή παρέμβασης και με δεδομένο ότι έχει μελετηθεί ποικιλοτρόπως, διαθέτει όλα τα εφόδια και δυνατότητες για να προχωρήσει άμεσα στην αξιοποίησή τους, με έργα και δράσεις αστικής αναβάθμισης και αναζωογόνησης, συμπληρώνοντας έτσι τις αστικές παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται στον γειτνιάζοντα υπόλοιπο αστικό ιστό της πόλης. Επιπλέον η τεράστια πολιτιστική παράδοση, παλαιότερη και σύγχρονη, αποτελεί τον πλέον ισχυρό σύμμαχο και πυλώνα για την ενίσχυση της πολιτιστικής εικόνας και ταυτότητας της πόλης.

Στη βάση των παραπάνω, η βάσιμη δυνατότητα χρηματοδότησης έργων, δράσεων και πρωτοβουλιών τέτοιας θεματικής προσέγγισης, αποτελεί ευκαιρία και δυνατότητα η οποία πρέπει να αξιοποιηθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Συμπεράσματα

Η περιορισμένη κάλυψη ενεργειακών αναγκών και η μειωμένη ενεργειακή απόδοση από μέρους των τοπικών επιχειρήσεων.

Η ατελής κάλυψη αναγκών σε σχέση με τις απαιτήσεις για ψηφιακή μετάβαση και ψηφιακό μετασχηματισμό.

Η μειωμένη κάλυψη της ζήτησης ψηφιακών υπηρεσιών -εξυπηρετήσεων προς δημότες και φορείς από μέρους του Δήμου.

Οι έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις εξαιτίας της αυξημένης τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας.

Η υψηλή τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή.

Ο περιορισμένος δημόσιος χώρος, η ελεύθερων χώρων, η έλλειψη πρασίνου καθώς και η έλλειψη χώρων αναψυχής και άθλησης.

Το αυξημένο ενεργειακό κόστος σε δημόσια κτίρια σε συνάρτηση με τις ανάγκες ενεργειακής αναβάθμισης σε σχολεία, κτίρια, κ.α.

Η ύπαρξη masterplan (ξεχωριστά για κάθε μία από τις 4 γειτονιές) καθώς και άλλων ειδικών μελετών και σχεδίων για όλη την περιοχή παρέμβασης.

Η ελλιπής σύνδεση και συν-λειτουργία της περιοχής παρέμβασης με την παραλία.

Η νέα προγραμματική περίοδος και οι πηγές χρηματοδότησης τόσο από το Περιφερειακό Πρόγραμμα όσο και από τα Τομεακά Προγράμματα.

Χαρτογραφική αποτύπωση

Χάρτης συγκέντρωσης προβλημάτων και προκλήσεων στην Περιοχή Παρέμβασης.

2.4 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (SWOT)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Οικονομικές			
Η ατελής κάλυψη ενεργειακών αναγκών και η μειωμένη ενεργειακή απόδοση από μέρους των τοπικών επιχειρήσεων	Το Ρέθυμνο αποτελεί το κύριο διοικητικό, οικονομικό και τουριστικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας	Οι διαρκώς αυξανόμενες ενεργειακές ανάγκες τόσο στον δημόσιο τομέα, όσο και στην επιχειρηματική κοινότητα λόγω της κλιματικής αλλαγής και του κατά κανόνα παλιού κτιριακού αποθέματος	Το Ρέθυμνο ως διεθνούς φήμης και εικόνας Τουριστικός Προορισμός με υψηλής ποιότητας παρεχόμενες υπηρεσίες
Τα κίνητρα χρηματοδότησης για την ηλεκτροκίνηση στα μέσα μαζικής μεταφοράς	Η παλιά πόλη, η Φορτέτσα και το παραλιακό μέτωπο αποτελούν πόλους έλξης και ισχυρά τοπόσημα	Η δομή και διάρθρωση της παραγωγικής βάσης που στηρίζεται κυρίως στο Γ' γενή τομέα (τουρισμό, εμπόριο, υπηρεσίες) ο οποίος απειλείται από τις διεθνείς συγκυρίες και από αστάθμητους παράγοντες (υγειονομικούς, οικονομικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς)	Η σύνδεση του τουρισμού με τον πολιτισμό και την αγροδιατροφή
Η νέα προγραμματική περίοδος και οι πηγές χρηματοδότησης τόσο από το περιφερειακό πρόγραμμα όσο και από τα τομεακά προγράμματα	Οι διαρκώς αυξανόμενες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες στην πόλη και στην περιοχή παρέμβασης	Το χαμηλό ποσοστό δραστηριότητας και απασχόλησης που εμφανίζει η περιοχή παρέμβασης στον Δευτερογενή Τομέα	Ο Τριτογενής Τομέας ως πηγή απασχόλησης λόγω της μεγάλης τουριστικής δραστηριότητας
Κοινωνικές			
Η ατελής κάλυψη αναγκών σε σχέση με τις απαιτήσεις για ψηφιακή μετάβαση και ψηφιακό μετασχηματισμό	Το Ρέθυμνο ως ένα σημαντικό κέντρο εκπαίδευσης, με έδρα του Πανεπιστημίου Κρήτης και παρουσία του ΕΜΕΠΑ	Ο ψηφιακός αναλφαβητισμός σε κατοίκους, εργαζόμενους και επιχειρηματίες	Η σταθερά αυξητική τάση του πληθυσμού της πόλης και της περιοχής παρέμβασης και οι ικανοποιητικοί δημογραφικοί δείκτες (υψηλή συμμετοχή παιδικού πληθυσμού στο συνολικό πληθυσμό)
Το υψηλό μορφωτικό επίπεδο του αστικού πληθυσμού αλλά και η απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέα θεματικά αντικείμενα (π.χ. γαλάζια ανάπτυξη, πράσινη ανάπτυξη)	Οι επαρκείς υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας	Η υψηλή γυναικεία ανεργία και η έλλειψη δημόσιων υποδομών για την εξυπηρέτηση βρεφών και νηπίων	Το κλίμα συνεργασίας μεταξύ Δήμου, φορέων, ΑΕΙ επιχειρηματιών, και της κοινωνίας των πολιτών
Η μειωμένη κάλυψη της ζήτησης ψηφιακών υπηρεσιών -	Το ποσοστό νεανικού πληθυσμού (18%) και το υψηλό ποσοστό	Η ατελής διευκόλυνση ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού σε ότι αφορά τις	Η αύξηση – συγκέντρωση πληθυσμού στην

εξυπηρετήσεων προς δημότες και φορείς από μέρους του Δήμου	παραγωγικού πληθυσμού 70% περίπου σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό	καθημερινές τους ανάγκες, την πρόσβαση τους σε δημόσιους χώρους και υπηρεσίες και εν γένει την κοινωνική τους ενσωμάτωση	περιοχή παρέμβασης και η αυξημένη ζήτηση κατοικιών
Περιβαλλοντικές / Κλιματικής Αλλαγής			
Οι έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις εξαιτίας της αυξημένης τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας	Οι πολιτικές που ενισχύουν και στηρίζουν την βελτίωση και αναβάθμιση δημόσιων χώρων και διευκολύνουν κατοίκους και επισκέπτες	Η περαιτέρω περιβαλλοντική υποβάθμιση λόγω έντονης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης και η έλλειψη σχετικών μέτρων	Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της περιοχής και η συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής
Τα πλημμυρικά φαινόμενα στην πόλη που δεν έχουν αντιμετωπισθεί με δέοντα και αποτελεσματικό τρόπο	Οι νέες τεχνικές και τεχνολογίες που βελτιώνουν τις συνθήκες πρόσβασης και κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων	Η υψηλή τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή και η ραγδαία αύξηση των κινδύνων και των επιπτώσεων της (διάβρωση ακτών, αύξηση θερμοκρασίας, πλημμυρικά φαινόμενα, μείωση υδάτινων πόρων κ.α.)	Η λήψη μέτρων αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες π.χ. βιοκλιματικές αναπλάσεις
Ο περιορισμένος δημόσιος χώρος, η έλλειψη χώρων αναψυχής και άθλησης, η έλλειψη πρασίνου και η μη ανάδειξη και αξιοποίηση των ρεμάτων	Οι βιοκλιματικές αναπλάσεις που μειώνουν βάσιμα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής	Η ελλιπής ενημέρωση & ευαισθητοποίηση σε θέματα κλιματικής αλλαγής και φυσικών καταστροφών	Η εμπειρία και τεχνογνωσία του Δήμου και των υπηρεσιών του στη διαχείριση και υλοποίηση ανάλογου είδους και χαρακτήρα έργων
Το αυξημένο ενεργειακό κόστος σε δημόσια κτίρια σε συνάρτηση με τις ανάγκες ενεργειακής αναβάθμισης σε σχολεία, κτίρια, κ.α.	Οι καινοτόμες μέθοδοι και πρακτικές που μπορούν να εφαρμοσθούν με επιτυχία στην περιοχή παρέμβασης	Η χαμηλή ηλεκτροκίνηση οχημάτων και η περιορισμένη χρήση ποδηλάτων σε σχέση με το ανάγλυφο της πόλης	Η πεποίθηση των πολιτών για την λήψη μέτρων και ανάληψη πρωτοβουλιών σε ότι αφορά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεων που απορρέουν
Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης / Δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος / Βασικών υποδομών			
Η ύπαρξη masterplan για όλη την περιοχή παρέμβασης (ξεχωριστά για κάθε μία από τις 4 γειτονιές)	Η ύπαρξη Γ.Π.Σ. σε έξι πολεοδομικές ενότητες μεταξύ των οποίων οι 4 της Π.Π. (Κουμπές - Μασταμπάς - Περιβόλια-Καλλιθέα)	Οι αποκομμένες μεταξύ τους 4 γειτονιές της περιοχής παρέμβασης, λόγω ατελούς οδικής σύνδεσης	Η σύνδεση της περιοχής παρέμβασης με το κέντρο της πόλης και το παραλιακό μέτωπο και η συν-λειτουργία τους ως ενιαία αστική ενότητα με διαφορετικά και συμπληρωματικά χαρακτηριστικά
Η συγκέντρωση ελεύθερων χώρων και χώρων αναψυχής στο παραλιακό μέτωπο σε	Η μέχρι τώρα ανάπλαση κεντρικών οδών και δημόσιων χώρων και η	Η έλλειψη ποδηλατοδρόμων στις 4 γειτονιές (περιοχή παρέμβασης) σε σχέση με την διαρκώς αυξανόμενη χρήση	Η επαρκής χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση τόσο της πόλης, όσο και της

συνδυασμό με την ατελή πρόσβαση	αναβάθμιση του αστικού εξοπλισμού, έχουν βελτιώσει σημαντικά την εικόνα της πόλης και την ζωή, κατοίκων και επισκεπτών	του ποδηλάτου στην πόλη του Ρεθύμνου και η αυξημένη χρήση ΙΧ ως μέσου μετακίνησης με ανάλογη επιβάρυνση της ατμόσφαιρας	περιοχής παρέμβασης (ΓΠΣ στις γειτονιές)
Η ελλιπής σύνδεση και λειτουργία της περιοχής παρέμβασης με την παραλία	Η εμπειρία του Δήμου στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων και μη έργων και προγραμμάτων αστικής ανάπτυξης	Το αστικό οδικό δίκτυο εμφανίζει πολύ μικρές διατομές, στενώσεις, αδιέξοδα που σχετίζονται από αδιαμόρφωτους δρόμους και από ρέματα που εμποδίζουν την σύνδεση οικιστικών περιοχών, προκαλούν κυκλοφοριακή συμφόρηση και δυσκολεύουν την πεζή μετακίνηση	Η τεχνογνωσία και εμπειρία του Δήμου σε σχέση με τις ανάγκες του ΣΒΑΑ
Η έλλειψη χώρων στάθμευσης στον αστικό ιστό της πόλης με εξαίρεση τον χώρο του λιμανιού	Η εγγύτητα της περιοχής παρέμβασης με το κέντρο της πόλης και το παραλιακό μέτωπο αποτελούν συνέχεια και ενιαία ενότητα	Η ελλιπής συντήρηση – αναβάθμιση δημόσιων χώρων και υποδομών (σχολείων, κτιρίων, πρασίνου, κ.α.) και η κατάληψη ελεύθερων χώρων από σταθμευμένα οχήματα	Ο ολιστικός σχεδιασμός της περιοχής παρέμβασης με τις «διαδρομές γειτονιών» και τους «πράσινους διαδρόμους» όραμα και στρατηγική του Δήμου

2.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

2.5.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, μέσω χρηματοδοτικής ενίσχυσης προκειμένου να συμπληρώσουν ή να βελτιώσουν πάγιο εξοπλισμό ή να προβούν σε νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- Ενεργειακή αναβάθμιση και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα που εδρεύουν στην περιοχή παρέμβασης, ως αποτέλεσμα του διαρκώς αυξανόμενου ενεργειακού κόστους το οποίο σχετίζεται τόσο με την επιχειρηματική λειτουργία, όσο και με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Βελτίωση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων προς χάρη της εξειδίκευσης και αναβάθμισης της επαγγελματικής εικόνας και των προσόντων των ατόμων που βρίσκονται για διάφορους λόγους εκτός αγοράς εργασίας σε τομείς που παρατηρείται ή προβλέπεται ζήτηση τόσο στην περιοχή παρέμβασης, όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης.
- Υιοθέτηση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς και πρόκριση της ηλεκτροκίνησης προκειμένου να υπάρξει μείωση του μεταφορικού κόστους και περιορισμός του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Η συγκέντρωση και λειτουργία αρκετών επιχειρήσεων στην περιοχή παρέμβασης οι οποίες είναι κυρίως επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής, αλλά και εμπορικές επιχειρήσεις. Παράλληλα

δραστηριοποιούνται στην περιοχή και πλήθος ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων στον τομέα των υπηρεσιών.

- Η αδυναμία των τοπικών επιχειρήσεων, λόγω του μικρού μεγέθους τους, να υλοποιήσουν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών που θα ενισχύσουν την παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητά τους, αλλά και την προστιθέμενη αξία των προϊόντων και υπηρεσιών τους.
- Η οικονομική δυσπραγία των επιχειρήσεων και η αδυναμία υλοποίησης επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας την ίδια στιγμή που το λειτουργικό κόστος και το κόστος παραγωγής είναι ιδιαίτερα αυξημένα δεδομένης της ενεργειακής κρίσης, του πληθωρισμού κλπ., ενώ παράλληλα και οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπαγορεύουν δράσεις για συμμόρφωση των επιχειρήσεων στην κατεύθυνση της μείωσης του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.
- Το οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον είναι διαρκώς μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο και οι κύριες προκλήσεις προς επίτευξη είναι η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση. Δημιουργούνται έτσι ανάγκες για εργατικό δυναμικό με γνώσεις και εξειδίκευση σε νέα γνωστικά πεδία και αντικείμενα που μπορούν να αποκτηθούν μέσα από προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης.
- Η ανεργία παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα και πλήττει σε ποσοστό 59% άτομα ηλικίας 30-54 ετών που κατά κανόνα διαθέτουν παρωχημένες γνώσεις. Για να μπορέσουν να είναι ανταγωνιστικά θα πρέπει να επανακαταρτιστούν, να ενισχύσουν τις γνώσεις και τα προσόντα τους.
- Η τοπική οικονομία στηρίζεται και εξαρτάται από τον τριτογενή τομέα, ενώ η απασχόληση εμφανίζει υψηλή εποχικότητα λόγω του τουρισμού. Υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας εκτός τριτογενή τομέα.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, μέσω χρηματοδοτικής ενίσχυσης προκειμένου να συμπληρώσουν ή να βελτιώσουν πάγιο εξοπλισμό ή να προβούν σε νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες.	Η αδυναμία των τοπικών επιχειρήσεων, λόγω του μικρού μεγέθους τους, να υλοποιήσουν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών που θα ενισχύσουν την παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητά τους, αλλά και την προστιθέμενη αξία των προϊόντων και υπηρεσιών τους.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Ενεργειακή αναβάθμιση και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα που εδρεύουν στην περιοχή παρέμβασης, ως αποτέλεσμα του διαρκώς αυξανόμενου ενεργειακού κόστους το οποίο σχετίζεται τόσο με την επιχειρηματική λειτουργία, όσο και με την αντιμετώπιση	Η οικονομική δυσπραγία των επιχειρήσεων και η αδυναμία υλοποίησης επενδύσεων με ίδια μέσα για εξοικονόμηση ενέργειας την ίδια στιγμή που το λειτουργικό κόστος και το κόστος παραγωγής είναι ιδιαίτερα αυξημένα δεδομένης της ενεργειακής κρίσης, του πληθωρισμού κλπ., ενώ παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπαγορεύει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.	στην κατεύθυνση της μείωσης του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.	
Βελτίωση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων προς χάρη της εξειδίκευσης και αναβάθμισης της επαγγελματικής εικόνας και των προσόντων των ατόμων που βρίσκονται για διάφορους λόγους εκτός αγοράς εργασίας σε τομείς που παρατηρείται ή προβλέπεται ζήτηση τόσο στην περιοχή παρέμβασης, όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης.	Η ανεργία παραμένει σε υψηλά επίπεδα και πλήττει κυρίως τα άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο που δε διαθέτουν εξειδίκευση, καθώς και άτομα ώριμης ηλικίας των οποίων οι γνώσεις είναι πλέον παρωχημένες και σε γνωστικά αντικείμενα που πλέον δεν έχουν ιδιαίτερη ζήτηση. Επομένως προκύπτει ανάγκη επανακατάρτισης και απόκτησης νέων γνώσεων σε τομείς αιχμής (π.χ. ψηφιακές γνώσεις και δεξιότητες, κυκλική οικονομία, γαλάζια οικονομία, κ.α.).	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Υιοθέτηση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς και πρόκριση της ηλεκτροκίνησης προκειμένου να υπάρξει μείωση του μεταφορικού κόστους και περιορισμός του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.	Το κύριο μέσο μετακίνησης αποτελεί το αυτοκίνητο που συνεισφέρει στην ατμοσφαιρική ρύπανση ενώ παράλληλα αποτελεί την πιο ακριβή επιλογή για κατοίκους και επιχειρηματίες.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

2.5.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

- Ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε νέα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. πράσινη οικονομία, γαλάζια οικονομία, ψηφιακή οικονομία) για την προσαρμογή του στις νέες και αυξημένες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας
- Διευκόλυνση της ένταξης ή της επανένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας
- Κοινωνική ένταξη των ευάλωτων ομάδων - βελτίωση της προσβασιμότητας στο δομημένο περιβάλλον, τις δημόσιες υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων
- Συμπλήρωση και βελτίωση των δομών και των συνθηκών εκπαίδευσης

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Ιδιαίτερα υψηλή γυναικεία ανεργία (63,46%).
- Η ανεργία πλήττει εντονότερα τα άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και ειδίκευσης (48% των ανέργων είναι πτυχιούχοι δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το 39% πτυχιούχοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης).
- Επικράτηση του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού έναντι του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και υψηλή εποχική απασχόληση και εξάρτηση από τον τουρισμό.

- Δυναμικός, με αυξητικές τάσεις πληθυσμός, υψηλή συμμετοχή του παιδικού πληθυσμού στο συνολικό πληθυσμό και πολύ υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα.
- Αυξημένες ανάγκες για δημόσιες δομές προσχολικής φροντίδας και αγωγής εξαιτίας και της νέας νομοθεσίας που καθιστά υποχρεωτική την προσχολική εκπαίδευση, αλλά και της οικονομικής κρίσης που αναδεικνύει τη σημαντικότητα για δωρεάν δημόσιες υπηρεσίες παιδικής φροντίδας.
- Αύξηση του αριθμού των αιτήσεων σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς στο σύνολο του Δήμου στο διάστημα 2020-2021 κατά 19,6%.
- Μη φιλικός δημόσιος χώρος για ΑμεΑ.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων	Περιορισμένοι ελεύθεροι και κοινόχρηστοι χώροι, απουσία χώρων στάθμευσης, δυσκολία στην πεζή μετακίνηση λόγω έλλειψης πεζοδρομίων ή μικρού πλάτους πεζοδρομίων, ηχορύπανση λόγω αυξημένης οδικής κυκλοφορίας, έλλειψη ποδηλατόδρομων και αυξημένοι χρόνοι μετακίνησης με ΙΧ και δημόσια συγκοινωνία λόγω έντονου κυκλοφοριακού φόρτου.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Κοινωνική ένταξη των ευάλωτων ομάδων - βελτίωση της προσβασιμότητας στο δομημένο περιβάλλον, τις δημόσιες υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού	Περιορισμένοι ελεύθεροι και κοινόχρηστοι χώροι, έλλειψη πεζοδρομίων ή μικρού πλάτους πεζοδρομίων, έλλειψη σήμανσης για ΑμεΑ (τυφλούς), έλλειψη ενημερωτικού υλικού προσβάσιμου από ΑμεΑ (τυφλούς), μη προσβάσιμες παιδικές χαρές και αθλητικοί /πολιτιστικοί χώροι για ΑμεΑ.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Ενδυνάμωση και βελτίωση των δομών και των συνθηκών εκπαίδευσης	Δυναμικός, με αυξητικές τάσεις πληθυσμός και υψηλή συμμετοχή του παιδικού πληθυσμού στο συνολικό πληθυσμό. Αυξημένες ανάγκες για δημόσιες δομές προσχολικής φροντίδας και αγωγής εξαιτίας και της νέας νομοθεσίας που καθιστά υποχρεωτική την προσχολική εκπαίδευση, αλλά και της οικονομικής κρίσης που	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

	αναδεικνύει τη σημαντικότητα για δωρεάν δημόσιες υπηρεσίες. Αύξηση του αριθμού των αιτήσεων σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς στο σύνολο του Δήμου στο διάστημα 2020-2021 κατά 19,6%.	
Ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε νέα γνωστικά αντικείμενα	Η ανεργία πλήττει πιο έντονα άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και ειδίκευσης ενώ η αγορά εργασίας μεταβάλλεται συνεχώς και αναζητά άτομα υψηλά καταρτισμένα σε τομείς και πεδία αιχμής. Η τοπική οικονομία εξαρτάται από τον τριτογενή τομέα ενώ η απασχόληση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Διευκόλυνση της ένταξης ή της επανένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας	Υψηλή γυναικεία ανεργία και υψηλή εποχική απασχόληση στον τουρισμό. Ανεπάρκεια δομών προσχολικής αγωγής και φροντίδας.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

2.5.3. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

- Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος με αύξηση του αστικού πράσινου, αναβάθμιση των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων με νέες λειτουργίες για τη βελτίωση της ποιότητα ζωής των κατοίκων.
- Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος από τις μετακινήσεις και ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και ιδίως της χρήσης ποδηλάτου.
- Μείωσης του κόστους λειτουργίας των δημόσιων κτιρίων και του ενεργειακού τους αποτυπώματος.
- Αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή (αστικές – περιαστικές πυρκαγιές, πλημμύρες).
- Προστασία του Δασικού οικοσυστήματος που βρίσκεται νοτίως της περιοχής παρέμβασης.
- Προστασία των ρεμάτων και ενσωμάτωσή τους ως αναλλοίωτοι φυσικοί σχηματισμοί στον υπάρχων και μελλοντικό οικιστικό ιστό με στόχο τη δημιουργία οργανωμένων χώρων πρασίνου για περίπατο και αναψυχή.

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Χαμηλός δείκτης βλάστησης/αστικού πράσινου στην περιοχή παρέμβασης που σε συνάρτηση με την κλιματική αλλαγή διαμορφώνουν προϋποθέσεις ανάπτυξης αστικής θερμικής νησίδας.
- Αυξημένη πίεση του Ρεθύμνου και ιδίως της νέας πόλης στην κλιματική αλλαγή (π.χ. πλημμύρες, πυρκαγιές λόγω περιαστικών δασών, αυξημένη ενεργειακή κατανάλωση, διάβρωση ακτών).
- Κυρίαρχο μέσο μετακίνησης αποτελεί το αυτοκίνητο που συμβάλλει στην επιβάρυνση της ατμόσφαιρας (ηχορύπανση και ατμοσφαιρική ρύπανση - εκπομπές CO2).
- Περιορισμένοι ελεύθεροι και κοινόχρηστοι χώροι και κατειλημμένοι υφιστάμενοι χώροι σε μεγάλο βαθμό από παρκαρισμένα οχήματα λόγω ανεπάρκειας οργανωμένων χώρων στάθμευσης.
- Επαναλαμβανόμενα πλημμυρικά φαινόμενα τη διάρκεια του χειμώνα.
- Σημαντικό ποσοστό σχολικών κτιρίων.
- Παλιό κτιριακό απόθεμα, ήτοι 59% είναι κατασκευασμένο προ του 1985 και πολύ μικρό ποσοστό της τάξης μόνο του 3% διαθέτει φύλλα επικάλυψης στη στέγη που συνεπάγεται αυξημένη ενεργειακή κατανάλωση για ψύξη και θέρμανση.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος με αύξηση του αστικού πράσινου, αναβάθμιση των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων με νέες λειτουργίες για τη βελτίωση της ποιότητα ζωής των κατοίκων	Υποβαθμισμένο περιβαλλοντικά αστικό τοπίο με χαμηλό δείκτη βλάστησης, με περιορισμένους και κατειλημμένους από μηχανοκίνητα οχήματα ελεύθερους και κοινόχρηστους χώρους, μη φιλικό σε ΑμεΑ Πλέγμα φυσικού και αστικού τοπίου που ως σήμερα δεν έχει συνδεθεί και αποδοθεί στο δημόσιο χώρο Υψηλή τρωτότητα της πόλης του Ρεθύμνου (ιδίως της νέας πόλης) στην κλιματική αλλαγή με υψηλά ποσοστά στη θερμική επιβάρυνση και προϋποθέσεις ανάπτυξης αστικής θερμικής νησίδας	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Προστασία των ρεμάτων και ενσωμάτωσή τους ως αναλλοίωτοι φυσικοί σχηματισμοί στον υπάρχων και μελλοντικό οικιστικό ιστό με στόχο τη δημιουργία οργανωμένων χώρων πρασίνου για περίπατο και αναψυχή	Η μη αξιοποίηση των ρεμάτων ως σήμερα και η ύπαρξη master plan για τις 4 γειτονιές που εντάσσει τα ρέματα στο δημόσιο χώρο και τα αποδίδει στους κατοίκους και τους επισκέπτες	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος από τις μετακινήσεις και ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και ιδίως της χρήσης ποδηλάτου	Αυξημένη χρήση αυτοκινήτου και περιορισμένη χρήση ποδηλάτου λόγω έλλειψης ποδηλατόδρομων και κοινόχρηστου συστήματος ποδηλάτων στην περιοχή	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

	παρέμβασης. Κύρια πηγή αστικής ρύπανσης αποτελεί η κυκλοφορία των οχημάτων. Ελάττωση των εκπομπών των θερμοκηπιακών αερίων από τις μετακινήσεις στην κατεύθυνση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.	
Μείωσης του κόστους λειτουργίας των δημόσιων κτιρίων και του ενεργειακού τους αποτυπώματος.	Υπάρχει σημαντικός αριθμός σχολικών μονάδων στην περιοχή η οποία εντάσσεται στην θερμότερη κλιματική ζώνη όπως και όλος ο Δήμος αλλά και η Κρήτη, με μελλοντικές εκτιμήσεις για σημαντική αύξηση των θερμών ημερών και αυξημένες ενεργειακές ανάγκες για ψύξη. Το κτιριακό απόθεμα είναι παλιό και χωρίς μόνωση της στέγης που συνεπάγεται αυξημένη ενεργειακή κατανάλωση. Η πλειοψηφία των εκπομπών CO2 προέρχεται από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή (αστικές – περιαστικές πυρκαγιές, πλημμύρες).	Το γεγονός ότι η πόλη του Ρεθύμνου έχει πληγεί πολλές φορές από πλημμύρες σε συνάρτηση με την κλιματική αλλαγή που προκαλεί ακραία καιρικά φαινόμενα (υψηλής έντασης βροχοπτώσεις σε μικρό χρονικό διάστημα) αναδεικνύει την ανάγκη θωράκισης έναντι των πλημμυρών. Επίσης η ύπαρξη πρασίνου εντός της αστικής περιοχής αλλά και η γειτνίαση με τα περιαστικά δάση επιτάσσουν την εγρήγορση σε τοπικό επίπεδο και τη λήψη μέτρων πρόληψης και καταστολής πυρκαγιών στον αστικό -περιαστικό χώρο.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

2.5.4. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Χωροταξικής – πολεοδομικής οργάνωσης, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών

Περιγραφή κυριότερων αναγκών

- Αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος μέσω βιοκλιματικών αναπλάσεων και βελτίωση της εικόνας και της χρηστικότητας των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων με στόχο την απόδοση του

δημόσιου χώρου στους κατοίκους για τη βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής τους.

- Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση της περιοχής παρέμβασης με συστηματική προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, τη μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου και την ενίσχυση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μετακίνησης (ποδήλατο, περπάτημα).
- Αξιοποίηση του συνόλου των ιστορικών, πολιτιστικών, φυσικών και παραγωγικών πόρων της πόλης και ανάδειξής τους, στο πλαίσιο προβολής της ως τουριστικού προορισμού.

Ποσοτικά/ποιοτικά στοιχεία τεκμηρίωσης αναγκών

- Η ύπαρξη πλήθους προβλημάτων στον αστικό ιστό όπως περιορισμένοι ελεύθεροι και κοινόχρηστοι χώροι, αυθαίρετη καταπάτηση των λιγοστών ελεύθερων χώρων, στενό οδικό δίκτυο με έντονο κυκλοφοριακό φόρτο που ενισχύεται την τουριστική περίοδο, ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης, έλλειμα υποδομών και δομών ήπιας κυκλοφορίας όπως πεζόδρομων και ποδηλατόδρομων.
- Ο αστικός ιστός του Ρεθύμνου αντιμετωπίζεται ως τουριστικό προϊόν – προορισμός και όχι ως κέλυφος ανάπτυξης της ζωής της πόλης. Μοιάζει να απευθύνεται πρωτίστως στους επισκέπτες και δεν είναι φιλικός στους μόνιμους κατοίκους.
- Κύριο μέσο μετακίνησης αποτελεί το αυτοκίνητο εξαιτίας της ελλιπούς οργάνωσης των μέσων μαζικής μεταφοράς, της έλλειψης ποδηλατόδρομων, αλλά και των δύσκολων συνθηκών πεζής μετακίνησης λόγω της άναρχης και παράνομης στάθμευσης και της κατάληψης των πεζοδρομίων (όπου υπάρχουν) από φύτευση και υποδομές δικτύων, κολώνες, κάδους, σήμανση κυκλοφορίας κ.α. που εμποδίζουν τελικά το βασικό σκοπό τους που είναι η πεζή μετακίνηση.
- Η ελλιπής σύνδεση και λειτουργία της περιοχής παρέμβασης με την παραλία και η γενικότερη έλλειψη διασύνδεσης φυσικού και αστικού περιβάλλοντος.

Προτεραιοποίηση αναγκών

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος μέσω βιοκλιματικών αναπλάσεων και βελτίωση της εικόνας και της χρηστικότητας των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων με στόχο την απόδοση του δημόσιου χώρου στους κατοίκους για τη βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής τους.	Ο αστικός ιστός του Ρεθύμνου αντιμετωπίζεται ως τουριστικό προϊόν – προορισμός και όχι ως κέλυφος ανάπτυξης της ζωής της πόλης με αποτέλεσμα να μην είναι ιδιαίτερα φιλικός στους μόνιμους κατοίκους. Με τις βιοκλιματικές αναπλάσεις θα επιτευχθεί αστική αναζωογόνηση, θα αμβλυνθούν αρκετά από τα υφιστάμενα προβλήματα του αστικού ιστού, θα βελτιωθεί η καθημερινότητα των κατοίκων και θα αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής τους. Επίσης μέσα από τις αναπλάσεις θα επιτευχθεί προστασία των ρεμάτων που υπάρχουν στις 4	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

	γειτονιές ως αναλλοίωτων φυσικών σχηματισμών στον οικιστικό ιστό με τη δημιουργία οργανωμένων χώρων πρασίνου για περίπατο και αναψυχή. Επιπλέον θα επιτευχθεί η σύνδεση της περιοχής παρέμβασης με το κέντρο της πόλης και το παραλιακό μέτωπο και η συν-λειτουργία τους ως ενιαία αστική ενότητα με συμπληρωματικά χαρακτηριστικά. Ο ολιστικός σχεδιασμός της περιοχής παρέμβασης με «διαδρομές γειτονιών» και «πράσινους διαδρόμους» αποτελεί όραμα και στρατηγική του Δήμου, ενώ υπάρχει εκπονημένο master plan για καθεμιά από τις 4 γειτονιές.	
Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση της περιοχής παρέμβασης με συστηματική προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου και ενίσχυση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μετακίνησης (ποδήλατο, περπάτημα).	Η ανάγκη της κυκλοφοριακής αποσυμφόρησης και της μείωσης της χρήσης Ι.Χ. επιτάσσεται αφενός λόγω της επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος και της ανάγκης μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και αφετέρου, για λόγους προστασίας και βελτίωσης της υγείας και προαγωγής της σωματικής άσκησης με τη χρήση εναλλακτικών μέσων μετακίνησης όπως το ποδήλατο και το περπάτημα.	Στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
Αξιοποίηση του συνόλου των ιστορικών, πολιτιστικών, φυσικών και παραγωγικών πόρων της πόλης και ανάδειξής τους, στο πλαίσιο προβολής της ως τουριστικού προορισμού.	Η πόλη του Ρεθύμνου διαθέτει σημαντικούς πολιτιστικούς αλλά και φυσικούς πόρους που χρήζουν οργανωμένης και συνολικής ανάδειξης αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Παράλληλα και δεδομένου ότι το Ρέθυμνο αποτελεί έναν σημαντικό τουριστικό προορισμό της Κρήτης με αυξημένη τουριστική κίνηση, είναι αναγκαία η εξασφάλιση της	Στο σύνολο της πόλης του Ρεθύμνου

	προσβασιμότητας των ΑμεΑ σε ιστορικούς και πολιτιστικούς χώρους και δρώμενα.	

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Διατύπωση οράματος και Στρατηγικών Στόχων

ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η λογική της παρέμβασης εδράζεται σε δύο πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας αφορά την ολοκλήρωση και εφαρμογή ενός ευρύτατου προγράμματος αστικών αναπλάσεων του Δήμου που περιλαμβάνει το κεντρικό ιστό, τις κεντρικές περιοχές καθώς και το βασικό κυκλοφοριακό άξονα της πόλης και με κατεύθυνση από ανατολή προς δύση. Ο δεύτερος πυλώνας αφορά τη νέα εποχή των αναπλάσεων και παρεμβάσεων στον υπόλοιπο ιστό της πόλης, με ένα ολιστικό και σύγχρονο τρόπο αντιμετώπισης και διαχείρισης του δημόσιου χώρου ο οποίος στην εξέλιξή του περιλαμβάνει τις εκτός πολεοδομικού κέντρου αστικές ενότητες-ζώνες και πιο συγκεκριμένα τις «γειτονιές» της πόλης.
Για κάθε ενότητα-γειτονιά έχει εκπονηθεί τοπικό πολεοδομικό σχέδιο – masterplan το οποίο αφενός υιοθετεί και ενσωματώνει το όραμα για το Ρέθυμνο των επόμενων χρόνων και αφετέρου, διατυπώνει μια συνολική πρόταση σεναρίων – λειτουργιών, που εστιάζουν στις αναπλάσεις κοινόχρηστων και ελεύθερων χώρων, στην αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου σε περιοχές κατοικίας, στην κοινωνική διάσταση της γειτονιάς με τη συμμετοχή των πολιτών και την ενεργοποίηση των κατοίκων, στην αναγνώριση και ανανέωση του φυσικού περιβάλλοντος και του χωρικού ανάγλυφου, στην τοπική οικονομία και στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η λογική της παρέμβασης έχει υιοθετήσει το πρότυπο για την Ευρώπη 2020 και στοχεύει προς δύο κατευθύνσεις, α) να συμπεριλάβει το σύνολο της πόλης και β) να διαμορφώσει ένα γενικό πλάνο για την εικόνα και τη λειτουργία των γειτονιών. Ταυτόχρονα η στρατηγική ΒΑΑ, ευθυγραμμίζεται απόλυτα με την στρατηγική και τους στόχους του προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, ενώ παρακολουθεί και τις υπόλοιπες περιφερειακές πολιτικές, στρατηγικές και πρωτοβουλίες, καθώς και τα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Επιπλέον, η λογική της παρέμβασης έχει ενσωματώσει πλήρως την φιλοσοφία της «βιώσιμης», «έξυπνης» και «διατηρήσιμης» ανάπτυξης και φιλοδοξεί – επιδιώκει να αξιοποιήσει κάθε πρόσφορο χρηματοδοτικό μέσο για να υλοποιήσει τον παρόντα σχεδιασμό, αποφεύγοντας με κάθε τρόπο έργα και δράσεις που δεν υπόκεινται και δεν υπακούουν σε συνολική στρατηγική και δεν αποτελούν στοχευμένες, συνεκτικές και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις.

Στη βάση αυτή, η λογική της παρέμβασης, δίδει βαρύτητα και προτεραιότητα: στην αναγκαιότητα πάγιας επίλυσης χρόνιων προβλημάτων της περιοχής παρέμβασης (4 γειτονιές) ως αποτέλεσμα της υποβάθμισης του αστικού χώρου - περιβάλλοντος, καθώς και στην επιβεβλημένη από κάθε άποψη αξιοποίηση της αφεαυτού τοπικής δυναμικής που εμφανίζει η περιοχή παρέμβασης.

Συνοψίζοντας, η λογική της παρέμβασης, στηρίζεται και στηρίζει ένα σύστημα απολύτως, «δυναμικό», «λειτουργικό» και «βιώσιμο» το οποίο βάσιμα οδηγεί στην στρατηγικά ορθή και χρονικά εφικτή, υλοποίηση του οράματος για την πόλη και τις γειτονιές της.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Περιοχή Παρέμβασης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης σχετίζεται και στηρίζεται στην ιδέα της **«διαδρομής των γειτονιών»** και πιο συγκεκριμένα αφορά/περιλαμβάνει τις **περιοχές** (γειτονιές) **Περιβόλια- Καλλιθέα - Κουμπές – Μασταμπάς**, διαμέσου μιας οριζόντιας νοητής γραμμής η οποία εστιάζει στην δημιουργία διαδρομής που διασχίζει και επηρεάζει επί το βέλτιστο (μετά τις παρεμβάσεις), όλο τον οικιστικό ιστό της πόλης του Ρεθύμνου από ανατολή προς δύση.

Με **κόκκινο** χρώμα η περιοχή παρέμβασης «4 γειτονιές»

Με **πορτοκαλί** χρώμα η «διαδρομή των γειτονιών»

Η πόλη-δεν είναι μόνο το κέντρο και η παραλία της και για το λόγο αυτό επιλέχθηκε από την δημοτική αρχή να δοθεί η δέουσα προσοχή και προτεραιότητα σε τέσσερεις (4) αστικές ενότητες-ζώνες ήτοι, Περιβόλια - Καλλιθέα – Μασταμπάς - Κουμπές και μέσω του ΣΒΑΑ να προταθούν έργα και παρεμβάσεις με κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό πρόσημο και προσανατολισμό.

Οι παραπάνω τέσσερεις γειτονιές συνδέονται – αποτελούν μια αστική ολότητα με την έννοια της διαδρομής, που τις συνδέει και τις διατρέχει, στο πλαίσιο της οποίας θα υλοποιηθούν έργα και παρεμβάσεις που θα δώσουν–τη δυνατότητα σε κατοίκους, νέους, γυναίκες, παιδιά, επισκέπτες να μπορούν να χαρούν, να κινηθούν ελεύθερα, να κάνουν βόλτα με ποδήλατο, να συνομιλήσουν, να παίξουν και γενικά να νοιώσουν ελεύθερα και ανθρώπινα.

Η **«διαδρομή των γειτονιών»** διέρχεται νοτιότερα των κεντρικών αξόνων (Μαχητών Χωροφυλακής-Πορτάλιου – Κουντουριώτη - Ηγουμένου Γαβριήλ - Σταμαθιουδάκη και Πορτάλιου - Μοάτσου-

Ζυμβρακάκη) και συνδέει τις εν λόγω περιοχές εκ παραλλήλου, τόσο με το ανάγλυφο της πόλης, όσο και με τα διαδοχικά ρέματα που έχουν φορά από Νότο προς Βορρά. Η «διαδρομή των γειτονιών» αποτελεί τη ραχοκοκαλιά για την αναζωογόνησή τους, δεδομένου ότι τις γειτονιές αυτές (στο μεγαλύτερο μέρος τους), δεν τις επηρεάζουν οι αναπλάσεις του κέντρου της πόλης.

Συμπληρωματικά με τις «διαδρομές των γειτονιών» δημιουργούνται οι «πράσινοι διάδρομοι» που αφορούν στην ένταξη του φυσικού χώρου των ρεμάτων της πόλης και την ολοκλήρωση τους με την νοητή προέκτασή τους ως την παραλία. Οι πράσινοι διάδρομοι, τα ρέματα και η συνέχειά τους, με κατεύθυνση από νότο προς βορρά, τέμνουν τους 3 άξονες (διαδρομή γειτονιών, κεντρικός άξονας, παραλιακό μέτωπο), ορίζοντας το ανάγλυφο και τις περιοχές της πόλης. Επίσης επιδιώκεται, η ενθάρρυνση της χρήσης εναλλακτικών μορφών μετακίνησης για σύντομες σχετικά διαδρομές και η διαμόρφωση θελκτικών χώρων κοινωνικής συνεύρεσης και αναψυχής και προωθείται ένα νέο μοντέλο, που περιορίζει τις περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις και ενθαρρύνει έναν ηπιότερο, βιώσιμο και πιο ανθρώπινο τρόπο ζωής.

Το 2ο επίπεδο αστικής ποιότητας σε επίπεδο πόλης, είναι η ένταξη του φυσικού της περιβάλλοντος στο σχεδιασμό (βουνό, θάλασσα, ρέματα, βλάστηση), η σύζευξή του σε πλέγμα με τις μεγάλες αναπλάσεις και η διάχυσή του στον πολεοδομικό ιστό. Η ανάπτυξη του πλέγματος των αξόνων και των ρεμάτων και η αναγωγή του δημόσιου χώρου του Ρεθύμνου σε αυτή τη λογική, έχει σκοπό αφενός να συνδυάσει τις διαφορετικές φάσεις της συνολικής ανάπλασης και αφετέρου να οργανώσει το νέο πλαίσιο αντίληψης για το δημόσιο χώρο της πόλης. Η ολιστική αυτή προσέγγιση εισάγει και θέτει σε προτεραιότητα τη διάσταση της γειτονιάς και του φυσικού περιβάλλοντος στην συνολική αντίληψη της πόλης και τη συνδυάζει με τα υπάρχοντα δεδομένα για την ανάπτυξη και ενεργοποίηση του δημόσιου χώρου. Έτσι ο προσβάσιμος δημόσιος χώρος αναφέρεται σε νέα πεδία (γειτονιά, διαδρομή, άξονες ρεμάτων, φυσικό περιβάλλον) και αναπτύσσεται με νέους τύπους επεμβάσεων, ενώ η ενεργοποίησή του βασίζεται σε ένα νέο, συνολικό και ανοικτό προς τους δημότες τρόπο.

Συνοψίζοντας, ο όλος σχεδιασμός έχει σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής δημοτών και επισκεπτών της περιοχής παρέμβασης (Περιβόλια - Καλλιθέα – Μασταμπάς - Κουμπές), μέσω της διαφύλαξης, προστασίας και αναβάθμισης των περιβαλλοντικών πόρων, της υλοποίησης κοινωνικών δράσεων που συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, δράσεων ενίσχυσης του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος καθώς και μέσω κατάλληλων πολεοδομικών και άλλων παρεμβάσεων στον αστικό ιστό της πόλης.

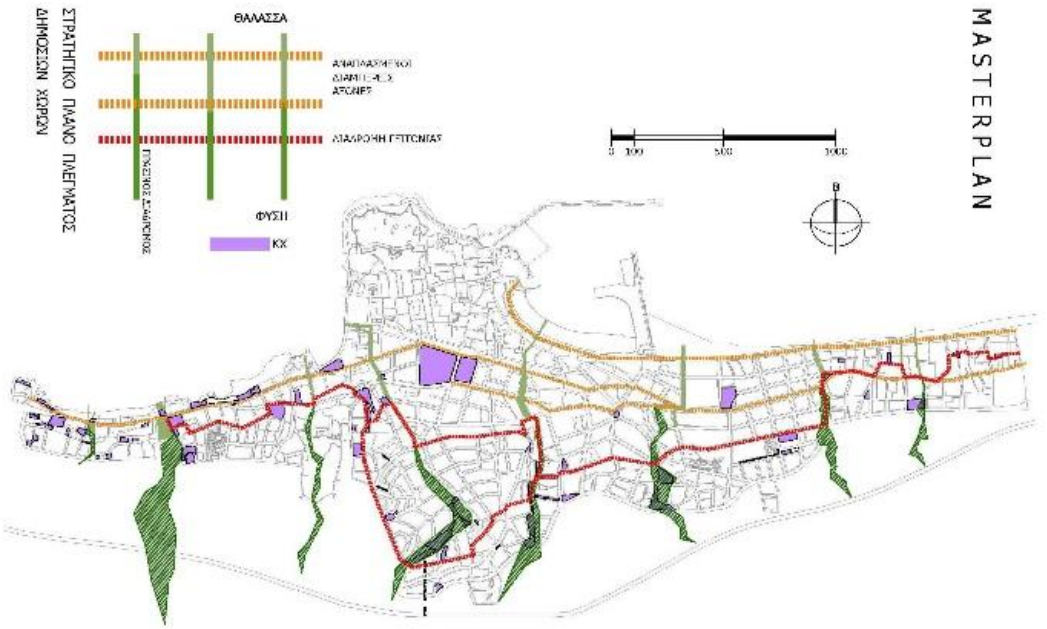

Χάρτης περιοχής παρέμβασης.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, το όραμα για την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης αφορά στην *αναζωογόνηση των γειτονιών της πόλης, την αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου, την κοινωνική διάσταση της γειτονιάς με τη συμμετοχή των πολιτών και την ενεργοποίηση των κατοίκων, τη διατήρηση & ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και των πόρων και την αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου*.

Η στρατηγική ενσωματώνει δύο κύριες προτεραιότητες:

- Την πόλη συνολικά, προκειμένου να διαμορφώσει ένα γενικό πλάνο με σημείο αναφοράς τις γειτονιές.
- Την τοπική κοινωνία μέσα από την ενεργή συμμετοχής και εμπλοκή της, είτε συλλογικά είτε ατομικά.

Πιο ειδικά οι προτεραιότητες της Στρατηγικής είναι οι εξής:

- Η αναζωογόνηση των γειτονιών της πόλης σε συνέχεια των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και έργων ανάπλασης στο ιστορικό και εμπορικό κέντρο.
- Η συνέχιση και ενίσχυση της δικτύωσης και της εξωστρέφειας.
- Η έξυπνη διαχείριση και βιώσιμη λειτουργία υφιστάμενων υποδομών.
- Η συνέχιση και ολοκλήρωση του προγράμματος της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.
- Η εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την βιώσιμη ενέργεια με έμφαση τα σχολεία, τα δημόσια κτίρια, το δημόσιο φωτισμό κ.α.
- Η ενίσχυση, αναγέννηση και εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος.
- Η διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής ταυτότητας με παράλληλη ενίσχυση της σύγχρονης εικόνας της πόλης.
- Η ενεργοποίηση φορέων και κατοίκων και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- Η συνεργασία Δήμου – Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων και η δημιουργία υποδομών έρευνας και καινοτομίας (HIPPER).
- Η αξιοποίηση κάθε είδους ευκαιριών, δυνατοτήτων και προκλήσεων προς χάρη της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας.

Το στρατηγικό σχέδιο για το Ρέθυμνο περιλαμβάνει 3 βασικά στοιχεία, αυτά είναι:

- η διαδρομή γειτονιών
- οι πράσινοι διάδρομοι
- ο προσβάσιμος δημόσιος χώρος

Στρατηγικοί Στόχοι:

- Προώθηση των ολοκληρωμένων και συσχετισμένων παρεμβάσεων.
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- Βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Η αναζωογόνηση και ανάπτυξη των γειτονιών της πόλης αποτελεί μία από τις κεντρικές προτεραιότητες του σχεδιασμού, με οδηγό τις κεντρικές προτεραιότητες του προγραμματισμού, με σκοπό να αποτυπωθεί το όραμα και οι στρατηγικοί στόχοι της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την Αναζωογόνηση των Γειτονιών του Δήμου Ρεθύμνης.

Αποτύπωση-Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

1. **Προώθηση των ολοκληρωμένων και συσχετισμένων παρεμβάσεων:**

Η μέχρι τώρα ανάπλαση κεντρικών οδών και δημόσιων χώρων και η αναβάθμιση του αστικού εξοπλισμού, έχουν βελτιώσει σημαντικά την εικόνα της πόλης και την ζωή, κατοίκων και επισκεπτών, ωστόσο παρατηρείται ελλιπής συντήρηση – αναβάθμιση δημόσιων χώρων και υποδομών, όπως παραδείγματος χάριν σχολείων, κτιρίων, κ.α., ενώ παρατηρείται αυξημένο ενεργειακό κόστος σε δημόσια κτίρια σε συνάρτηση με τις ελλείψεις – ανάγκες ενεργειακής αναβάθμισής τους (σχολεία κτίρια, κ.α.).

Ο περιορισμένος δημόσιος χώρος, η έλλειψη πρασίνου καθώς και η έλλειψη χώρων αναψυχής και άθλησης και παράλληλα οι αποκομμένες μεταξύ τους 4 γειτονιές της περιοχή παρέμβασης, λόγω ατελούς οδικής σύνδεσης, αποτελούν τους άξονες παρέμβασης του στρατηγικού στόχου ο οποίος επιδιώκει μέτρα ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέσω ενεργειακής αναβάθμισης σχολείων, κοινόχρηστων χώρων, χώρων πρασίνου καθώς και βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας οχημάτων, στην περιοχή παρέμβασης. Παράλληλα, το αστικό οδικό δίκτυο εμφανίζει πολύ μικρές διατομές, στενώσεις, αδιέξοδα που σχετίζονται από αδιαμόρφωτους δρόμους και από ρέματα που εμποδίζουν την σύνδεση οικιστικών περιοχών. Ο Στρατηγικός στόχος επιδιώκει την ανάπτυξη βιώσιμης και ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς μετακίνησης και αναβάθμιση του τοπικού οδικού δικτύου και λοιπών κοινόχρηστων χώρων στην περιοχή παρέμβασης.

2. **Ενίσχυση της ελκυστικότητας και της κοινωνικής συνοχής:**

Ο Στρατηγικός στόχος επιδιώκει την ποιότητα ζωής όσον αφορά τις εκπαιδευτικές υποδομές και ακόμη υποδομές που συμπληρώνουν και βελτιώνουν τις συνθήκες αθλητισμού μέσω της πρόβλεψης για δράσεις ενίσχυσης αθλητικών δραστηριοτήτων.

3. **Βελτίωση της επιχειρηματικότητας - της καινοτομίας και της αειφορίας:**

Ο Στρατηγικός στόχος επιδιώκει την στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας μέσα από δράσεις συμβουλευτικής – κατάρτισης – πιστοποίησης και πρακτικής άσκησης – mentoring, την ενίσχυση των επιχειρήσεων για την βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης, καθώς και την ενθάρρυνση εφαρμογών καινοτομίας και ΤΠΕ, για την διευκόλυνση των ΑμεΑ και για την ανάδειξη και προβολή του ιστορικού και πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής παρέμβασης.

3.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.2.1. Άξονες Στρατηγικής

Άξονας Στρατηγικής 1: Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.1.: Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.2.: Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης

Άξονας Στρατηγικής 2: Ελκυστικότητα – Ποιότητα Ζωής

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2.1.: Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών δομών

Άξονας Στρατηγικής 3: Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία – Αειφορία

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3.1.: Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

3.2.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (Ειδικοί Στόχοι)
1. Αστική Αναβάθμιση - Κινητικότητα	1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων	Η τόσο συντονισμένη και συγκροτημένη προετοιμασία των τελευταίων χρόνων από πλευράς Δήμου, σε επίπεδο μελετών, σχεδίων, προγραμμάτων και πρωτοβουλιών καθώς και βραβεύσεων που αφορούν στον αστικό σχεδιασμό, την πολεοδομική οργάνωση και την βιώσιμη κινητικότητα, αποτελεί εκ των πραγμάτων μια μοναδική παρακαταθήκη και ταυτόχρονα μια τεράστια πρόκληση για την ενεργοποίηση και αξιοποίηση τους. Ειδικά η περιοχή παρέμβασης και με δεδομένο ότι έχει μελετηθεί ποικιλοτρόπως, διαθέτει όλα τα εφόδια και δυνατότητες για να προχωρήσει άμεσα στην αξιοποίησή τους, με έργα και δράσεις αστικής αναβάθμισης και αναζωογόνησης, συμπληρώνοντας έτσι τις αστικές παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ή	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης
	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης		1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων 3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

		υλοποιούνται στον γειτνιάζοντα υπόλοιπο αστικό ιστό της πόλης. Το φυσικό τοπίο το οποίο περιβάλλει/εφάπτεται της περιοχής σε συνδυασμό με την εγγύς παραλία διαμορφώνουν ένα πλέγμα φυσικού και αστικού τοπίου που ως σήμερα δεν έχει συνδεθεί και αξιοποιηθεί, ενώ κρίνεται αναγκαία η απόδοση των ρεμάτων στο δημόσιο χώρο, για τον εμπλουτισμό του αστικού περιβάλλοντος με δημόσιους χώρους και λειτουργίες που θα αναβαθμίσουν την περιοχή παρέμβασης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Παράλληλα, η υπαρκτή πλέον απειλή των φαινομένων – επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, αυξάνει τις ενεργειακές ανάγκες στα δημόσια κτίρια και επιβάλλει την ανάληψη πρωτοβουλιών σε σχέση και με την ορατή καταπόνηση – επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων από την συνεχώς αυξανόμενη τουριστική κίνηση και αστικοποίηση προκειμένου να αντιμετωπισθούν εικόνες από το εγγύς μέλλον με τις ανάλογες προκλήσεις.	
2. Ελκυστικότητα – Ποιότητα Ζωής	**2.1.** Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών δομών	Αδήριτη ανάγκη αλλά και σύγχρονη πρόκληση αποτελεί, η με κάθε τρόπο στήριξη, ενδυνάμωση και βελτίωση των δομών και των συνθηκών εκπαίδευσης στην περιοχή παρέμβασης, δεδομένου ότι αποτελεί την βασική απάντηση σε ό,τι αφορά κοινωνικές ανάγκες και προοπτικές και ως βασική συνιστώσα που θεμελιώνει στέρεα το αύριο της πόλης και της τοπικής κοινωνίας γενικά. Πρόκληση για την περιοχή συνιστά η μείωση της γυναικείας ανεργίας μέσα από την ενίσχυση υποδομών παιδικής φροντίδας και προσχολικής εκπαίδευσης, ενώ σημαντική κρίνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην περιοχή παρέμβασης, στην οποία περιλαμβάνεται και η διάσταση του αθλητισμού.	**3.1.** Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

3. Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία – Αειφορία	3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης	Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα και συνάδει με το ΕΣΕΚ και το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στη Κλιματική Αλλαγή. Παράλληλα, αναμένεται να συμβάλλει στη βιωσιμότητα των τοπικών επιχειρήσεων, στη μείωση των εκπομπών CO_2 και στη μικροκλιματική αναβάθμιση του αστικού χώρου.	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής

Τεκμηρίωση συνεργιών

Στη βάση των παραπάνω:

- Η περιορισμένη κάλυψη ενεργειακών αναγκών και η μειωμένη ενεργειακή απόδοση από μέρους των τοπικών επιχειρήσεων,
- Η ατελής κάλυψη αναγκών σε σχέση με τις απαιτήσεις για ψηφιακή μετάβαση και ψηφιακό μετασχηματισμό,
- Η μειωμένη κάλυψη της ζήτησης ψηφιακών υπηρεσιών -εξυπηρετήσεων προς δημότες και φορείς από μέρους του Δήμου,
- Οι έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις εξαιτίας της αυξημένης τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας,
- Η υψηλή τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή,
- Ο περιορισμένος δημόσιος χώρος, η ελεύθερων χώρων, η έλλειψη πρασίνου καθώς και η έλλειψη χώρων αναψυχής και άθλησης,
- Το αυξημένο ενεργειακό κόστος σε δημόσια κτίρια σε συνάρτηση με τις ανάγκες ενεργειακής αναβάθμισης σε σχολεία, κτίρια, κ.α.,
- Η ύπαρξη masterplan (ξεχωριστά για κάθε μία από τις 4 γειτονιές) καθώς και άλλων ειδικών μελετών και σχεδίων για όλη την περιοχή παρέμβασης,
- Η ελλιπής σύνδεση και συν-λειτουργία της περιοχής παρέμβασης με την παραλία,
- Η νέα προγραμματική περίοδος και οι πηγές χρηματοδότησης τόσο από το Περιφερειακό Πρόγραμμα όσο και από τα Τομεακά Προγράμματα,

δημιουργούν ένα συνεκτικό πλέγμα αναγκών-συνθηκών-συνεργειών, που με τη σειρά τους υποδεικνύουν τις απαιτούμενες πράξεις προκειμένου να καταστήσουν τον ενιαίο και ολιστικό σχεδιασμό, στη βάση χρηματοδότησης μέσω του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, έργων, δράσεων και πρωτοβουλιών, με κύριο χαρακτηριστικό τον ρεαλισμό-εφικτότητα στην υλοποίηση και το μετρήσιμο όσον αφορά το αποτέλεσμα.

3.2.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 και σε λοιπά Προγράμματα/Πηγές Χρηματοδότησης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-27 ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Σ.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
1. Αστική Αναβάθμιση - Κινητικότητα	1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	-
	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	-
		083. Υποδομές ποδηλασίας	-
2. Ελκυστικότητα – Ποιότητα Ζωής	2.1. Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών δομών	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	-
		121. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	-
3. Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία – Αειφορία	3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	-
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ		169. Προετοιμασία (ωρίμανση έργων) και υλοποίηση	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ
		169. Πληροφόρηση και επικοινωνία	
		169. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	

3.3 ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

3.3.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027

Στη συνέχεια περιγράφονται οι συνέργειες της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης με Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027:

Πρόγραμμα «Εταιρική Συμφωνία (ΕΣΠΑ)»
Στην Εταιρική Συμφωνία επιδιώκεται κατά προτεραιότητα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης με έμφαση στις επενδύσεις υποδομών, στην εφαρμογή ολιστικών παρεμβάσεων που προωθούν την κυκλική οικονομία, την ενεργειακή και ψηφιακή μετάβαση, την τοπική επιχειρηματικότητα, την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών υποδομών ή/ και την ανάδειξή τους ως τουριστικών προορισμών.

Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή 2021-2027»
Προβλέπονται δράσεις για την κοινωνική ένταξη προσφύγων και μεταναστών, με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και νέων θέσεων εργασίας, καθώς και με προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027»
Προβλέπονται δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, της στήριξης παραγωγικών επενδύσεων, της αναβάθμισης, εμπλουτισμού και ποιοτικού εκσυγχρονισμού του τουριστικού προϊόντος, και των συνεργατικών σχημάτων.

Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027»
Προβλέπονται δράσεις ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης ιδιωτικών κτιρίων με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και μεγάλη αρχιτεκτονική αξία, δράσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων κατοικιών, καθώς και δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων και ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης κτιρίων του Δημοσίου.

Επιπλέον συμπληρωματικά δύνανται να λειτουργήσουν δράσεις ανάπτυξης έργων ΑΠΕ από ενεργειακές κοινότητες, δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας, καθώς και νέα έργα διευθέτησης ρεμάτων και χειμάρρων, όπως και έργα προστασίας από κατολισθήσεις.

Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027»
Δράσεις του εν λόγω προγράμματος που σχετίζονται με την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης είναι τα προγράμματα κατάρτισης ΑΠΕ και τα προγράμματα απασχόλησης στον τομέα των ΑΠΕ, η ενίσχυση ενεργειακών κοινοτήτων, η εξοικονόμηση ενέργειας στις κτιριακές εγκαταστάσεις και στους δημοτικούς χώρους, η στήριξη της επιχειρηματικότητας κ.α.

Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027»
Συμπληρωματικότητα αναγνωρίζεται με τις εφαρμογές και δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας.

Πρόγραμμα Interreg VI-A, Ελλάδα-Κύπρος 2021-2027
Στο εν λόγω διασυνοριακό πρόγραμμα (που περιλαμβάνει στις επιλέξιμες περιοχές την Κρήτη) αναγνωρίζονται οι ακόλουθες συναφείς δράσεις: Καινοτόμες δράσεις για την προώθηση ενεργειακής αναβάθμισης και την αποδοτικότερη χρήση ενέργειας των κτηρίων, δράσεις προώθησης του τουρισμού και του εναλλακτικού τουρισμού, δράσεις εξασφάλισης προσβασιμότητας για όλες τις ομάδες πληθυσμού, ιδιαίτερα τις πλέον ευάλωτες (άτομα τρίτης ηλικίας και ΑμεΑ), στους χώρους και υποδομές τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, δράσεις για την αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές, δράσεις για την αναβίωση, αναπαράσταση και διάδοση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών τεκμηρίων.

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0
Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που διαρθρώνεται σε δέσμες προτάσεων που συνθέτουν επιμέρους Άξονες. Συναφείς με την Τοπική Στρατηγική είναι οι άξονες: 1.4. Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας, 3.1.

Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, 4.6. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας, και, 4.7. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών.

Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας

Προβλέπονται δράσεις όπως Λειτουργία Κέντρων Κοινωνικής Στήριξης, Δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας (νηπίων, παιδιών, ηλικιωμένων), Κοινωνική Επιχειρηματικότητα κ.α.

Εθνική στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική αλλαγή

Ο πρωταρχικός σκοπός της Στρατηγικής είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή. Ο σχετικός Εθνικός Κλιματικός Νόμος στηρίζει τη δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας και της κλιματικής ανθεκτικότητας της χώρας και τη διασφάλιση της σταδιακής μετάβασης της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα. Σχετικά μέτρα που προωθούνται είναι η εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η κυκλική οικονομία, οι πράσινες υποδομές, η προστασία των οικοσυστημάτων, και η προώθηση ενός βιώσιμου αγροδιατροφικού τομέα.

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

Επενδύσεις σημαντικού ύψους μέχρι το 2030, που θα δημιουργήσουν πολλές θέσεις εργασίας, προβλέπει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα για το «πρασίνισμα» στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας των μεταφορών και των κτιρίων. Δραστικά περιορίζεται και η συμμετοχή του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο. Φιλόδοξους στόχους θέτει και για την ενεργειακή αποδοτικότητα του κτιριακού αποθέματος, μέσω προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας και εγκατάστασης αντλιών θερμότητας. Αξιοσημείωτοι είναι οι φιλόδοξοι στόχοι για την αύξηση της ηλεκτροκίνησης στα ιδιωτικά οχήματα. Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης κατεξοχήν συνεισφέρει στα εξής σημεία: εξοικονόμηση ενέργειας, και εγκατάσταση συστημάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας.

Εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης

Ο σχεδιασμός της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027, οδήγησε στον προσδιορισμό 8 τομέων προτεραιότητας που ουσιαστικά ταυτίζονται με τους 8 τομείς προτεραιότητας της περιόδου 2014-2020. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι συναφείς με την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης τομείς προτεραιότητας Αγροδιατροφή, Ψηφιακές Τεχνολογίες, Αειφόρος Ενέργεια, Περιβάλλον και Κυκλική Οικονομία, Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες.

Εθνική στρατηγική για τα δάση

Η εθνική στρατηγική μεταξύ άλλων προωθεί την ενίσχυση του προληπτικού αντιπυρικού σχεδιασμού, την ανάπτυξη ανθεκτικών και προσαρμοσμένων οικισμών σε δασικές πυρκαγιές, τη συστηματική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, τη διατήρηση, αποκατάσταση και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών οικοσυστήματος.

Εθνική στρατηγική για τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης

Η Στρατηγική έχει στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης και την αντιμετώπιση της ανεργίας, την ενίσχυση των προσόντων, των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού, καθώς και ευρύτερα τη βελτίωση των δεδομένων για την αγορά εργασίας και την απασχόληση. Οι άξονες εφαρμογής της Στρατηγικής μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν δράσεις όπως Προγράμματα υποστήριξης της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις, και προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της εκκίνησης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Εθνική στρατηγική για την απασχόληση των νέων

Η Εθνική Στρατηγική για την Απασχόληση των Νέων διαρθρώνεται σε διακριτούς Άξονες, που εμπεριέχουν το σύνολο των πολιτικών, παρεμβάσεων και δράσεων. Μεταξύ των Αξόνων περιλαμβάνονται η απόκτηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, η προώθηση στην απασχόληση και η ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας.

Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025

Συνάφεια αναγνωρίζεται με έργα στον τομέα του πολιτισμού.

Εθνική Στρατηγική για το Περπάτημα

Στην εν λόγω Εθνική Στρατηγική συνάφεια αναγνωρίζεται με την ενσωμάτωση των επιμέρους δράσεων και πολιτικών της ΕΣΠΕ σε κάθε νέα μελέτη ή υπηρεσία που αφορά σε μετακινήσεις,

κυκλοφοριακές και πολεοδομικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις που εκπονούνται σε επίπεδο ΟΤΑ (πρόβλεψη σε ΒΑΑ, ΟΧΕ, ΤΑΠΤΟΚ).

Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία

Το Σχέδιο είναι ένας οδικός χάρτης για να καταστεί η οικονομία της χώρας βιώσιμη και ανταγωνιστική με συγκεκριμένες δράσεις και κίνητρα μεταξύ άλλων για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους πολίτες, τους φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, τις ενεργειακές κοινότητες και τις τοπικές κοινωνίες σε τομείς της κυκλικής οικονομίας (χειροτεχνία, οικοτεχνία, κ.α.).

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

Ο βασικός στόχος του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, είναι η ανάπτυξη μιας συντονισμένης προσέγγισης για τη δημιουργία των συνθηκών για μικρότερη κατανάλωση πρώτων υλών και τον μετασχηματισμό των καταναλωτικών προτύπων, με απώτερο σκοπό την επίτευξη της σταδιακής μείωσης στην παραγωγή αποβλήτων. Ενδεικτικά, οι δράσεις που προτείνονται να υλοποιηθούν μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν προώθηση της μείωσης αποβλήτων τροφίμων στον πρωτογενή τομέα, ενεργοποίηση των κλάδων επεξεργασίας – μεταποίησης και εμπορίου τροφίμων για τη μείωση αποβλήτων τροφίμων, εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στον κλάδο εστίασης και συναφών υπηρεσιών, στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων τροφίμων για την ενίσχυση των οικείων διαδικασιών απόκτησης γνώσεων και ανάπτυξης δυναμικού, και τη δημιουργία ειδικού σήματος για επιχειρήσεις του κλάδου εστίασης και συναφών υπηρεσιών, που εφαρμόζουν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

3.3.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στη συνέχεια περιγράφονται οι συνέργειες της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης με Περιφερειακά Προγράμματα:

Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Το πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 υιοθετεί τους τέσσερις αναπτυξιακούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας για Ποιοτική Ανάπτυξη, Ενεργό Περιβαλλοντική Διαχείριση, Δυναμική Κοινωνική Συνοχή και Αποτελεσματική Διακυβέρνηση. Συγκροτείται από 8 προτεραιότητες ως ακολούθως:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 (ΕΤΠΑ) : Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2 (ΕΤΠΑ) : Στήριξη της πράσινης ανάπτυξης και μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3 (ΕΤΠΑ) : Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής προσβασιμότητας

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 (ΕΤΠΑ) : Ενίσχυση της Κοινωνικής Δυναμικής και της Κοινωνικής Συνοχής

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 5 (ΕΚΤ+) : Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων τωναπόρων και των παιδιών

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6 (ΕΤΠΑ): Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 7: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 8: Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

Οι προτεραιότητες αντιστοιχίζονται στους Στόχους της Πολιτικής Συνοχής:
Στόχος Πολιτικής 1: Μια πιο Έξυπνη Ευρώπη
Στόχος Πολιτικής 2: Μια πιο πράσινη Ευρώπη
Στόχος Πολιτικής 3: Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας
Στόχος Πολιτικής 4/ΕΤΠΑ: Μια πιο κοινωνική Ευρώπη
Στόχος Πολιτικής 4/ΕΚΤ+ : Μια πιο κοινωνική Ευρώπη
Στόχος Πολιτικής 5: *Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες*

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 θεσπίστηκε ο Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 5: *«Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης*

ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών».

Ο Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 5.1 αφορά στην: *«Προώθηση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης για όλους, πολιτισμό, φυσική κληρονομιά, βιώσιμο τουρισμό και ασφάλεια σε αστικές περιοχές»,* αφορά δηλαδή στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ).

Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Κρήτης (ΠΠΑ) 2021 – 2025

Οι 5 βασικές αρχές της στρατηγικής ΠΠΑ 2021-2025, αφορούν στην διασφάλισης της χωρικής ισορροπίας για τη δημιουργία δυναμικών αστικών κέντρων με ταυτότητα, στην εξειδίκευση και συνδυασμένη ανάπτυξη για την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ισχυρών κλάδων με παράλληλη ενίσχυση των δεσμών μεταξύ τους, στην ανακάλυψη του άυλου κεφαλαίου για τη συνολική ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς που διαμορφώνει διαχρονικές αξίες και ταυτότητα, ενώ αποτελεί το υπόβαθρο για μια νέα δημιουργία, στην πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και τέλος στη μετάβαση στην κυκλική οικονομία για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των παραγωγικών δραστηριοτήτων και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας. Οι βασικές αρχές της στρατηγικής ΠΠΑ βρίσκονται σε μεγάλη συνάφεια με την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης.

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Κρήτης 2021-2027

Η στρατηγική RIS3 2021-2027 έχει διαμορφωθεί σε ένα εύρος που περιλαμβάνει την ανάληψη επενδύσεων για την αξιοποίηση των καινοτομιών (ως προϊόντα) που έχουν αναπτυχθεί ή και την ενσωμάτωση τους σε παραγωγικές διαδικασίες, καθώς και τη στήριξη της επιχειρηματικής ανάκαμψης με επενδύσεις σε νέες δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται να διατηρηθούν στη νέα προγραμματική περίοδο οι τομείς εξειδίκευσης Τουρισμού-Πολιτισμού και Αγροδιατροφής με σαφέστερο όμως προσανατολισμό. Παράλληλα, εισάγονται δύο τομείς εξειδίκευσης αυτοί των ψηφιακών τεχνολογιών και της βιώσιμης χρήσης των πόρων εισάγοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας που είναι ταυτόχρονα και οριζόντιοι καταλύτες καθώς στηρίζουν το μετασχηματισμό και των άλλων παραγωγικών τομέων στην κατεύθυνση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης.

Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων Κρήτης (ΠΕΣΔΑΚ)

Ο σχεδιασμός προβλέπει ανά περιφερειακή ενότητα έργα διαχείρισης σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων, προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, και ανακυκλώσιμων αποβλήτων. Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης κατεξοχήν συνεισφέρει με σχετικές δράσεις επιμόρφωσης.

Περιφερειακό Σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στην Κρήτη

Το Περιφερειακό Σχέδιο προβλέπει μεταξύ άλλων ανάπτυξη συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, συντήρηση υφιστάμενων και βελτίωση – αντικατάσταση αρδευτικών δικτύων, έργα προσωρινής αποθήκευσης υδάτων, αναβάθμιση και επέκταση των ΤΟΕΒ κ.α.

Περιφερειακή Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης

Η Περιφέρεια Κρήτης υιοθέτησε στο σχεδιασμό της ένα δυναμικό μοντέλο παρεμβάσεων σε κρίσιμα πεδία του τομέα της κοινωνικής προστασίας. Ειδικότερα, πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής, δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας και αναψυχής, δράσεις Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, κ.α. Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης συνεισφέρει στο πεδίο της ενίσχυσης των εισοδημάτων, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής.

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Κρήτης

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης του Αναθεωρημένου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κρήτης και πιο ειδικά, σύμφωνα με την διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου, η αναβάθμιση του Ρεθύμνου σε δευτερεύοντα εθνικό πόλο (οικιστικό κέντρο 3ου επιπέδου) στηρίζεται στο ότι η πόλη εξελίσσεται σε ένα ιδιαίτερα δυναμικό αστικό κέντρο, με αναβαθμισμένες κοινωνικές και τεχνικές υποδομές και με πρόβλεψη υψηλότερου ρυθμού αύξησης του πληθυσμού του από αυτόν του Ηρακλείου και των Χανίων, έως και το 2031 ενώ αναμένεται να παραλάβει και να προωθήσει με επάρκεια τις απαιτούμενες

δραστηριότητες για την επιτυχία του καινοτομικού του ρόλου, ως κέντρου ανάδειξης και διάδοσης της ιστορίας και του φυσικού - πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον σχέδια με τα οποία έρχεται σε συνέργεια η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης:

- ✓ Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτη (EL13)
- ✓ Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Υδατικού Διαμερίσματος (ΣΔΛΑΠ)
- ✓ Σχέδιο για την βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Περιφέρεια Κρήτης

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης παρουσιάζει συνέργεια με τις εξής κοινοτικές στρατηγικές:

Χάρτα της Λειψίας

Η Χάρτα της Λειψίας (2020), θέτει τις παρακάτω τέσσερεις διαστάσεις για την ολοκληρωμένη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων:

- **Δίκαιη πόλη** στη βάση της οποίας θα πρέπει να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες και αγαθά σε όλους, να διασφαλίζεται η ποιότητα ζωής σε όλες τις γειτονιές και για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες, να διασφαλίζεται η ένταξη και άρση των διαχωρισμών και διακρίσεων.
- **Πράσινη πόλη** με τη διασφάλιση της πρόσβασης σε όλους σε χώρους πρασίνου και αναψυχής, προώθησης ποιοτικών και ανθεκτικών κλιματικά ουδέτερων υποδομών και κτιρίων, ενεργειακή απόδοση και μετάβαση.
- **Παραγωγική πόλη** με στήριξη της καινοτομίας και παραγωγικής διαφοροποίησης.
- **Έξυπνη πόλη** όπου η ψηφιακή μετάβαση ως οριζόντια διάσταση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη και ευημερία των πόλεων.

Πράσινη Συμφωνία

Τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν να μετατρέψουν την ΕΕ στην πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050. Για να το πετύχουν αυτό, δεσμεύτηκαν να μειώσουν τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Αυτό θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για καινοτομία, επενδύσεις και θέσεις εργασίας, καθώς και θα μειώσει τις εκπομπές, θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και ανάπτυξη, θα αντιμετωπίσει την ενεργειακή φτώχεια, θα μειώσει την εξωτερική ενεργειακή εξάρτηση, θα βελτιώσει την υγεία και την ευημερία. Ταυτόχρονα, θα εξασφαλίσει ευκαιρίες για όλους, στηρίζοντας τους ευάλωτους πολίτες μέσω της αντιμετώπισης της ανισότητας και της ενεργειακής φτώχειας, και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Μεταξύ των δράσεων της Πράσινης Συμφωνίας έχουν ονοματιστεί η στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, το Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία, η Στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο», και η Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα. Η τοπική στρατηγική κατεξοχήν συνεισφέρει στα πεδία της κλιματικής αλλαγής, της ενέργειας, της κυκλικής οικονομίας, της επιχειρηματικής ανταγωνιστικότητας και της στρατηγικής «από το αγρόκτημα στο πιάτο».

Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ο σκοπός της στρατηγικής είναι να υλοποιηθεί το όραμα με βάση το οποίο η ΕΕ θα καταστεί ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή έως το 2050, καθιστώντας την προσαρμογή πιο έξυπνη, πιο συστημική και ταχύτερη, και επιταχύνοντας τη διεθνή δράση. Η στρατηγική εξειδικεύει τις προθέσεις της ΕΕ μεταξύ άλλων να αυξήσει την υποστήριξη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της προσαρμογής σε τοπικό επίπεδο, την ευρύτερη χρήση σχεδίων διαχείρισης της ξηρασίας, καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση του εδάφους και της χρήσης γης. Το τοπικό επίπεδο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της προσαρμογής, και ως εκ τούτου η στήριξη της ΕΕ θα συμβάλει στην επαύξηση της τοπικής ανθεκτικότητας, στην προώθηση της βιώσιμης και ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή αγροτικής ανάπτυξης, σε περισσότερες επενδύσεις σε λύσεις που εν γένει βασίζονται στη φύση (nature-based solutions), σε λύσεις που βασίζονται στη φύση για απορροφήσεις διοξειδίου του άνθρακα. Η τοπική στρατηγική κατεξοχήν συνεισφέρει τόσο στο πεδίο της πρόληψης / θωράκισης, όσο και αποκατάστασης βλαβών.

Κοινωνική ένταξη

Για να διασφαλιστεί κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, σε συμφωνία με τον πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, οι Ευρωπαϊκές πολιτικές στηρίζουν τους ανθρώπους, μεταξύ άλλων και στην επαγγελματική τους ζωή. Αυτό περιλαμβάνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.

Αυτό επιδιώκεται να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για συμμετοχή τουλάχιστον του 60% του συνόλου των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο για το 2030. Ειδικό βάρος θα δοθεί στη βελτίωση της ενσωμάτωσης και της ένταξης εκατομμυρίων ατόμων συμπεριλαμβανομένων ατόμων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες ομάδες. Η τοπική στρατηγική κατεξοχήν συνεισφέρει με την προτεραιοποίηση της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων.

Καινοτομία

Η πολιτική για την καινοτομία αποτελεί τον συνδετικό κρίκο μεταξύ της πολιτικής για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, αφενός, και της βιομηχανικής πολιτικής, αφετέρου, αποσκοπεί δε στη δημιουργία ενός ευνοϊκού πλαισίου για την εισαγωγή ιδεών στην αγορά. Μέσω των πολυετών προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα και την καινοτομία, η ΕΕ παρέχει χρηματοδοτήσεις με σκοπό: να ενισχύσει τη θέση της στον χώρο της επιστήμης, να ενισχύσει τη βιομηχανική καινοτομία, μεταξύ άλλων τις επενδύσεις σε βασικές τεχνολογίες, τη μεγαλύτερη πρόσβαση σε κεφάλαια και τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων, να αντιμετωπίσει σοβαρά κοινωνικά ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, οι βιώσιμες μεταφορές και η ανανεώσιμη ενέργεια, να εξασφαλίσει τη μετατροπή των τεχνολογικών καινοτομιών σε βιώσιμα προϊόντα με πραγματικές εμπορικές δυνατότητες – μέσω συμπράξεων με τη βιομηχανία και τις κυβερνήσεις, να ενισχύσει τη διεθνή συνεργασία στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας.

Ψηφιακός μετασχηματισμός

Η προώθηση της καινοτομίας και της διάδοσης της τεχνολογίας αποτελεί προϋπόθεση για καλή ποιότητα ζωής, για ευκαιρίες απασχόλησης και για την κάλυψη των υφιστάμενων κενών όσον αφορά τη συμμετοχή στην απασχόληση, ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές που πλήττονται από τη γήρανση και τη μείωση του πληθυσμού. Η φιλοδοξία της ΕΕ είναι να κατέχει κυρίαρχη θέση στον ψηφιακό τομέα στο πλαίσιο ενός ανοικτού και διασυνδεδεμένου κόσμου και να εφαρμόζει ψηφιακές πολιτικές που επιτρέπουν στους πολίτες και στις επιχειρήσεις να επωφελούνται από ένα βιώσιμο ψηφιακό μέλλον με ευημερία και επίκεντρο τον άνθρωπο Ειδικότερα, στους στόχους περιλαμβάνονται οι εξής:

- Έως το 2030, τουλάχιστον το 80% όλων των ενηλίκων θα πρέπει να διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες.
- Έως το 2030, όλα τα νοικοκυριά της ΕΕ θα πρέπει να έχουν συνδεσιμότητα gigabit και όλες οι κατοικημένες περιοχές θα πρέπει να έχουν κάλυψη 5G.
- Έως το 2030, 3 στις 4 εταιρείες θα πρέπει να χρησιμοποιούν υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής, μαζικά δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη και πάνω από το 90% των ΜΜΕ θα πρέπει να έχει επιτύχει τουλάχιστον ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης.
- Έως το 2030, όλες οι κομβικές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο και όλοι οι πολίτες να έχουν πρόσβαση στους ηλεκτρονικούς ιατρικούς φακέλους τους, ενώ το 80% των πολιτών να πρέπει να χρησιμοποιεί μια λύση ηλεκτρονικής ταυτοποίησης.

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Μαρτίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση στρατηγικής της ΕΕ για βιώσιμο τουρισμό (2020/2038(INI))

Το ψήφισμα στοχεύει στη μετάβαση σε έναν βιώσιμο, υπεύθυνο και έξυπνο τουρισμό ο οποίος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες και τις μελλοντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, ανταποκρινόμενος στις ανάγκες των επισκεπτών, της βιομηχανίας, του περιβάλλοντος και των τοπικών κοινοτήτων · υπενθυμίζει ότι ο τουριστικός και ταξιδιωτικός κλάδος δημιουργεί οικολογικό αποτύπωμα παγκοσμίως· τονίζει την ανάγκη να επινοηθούν βιώσιμες και ευέλικτες λύσεις για τις μεταφορές και να αναπτυχθούν πολιτικές διατήρησης της φυσικής κληρονομιάς και της βιοποικιλότητας, σεβασμού της κοινωνικοπολιτιστικής αυθεντικότητας των κοινοτήτων υποδοχής, διασφάλισης της βιωσιμότητας και παροχής κοινωνικοοικονομικών οφελών σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ / ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ / ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών & αποτελεσμάτων)
1. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	1.1.1. Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε δημόσια κτίρια	1.1.1.1 Ενεργειακή αναβάθμιση σχολείων Περιοχής Παρέμβασης	RCO19: Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση RCR29: Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
		079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	1.1.2. Πράσινη Αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων	1.1.2.1. Πρασίνισμα γειτονιών (Μασταμπάς)	RCO26 Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή PSR999 - Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων
				1.1.2.2. Πρασίνισμα γειτονιών (Καλλιθέα)	
				1.1.2.3. Πρασίνισμα γειτονιών (Κουμπές)	
				1.1.2.4. Πρασίνισμα γειτονιών (Περιβόλια)	
			1.1.3 Αναζωογόνηση, κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου	1.1.3.1 Παρεμβάσεις σε πλατείες στα Περιβόλια	
				1.1.3.2 Δημιουργία πάρκων τσέπης στις γειτονιές	
		083. Υποδομές ποδηλασίας			RCO58 Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών & αποτελεσμάτων)
	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης		1.2.1. Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας	1.2.1.1. Ενίσχυση υφιστάμενου συστήματος κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	ποδηλασία RCR64 Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών γιαποδηλασία
				1.2.1.2. Σημεία φόρτισης ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	
2. ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ					
	2.1. Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2.1.1. Δημιουργία – βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων	2.1.1.1 Κατασκευή 4ου νηπιαγωγείου	RCO67 Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων RCR71 Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένωνεκπαιδευτικών εγκαταστάσεων
		121. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα		2.1.1.2 Κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού	RCO66 Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας RCR70 Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών & αποτελεσμάτων)
3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΑΕΙΦΟΡΙΑ	3.1 Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	3.1.1. Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας	3.1.1.1. Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης	RCO01 Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) RCO02 Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις RCR29 Εκτιμώμενες εκπομπέςαερίων του θερμοκηπίου
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	169. Προετοιμασία (ωρίμανση έργων) και υλοποίηση		4.1.1.1. Προετοιμασία (ωρίμανση έργων) και υλοποίηση	
		169. Πληροφόρηση και επικοινωνία		4.1.1.2. Πληροφόρηση και επικοινωνία	
		169. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος		4.1.1.3 Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	

4.1.1. ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1

Ειδικός Στόχος 1.1 Ενεργειακή και Βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων

Παρέμβαση / Δράση 1.1.1 Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε δημόσια κτίρια

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.1.1 Ενεργειακή αναβάθμιση σχολείων**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενεργειακή αναβάθμιση των σχολικών κτιρίων της περιοχής παρέμβασης και ειδικότερα του 2ου Γυμνασίου και του ΕΠΑΛ, τα οποία βρίσκονται στην οδό Ασκούτση. Το έργο αφορά στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων με ανακαινίσεις τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας συμπεριλαμβανομένων των ΑΠΕ, όπως ορίζει η σύσταση (ΕΕ)2019/786 ή με μείωση των εκπομπών CO2 τουλάχιστον κατά 30% και ενεργειακή αναβάθμιση τουλάχιστον κατά δύο κατηγορίες. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αφορούν αντικατάσταση κουφωμάτων, εφαρμογή/ αναβάθμιση συστημάτων θερμομόνωσης στο κτιριακό κέλυφος, τοποθέτηση συστημάτων αυτόματης λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, αναβάθμιση με συστήματα ΑΠΕ για θέρμανση και ψύξη, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης (BMS) οι οποίες θα εξειδικευτούν περαιτέρω, έπειτα από την ενεργειακή αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης του κτιρίου.
Προϋπολογισμός	*2.000.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Οι σχολικές μονάδες του 2ου Γυμνασίου της οδού Ασκούτση και του ΕΠΑΛ Περιβολίων καταγράφουν υψηλές ενεργειακές καταναλώσεις λόγο της παλαιότητας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων αυτών αναμένεται να βελτιώσει το ενεργειακό ισοζύγιο στα ενεργοβόρα αυτά κτίρια. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος i) Προώθηση των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ3.1 - Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης δημόσιων κτιρίων και υποδειγματικός ρόλος δημόσιου τομέα – Βελτίωση μικροκλίματος αστικού δημόσιου χώρου • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: -Ειδικός στόχος RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ) -Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές

	περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων δημόσιου τομέα • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την κλιματική «ουδετερότητα» της περιοχής παρέμβασης άρα και στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO19**: Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση (τετραγωνικά μέτρα) **Τιμή στόχος**: 7.000 τμ
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR29**: Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου **Τιμή στόχος:** -500 τόνοι ισοδύναμου CO_2/έτος
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.2.1 – 1.1.2.5 και 1.1.3.1 – 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒** **ΟΧΙ ☐** **Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως ……* *Τεύχη δημοπράτησης έως ……..* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Παρέμβαση / Δράση 1.1.2 Βιοκλιματική Αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.2.1 Πρασίνισμα γειτονιών (Μασταμπάς)**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά το πρασίνισμα της γειτονιάς του Μασταμπά. Ειδικότερα προβλέπεται η αναβάθμιση των οδών εξασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, η διευκόλυνση της κίνησης των πεζών, η άνετη πρόσβαση όλων των οδών από Άτομα με Αναπηρία, η διατήρηση κατά το δυνατόν των θέσεων στάθμευσης και η δημιουργία εσοχών- θέσεων στάθμευσης δίκυκλων καθώς και η φύτευση με δένδρα και φυτά από την χλωρίδα της Κρήτης. Ειδικότερα οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν κατασκευή νέων πεζοδρομίων, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία (λωρίδες όδευσης τυφλών, διαβάσεις με ράμπες, θέσεις στάθμευσης), υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών και διασταυρώσεις οδών, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά), δημιουργία χώρων φύτευσης πρασίνου. Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων θα γίνει χρήση βιώσιμων υλικών (δροσερά / ψυχρά υλικά με υψηλή ανακλαστικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία, φυσικά σκίαστρα, ενδημική βλάστηση κ.α.).
Προϋπολογισμός	*3.500.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η γεωμετρία και η χωροθέτηση των κτιρίων, των οδών και των υπαίθριων χώρων μιας περιοχής, η χρήση ακατάλληλων υλικών στις επιφάνειες, η έλλειψη πρασίνου, οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες και οι χρήσεις γης, καθορίζουν την ενεργειακή συμπεριφορά της και ευθύνονται για το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και της μείωσης της ροής του ανέμου, αυξάνοντας έτσι τη θερμοκρασία των αστικών περιοχών που συνεπάγεται και αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Η εφαρμογή της βιοκλιματικής ανάπλασης της οδού αναμένεται να έχει άμεσα αποτελέσματα στην εξοικονόμηση ενέργειας ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσει το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στην περιοχή. Μέσω της χρησιμοποίησης των πλέον ενδεδειγμένων τεχνικά μεθόδων και υλικών επιτυγχάνεται η βελτίωση του δείκτη θερμικής άνεσης, αφού με τη χρήση ψυχρών-ανακλαστικών υλικών μειώνεται αισθητά η θερμοκρασία, περιορίζεται σημαντικά η περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και δημιουργείται ευνοϊκότερο μικροπεριβάλλον. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης,

	• Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.2– 1.1.2.5 και 1.1.3.1 – 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων

Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως …….* *Τεύχη δημοπράτησης έως ……..* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.2.2 Πρασίνισμα γειτονιών (Καλλιθέα)**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά το πρασίνισμα της γειτονιάς της Καλλιθέας. Ειδικότερα προβλέπεται η αναβάθμιση των οδών εξασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, η διευκόλυνση της κίνησης των πεζών, η άνετη πρόσβαση όλων των οδών από Άτομα με Αναπηρία, η διατήρηση κατά το δυνατόν των θέσεων στάθμευσης και η δημιουργία εσοχών- θέσεων στάθμευσης δίκυκλων καθώς και η φύτευση με δένδρα και φυτά από την χλωρίδα της Κρήτης. Ειδικότερα οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν κατασκευή νέων πεζοδρομίων, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία (λωρίδες όδευσης τυφλών, διαβάσεις με ράμπες, θέσεις στάθμευσης), υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών και διασταυρώσεις οδών, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά), δημιουργία χώρων φύτευσης πρασίνου. Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων θα γίνει χρήση βιώσιμων υλικών (δροσερά / ψυχρά υλικά με υψηλή ανακλαστικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία, φυσικά σκίαστρα, ενδημική βλάστηση κ.α.).
Προϋπολογισμός	*3.700.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η γεωμετρία και η χωροθέτηση των κτιρίων, των οδών και των υπαίθριων χώρων μιας περιοχής, η χρήση ακατάλληλων υλικών στις επιφάνειες, η έλλειψη πρασίνου, οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες και οι χρήσεις γης, καθορίζουν την ενεργειακή συμπεριφορά της και ευθύνονται για το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και της μείωσης της ροής του ανέμου, αυξάνοντας έτσι τη θερμοκρασία των αστικών περιοχών που συνεπάγεται και αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Η εφαρμογή της βιοκλιματικής ανάπλασης της οδού αναμένεται να έχει άμεσα αποτελέσματα στην εξοικονόμηση ενέργειας ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσει το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στην περιοχή. Μέσω της χρησιμοποίησης των πλέον ενδεδειγμένων τεχνικά μεθόδων και υλικών επιτυγχάνεται η βελτίωση του δείκτη θερμικής άνεσης, αφού με τη χρήση ψυχρών-ανακλαστικών υλικών μειώνεται αισθητά η θερμοκρασία, περιορίζεται σημαντικά η περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και δημιουργείται ευνοϊκότερο μικροπεριβάλλον. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές

	αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.1, 1.1.2.3– 1.1.2.5 και 1.1.3.1 – 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων

Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως ……..* *Τεύχη δημοπράτησης έως ……..* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.2.3 Πρασίνισμα γειτονιών (Κουμπές)**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά το πρασίνισμα της γειτονιάς του Κουμπέ. Ειδικότερα προβλέπεται η αναβάθμιση της οδού εξασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, η διευκόλυνση της κίνησης των πεζών, η άνετη πρόσβαση όλων των οδών από Άτομα με Αναπηρία, η διατήρηση κατά το δυνατόν των θέσεων στάθμευσης και η δημιουργία εσοχών- θέσεων στάθμευσης δίκυκλων καθώς και η φύτευση με δένδρα και φυτά από την χλωρίδα της Κρήτης. Ειδικότερα οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν κατασκευή νέων πεζοδρομίων, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία (λωρίδες όδευσης τυφλών, διαβάσεις με ράμπες, θέσεις στάθμευσης), υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών και διασταυρώσεις οδών, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά), δημιουργία χώρων φύτευσης πρασίνου. Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων θα γίνει χρήση βιώσιμων υλικών (δροσερά / ψυχρά υλικά με υψηλή ανακλαστικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία, φυσικά σκίαστρα, ενδημική βλάστηση κ.α.). Ο χώρος στάθμευσης λόγω του μεγέθους του θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για την εξυπηρέτηση των επιβατών από τα χωριά του Δήμου.
Προϋπολογισμός	*3.000.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η γεωμετρία και η χωροθέτηση των κτιρίων, των οδών και των υπαίθριων χώρων μιας περιοχής, η χρήση ακατάλληλων υλικών στις επιφάνειες, η έλλειψη πρασίνου, οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες και οι χρήσεις γης, καθορίζουν την ενεργειακή συμπεριφορά της και ευθύνονται για το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και της μείωσης της ροής του ανέμου, αυξάνοντας έτσι τη θερμοκρασία των αστικών περιοχών που συνεπάγεται και αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Η εφαρμογή της βιοκλιματικής ανάπλασης της οδού αναμένεται να έχει άμεσα αποτελέσματα στην εξοικονόμηση ενέργειας ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσει το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στην περιοχή. Μέσω της χρησιμοποίησης των πλέον ενδεδειγμένων τεχνικά μεθόδων και υλικών επιτυγχάνεται η βελτίωση του δείκτη θερμικής άνεσης, αφού με τη χρήση ψυχρών-ανακλαστικών υλικών μειώνεται αισθητά η θερμοκρασία, περιορίζεται σημαντικά η περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και δημιουργείται ευνοϊκότερο μικροπεριβάλλον. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής

	αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.1, 1.1.2.2, 1.1.2.3, 1.1.2.5 και 1.1.3.1, 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης /	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων

Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως ……* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.2.4 Πρασίνισμα γειτονιών (Περιβόλια)**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά το πρασίνισμα της γειτονιάς των Περιβολίων με την δημιουργία πάρκου ήπιας μορφής και την διασύνδεση του ανατολικού παραλιακού μετώπου με την πλατεία 110 μαρτύρων. Ειδικότερα προβλέπεται η αναβάθμιση της περιοχής, εξασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή μέσω της χρήσης βιώσιμων υλικών (δροσερά / ψυχρά υλικά με υψηλή ανακλαστικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία, φυσικά σκίαστρα, καθώς και η φύτευση με δένδρα και φυτά από την χλωρίδα της Κρήτης κ.α.). Ειδικότερα οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση φυσικού πράσινου στοιχείου με χλωρίδα, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά).
Προϋπολογισμός	*400.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα /	Η γεωμετρία και η χωροθέτηση των κτιρίων, των οδών και των υπαίθριων χώρων μιας περιοχής, η χρήση ακατάλληλων υλικών στις επιφάνειες, η έλλειψη πρασίνου,

Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες και οι χρήσεις γης, καθορίζουν την ενεργειακή συμπεριφορά της και ευθύνονται για το φαινόμενο της θερμικής νησίδας και της μείωσης της ροής του ανέμου, αυξάνοντας έτσι τη θερμοκρασία των αστικών περιοχών που συνεπάγεται και αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Η εφαρμογή της ανάπλασης αναμένεται να έχει άμεσα αποτελέσματα στην εξοικονόμηση ενέργειας ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώσει το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στην περιοχή. Μέσω της χρησιμοποίησης των πλέον ενδεδειγμένων τεχνικά μεθόδων και υλικών επιτυγχάνεται η βελτίωση του δείκτη θερμικής άνεσης, αφού με τη χρήση ψυχρών-ανακλαστικών υλικών μειώνεται αισθητά η θερμοκρασία, περιορίζεται σημαντικά η περιβαλλοντική επιβάρυνση της περιοχής και δημιουργείται ευνοϊκότερο μικροπεριβάλλον. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός	----

Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.1, 1.1.2.2, 1.1.2.3, 1.1.3.1, 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως ……* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Παρέμβαση / Δράση 1.1.3 Αναζωογόνηση, κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.3.1 Παρεμβάσεις σε πλατείες στα Περιβόλια**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά σε ήπιας μορφής παρεμβάσεις για τη διαμόρφωση πλατειών στα Περβόλια. Ειδικότερα προβλέπεται ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση φυσικού πράσινου στοιχείου, διαμόρφωση χώρων και πεζοδρομήσεις, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά) σε κοινόχρηστους χώρους.
Προϋπολογισμός	*1.000.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η αύξηση των επιφανειών και του όγκου του αστικού πρασίνου αποτελεί την κύρια προτεραιότητα για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης της πόλης, καθώς από τη μία επηρεάζει θετικά το μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης και από την άλλη συμβάλει στην βελτίωση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ενίσχυσης της επικοινωνίας και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης των κατοίκων. Επιπλέον η βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής ενισχύοντας έτσι την τοπική επιχειρηματικότητα. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.

	• Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.1 – 1.1.2.4 και 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες*

	Δημοπράτηση
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως …….* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.1.3.2 Δημιουργία πάρκων τσέπης στις γειτονιές**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά στην αξιοποίηση μικρών εκτάσεων μέσα στην πόλη, για τη διαμόρφωση υπαίθριων χώρων πρασίνου συμβάλλοντας έτσι στην εξυγίανση της περιοχής παρέμβασης και στην επανα-οργάνωση του αστικού και κοινωνικού ιστού σε επίπεδο γειτονιάς. Ειδικότερα προβλέπεται ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση φυσικού πράσινου στοιχείου, διαμόρφωση χώρων και πεζοδρομήσεις, υποδομές για την ανεμπόδιστη κυκλοφορία Ατόμων με Αναπηρία, εγκατάσταση φωτισμού, εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού (κάδοι μικρο – απορριμμάτων, καθιστικά) με σημειακές παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους.
Προϋπολογισμός	*800.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η αύξηση των επιφανειών και του όγκου του αστικού πρασίνου αποτελεί την κύρια προτεραιότητα για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης της πόλης, καθώς από τη μία επηρεάζει θετικά το μικροκλίμα της περιοχής παρέμβασης και από την άλλη συμβάλει στην βελτίωση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ενίσχυσης της επικοινωνίας και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης των κατοίκων. Επιπλέον η βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής ενισχύοντας έτσι την τοπική επιχειρηματικότητα. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος vii) Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.8 – Αστικές βιοκλιματικές αναπλάσεις και έξυπνες πόλεις • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης • Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινοχρήστων χώρων περιοχών ΣΒΑΑ • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.

	• Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.1 «Ενεργειακή και βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO26:** Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή **Τιμή στόχος**: 1 υποδομή
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999 -** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Τιμή στόχος**: 29.800 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1, 1.1.2.1 – 1.1.2.4 και 1.1.3.1** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες*

	Δημοπράτηση
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως …….* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Ειδικός Στόχος 1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης

Παρέμβαση / Δράση 1.2.1. Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.2.1.1. Ενίσχυση υφιστάμενου συστήματος κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το Σύστημα Κοινόχρηστων Ηλεκτρικών Ποδηλάτων, είναι μια υπηρεσία καθημερινής αστικής μετακίνησης που απευθύνεται σε όλους τους ενήλικες πολίτες, μόνιμους κατοίκους και επισκέπτες του Δήμου και έχει ως στόχο τη μείωση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων στην πόλη, τη διευκόλυνση των υπολοίπων μέσων μαζικής μεταφοράς, τον περιορισμό του κυκλοφοριακού φόρτου, τον περιορισμό της μόλυνσης του περιβάλλοντος και του θορύβου καθώς και την προώθηση του ποδηλάτου ως εναλλακτικού μέσου οικονομικής και οικολογικής μετακίνησης, που συμβάλει τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος, όσο και στη βελτίωση της υγείας των πολιτών. Το έργο αφορά στην ενίσχυση του στόλου των ποδηλάτων και συγκεκριμένα στην προμήθεια 25 επιπλέον ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων. Τα ποδήλατα θα πρέπει να είναι κατασκευές κατάλληλες για χρήση εντός πόλης, ενώ παράλληλα θα πρέπει να είναι ανθεκτικά σε φθορές και σε δύσκολη χρήση. Θα πρέπει να διαθέτουν ενσωματωμένο σύστημα GPS / GPRS για να δίνουν πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο στο λογισμικό ελέγχου του συστήματος για τη θέση τους, την κίνησή τους και την στάθμευσή τους.
Προϋπολογισμός	*90.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η ολοένα και μεγαλύτερη αυξημένη ζήτηση για τη χρήση ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων δημιουργεί την ανάγκη για την περαιτέρω ενίσχυση του στόλου. Η δράση θα συμβάλει στην προώθηση της ηλεκτροκίνησης και της χρήσης καθαρών και εναλλακτικών οχημάτων, στην στροφή σε βιώσιμους τρόπους μετακίνησης, σε ένα πιο υγιές τοπικό περιβάλλον, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2, στη μείωση του θορύβου της πόλης και στη προβολή ως βιώσιμος τουριστικός προορισμός. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 5 – Ειδικός Στόχος i) ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.3 Δράσεις για τη μείωση εκπομπών στον τομέα μεταφορών • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου

	τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.2 «Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	083. Υποδομές ποδηλασίας
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO58** Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (χλμ) **Τιμή στόχος**: 5
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR64** Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία **Τιμή στόχος**: 1000 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.2.1.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά τη βιώσιμη αστική κινητικότητα μέσω της χρήσης ήπιων μέσων μεταφοράς.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ' ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☒

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☒
	Το έργο αφορά σε προμήθεια εξοπλισμού συνεπώς δεν απαιτούνται ειδικές μελέτες,

	εγκρίσεις ή άδειες
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	----

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**1.2.1.2. Σημεία φόρτισης ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Το έργο αφορά στην δημιουργία επιπλέον σημείων φόρτισης ηλεκτρικών ποδηλάτων – πατινιών τα οποία θα συμπληρώσουν ανάλογες υποδομές στην υπόλοιπη πόλη (π.χ. κεντρικό πάρκινγκ 4 μαρτύρων)
Προϋπολογισμός	*110.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η παρέμβαση στοχεύει στην επέκταση του δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων προκειμένου να εξυπηρετούνται καλύτερα οι οδηγοί των ηλεκτροκίνητων οχημάτων και συμβάλει στην προώθηση της ηλεκτροκίνησης και της χρήσης καθαρών και εναλλακτικών οχημάτων, στην αλλαγή της νοοτροπίας και στροφή σε βιώσιμους τρόπους μετακίνησης, σε ένα πιο υγιές τοπικό περιβάλλον, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO2, στη μείωση του θορύβου εντός της πόλης και στη βελτίωση της πόλης και προβολή ως βιώσιμος τουριστικός προορισμός. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 5 – Ειδικός Στόχος i) ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της αστικής αναζωογόνησης, • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ1.3 Δράσεις για τη μείωση εκπομπών στον τομέα μεταφορών • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 1.2 «Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης» του Άξονα 1. «Αστική Αναβάθμιση – Κινητικότητα»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	083. Υποδομές ποδηλασίας
Άλλη πηγή	----

χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO58** Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (χλμ) **Τιμή στόχος**: 4
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR64** Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία **Τιμή στόχος**: 500 άτομα
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.2.1.1.** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά τη βιώσιμη αστική κινητικότητα μέσω της χρήσης ήπιων μέσων μεταφοράς.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ' ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Το έργο αφορά σε προμήθεια εξοπλισμού συνεπώς δεν απαιτούνται ειδικές μελέτες, εγκρίσεις ή άδειες
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Υλοποίηση έργου έως ……*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	----

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2: ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Ειδικός Στόχος 2.1. Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών

Παρέμβαση / Δράση 2.1.1. Δημιουργία – βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**2.1.1.1 Κατασκευή 4ου νηπιαγωγείου**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Κατασκευή νηπιαγωγείου Με την προτεινόμενη πράξη, πρόκειται να ανεγερθεί ένα κτίριο, που θα στεγάσει το νέο Νηπιαγωγείο. Το κτίριο περιλαμβάνει αίθουσες διδασκαλίας με δυναμικότητα 200 παιδιά, χώρο ανάπαυσης, τραπεζαρία – κουζίνα, πολυδύναμο χώρο – αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και χώρους υγιεινής νηπίων, ενηλίκων και ΑμεΑ, γραφείο νηπιαγωγών και αποθήκες. Το κτίριο του Νηπιαγωγείου περιβάλλεται από κήπο και αυλή στα οποία επικρατεί το πράσινο. Ένα τμήμα του είναι στεγασμένο ώστε να επιτρέπει τα παιγνίδια με όλες τις καιρικές συνθήκες. Τέλος κατασκευάζεται εξωτερική περίφραξη με φυσικά υλικά.
Προϋπολογισμός	*1.700.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η ενίσχυση των δομών προσχολικής εκπαίδευσης και παιδικής φροντίδας κρίνεται απαραίτητη στην περιοχή παρέμβασης καθώς οι υφιστάμενες δομές δεν επαρκούν για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών για την παιδική φροντίδα. Έτσι, εκτός του ότι τα παιδιά δε λαμβάνουν την απαραίτητη εκπαίδευση, έμμεσα επηρεάζονται και άλλες, ήδη πληττόμενες ομάδες πληθυσμού, όπως οι γυναίκες και οι νέοι που απομακρύνονται από την αγορά εργασίας παρά τις δεξιότητες που διαθέτουν, καθώς αναλαμβάνουν τη φροντίδα των παιδιών και δεν μπορούν να εργαστούν. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 4 – Ειδικός Στόχος ii) βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών & ix) προώθηση της ίσης πρόσβασης και ολοκλήρωση της, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση ενηλίκων και τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO5.1.Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Αναβάθμιση / συμπλήρωση υποδομών παιδικής φροντίδας

	• Περιφερειακή Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης: Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών (Πυλώνας 1 / Πυλώνας 2) & Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων (Πυλώνας 1/Πυλώνας 2/ Πυλώνας 3)
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 2.2. «Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO67** Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων **Τιμή στόχος:** 20 νήπια
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR71** Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων **Τιμή στόχος:** 100
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 2.2.1.2 & 3.1.1.1** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά την ελκυστικότητα της περιοχής παρέμβασης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*

Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως …….* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**2.1.1.2. Κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού Με τη προτεινόμενη πράξη, πρόκειται να ανεγερθεί ένα κτίριο, που θα στεγάσει Βρεφονηπιακό Σταθμό. Το κτίριο περιλαμβάνει αίθουσες με δυναμικότητα 20 παιδιά/αίθουσα, χώρο ανάπαυσης, τραπεζαρία – κουζίνα, πολυδύναμο χώρο – αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και χώρους υγιεινής νηπίων, ενηλίκων και ΑμεΑ, γραφείο νηπιαγωγών και αποθήκες. Το κτίριο περιβάλλεται από κήπο και αυλή στα οποία επικρατεί το πράσινο. Ένα τμήμα του είναι στεγασμένο ώστε να επιτρέπει τα παιγνίδια με όλες τις καιρικές συνθήκες. Τέλος κατασκευάζεται εξωτερική περίφραξη με φυσικά υλικά.
Προϋπολογισμός	*1.000.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η ενίσχυση των δομών προσχολικής εκπαίδευσης και παιδικής φροντίδας κρίνεται απαραίτητη στην περιοχή παρέμβασης καθώς οι υφιστάμενες δομές δεν επαρκούν για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών για την παιδική φροντίδα. Έτσι, εκτός του ότι τα παιδιά δε λαμβάνουν την απαραίτητη εκπαίδευση, έμμεσα επηρεάζονται και άλλες, ήδη πληττόμενες ομάδες πληθυσμού, όπως οι γυναίκες και οι νέοι που απομακρύνονται από την αγορά εργασίας παρά τις δεξιότητες που διαθέτουν, καθώς αναλαμβάνουν τη φροντίδα των παιδιών και δεν μπορούν να εργαστούν. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 4 – Ειδικός Στόχος ii) βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης υποδομών & ix) προώθηση της ίσης πρόσβασης και ολοκλήρωση της, ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση ενηλίκων και τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους

	• ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος: RSO5.1.Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Αναβάθμιση / συμπλήρωση υποδομών παιδικής φροντίδας • Περιφερειακή Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας και Κοινωνικής Ένταξης: Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών (Πυλώνας 1 / Πυλώνας 2) & Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων (Πυλώνας 1/Πυλώνας 2/ Πυλώνας 3)
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 2.2. «Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	**121**. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO66** Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας **Τιμή στόχος:** 20 παιδιά
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR70** Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας **Τιμή στόχος:** 100
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 2.1.1.1.** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά την ελκυστικότητα της περιοχής παρέμβασης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή λειτουργία του έργου και θα αναλάβει εξ ολοκλήρου την συντήρησή του μετά την ολοκλήρωση.
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**

	Προμελέτη – Οριστική Μελέτη *Χωροθέτηση / Εγκρίσεις προ κατασκευής / Άδειες* *Δημοπράτηση*
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Έγκριση απαιτούμενων μελετών, αδειών, εγκρίσεων έως …….* *Τεύχη δημοπράτησης έως …….* *Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	*Η τεχνική πολυπλοκότητα που διέπει το έργο (καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και μηχανισμού εφαρμογής) αλλά και η προσαρμογή του σύνθετου κανονιστικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις.*

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Ειδικός Στόχος 3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

Παρέμβαση / Δράση 3.1.1. Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**3.1.1.1. Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης**
Δικαιούχος	Επιχειρήσεις περιοχής παρέμβασης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Θα χρηματοδοτηθούν επενδυτικά σχέδια των ΜΜΕ για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού / ενεργειακού τους αποτυπώματος. Η στήριξη θα παρέχεται μέσω ενισχύσεων (grants) συμπεριλαμβανομένων των vouchers. Για το σχεδιασμό των δράσεων θα ληφθεί υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων.
Προϋπολογισμός	*300.000 €*
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αποτελεί προτεραιότητα του ΕΣΕΚ και του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στη Κλιματική Αλλαγή. Η δράση συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών CO2 και τη μικροκλιματική αναβάθμιση του αστικού χώρου. Η παρέμβαση έρχεται σε συνέργεια με τις παρακάτω στρατηγικές, σχέδια και πολιτικές: • ΕΣΠΑ 2021-2027: Στόχος Πολιτικής 2 – Ειδικός Στόχος i) Προώθηση των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα & Στόχος Πολιτικής 5 – Ειδικός Στόχος ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ • Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027: Θ. Αστική Αναζωογόνηση - Εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα: ΠΠ3.1 - Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης δημόσιων κτιρίων και υποδειγματικός ρόλος δημόσιου τομέα – Βελτίωση μικροκλίματος αστικού δημόσιου χώρου • Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027: Προτεραιότητα 1: Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας & Προτεραιότητα 2: Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα & Προτεραιότητα 4: Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρωπίνου κεφαλαίου • ΠΕΠ Κρήτη 2021-2027: Ειδικός στόχος RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ) & Ειδικός στόχος RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ενίσχυση επιχειρήσεων περιοχών ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης • Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠΕΣΠΚΑ): Πυλώνας 1. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους

	στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης. • Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (RISCrete): Βιώσιμη Χρήση των Πόρων: (α) Βιώσιμες πόλεις: Βιώσιμες κατασκευές για στέγαση, ανακύκλωση υλικών, ορυκτών και αστικών αποβλήτων, έξυπνα κτίρια και αστικές υποδομές κλπ.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η δράση συμβάλει στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 3.1 «Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης»
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RCO01** Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) **Τιμή στόχος:** 40 επιχειρήσεις **RCO02** Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις **Τιμή στόχος:** 40 επιχειρήσεις
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**RCR29** Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου **Τιμή στόχος:** 300ppm
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	**Συμπληρωματικότητα με 1.1.1.1 & 1.1.2.1 – 1.1.2.4 και 1.1.3.1 – 1.1.3.2** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά το αστικό περιβάλλον και το μικροκλίμα της περιοχής. **Συμπληρωματικότητα με 3.1.1.1.** Η υλοποίηση της παρέμβασης συνδυαστικά με τις παραπάνω συμπληρωματικές παρεμβάσεις, αναμένεται να ενισχύσει την τοπική επιχειρηματικότητα.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Ο Δήμος Ρεθύμνης θα μεριμνήσει για την ορθή υλοποίηση και παρακολούθηση του έργου
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☒

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ** ☒ **ΟΧΙ** ☐

	Δεν απαιτείται
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	*Υλοποίηση έργου έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου.*
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	---

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

Κωδικός & Τίτλος Πράξης / Έργου	**4.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ**
Δικαιούχος	Δήμος Ρεθύμνης
Κύριος Πράξης / Έργου	Δήμος Ρεθύμνης
Φορέας Διαχείρισης και Συντήρησης	Δήμος Ρεθύμνης
Περιγραφή Πράξης	Η Πράξη αφορά στην Τεχνική Βοήθεια προς τον Δήμο Ρεθύμνου για την ωρίμανση, παρακολούθηση και διάχυση των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 και περιλαμβάνει τρία (3) Υποέργα Υποέργο 1 : Παροχή τεχνικής υποστήριξης για την ωρίμανση και παρακολούθηση των έργων της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 325.600,00€ Υποέργο 2 : Παροχή τεχνικής υποστήριξης για την προβολή και επικοινωνία της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 37.200,00€ Υποέργο 3: Παροχή εξειδικευμένης τεχνικής υποστήριξης για την παρακολούθηση και επικαιροποίηση της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 37.200,00 €. Το Υποέργο 1 περιλαμβάνει την Υπηρεσία: «Προετοιμασία, ωρίμανση και παρακολούθηση των έργων της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) 2021 -2027 Δήμου Ρεθύμνου, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, η οποία θα υλοποιηθεί από τον Δήμο Ρεθύμνου με προγραμματική σύμβαση με τον Αναπτυξιακό Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΡΙΘΥ Μ.Α.Ε. Το Υποέργο 1 περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης για: 1. την ωρίμανση του συνόλου των τεχνικών έργων που προβλέπονται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ. 2. την προετοιμασία και υλοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασιών για την ανάθεση των τεχνικών έργων (σύνταξη σχεδίων διακηρύξεων, διενέργεια διαγωνισμών) και των Υποέργων των τεχνικών έργων της ΣΒΑΑ, σε συνεργασία με τον εκάστοτε δικαιούχο.

	3. τις διαδικασίες υποβολής , παρακολούθησης και υλοποίησης έργων (πλην τεχνικών) της ΣΒΑΑ. 4. τη συμπλήρωση των τυποποιημένων εντύπων, την καταχώρηση δεδομένων παρακολούθησης και διαχείρισης των έργων της ΣΒΑΑ στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) 5. την παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των τεχνικών και μη έργων. 6. τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων και των δεικτών της Στρατηγικής. Το Υποέργο 2 περιλαμβάνει υπηρεσίες για την Προβολή και Επικοινωνία της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Ρεθύμνης 2021-2027. Η πράξη αφορά σε ενέργειες δημοσιότητας, προβολής και ευαισθητοποίησης του/των κοινού/ων -στόχου. Ειδική έμφαση θα δοθεί στην ανάδειξη της συμβολής της Στρατηγικής i) στην ενίσχυση της οικονομίας, ii) στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής και iii) στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών και των επισκεπτών/τουριστών της πόλης. Ενδεικτικές δράσεις που προβλέπεται να υλοποιηθούν: 1. Ενέργειες διάχυσης στα ΜΜΕ (Δελτία τύπου, Συνεντεύξεις Τύπου, Road Trip κα) 2. Παραγωγή έντυπου ενημερωτικού υλικού (λευκώματα, φυλλάδια, αφίσες, χάρτες κ.α.) 3. Δημιουργία ιστοσελίδας της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 4. Καμπάνια στα Κοινωνικά Δίκτυα 5. Προγραμματισμός και διοργάνωση ανοικτής ημερίδας Το Υποέργο 3 περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης για: 1. τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του συνόλου των έργων της Στρατηγικής μέσα από i) την κατάρτιση Οδικού Χάρτη και χρονοδιαγράμματος εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών ωρίμανσης, αδειοδοτήσεων κ.α για τα τεχνικά έργα και ii) τον εντοπισμό πιθανών κινδύνων καθυστέρησης της υλοποίησης των έργων 2. την αξιολόγηση και τεκμηρίωση της σκοπιμότητας υλοποίησης των έργων και ειδικά για τα έργα τα οποία δεν αναφέρονται αναλυτικά στη Στρατηγική ΒΑΑ 3. την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής ΣΒΑΑ του Δήμου Ρεθύμνης και την υποστήριξη τυχόν τροποποιήσεων/επικαιροποιήσεων αυτής. 4. την παρακολούθηση των κρίσιμων τεχνικών έργων και κατάρτιση αναφορών ανά τρίμηνο, με γνωμοδοτήσεις ή προτάσεις αναφορικά με τις εντοπιζόμενες αποκλίσεις και τη λήψη διορθωτικών μέτρων 5. την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή και τήρηση των νέων διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 6. τη διερεύνηση και αποτύπωση πρόσθετων πηγών χρηματοδότησης για συμπληρωματικά έργα που συνάδουν με την Στρατηγική ΒΑΑ.
Προϋπολογισμός	**400.000,00 €** Υποέργο 1 : Παροχή τεχνικής υποστήριξης για την ωρίμανση και παρακολούθηση των έργων της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 325.600,00€

	Υποέργο 2 : Παροχή τεχνικής υποστήριξης για την προβολή και επικοινωνία της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 37.200,00€ Υποέργο 3: Παροχή εξειδικευμένης τεχνικής υποστήριξης για την παρακολούθηση και επικαιροποίηση της Στρατηγικής - προϋπολογισμού 37.200,00 €.
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η υλοποίηση της δράσης κρίνεται απαραίτητη για την άρτια ωρίμανση, υποβολή, υλοποίηση και ολοκλήρωση της Στρατηγικής σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Η υλοποίηση της δράσης συμβάλει στην υλοποίηση όλων των στόχων της Στρατηγικής.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ 2021-2027»	Τεχνική Βοήθεια Άρθρου 36(4)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Κρήτη»)	----
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Δράσης (Δείκτες Εκροών)) & Τιμές στόχος 2029	**RC075** Στρατηγικές για Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη που υποστηρίζονται Μονάδα μέτρησης: Συμβολή στις στρατηγικές **Τιμή Στόχος** 1
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Δράσης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	**PSR999** Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων **Μονάδα μέτρησης**: Άτομα **Τιμή στόχος**: 29.800 (πληθυσμός που διαμένει στις περιοχές παρέμβασης)
Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις / Πράξεις	Η παρούσα δράση εναρμονίζεται πλήρως με τις αρχές των προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Κρήτης σε ζητήματα τεχνικής βοήθειας.
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου, συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης /οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☒ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☒

	Πράξης;
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Έναρξη: …….. Λήξη: ……
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	

4.2 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ / ΕΡΓΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΕΡΓΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΕΡΓΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β
1. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων	1.1.1. Ενεργειακή και Πράσινη αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων	1.1.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση Σχολείων					Ε					Π				
		1.1.2. Πράσινη Αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων	1.1.2.1. Πρασίνισμα γειτονιών (Μασταμπάς) (Μασταμπάς)					Ε					Π				
			1.1.2.2. Πρασίνισμα γειτονιών (Μασταμπάς) (Καλλιθέα)					Ε					Π				
								Ε					Π				
			1.1.2.3. Πρασίνισμα γειτονιών (Κουμπές)					Ε					Π				
			1.1.2.4. Πρασίνισμα γειτονιών (Περιβόλια)					Ε					Π				
		1.1.3. Αναζωογόνηση, κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου	1.1.3.1. Παρεμβάσεις σε πλατείες στα Περιβόλια					Ε					Π				
			1.1.3.2. Δημιουργία πάρκων τσέπης στις γειτονιές					Ε					Π				
	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης	1.2.1. Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας	1.2.1.1. Ενίσχυση υφιστάμενου συστήματος κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων					Ε	Π								
			1.2.1.2. Σημεία φόρτισης ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων					Ε	Π								
2. ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	2.1. Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών	2.1.1. Δημιουργία – βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων	2.1.1.1. Κατασκευή 4ου νηπιαγωγείου					Ε			Π						
			2.1.1.2. Κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού					Ε			Π						
3.ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΑΕΙΦΟΡΙΑ	3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης	3.1.1. Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας	3.1.1.1. Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης					Ε	Π								
								Ε	Π								
								Ε	Π								
								Ε	Π								
								Ε	Π								
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	4.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	4.1.1. Τεχνική Βοήθεια	4.1.1.1 Προετοιμασία (ωρίμανση έργων) και υλοποίηση					Ε			Π						
			4.1.1.2 Πληροφόρηση και επικοινωνία					Ε			Π						
			4.1.1.3 Παρακολούθηση και έλεγχος					Ε			Π						

5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	Πρόγραμμα / Πηγή χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγ/τος	Κωδικός πεδίου παρέμβασης
1. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.1. Ενεργειακή και Βιοκλιματική αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων –και δημόσιων κτηρίων	1.1.1. Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε δημόσια κτίρια	1.1.1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση σχολείων Περιοχής Παρέμβασης	2.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**45**
		1.1.2.–Πράσινη Αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων	1.1.2.1. Πρασίνισμα γειτονιών (Μασταμπάς)	3.500.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**79**
			1.1.2.2. Πρασίνισμα γειτονιών (Καλλιθέα)	3.700.000,00€	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**79**
			1.1.2.3. Πρασίνισμα γειτονιών (Κουμπές)	3.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις	**79**

							αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	
			1.1.2.4. Πρασίνισμα γειτονιών (Περιβόλια)	400.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**79**
		1.1.3. Αναζωογόνηση, κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου	1.1.3.1. Παρεμβάσεις σε πλατείες στα Περιβόλια	1.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**79**
			1.1.3.2. Δημιουργία πάρκων τσέπης στις γειτονιές	800.000,00€	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**79**
	1.2. Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας - βελτίωση οδικής και κυκλοφοριακής πρόσβασης	1.2.1. Δράσεις ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας	1.2.1.1. Ενίσχυση υφιστάμενου συστήματος κοινόχρηστων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων	90.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου	**83**

							ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	
			1.2.1.2. Σημεία φόρτισης ηλεκτρικών ποδηλάτων	110.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Διεύρυνση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και προμήθεια ποδηλάτων	**83**
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 1. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ				**14.600.000,00 €**				
2. ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	2.1. Δημιουργία εκπαιδευτικών και κοινωνικών υποδομών	2.1.1. Δημιουργία – βελτίωση υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων	2.1.1.1. Κατασκευή 4ου νηπιαγωγείου	1.700.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Αναβάθμιση - συμπλήρωση υποδομών παιδικής φροντίδας	**122**
			2.1.1.2. Κατασκευή βρεφονηπιακού σταθμού	1.000.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	**RSO5.1.** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Αναβάθμιση - συμπλήρωση υποδομών παιδικής φροντίδας	**121**
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 2. ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ				**2.700.000,00 €**				

3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΑΕΙΦΟΡΙΑ	3.1. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και απασχόλησης	3.1.1. Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας	3.1.1.1. Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης	300.000,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027	RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ) / Ενίσχυση επιχειρήσεων περιοχών ΣΒΑΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης	40
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΑΕΙΦΟΡΙΑ				**300.000,00 €**				
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	4.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	4.1.1. Τεχνική Βοήθεια	4.1.1.1. Προετοιμασία (ωρίμανση έργων) και υλοποίηση	325.600,00€	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027		169
			4.1.1.2. Πληροφόρηση και επικοινωνία	37.200,00 €	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027		169
			4.1.1.3. Παρακολούθηση και έλεγχος	37.200,00€	ΕΤΠΑ	ΚΡΗΤΗ 2021-2027		169
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ				**400.000,00 €**				

ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	18.000.000,00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	400.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	18.000.000,00€

Αιτιολόγηση της ανάγκης για συμπληρωματική χρηματοδότηση από άλλα Προγράμματα / Πηγές Χρηματοδότησης

Το όραμα και οι στόχοι της ΟΧΕ-ΒΑΑ του Δήμου Ρεθύμνης, διασφαλίζεται τόσο μέσα από το περιεχόμενο της στρατηγικής όσο και με τη συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα των δράσεων με άλλες πηγές χρηματοδότησης ούτως ώστε να διασφαλιστεί ο ολοκληρωμένος και συνολικός χαρακτήρας του σχεδιασμού.
Προς αυτή την κατεύθυνση, στόχο αποτελεί η μέγιστη εμπλοκή, αξιοποίηση και απόδοση όλων των διαθέσιμων συγχρηματοδοτούμενων αλλά και δημοσίων πόρων, καθώς και η συμμετοχή ιδιωτικών επενδύσεων και κεφαλαίων, για τη επίτευξη της επιθυμητής ανάπτυξης (οικονομικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής, οικονομικής) προς όφελος της πόλης συνολικά και της ποιότητας ζωής του πληθυσμού, της κατοικισημότητας και της βελτίωσης του οικογενειακού εισοδήματος ειδικά. Παρατάυτα, στην παρούσα φάση δεν προκύπτει ανάγκη για συμπληρωματική χρηματοδότηση από άλλα προγράμματα ή πηγές χρηματοδότησης για την περιοχή παρέμβασης.

Αιτιολόγηση της ανάγκης και της δυνατότητας για μόχλευση ιδιωτικών πόρων:

Σε ό,τι αφορά τους ιδιωτικούς πόρους και δεδομένης της ανάγκης αναβάθμισης και ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης, γίνεται επιτακτικός ο εντοπισμός, η μόχλευση και προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, με αιχμή του δόρατος τις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις των τομέων της βιοτεχνίας, της μεταποίησης, της εστίασης και αναψυχής καθώς και του τουρισμού. Προς αυτήν την κατεύθυνση είναι σε θέση να συμβάλλουν επενδυτικές δραστηριότητες που αφορούν στον εκσυγχρονισμό μεταποιητικών μονάδων καθώς και στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής, με παράλληλο-τελικό αποτέλεσμα τη διατήρηση και τη δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης. Στη δυνατότητα μόχλευσης και προσέλκυσης ιδιωτικών πόρων θα βοηθήσει τα μέγιστα, η ορθή αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών κινήτρων, εργαλείων και μέσων, η ενθάρρυνση και στήριξη τοπικών επιχειρηματιών και επιχειρήσεων και η καλλιέργεια -δημιουργία επενδυτικού κλίματος μέσω διαφόρων διευκολύνσεων που θα παράσχει ο Δήμος Ρεθύμνης προς επιχειρηματίες και αυτοαπασχολουμένους προς χάριν της τοπικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας, με παρεμβάσεις όπως :

- Διασύνδεση επιχειρήσεων με ερευνητικά κέντρα / συνεργατικοί μηχανισμοί
- Ερευνητικές Υποδομές (ΕΥ)
- Πρόσβαση σε Ψηφιακές Τεχνολογίες
- Προσαρμογή / εκσυγχρονισμός της παραγωγικής διαδικασίας
- Συνεργατικά σχήματα – Εξωστρέφεια
- Μηχανισμοί & δομές στήριξης ΜμΕ
- Ίδρυση καινοτόμων & νεοφυών δυναμικών επιχειρήσεων
- Ανάπτυξη διεθνοποίησης & βελτίωση πρόσβασης σε νέες αγορές
- Ανάπτυξη υφιστάμενων ΜμΕ μέσω επενδύσεων με έμφαση στην καινοτομία & την προσαρμογή τους στη βιομηχανία 4.0 και τον πράσινο μετασχηματισμό
- Ανάπτυξη & ενίσχυση της επιχειρηματικότητας (κυρίως της αυτοαπασχόλησης).
- Υποστήριξη επιχειρηματικότητας με γνώμονα την βιωσιμότητα & απασχόληση.
- Διευκόλυνση της λειτουργίας & ανάπτυξης ΜμΕ με δυσχέρεια πιστοληπτικής ικανότητας
- Ενίσχυση με κεφάλαιο για ίδρυση & αρχική ανάπτυξη επιχειρήσεων, με συνεργασία χρηματοδοτικών οργανισμών, π.χ. τράπεζες, επιχειρηματικά κεφάλαια & επιχειρηματικοί άγγελοι.

Στη βάση των παραπάνω πιθανές πηγές χρηματοδότησης είναι (ενδεικτικά):

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021–2027»

Το Πρόγραμμα αφορά το ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και υποστηρίζει παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη προσπάθεια μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης.

Προτεραιότητα 1: Ενίσχυση έρευνας & καινοτομίας

περιλαμβάνει τομείς & προτεραιότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας και στοχεύει στην προοπτική ανασυγκρότησης του παραγωγικού μοντέλου της χώρας και βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα μέσα από υψηλής προστιθέμενης αξίας συνέργειες ερευνητικού και επιχειρηματικού χαρακτήρα.

Προτεραιότητα 2: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας & ανταγωνιστικότητας

Περιλαμβάνει πρωτοβουλίες που βοηθούν τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές, υποστηρίζουν νέους επιχειρηματίες & την επιχειρηματικότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας καθώς και την επιχειρηματική κουλτούρα. Στοχεύει επίσης στη δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών για επιχειρήσεις, ανάπτυξη μέσω ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων, ενσωμάτωση καινοτομιών & νέων τεχνολογιών.

Προτεραιότητα 3: Βελτίωση πρόσβασης επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση

Πρωταρχικός στόχος είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας & η βελτίωση του περιβάλλοντος για τις ΜμΕ καλύπτοντας μέρος του χρηματοδοτικού κενού της αγοράς. Σκοπός είναι η υποστήριξη μέσω Χρηματοδοτικών

Προτεραιότητα 4: Ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού Μετασχηματισμού

Στόχος είναι να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου & οι κοινωνικές επενδύσεις αποσκοπώντας στην επίλυση προβλημάτων οικονομικών ανισοτήτων & στην εξεύρεση ισόρροπων σχέσεων μεταξύ ανθρώπων & επαγγελμάτων.

Νόμος 4887/2022 – Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη

Στον νόμο, ορίζονται οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή φορέων στις διατάξεις του, καθώς και 13 Καθεστώτα Ενίσχυσης. Ήτοι:

1. Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων,
2. Πράσινη μετάβαση - Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων,
3. Νέο Επιχειρείν,
4. Καθεστώς Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης,
5. Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία,
6. Αγροδιατροφή - πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων - αλιεία και υδατοκαλλιέργεια,
7. Μεταποίηση - Εφοδιαστική αλυσίδα,
8. Επιχειρηματική εξωστρέφεια,
9. Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων,
10. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού,
11. Μεγάλες επενδύσεις,
12. Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας,

13. Επιχειρηματικότητα 360ο.

Ταμεία:

- Ταμείο Επιχειρηματικότητας Δανείων & Εγγυήσεων
- Ταμείο (Μηχανισμός) Κεφαλαιακής Συμμετοχής για την Ανάπτυξη
- Πράσινο Ταμείο
- Ταμείο Διεθνοποίησης Επιχειρήσεων

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ / ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Περιγραφή Αστικής Αρχής

α. Αρμοδιότητες και Περιοχή ευθύνης:

Ο Δήμος Ρεθύμνης αποτελείται από τέσσερις (4) Δημοτικές Ενότητες, δύο (2) Δημοτικές Κοινότητες, σαράντα πέντε (45) Τοπικές Κοινότητες και εκατό (100) οικισμούς. Λειτουργεί ως αρωγός στην τοπική ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης του που αφορά, το αστικό συγκρότημα της πόλης, τον περιαστικό ιστό και την ενδοχώρα (χωριά), καθώς έχει ρόλο συντονιστικό, ρυθμιστικό και εκτελεστικό, σε μια σειρά από ζητήματα που αφορούν στο σύνολο της ζωής των δημοτών, ενώ με τις ενέργειες, πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις του, στηρίζει την τοπική κοινωνία και ευρύτερα την ανάπτυξη της διοικητικής του επικράτειας και ταυτόχρονα προασπίζει και προωθεί τα συμφέροντα των δημοτών του.

Η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες του Δήμου Ρεθύμνης περιγράφονται στο Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, όπως ορίζονται με το ΦΕΚ 2350/Β'/3-6-2021, με το οποίο τροποποιήθηκε το ΦΕΚ 3968/Β'/12-9-2018 και ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Ειδικότερα:

Ο Δήμαρχος υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντα από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφαση του. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ιδίως την εποπτεία και τον έλεγχο των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου. Τον Δήμαρχο επικουρούν οι Αντιδήμαρχοι που ορίζει ο Δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην (π.χ. άσκηση εποπτείας συγκεκριμένων δημοτικών υπηρεσιών) και κατά τόπο (εποπτεία αποκεντρωμένων υπηρεσιών και ζητημάτων που αφορούν συγκεκριμένες Δημοτικές ενότητες).

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων εποπτεύονται συνολικά από τον αντίστοιχο Αντιδήμαρχο που ορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των θεματικών αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης υπερκείμενης θεματικής διοικητικής ενότητας.

Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με το Τμήμα Προγραμματισμού και το Τμήμα Πληροφορικής κατά το σχεδιασμό και την παρακολούθηση εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, των ετησίων προγραμμάτων και γενικά των προγραμμάτων δράσης του Δήμου.

Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη προκειμένου αυτά να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων.

Παράλληλα, και για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του έργου του Δήμου, είναι δυνατός ο ορισμός αρμοδιοτήτων, με απόφαση του Δημάρχου: Μόνιμων ή κατά περίπτωση διατμηματικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου, Ομάδων διοίκησης έργου ή προγράμματος. Συντονιστών (project managers) για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού και από διάφορες άλλες διοικητικές ενότητες.

Τέλος αρμοδιότητες στις Δημοτικές Κοινότητες ασκούν, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Κοινότητας. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

β. Διοίκηση:

Το σύστημα διοίκησης του Δήμου Ρεθύμνης, ως Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού, διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α– Πρόγραμμα Καλλικράτης).

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή ποιότητας ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και τον Δήμαρχο. Επίσης, τα όργανα σε επίπεδο Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων είναι το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος ή ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας (κάτω από 300 κατοίκους). Ο Δήμαρχος και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, οι Σύμβουλοι των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και οι εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων εκλέγονται κάθε πέντε (5) χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.

Όσο αφορά τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης, η δημοτική αρχή του «Καλλικρατικού» Δήμου Ρεθύμνης, που αναδείχτηκε με τις γενικές δημοτικές εκλογές της 26ης Μαΐου 2019, εγκαταστάθηκε την 01/09/2019 και η θητεία της λήγει την 31/12/2023.

Σύμφωνα με τον πληθυσμό του Δήμου Ρεθύμνης και τις αποφάσεις Δημάρχου που ακολουθούν, ορίσθηκαν οχτώ (8) Αντιδήμαρχοι, εκ των οποίων οι έξι (6) είναι έμμισθοι (άρθρο 59 παρ.2) και δύο (2) άμισθοι (άρθρο 59 παρ.7).

Κάθε Αντιδήμαρχος αναλαμβάνει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου που ανήκουν στην αρμοδιότητά του και την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων και των εργασιών στους θεματικούς τομείς που τον αφορά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του. Το Δημοτικό Συμβούλιο διατηρεί πάντα το δικαίωμα να συζητεί και να δίνει κατευθύνσεις προς τα υπόλοιπα όργανα του Δήμου επί θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος, καθώς επίσης και επί θεμάτων που σχετίζονται γενικότερα με τη διοίκηση του Δήμου, την οικονομική του πορεία και την εν γένει λειτουργία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα, βασικές αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου είναι η έκφραση θέσης και η γνωμοδότηση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, η θέσπιση κανονιστικών αποφάσεων και ο ορισμός φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.

Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Στις αρμοδιότητές της συμπεριλαμβάνεται η σύνταξη και ο έλεγχος της υλοποίησης του ετησίου προϋπολογισμού του δήμου, η έγκριση των δαπανών και η διάθεση των πιστώσεων, ο προέλεγχος του οικονομικού απολογισμού, η έγκριση τευχών και η κατακύρωση διαγωνισμών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η υποβολή προτάσεων για την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, η μελέτη της ανάγκης σύναψης δανείων, η εισήγηση του ετήσιου σχεδίου διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου, τα ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης κ.ά.

Η Εκτελεστική Επιτροπή λειτουργεί ως συλλογικό επιχειρησιακό - εκτελεστικό όργανο του Δήμου, ενισχύοντας τη διαφάνεια της δημοτικής δράσης και προωθώντας το συντονισμό των δράσεων, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του δήμου. Η Εκτελεστική Επιτροπή παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου και έχει ευθύνη για κατάρτιση, εισήγηση και παρακολούθηση των ακόλουθων: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Τεχνικό Πρόγραμμα, Προσχέδιο Προϋπολογισμού, Ετήσιο Σχέδιο Δράσης, Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, Κανονισμός Μέτρησης και Αξιολόγησης Απόδοσης δημοτικών υπηρεσιών, Οδηγός του Δημότη, Κανονισμός Πληροφόρησης Πολιτών, Κανονισμός Διαβούλευσης, Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Φυσικών Καταστροφών.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει στην εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου συνιστώνται ειδικές ομάδες εργασίας – επιτροπές, ως συμβουλευτικά όργανα, οι οποίες επεξεργάζονται συγκεκριμένα θέματα, γνωμοδοτούν επ' αυτών και είτε εισηγούνται για τον τρόπο χειρισμού του αντικειμένου ευθύνης τους είτε έχουν τη δικαιοδοσία να παίρνουν και τις σχετικές αποφάσεις επ' αυτών. Στο Δήμο Ρεθύμνης έχουν συσταθεί τα ακόλουθα συμμετοχικά όργανα:

- Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης
- Δημοτική επιτροπή Ισότητας
- Συμβούλιο ένταξης μεταναστών
- Δημοτική Επιτροπή παιδείας
- Επιτροπή τουριστικής ανάπτυξης και προβολής

γ. Διάρθρωση, αντικείμενο και στελέχωση των υπηρεσιών:

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου Ρεθύμνης και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στον Δήμαρχο

- Γενικός Γραμματέας
- Γραφείο Δημάρχου
- Γραφείο αντιδημάρχων
- Αυτοτελές Γραφείο Επιστημονικών & Ειδικών Συνεργατών – Ειδικών Συμβούλων
- Αυτοτελές Γραφείο Τύπου - Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας
- Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υπηρεσίας
- Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
- Αυτοτελές Τμήμα Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης, Εθελοντισμού και Νέας Γενιάς:
- Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
- Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας & Διαχείρισης Κρίσεων
- Γραφείο Εφαρμογής Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας
- Αυτοτελές Γραφείο Εθελοντισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Επιτελικές Υπηρεσίες

1) Διεύθυνση Πληροφορικής - Προγραμματισμού & Ανάπτυξης

- Διεύθυνση Πληροφορικής- Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
- Τμήμα Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- Τμήμα Πληροφορικής

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

2) Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών

- Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
- Τμήμα Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης
- Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων
- Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού
- Τμήμα Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων

3) Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

- Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Διπλογραφικού & Λογιστικής Παρακολούθησης
- Τμήμα Προσόδων & Αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας

- Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας
- Τμήμα Προϋπολογισμού - Εκκαθάρισης Δαπανών & Μισθοδοσίας
- Τμήμα Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικών & Αποθεμάτων

4) Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Μελετών
- Τμήμα Τεχνικών Έργων
- Τμήμα Κατασκευών & Συντήρησης

5) Διεύθυνση Κ.Ε.Π

- Διεύθυνση Κ.Ε.Π.
- Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
- Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Υπηρεσίες Κοινωνικής Προστασίας & Πολιτισμού

6) Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών

- Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Δημόσιας Υγείας & Ισότητας
- Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
- Τμήμα Τρίτης Ηλικίας & Κοινωνικής Προστασίας
- Τμήματα Προσχολικής Αγωγής Α',Β,'Γ'
- Τμήμα Προσχολικής Αγωγής Β'
- Τμήμα Προσχολικής Αγωγής Γ'

7) Διεύθυνση Πολιτισμού - Τουρισμού – Αθλητισμού-Μουσικής Παιδείας

- Διεύθυνση Πολιτισμού - Τουρισμού – Αθλητισμού – Μουσικής Παιδείας
- Τμήμα Πολιτισμού
- Τμήμα Μουσικής Παιδείας
- Τμήμα Τουρισμού
- Τμήμα Αθλητισμού
- Τμήμα Μουσείων και Πνευματικών/Πολιτιστικών Κέντρων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Υπηρεσίες Περιβάλλοντος & Ποιότητας Ζωής

8) Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης

- Διεύθυνση Υπηρεσιών Δόμησης
- Τμήμα Οικοδομικών Αδειών
- Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
- Τμήμα Εφαρμογής Σχεδίου Πόλεως

9) Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Αγροτικής Ανάπτυξης

- Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Αγροτικής Ανάπτυξης
- Τμήμα Αποκομιδής, Ανακύκλωσης & Καθαρισμού Εξωτερικών Κοινόχρηστων Χώρων
- Τμήμα Πρασίνου - Αστικού Περιβάλλοντος
- Τμήμα Διαχείρισης & Συντήρησης Οχημάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες εξυπηρετούν τους Δημότες των απομακρυσμένων και δυσπρόσιτων περιοχών της ενδοχώρας του Δήμου και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Η σύσταση και λειτουργία των εν λόγω παραρτημάτων – υπηρεσιών, θεωρείται υποχρέωση του Δήμου στο πλαίσιο της προσβασιμότητας όλων των δημοτών στις προσφερόμενες

υπηρεσίες, με γνώμονα την ανάγκη εξυπηρέτησης του πολίτη (περιορισμός μετακινήσεων δημοτών, αποκέντρωση υπηρεσιών, κ.λπ.)

Σε ότι αφορά την στελέχωση και το αντικείμενο, ο Δήμος Ρεθύμνης, απασχολεί συνολικά 248 υπαλλήλους διαφόρων ειδικοτήτων και σχέσεων εργασίας. Ο αριθμός των μόνιμων υπαλλήλων είναι 165 άτομα, των υπαλλήλων με συμβάσεις αορίστου χρόνου 24 άτομα, ενώ κατά την ημερομηνία σύνταξης των στοιχείων 53 υπάλληλοι απασχολούνταν με σύμβαση ορισμένου χρόνου. Επίσης, το έτος 2020 εργάστηκαν στην Υπηρεσία του Δήμου Ρεθύμνης 40 άτομα με το πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας του ΟΑΕΔ, υπό τη διοίκηση διαφόρων υπηρεσιών του Δήμου.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται αναλυτικά το συνολικό προσωπικό του Δήμου Ρεθύμνης ανά σχέση εργασίας, κατηγορία εκπαίδευσης και κλάδο:

Α. ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ			
ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ (Α + Β)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ (Α)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΕΣ (Β)
Γενικός Γραμματέας	1	1	0
Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου	2	2	0
Ειδικών Συνεργατών/ Συμβούλων	7	6	1
Δικηγόροι & Νομικοί Σύμβουλοι	4	3	1
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΟΡΙΑΣ Α	**12**	**10**	**2**

Οι θέσεις του μονίμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται σε:

- Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).
- Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).
- Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ).
- Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Β. ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ			
Β1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕ/ ΚΛΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ (Α + Β)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ (Α)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΕΣ (Β)
ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού	42	24	18
ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	24	12	12
ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	11	2	9
ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	11	4	7
ΠΕ Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	2	0	2
ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών	10	3	7
ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων)	4	4	0
ΠΕ Πληροφορικής	3	3	0
ΠΕ Ψυχολόγων	11	1	10
ΠΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	4	12	-8
ΠΕ Φυσικής Αγωγής	1	1	0
ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών	1	0	1
ΠΕ Μηχανικών Περιβάλλοντος	3	0	3
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΟΡΙΑΣ Β1	**131**	**66**	**66**
Β2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ – ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ/ ΚΛΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ (Α + Β)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ (Α)	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΕΣ (Β) (Με το άρθ.91 του ν. 4583/2018)
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών	6	0	6
ΤΕ Μηχανικών (Πολιτικών Μηχανικών / Δομικών Έργων)	10	3	8
ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών	1	1	0
ΤΕ Τοπογράφων Μηχανικών ή ΤΕ Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας	3	1	2
ΤΕ Τεχνολόγων Δασοπονίας	3	2	1
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας	2	1	1
ΤΕ Διοικητικού (ή Οικονομικού) - Λογιστικού	17	6	11
ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	1	1	0
ΤΕ Πληροφορικής	2	0	2
ΤΕ Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2	1	2
ΤΕ Νοσηλευτών	2	0	2
ΤΕ Δημοτικής Αστνομίας	2	0	2
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΟΡΙΑΣ Β2	**51**	**16**	**35**
Β3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ - ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕ/ ΚΛΑΔΟΣ	**ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ (Α + Β)**	**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ (Α)**	**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΕΣ (Β) (Με το άρθ.91 του ν. 4583/2018)**
ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού	58	33	25
ΔΕ Εισπρακτόρων	2	2	0
ΔΕ Εποπτών Καθαριότητας	4	1	3
ΔΕ Εργοδηγών/Δομικών Έργων	5	4	1
ΔΕ Αδελφών Νοσοκόμων	1	1	0
ΔΕ Ηλεκτρολόγων	5	2	3
ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων	5	3	2
ΔΕ Ηλεκτροτεχνιτών Αυτοκινήτων	3	1	0
ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων Έργου	17	5	2
ΔΕ Τεχνιτών/Τεχνικού	6	2	0
ΔΕ Τεχνιτών (Κτίστης Σουβατζής)	1	0	12
ΔΕ Τεχνιτών (Πλακάς – Μαρμαρικές Εργασίες)	1	1	0
ΔΕ Τεχνιτών (Ηλεκτροτεχνίτης Εναερίων Δικτύων)	5	0	4
ΔΕ Τεχνιτών (Χειριστής Αντλιοστασίων)	1	1	1
ΔΕ (Δενδροκηπουρών ή Δενδροανθοκηπουρών)	8	2	0

ΔΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	4	4	0
ΔΕ Οδηγών	26	6	5
ΔΕ Αποθηκάριων	3	0	0
ΔΕ Φυλάκων	2	0	0
ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων	5	0	0
ΔΕ Πληροφορικής	3	0	6
ΔΕ Υδραυλικών	2	0	0
ΔΕ Βοηθών Νοσηλευτών	7	0	0
ΔΕ Βοηθών Βρεφοκόμων	2	0	0
ΔΕ Σχεδιαστών	1	0	20
ΔΕ Οικογενειακών Βοηθών	3	0	3
ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας	5	0	2
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΟΡΙΑΣ Β3	**185**	**69**	**116**
Β4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΕ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΕ/ ΚΛΑΔΟΣ	**ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ (Α + Β)**	**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ (Α)**	**ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΕΣ (Β) (Με το άρθ.91 του ν. 4583/2018)**
ΥΕ Κλητήρων - Γενικών Καθηκόντων	2	0	2
ΥΕ Φυλάκων	2	1	1
ΥΕ Εργατών Γενικών Καθηκόντων	5	0	5
ΥΕ Καθαριστριών Σχολικών Κτιρίων	3	0	3
ΥΕ Εργατών	8	1	7
ΥΕ Εργατών (καθαριστριών)	8	0	8
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	44	11	33
ΥΕ Εργατών Οικοδόμων	7	4	3
ΥΕ Εργατών Πρασίνου	14	6	8
ΥΕ Εργατών Ύδρευσης Υδρονομέων	1	1	0
ΥΕ Εργατών Εκταφών	3	0	3
ΥΕ Εργατών Τεχνικών Υπηρεσιών (π.χ οδοποιίας)	8	0	8
ΥΕ Οικογενειακών/Οικιακών Βοηθών	4	0	4
ΥΕ Βοηθητικών Εργασιών	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΓΟΡΙΑΣ Β4	**110**	**24**	**86**

6.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.2.1. Τοπική ομάδα διακυβέρνησης σε επίπεδο Αστικής Αρχής

Ο Δήμος Ρεθύμνης με απόφαση του Δημάρχου προέβη στη σύσταση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης σε επίπεδο Αστικής Αρχής στο πλαίσιο οργάνωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος διακυβέρνησης για τον συντονισμό ενεργειών μεταξύ της Αστικής Αρχής του Δήμου, της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021 – 2027 και των φορέων / τελικών δικαιούχων των προς υλοποίηση πράξεων.

Η ανάπτυξη διακριτής δομής υποστήριξης της λειτουργίας της Αστικής Αρχής είναι εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη και προς τούτο μπορεί να συμπληρωθεί/διευρυνθεί με εκπροσώπους φορέων, καθώς και στελέχη του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που μπορούν να αποσπαστούν στο Δήμο και να διατεθούν στην Αστική Αρχή καθώς και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Τα στελέχη αυτά θα πρέπει να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση χωρικών στρατηγικών και πράξεων.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης αποτελείται από:

1. Στελέχη του Δήμου που διαθέτουν εμπειρία και τεχνογνωσία στο αντικείμενο του έργου.
2. Στελέχη της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Ρεθύμνου.
3. Στελέχη της ΡΙΘΥ Α.Ε Μονοπρόσωπη Α.Ε – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης απαρτίζεται από τους κ.κ.:

1. Άγγελο Μαλά, Αντιδήμαρχο Τεχνικών Θεμάτων και Προγραμματισμού, Πρόεδρος της ΡΙΘΥ Μονοπρόσωπης Α.Ε. – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης που παράλληλα ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Συντονιστή της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης,
2. Ελισάβετ Γεωργιάδου, Γενική Διευθύντρια Δ.Ε.Υ.Α.Ρ., Μέλος της ΡΙΘΥ Μονοπρόσωπης Α.Ε. – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
3. Βασίλη Μυριοκεφαλιτάκη, Σύμβουλο του Δημάρχου Ρεθύμνης,
4. Νικόλαο Βώβο, Αν. Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πληροφορικής-Προγραμματισμού και Ανάπτυξης,
5. Καλλιόπη Τζανακάκη, Αν.Προϊσταμένη Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, Μέλος της ΡΙΘΥ Μονοπρόσωπης Α.Ε. – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αρμοδιότητες του Συντονιστή της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης

Ο Συντονιστής της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης ενημερώνει όποτε ζητηθεί ή απαιτηθεί τόσο τον Δήμαρχο, όσο και το Δημοτικό Συμβούλιο για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την πρόοδο της Στρατηγικής ΒΑΑ και στο πλαίσιο αυτό έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Υπεύθυνος για το συντονισμό και την εύρυθμη λειτουργία της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης.
- Υπεύθυνος για την παρακολούθηση εφαρμογής της Στρατηγικής και την πορεία υλοποίησης της.
- Σύνδεσμος επικοινωνίας της Αστικής Αρχής – Δήμος Ρεθύμνης με την Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
- Υπεύθυνος για την γόνιμη και αποτελεσματική συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
- Υπεύθυνος για την ενημέρωση του Δημάρχου, των Αντιδημάρχων και του Δημοτικού Συμβουλίου συνολικά για την πορεία και την εξέλιξη της στρατηγικής.
- Υπεύθυνος για την ενημέρωση των στελεχών της Διεύθυνσης Πληροφορικής-Προγραμματισμού και Ανάπτυξης που εμπλέκονται στην υλοποίηση της Στρατηγικής σε σχέση με τις επαφές, συνεννοήσεις και διαβουλεύσεις, τόσο με την Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, όσο και με την Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης.

6.2.2. Εκπόνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Σύμφωνα με:

Τον Ν.4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027, και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α’ 61/21.03.2022) και ειδικότερα, το άρθρο 25 «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις»,

2. Το υπ'αρ. πρ.: 124143/21.12.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με θέμα «Κατευθύνσεις για την Επιλογή και Σχεδιασμό των Στρατηγικών στο Πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ - ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ»,

3. Την Πρόσκληση με αρ. πρ. Οικ. 676-10/02/2023, της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) με θέμα: «Πρόσκληση για την Υποβολή Προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων -Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ-ΒΑΑ) στο Πλαίσιο της προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου» του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021 - 2027»,

ο Δήμος Ρεθύμνης ως Αστική Αρχή είναι αρμόδιος για την προετοιμασία, κατάρτιση και υποβολή της στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείριση (ΕΥΔ) του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021 - 2027» και προς τούτο επιφορτίζεται για τον ορθό προγραμματισμό, την δημόσια διαβούλευση με τοπικούς φορείς, επαγγελματίες, λοιπούς εμπλεκόμενους, κατοίκους καθώς και την κοινωνία των πολιτών, για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, την ανάληψη πρωτοβουλιών, την λήψη των σχετικών αποφάσεων καθώς και την τελική επιλογή των πράξεων που θα προταθούν, θα ωριμάσουν και θα υλοποιηθούν επιτυχώς, στο πλαίσιο της στρατηγικής.

Την ευθύνη εκπόνησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ-ΒΑΑ) του Δήμου Ρεθύμνης επωμίζεται η Διεύθυνση Πληροφορικής - Προγραμματισμού & Ανάπτυξης η οποία έχει και την σχετική αρμοδιότητα και παράλληλα διαθέτει πολύχρονη και κατάλληλη εμπειρία σε έργα τέτοιας φύσης και πολυπλοκότητας. Από πλευράς Δημοτικής Αρχής την επιμέλεια και καθοδήγηση της ΣΒΑΑ, έχει ο Αντιδήμαρχος Τεχνικών Θεμάτων και Προγραμματισμού, ενώ στην όλη διαδικασία συνδράμει εξωτερικός Σύμβουλος.

6.2.3. Παρακολούθηση υλοποίησης Πράξεων

Την αρμοδιότητα για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής έχει η Διεύθυνση Πληροφορικής - Προγραμματισμού & Ανάπτυξης του Δήμου η οποία συνεπικουρείται και από άλλες διευθύνσεις ή τμήματα ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες. Την όλη διαδικασία επιβλέπει και καθοδηγεί ο αρμόδιος αντιδήμαρχος Τεχνικών Θεμάτων και Προγραμματισμού ο οποίος ταυτόχρονα είναι και συντονιστής της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης σε απόλυτη συνεννόηση και συνεργασία με τον Αν. Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πληροφορικής-Προγραμματισμού και Ανάπτυξης.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των πράξεων από την εν λόγω διεύθυνση εγγυάται το απρόσκοπτο της πορείας εφαρμογής της Στρατηγικής λόγω της πολύχρονης εμπειρίας, της επαρκούς στελέχωσης και κυρίως της αρμοδιότητας που έχει σύμφωνα με το ΟΕΥ του Δήμου. Η δομή και διάρθρωση της Διεύθυνσης Πληροφορικής - Προγραμματισμού & Ανάπτυξης, έχει ως εξής:

<u>I. Γραφείο Προϊσταμένου</u>

Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο ενώ ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του.

<u>II. Γραφείο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Προγραμμάτων</u>

Το γενικότερο αντικείμενο του γραφείου είναι η υποστήριξη των πολιτικών οργάνων, των υπηρεσιών και των φορέων του Δήμου σε ζητήματα:

- Σχεδιασμού, προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου και της τοπικής ανάπτυξης.
- Οργάνωσης των πόρων (μέσων) και των διαδικασιών λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου.
- Επιστημονικής υποστήριξης του Προγραμματισμού της τοπικής ανάπτυξης και της δράσης του Δήμου.
- Μέριμνας για την χάραξη της οικονομικής πολιτικής του Δήμου κυρίως δε την χρηματοδότηση των Προγραμμάτων του Δήμου όπως το Τεχνικό και το Επιχειρησιακό πρόγραμμα κ.α..

- Συνεχούς αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων από το Δήμο υπηρεσιών και μέριμνα για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.
- Συνεργασίας με όλες τις Διευθύνσεις του Δήμου και αποτελεί το κέντρο συγκέντρωσης και επεξεργασίας των κάθε είδους πληροφοριών για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό αλλά και υλοποίηση του δημοτικού προγράμματος.

III. Γραφείο Βιώσιμης Ανάπτυξης – (εφαρμογής πολιτικών βιώσιμης κινητικότητας και ενέργειας)

Το γενικότερο αντικείμενο του γραφείου μεταξύ άλλων, είναι:

- η υλοποίηση δράσεων για την προστασία και βελτίωση του αστικού φυσικού περιβάλλοντος
- οι δράσεις αστικής βιώσιμης Κινητικότητας
- η εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων βιώσιμης κινητικότητας
- η εκπόνηση μελετών για την επέκταση των δικτύων πεζών και ποδηλατοδρόμων του Δήμου
- η παρακολούθηση υλοποίησης των επιχειρησιακών σχεδίων βιώσιμης ανάπτυξης (κινητικότητας κ.α)
- η μέριμνα ώστε να επιτευχθούν προσβάσιμα και βιώσιμα συστήματα μεταφοράς για όλους κυρίως με την επέκταση των δημόσιων συγκοινωνιών, δίνοντας ταυτόχρονα ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες εκείνων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως οι γυναίκες, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρίες και οι ηλικιωμένοι.
- η συμβολή στην Βιώσιμη διακυβέρνηση των αστικών περιοχών
- η προώθηση των στόχων της Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη
- η προώθηση της ισότητας, της κοινωνικής ένταξης και της αναζωογόνησης των υποβαθμισμένων αστικών ζωνών .
- η ενδυνάμωση των προσπαθειών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
- η μέριμνα για τη συμμετοχή του Δήμου σε εκδηλώσεις, εβδομαδιαίες δράσεις και ημερίδες που προωθούν την βιώσιμη Ανάπτυξη
- η παρακολούθηση του (Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα)ΣΔΑΕΚ
- η επικαιροποίηση δράσεων ΣΔΑΕΚ σύμφωνα με την πορεία ενεργειακής κατανάλωσης ανά τομέα και σύμφωνα με τις εθνικές πολιτικές
- η παρακολούθηση των χρονοδιαγραμμάτων που απορρέουν από την υπογραφή του νέου Συμφώνου των Δημάρχων για την Ενέργεια και το Κλίμα, ως προς τις Απογραφές Εκπομπών Αναφοράς (ανά διετία) και τις πλήρεις αναφορές (ανά τετραετία).

IV. Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Το γενικότερο αντικείμενο του γραφείου μεταξύ άλλων, είναι:

- ο εντοπισμός Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ή άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων που δυνατόν να ενδιαφέρουν το Δήμο, πληροφόρηση των αρμοδίων υπηρεσιών και υποστήριξη τους στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών προτάσεων.
- η ενημέρωση της Δημοτικής αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που θα μπορούσαν να έχουν ενδιαφέρον για το Δήμο και η υποστήριξη του Συμβουλίου Συντονισμού του Δήμου στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών εγγράφων
- η αξιοποίηση προτάσεων για συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που προωθούνται από άλλους φορείς / πόλεις και εξέταση της σκοπιμότητας συμμετοχής του Δήμου.
- η υποβολή προτάσεων σε συγκεκριμένα Ευρωπαϊκά προγράμματα σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου και παρακολούθηση της υλοποίησής τους.
- η συγκέντρωση κατάλληλου υλικού (μελετών, τεχνογνωσίας, πληροφοριακού υλικού) που μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του Δήμου στο Ευρωπαϊκό περιβάλλον.
- η αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα Ευρωπαϊκά προγράμματα και οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.
- η εκπροσώπηση του Δήμου σε διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα σαν μέσο για την απόκτηση εμπειρίας από άλλες πόλεις ή περιφέρειες της Ευρώπης, την εξασφάλιση χρηματοδότησης

κοινών δράσεων και τη συμμετοχή στην ανάπτυξη θεμάτων Ευρωπαϊκής Πολιτικής που αφορούν τις πόλεις.
- η ανάπτυξη διμερών σχέσεων με Ευρωπαϊκές πόλεις, μέσω και της αξιοποίησης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που προάγουν την ανάπτυξη σχέσεων.
- η ανάπτυξη των σχέσεων, της επικοινωνίας και της συνεργασίας με όργανα, υπηρεσίες και φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- η ενημέρωση των υπαλλήλων και των Δημοτικών Συμβούλων σε Ευρωπαϊκά θέματα. Διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- η ενημέρωση των πολιτών για Ευρωπαϊκά θέματα που τους ενδιαφέρουν και για τις δραστηριότητες του Δήμου σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και ευρύτερα στο Ευρωπαϊκό Περιβάλλον.

<u>V. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης</u>

Τα στελέχη του Γραφείου αυτού:

- Έχουν την ευθύνη διεκπεραίωσης των διοικητικών υποθέσεων και παρακολουθούν τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας
- Τηρούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο εισερχομένης – εξερχομένης αλληλογραφίας έχοντας πρόσβαση στο κεντρικό πρωτόκολλο του Δήμου μέσω διαδικτύου.
- Τηρούν ηλεκτρονικό πρόγραμμα διαχείρισης αιτημάτων δημοτών κατευθύνοντας τα αιτήματα μέσω δικτύου στον αρμόδιο υπάλληλο.
- Λαμβάνουν τα ηλεκτρονικά αιτήματα των δημοτών που έρχονται στην Υπηρεσία μέσω e- mail.
- Εξυπηρετούν και κατευθύνουν το κοινό – δημότες που προσέρχονται στην Υπηρεσία.

6.2.4. Διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής

Σύμφωνα με το εγχειρίδιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, *έκδοση του κοινού κέντρου ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,* η παρακολούθηση και αξιολόγηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, αποτελεί ζήτημα κεφαλαιώδους σημασίας το οποίο σχετίζεται και μάλιστα ευθέως με την αυξημένη έμφαση και σημασία που αποδίδεται στην επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό η παρακολούθηση της Στρατηγικής ΒΑΑ παρέχει τόσο στην Διαχειριστική Αρχή όσο και την Αστική Αρχή, πολύ σημαντικές πληροφορίες σχετικές με την πρόοδο της υλοποίησης και κατά συνέπεια και έγκαιρο και εύστοχο εντοπισμό προβλημάτων, που ίσως συνεπάγεται επαναπροσδιορισμό και επανασχεδιασμό της στρατηγικής όπου αυτό απαιτείται. Παράλληλα η ορθή διαχείριση αποτρέπει την εμφάνιση θεμάτων και προβλημάτων επιλεξιμότητας ή/και νομιμότητας, δεδομένου ότι οι δικαιούχοι και οι λοιποί εμπλεκόμενοι θα ευθυγραμμισθούν με κανονιστικές υποχρεώσεις και ταυτόχρονα θα διευκολύνουν τα μέγιστα την έγκαιρη και απρόσκοπτη υλοποίηση της στρατηγικής. Σε ότι αφορά το σκέλος της αξιολόγησης της στρατηγικής τόσο ο Δήμος ως Αστική Αρχή, όσο και οι λοιποί δικαιούχοι πράξεων θα χρειασθεί να αλληλοτροφοδοτηθούν με στοιχεία δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με τους στόχους, τις επιδιώξεις και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της στρατηγικής προς χάριν της αποτελεσματικότητας και της επίτευξης των στόχων.

Στη βάση των παραπάνω παραδοχών: η Διαχειριστική Αρχή θα παρακολουθεί στενά και κατά τακτά χρονικά διαστήματα την υλοποίηση των πράξεων της στρατηγικής και θα κατευθύνει τον Δήμο Ρεθύμνης ως Αστική Αρχή, για τυχόν διορθώσεις ή αλλαγές στην πορεία ή στον τρόπο υλοποίησης.

Η Αστική Αρχή (Δήμος Ρεθύμνης) θα συνεργάζεται στενά και θα ενημερώνεται έγκαιρα από την Δ.Α. για τις όποιες αλλαγές απαιτούνται σε ότι αφορά την διαχειριστική διαδικασία, καθώς και την αξιολόγηση στη βάση δεικτών της πορείας υλοποίησης και τα τυχόν προβλήματα που οφείλονται, εντοπίζονται ή προκύπτουν επ' αυτού. Σε ότι αφορά τον ανασχεδιασμό της στρατηγικής, σε αυτή θα εμπλακούν τόσο το τμήμα Προγραμματισμού – Βιώσιμης Ανάπτυξης και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και η τοπική ομάδα διακυβέρνησης, όσο και η Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου, με γνωμοδοτήσεις και σχετικές εισηγήσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο το οποίο και

θα αποφασίσει περί της αναθεώρησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής ΒΑΑ και κατ΄ επέκταση την υποβολή στην Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 της αναθεωρημένης Στρατηγικής.

Για την εξασφάλιση του απόλυτου σε ότι αφορά την έγκαιρη και απρόσκοπτη υλοποίηση της εγκεκριμένης από την Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, Στρατηγικής ΒΑΑ, ο Δήμος Ρεθύμνης ως Αστική Αρχή σκοπεύει και προτείνει να κάνει χρήση πόρων Τεχνικής Βοήθειας προκειμένου να συμπληρώσει λειτουργικές και διαχειριστικές ανάγκες που αφορούν τόσο την προετοιμασία, όσο και την υλοποίηση της προτεινόμενης στρατηγικής. Προς τούτο η Τεχνική Βοήθεια θα αφορά: α) τη φάση της προετοιμασίας με τη χρήση υπηρεσιών εξωτερικού συμβούλου, β) τις δράσεις ενημέρωσης, πληροφόρησης και δημοσιότητας όπως αυτές αναφέρονται στο Επικοινωνιακό Σχέδιο, γ) τη χρήση εξωτερικής τεχνικής βοήθειας από Εμπειρογνώμονες και Τεχνικούς Συμβούλους προς χάρη της βελτίωσης της λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας όλου του πλέγματος που αφορά την υλοποίηση της Στρατηγικής και ειδικότερα και ενδεικτικά, την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών, την προετοιμασία και ωρίμανση έργων και δράσεων κ.α., την υποστήριξη στην αναθεώρησης της Στρατηγικής εφόσον απαιτηθεί και γενικότερα, την ενίσχυση της διοικητικής και τεχνικής ικανότητας της Αστικής Αρχής του Δήμου Ρεθύμνης.

6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι κίνδυνοι σχεδιασμού και υλοποίησης έργων και δράσεων διακρίνονται σε αυτούς που προκύπτουν από την ίδια τη φύση του έργου (inherent) και σε αυτούς που προκύπτουν από την προσέγγιση που ακολουθείται και την καθαυτή υλοποίηση (acquired). Οι κίνδυνοι της πρώτης κατηγορίας είναι δύσκολο να εξαλειφθούν, αλλά μπορούν να περιορισθούν, ενώ της δεύτερης κατηγορίας συχνά εξαλείφονται και σχεδόν πάντοτε μπορούν να ελαχιστοποιηθούν. Βασική παράμετρος προς τούτο αποτελεί η πρόβλεψη των πιθανών κινδύνων, ενώ κατά την ανάλυσή τους είναι κρίσιμο να εκτιμάται αφενός η πιθανότητα εκδήλωσης και αφετέρου, οι επιπτώσεις τους.

Ο εντοπισμός των κινδύνων σκοπό έχει την ταυτοποίηση της έκθεσης του κάθε έργου στην αβεβαιότητα. Αυτό απαιτεί μια βαθιά γνώση της φύσης του έργου, αλλά και του ευρύτερου περιβάλλοντος μέσα στο οποίο αναπτύσσεται και λειτουργεί, καθώς και στην ανάπτυξη μιας ορθής κατανόησης των στρατηγικών και λειτουργικών στόχων, περιλαμβανομένων και κρίσιμων παραγόντων για την επιτυχία τους και των απειλών που σχετίζονται με την επίτευξη αυτών των στόχων.

Βασική σκοπιμότητα της διαχείρισης κινδύνων έργων ή δράσεων, είναι να μπορέσουν να συνδράμουν στους προβλεπόμενους στόχους και δείκτες, μέσω της συστηματικής αναγνώρισης, ανάλυσης και διαχείρισης των. Με αυτό τον ευρύ ορισμό, η διαχείριση κινδύνων θα πρέπει να θεωρείται σημαντική προέκταση της συμβατικής διαχείρισης έργων, η οποία μπορεί δυνητικά να επηρεάσει /διαμορφώσει πολλαπλώς ακόμα και τον βασικό σχεδιασμό, καθώς και την γενική στρατηγική.

Ένα σχέδιο διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει:

- ☑ Τον εντοπισμό των πιθανότερων αιτιών - αστοχιών για υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους με βάση την εμπειρία εφαρμογής παρόμοιων έργων (Ανάλυση Κινδύνων).
- ☑ Τη διατύπωση προληπτικών και διορθωτικών μέτρων για τον μετριασμό και την απαλοιφή των εν λόγω κινδύνων, αλλά και τη μείωση των πιθανών επιπτώσεων (Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων).

Πιο συγκεκριμένα, η μεθοδολογία Ανάλυσης Κινδύνων αποτελείται από τις ακόλουθες φάσεις:

1η φάση → Αναγνώριση Κινδύνου: Ετοιμασία ενός καταλόγου με όλους τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει ένα έργο ή μια δράση και προσδιορισμός της κατηγορίας κάθε εντοπιζόμενου κινδύνου (π.χ. οικονομικός, μεθοδολογικός, οργανωτικός, θεσμικός, επιχειρησιακός κ.ά.). Η αναγνώριση κινδύνων στηρίζεται στην κατά το δυνατό μεγαλύτερη κατανόηση των πραγματικών απαιτήσεων και των στόχων (στρατηγικών και επιχειρησιακών) που έχουν τεθεί.

2η φάση → Εκτίμηση Κινδύνου: Προσδιορισμός του βαθμού έκθεσης σε κάθε παράγοντα κινδύνου, βασισμένος στην εκτίμηση της πιθανότητας να συμβεί και της πιθανής επίπτωσής του ή του βάρους του σε σχέση με τους υπολοίπους και της σοβαρότητάς του. Ειδικότερα, η εκτίμηση κινδύνου στηρίζεται στην κατηγοριοποίηση των δυνητικών συμβάντων, με βάση τις ακόλουθες επιμέρους αξιολογήσεις:

1. Πιθανοτική Αξιολόγηση: ποια η πιθανότητα να συμβεί (βέβαιο, πιθανό, σχετικά πιθανό, απίθανο, κ.λπ.);
2. Ποιοτική αξιολόγηση: ποιες οι ποιοτικές επιπτώσεις του (καταστροφικές, μεγάλες, μικρές, αμελητέες, κ.λπ.);

Πιθανότητα εμφάνισης παράγοντα κινδύνου	Εκτίμηση της πιθανότητας κάθε παράγοντα κινδύνου να συμβεί (ποιοτικά ή ποσοτικά)
Επίπτωση παράγοντα κινδύνου	Εκτίμηση του μεγέθους της κάθε επίπτωσης (ποιοτικά ή ποσοτικά)
Έκθεση στον κίνδυνο	Εκτίμηση της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο (ποιοτικά ή ποσοτικά) Ταξινόμηση των παραγόντων κινδύνου ανάλογα με τον βαθμό έκθεσης
Τεκμηρίωση παραγόντων κινδύνου	Καταγραφή των πιθανοτήτων εμφάνισης, επιπτώσεων και έκθεσης στον κίνδυνο

Η πιθανότητα εμφάνισης ενός παράγοντα κινδύνου αναφέρεται στο ενδεχόμενο ένας συγκεκριμένος παράγοντας να εμφανιστεί πραγματικά κατά τη διάρκεια του έργου. Σε λίγες σχετικά περιπτώσεις είναι δυνατό να υπολογιστεί αριθμητικά η πιθανότητα εμφάνισης ενός παράγοντα κινδύνου. Τις περισσότερες φορές, υπολογίζεται και εκφράζεται ποιοτικά σύμφωνα με την εμπειρία ή την εκτίμηση. Οι επιπτώσεις μπορούν επίσης σε μερικές περιπτώσεις να υπολογιστούν χρησιμοποιώντας ποσοτικές τεχνικές. Όμως συχνά και αυτές προκύπτουν από υποκειμενική ποιοτική εκτίμηση βασισμένη στη γνώση τόσο της κατηγορίας του παράγοντα κινδύνου, όσο και των λεπτομερειών του ίδιου του έργου. Οι διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου μπορούν να ταξινομηθούν από την άποψη της πιθανότητας εμφάνισής τους και του μεγέθους των επιπτώσεων τους εάν εμφανιστούν με τη χρήση μιας μήτρας Πιθανότητας / Επιπτώσεων. Από αυτό το συνδυασμό της πιθανότητας και των επιπτώσεων ενός παράγοντα κινδύνου προκύπτει η σοβαρότητα του κάθε παράγοντα.

3η φάση → Αποτίμηση Κινδύνου: Εκτίμηση κάθε παράγοντα κινδύνου, με σκοπό να αποφασιστεί τι ενέργειες πρέπει να γίνουν.

4η φάση → Προετοιμασία του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- ☑ Προγραμματισμός: Εξειδίκευση των κατάλληλων ενεργειών για την αντιμετώπιση κάθε παράγοντα κινδύνου και προετοιμασία ενός πλάνου διαχείρισής του.
- ☑ Έλεγχος : Έλεγχος συμβατότητας του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους.
- ☑ Παρακολούθηση: Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου και συνεχιζόμενη εξέταση της ανάγκης αναθεωρήσεων του.

5η φάση → Συστηματική επισκόπηση μηχανισμών και πηγών κινδύνων ώστε να διασφαλίσει την «απομείωση» ρίσκου, όπως προκύπτουν από το σχέδιο διαχείρισης κινδύνων, αλλά και να συμβάλει στη συνεχή και αξιόπιστη παρακολούθηση όλων των δυνητικών πηγών κινδύνων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ/ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	**Περιγραφή Κινδύνου**	**Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος**	**Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου** (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	**Πιθανές επιπτώσεις**	**Σοβαρότητα επιπτώσεων** (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	**Αιτιολόγηση**	**Αξιολόγηση κινδύνου** (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Ωρίμανση έργων	Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση προ απαιτούμενων μελετών στο πλαίσιο έργων	-Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Υψηλή	Απόκλιση χρονικού προγραμματισμού έναρξης και υλοποίησης της Στρατηγικής	Υψηλή	Αφορά το μεγαλύτερο μέρος των έργων για την υλοποίηση της στρατηγικής	Υψηλός
Εκπλήρωση απαιτήσεων χρηματοδότησης	Εσφαλμένη εκτίμηση κόστους	-Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις -Προμήθεια κινητού εξοπλισμού	Χαμηλή	Χρονική καθυστέρηση	Χαμηλή	Αφορά το μεγαλύτερο μέρος των έργων για την υλοποίηση της στρατηγικής	Χαμηλός
	Αδυναμία ένταξης πράξης – απένταξη πράξης	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Χαμηλή	Μη επίτευξη στόχων και δεικτών	Υψηλή	Αφορά το μεγαλύτερο μέρος των έργων για την υλοποίηση της στρατηγικής	Χαμηλός

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	**Περιγραφή Κινδύνου**	**Δράσεις/Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος**	**Πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου** (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	**Πιθανές επιπτώσεις**	**Σοβαρότητα επιπτώσεων** (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	**Αιτιολόγηση**	**Αξιολόγηση κινδύνου** (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Δημοπρατήσεις έργων	Ενστάσεις/προσφυγές υποψηφίων αναδόχων έργων	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Μεσαία	Απόκλιση χρονικού προγραμματισμού έναρξης και υλοποίησης της Στρατηγικής	Υψηλή	Ματαίωση υλοποίησης πράξεων	Μεσαίος
Υλοποίηση Δράσεων	Καθυστέρηση στην υλοποίηση της διαγωνιστικής διαδικασίας	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις - Προμήθεια κινητού εξοπλισμού	Μεσαία	Απόκλιση χρονικού προγραμματισμού έναρξης και υλοποίησης της Στρατηγικής	Υψηλή	Ματαίωση υλοποίησης πράξεων	Μεσαίος
	Έλλειψη ενδιαφέροντος από τις ΜΜΕ	-Ενίσχυση επιχειρήσεων	Χαμηλή	Ατελής υλοποίηση πράξης	Χαμηλή	**Περιορισμένος προϋπολογισμός**	Χαμηλός
	Έλλειψη ενδιαφέροντος από ωφελούμενους	-Κατάρτιση - συμβουλευτική	Χαμηλή	Ατελής υλοποίηση πράξης	Χαμηλή	**Περιορισμένος προϋπολογισμός**	Χαμηλός

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	**Περιγραφή Κινδύνου**	**Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος**	**Επίπεδο Κινδύνου** (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	**Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης**	**Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης**
Ωρίμανση έργων	Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση προ απαιτούμενων μελετών στο πλαίσιο έργων	-Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Υψηλό	Πρόβλεψη ανάθεσης μελετητικών υπηρεσιών	Τεχνικές συναντήσεις Εξωτερική βοήθεια
Εκπλήρωση απαιτήσεων χρηματοδότησης	Εσφαλμένη εκτίμηση κόστους	-Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις -Προμήθεια κινητού εξοπλισμού	Χαμηλό	Πρόβλεψη υπηρεσιών από την Τεχνική Βοήθεια	Τεχνικές συναντήσεις Εξωτερική βοήθεια
	Αδυναμία ένταξης πράξης – απένταξη πράξης	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Χαμηλό	Λίστα εναλλακτικών δράσεων/πράξεων	Τεχνικές συναντήσεις Συνεννόηση - Διαβούλευση

Στάδιο εκδήλωσης κινδύνου	**Περιγραφή Κινδύνου**	**Ενδεικτικές Δράσεις / Τύποι Δράσεων που αφορά ο κίνδυνος**	**Επίπεδο Κινδύνου** (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	**Τρόπος αντιμετώπισης ανά τύπο Δράσης**	**Εναλλακτικό Σχέδιο ανά τύπο Δράσης**
Δημοπρατήσεις έργων	Ενστάσεις/προσφυγές υποψηφίων αναδόχων έργων	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις	Μεσαίο	Σαφήνεια και ποιότητα τευχών δημοπράτησης	Αντικατάσταση δράσεων/πράξεων
Υλοποίηση Δράσεων	Καθυστέρηση στην υλοποίηση της διαγωνιστικής διαδικασίας	- Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων - Βιοκλιματικές αναπλάσεις - Πλατείες/Δημόσιοι χώροι - Πάρκα τσέπης - Σχολικά κτήρια - Αθλητικές εγκαταστάσεις - Προμήθεια κινητού εξοπλισμού	Μεσαίο	Νομική παρέμβαση	Εξωτερική βοήθεια
	Έλλειψη ενδιαφέροντος από τις ΜΜΕ	-Ενίσχυση επιχειρήσεων	Χαμηλό	Εμψύχωση & ενημέρωση φορέων - δικαιούχων	Δημόσιες Διαβουλεύσεις Ενημερωτικές εκδηλώσεις
	Έλλειψη ενδιαφέροντος από ωφελούμενους	-Κατάρτιση - συμβουλευτική	Χαμηλό	Ενέργειες ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης	Δημόσιες Διαβουλεύσεις Ενημερωτικές εκδηλώσεις

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

α. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) του Δήμου Ρεθύμνης

Ημερήσια διάταξη:

Τετάρτη 5 Απριλίου 2023 και ώρα 18:00 στο Δημαρχείο Ρεθύμνου

Πρόσκληση για τη Δημόσια Διαβούλευση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης.

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Δήμος Ρεθύμνου στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027 καλεί πολίτες και φορείς της πόλης στο **Δημαρχείο Ρεθύμνου** την **Τετάρτη 5 Απριλίου 2023** και ώρα **18:00** με θέμα την **Δημόσια Διαβούλευση** του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ).

Το όραμα για το Ρέθυμνο αφορά στην *αναζωογόνηση των γειτονιών της πόλης, στην αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου, στην κοινωνική διάσταση της γειτονιάς, με τη συμμετοχή των πολιτών και την ενεργοποίηση των κατοίκων, στην αναγνώριση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και των πόρων και στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.*

Η στρατηγική έχει δύο πτυχές:

- Την πόλη συνολικά, προκειμένου να διαμορφώσει ένα γενικό πλάνο με σημείο αναφοράς τις γειτονιές.
- Τη συμμετοχή και την παρέμβαση της τοπικής κοινωνίας, όπως αυτή εκφράζεται συλλογικά και ατομικά.

Το σχέδιο ΒΑΑ του Δήμου Ρεθύμνου, επιδιώκει να περιλάβει εκείνες τις ενέργειες, τις δράσεις και τα έργα, που έχουν ως στόχο να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές, κλιματικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και δημογραφικές συνθήκες, αλλά και να προσδώσουν νέα αναπτυξιακή πνοή στο Δήμο Ρεθύμνου με επίκεντρο τις γειτονιές του.

Επιπλέον το ΒΑΑ φιλοδοξεί να αποτελέσει το μέσο για την εξασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτη, αλλά και από άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα περιφερειακού και εθνικού χαρακτήρα.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.rethymno.gr ή στο τηλέφωνο: 28310 40004

Συμμετέχοντες:

Καλησπεράκης Σπύρος	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΕΕ
Μπενάκης Ανδρέας	ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
Αρχοντάκη Αλεξάνδρα	ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ
Μπιρλιράκη Πέπη	ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
Τσαχάκης Δημήτρης	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΑΜΕΑ
Σκορδίλης Αργύρης	ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΡΚΑΔΙ
Τζανακάκη Πόπη	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘ.
Κρεβετζάκης Θωμάς	ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Σ. ΚΑΤΟΚ.
Γεωργιάδου Ελισάβετ	ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΤΡΙΑ ΔΕΥΑΡ
Καπετανάκης Εμμανουήλ	ΜΕΛΟΣ ΔΗΜ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
Ζουγανέλη Βιργινία	ΠΟΛΙΤΗΣ
Λιόκαλος Γιώργος	Γ.Γ. ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Αθηνά Κ. Τσικιπίκου	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Σπανουδάκης Στέλιος	ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
Νίνος Θεόδωρος	ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΜΕΙΖΩΝΟΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΔΡ

Αποτελέσματα:

Στη Διαβούλευση έγινε η παρουσίαση του επιχειρησιακού πλαισίου, των χρηματοδοτικών πόρων και των παραμέτρων που διέπουν τις στρατηγικές ΒΑΑ.

Πιο ειδικά, έγινε η παρουσίαση για το όραμα, την κεντρική στρατηγική και τους στόχους του σχεδίου ΒΒΑ για την πόλη του Ρεθύμνου, το οποίο αφορά σε 3 βασικά χωρικά στοιχεία: **α)** την διαδρομή των γειτονιών, **β)** τους πράσινους διαδρόμους και **γ)** την ενεργοποίηση των δημόσιων χώρων.
Βασική προϋπόθεση και αναφορά έγινε στο γεγονός ότι το 30% των πόρων των ΣΒΑΑ θα πρέπει να αφορά σε δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και σε αυτή τη βάση έγινε και ο συσχετισμός των δράσεων με το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Ρεθύμνης.

Ακολούθησε ιδιαίτερα εκτενής συζήτηση, στη βάση μιας αρχικής δέσμης έργων με όλους τους παριστάμενους αιρετούς, εκπροσώπους φορέων και συλλογικοτήτων να παίρνουν τον λόγο και να εκφράζουν θέσεις, απόψεις και προτάσεις.

Τέλος, από την ομάδα έργου της σύνταξης του σχεδίου και τους συμβούλους μελετητές, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην κατάθεση προτάσεων, μέσω ειδικής φόρμας κατάθεσης στην ιστοσελίδα του Δήμου Ρεθύμνης, από πλευράς φορέων και πολιτών καθώς και στην εστίαση σε άυλες δράσεις που αφορούν τον πολιτισμό, την παιδεία, τον αθλητισμό, την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

Στιγμιότυπα της παρουσίασης pp στο Δημαρχείο Ρεθύμνου.

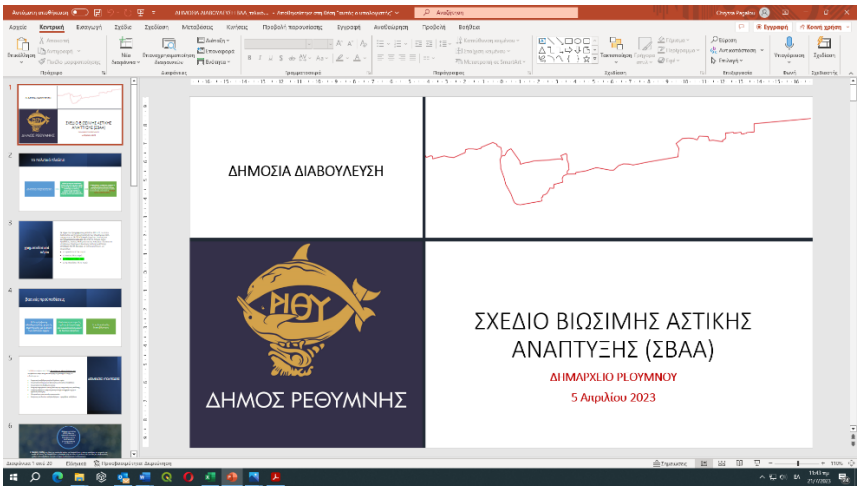

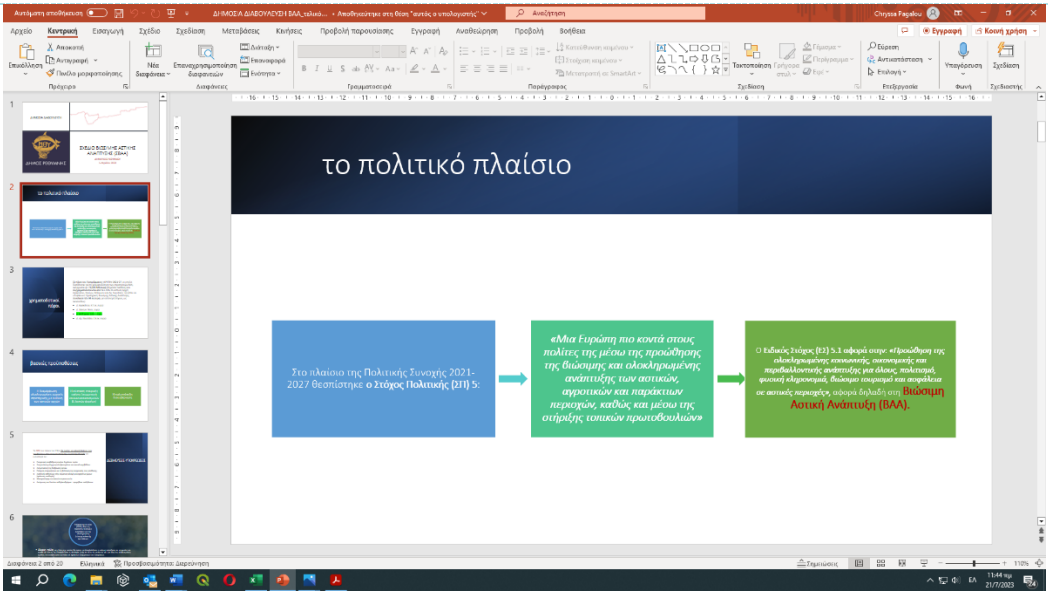

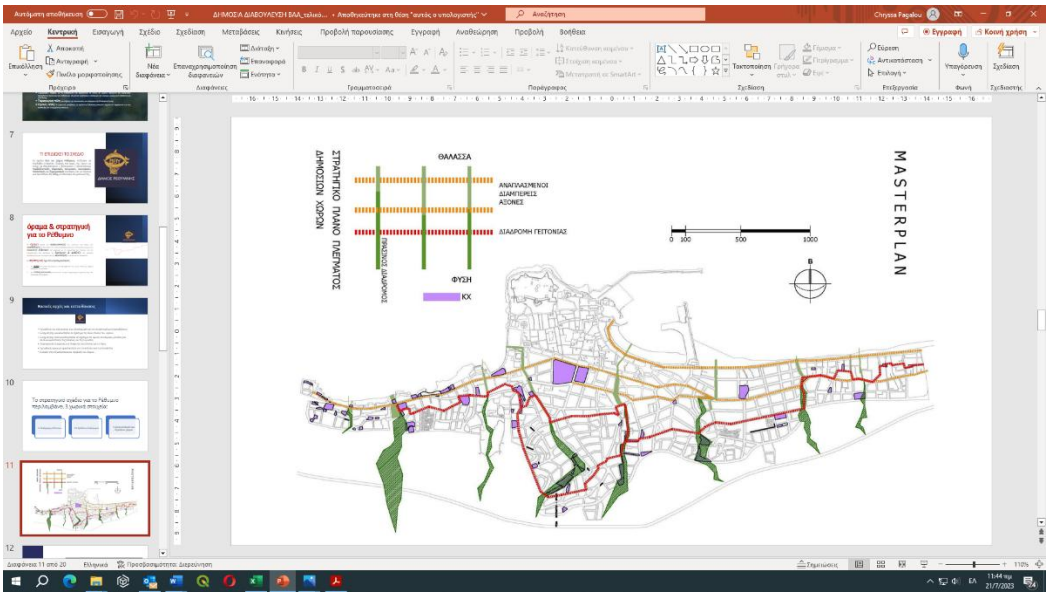

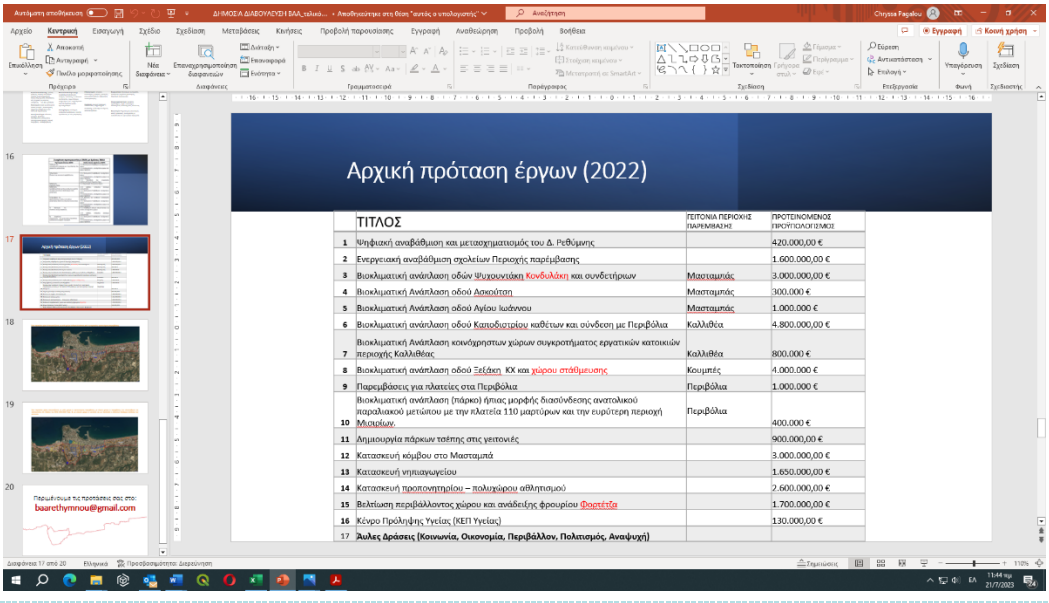

	ΤΙΤΛΟΣ	ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
1	Ψηφιακή αναβάθμιση και μετασχηματισμός του Δ. Ρεθύμνης		420.000,00 €
2	Ενεργειακή αναβάθμιση σχολείων Περιοχής παρέμβασης		1.600.000,00 €
3	Βιοκλιματική ανάπλαση οδών Ψυχρουνιάκη Κονδυλάκη και συνδετήρων	Μασταμπάς	3.000.000,00 €
4	Βιοκλιματική Ανάπλαση οδού Δασκάτση	Μασταμπάς	300.000 €
5	Βιοκλιματική Ανάπλαση οδού Αγίου Ιωάννου	Μασταμπάς	1.000.000 €
6	Βιοκλιματική ανάπλαση οδού Καποδιστρίου καθέτων και σύνδεση με Περιβόλια	Καλλιθέα	4.800.000,00 €
7	Βιοκλιματική Ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων συγκροτήματος εργατικών κατοικιών περιοχής Καλλιθέας	Καλλιθέα	800.000 €
8	Βιοκλιματική ανάπλαση οδού Ξεξάκη ΚΧ και χώρου στάθμευσης	Κουμπές	4.000.000 €
9	Παρεμβάσεις για πλατείες στα Περιβόλια	Περιβόλια	1.000.000 €
10	Βιοκλιματική ανάπλαση (πάρκο) ήπιας μορφής διασύνδεσης ανατολικού παραλιακού μετώπου με την πλατεία 110 μαρτύρων και την ευρύτερη περιοχή Μουσείων.	Περιβόλια	400.000 €
11	Δημιουργία πάρκων τσέπης στις γειτονιές		900.000,00 €
12	Κατασκευή κόμβου στο Μασταμπά		3.000.000,00 €
13	Κατασκευή νηπιαγωγείου		1.650.000,00 €
14	Κατασκευή προπονητηρίου – πολυχώρου αθλητισμού		2.600.000,00 €
15	Βελτίωση περιβάλλοντος χώρου και ανάδειξης φρουρίου Φορτέτζα		1.700.000,00 €
16	Κέντρο Πρόληψης Υγείας (ΚΕΠ Υγείας)		130.000,00 €
17	Άυλες Δράσεις (Κοινωνία, Οικονομία, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Αναψυχή)		

ΦΟΡΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

<table>
<tr><td>Φορέας Πρότασης</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Φορέας Υλοποίησης</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Περιγραφή Έργου/δράσης</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Προϋπολογισμός</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Αναγκαιότητα – Σκοπιμότητα
(σύντομη περιγραφή)</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ωριμότητα υλοποίησης</td><td colspan="4">Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td></tr>
<tr><td>ΝΑΙ ☐</td><td>ΟΧΙ ☐</td><td>ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ☐</td><td>ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΟΙ:</td></tr>
<tr><td>Εκτιμώμενη έναρξη – λήξη υλοποίησης
(από – εώς)</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Δυσκολίες - Περιορισμοί</td><td colspan="4"></td></tr>
</table>

ελληνικά english

Δήμος Ρεθύμνης

Πόλη Δήμος e-Υπηρεσίες Επικαιρότητα

Αρχική » Επικαιρότητα » Δημοπρασίες - Διαγωνισμοί » ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Δελτία Τύπου
- Τελευταία Νέα
- Ομιλίες - Χαιρετισμοί Δημάρχου
- Αποφάσεις Συλλογικών Οργάνων
- Δημοτικό Συμβούλιο
- Δημ. Κοινότητα Ατσιπόπουλου
- Δημ. Κοινότητα Ρεθύμνου
- Οικονομική Επιτροπή
- Επιτροπή Ποιότητας Ζωής
- Επιτροπή Διαβούλευσης
- Δημόσιες Διαβουλεύσεις
- Ειδική Επιτροπή Επικίνδυνως Ετοιμορρόπων
- **Δημοπρασίες - Διαγωνισμοί**
  - Αρχείο
- Προσλήψεις Προσωπικού
- Συμβάσεις
- Πολιτιστικά δρώμενα
- Πρόγραμμα Κινηματογράφων
- Εφημερεύοντα Φαρμακεία
- Καιρός

είσοδος e-Υπηρεσίες

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ο Δήμαρχος Ρεθύμνης κος Γιώργης Χ. Μαρινάκης, έπειτα από τη Δημόσια Διαβούλευση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) για την πόλη του Ρεθύμνου, η οποία πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 5/4/2023 στο Δημαρχείο Ρεθύμνου, ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ να καταθέσετε τις προτάσεις σας συλλογικά ή ατομικά, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: baarethymnou@gmail.com.

Καταληκτική ημερομηνία για την κατάθεση των προτάσεων σας είναι η 30η Απριλίου 2023.

Την παρουσίαση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΒΑ), το Δελτίο τύπου για την διαβούλευση καθώς και την **φόρμα υποβολής των προτάσεων** σας θα τα βρείτε παρακατω:

Αρχεία

- ΦΟΡΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ - 49.5 KB
- ΔΕΛΙΟ ΤΥΠΟΥ ΒΑΑ - 591.73 KB
- ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ - 2.83 MB

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 5/4/2023 στο Δημαρχείο Ρεθύμνου η πρώτη Δημόσια Διαβούλευση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)για την πόλη. Στη Διαβούλευση έγινε η παρουσίαση του επιχειρησιακού πλαισίου, των χρηματοδοτικών πόρων και των παραμέτρων που διέπουν τις στρατηγικές ΒΑΑ.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης έγινε η παρουσίαση για το όραμα, την κεντρική στρατηγική και τους στόχους του σχεδίου ΒΒΑ για την πόλη του Ρεθύμνου, το οποίο αφορά σε 3 βασικά χωρικά στοιχεία: **α)** την διαδρομή των γειτονιών, **β)** τους πράσινους διαδρόμους και **γ)** την ενεργοποίηση των δημόσιων χώρων.

Βασική προϋπόθεση αποτελεί το γεγονός ότι το 30% των πόρων των ΣΒΑΑ θα πρέπει να αφορά σε δράσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και σε αυτή τη βάση έγινε και ο συσχετισμός των δράσεων με το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Ρεθύμνου.

Ακολούθησε ιδιαίτερα εκτενής συζήτηση, στη βάση μιας αρχικής δέσμης έργων με όλους τους παριστάμενους αιρετούς, εκπροσώπους φορέων και συλλογικοτήτων να παίρνουν τον λόγο και να εκφράζουν θέσεις, απόψεις και προτάσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δήμαρχος αναφέρθηκε με έμφαση στην αποκατάσταση της μέχρι σήμερα αδικίας για την πόλη του Ρεθύμνου, όπου μόλις στην παρούσα προγραμματική περίοδο 2021-2027 έχει τη δυνατότητα να καταθέσει πρόταση ΒΑΑ.

Τέλος, από την ομάδα έργου της σύνταξης του σχεδίου και τους συμβούλους μελετητές,δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην κατάθεση προτάσεων από πλευράς φορέων και πολιτών καθώς και στηνεστίαση σε άυλες δράσεις που αφορούν τον πολιτισμό, την παιδεία, τον αθλητισμό, την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

Παρακαλούμε για κατάθεση προτάσεων μέχρι την 30η Απριλίου 2023 στην ηλεκτρονική διεύθυνση: baarethymnou@gmail.com

Αποτελέσματα της πρόσκλησης για κατάθεση απόψεων και προτάσεων:

Κατατέθηκαν οχτώ (8) προτάσεις στο email που διαμορφώθηκε γι' αυτό τον σκοπό:

ΠΡΟΤΑΣΗ 1:

Καλησπέρα σας,

οι προτεινόμενες παρεμβάσεις εγείρουν ερωτηματικά σε σχέση με τις προτεραιότητες του Δήμου Ρεθύμνης απέναντι στους δημότες του. Δεν τεκμηριώνεται γιατί επιλέγονται οι συγκεκριμένες περιοχές στις οποίες έχουν γίνει έργα τα τελευταία χρόνια και διαθέτουν πεζοδρόμια, δρόμους, πλατείες και άλλες υποδομές και δεν επιλέγεται ο ευρυτερος οικισμός Ατσιποπούλου, όπου κατοικούν το ένα πέμπτο του πληθυσμού του Δήμου Ρεθύμνης και παρόλο που οι κάτοικοι πληρώνουν τα ίδια τέλη στον Δήμο Ρεθύμνης δεν έχουν καμία από τις παραπάνω υποδομές.

Παρακαλώ να απαντηθεί γιατί οι διαθέσιμοι πόροι κατευθύνονται σε αυτές περιοχές και δεν έχετε κάνει τίποτα για την αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου χώρου στον οικισμό Ατσιποπούλου.

Με εκτίμηση,

Εμμανουέλα Βερνάδου | Αρχιτέκτων Μηχανικός MSc, Υπ. Διδάκτωρ Ε.Μ.Π.| 6942461339

ΠΡΟΤΑΣΗ 2:

Καλησπέρα σας,
Το προτεινόμενο έργο αναδεικνύει για ακόμα μια φορά ότι οι πολίτες του δήμου είναι πολλών ταχυτήτων, όπως φαίνεται από την αντιμετώπιση που έχουν από το δήμο τόσα χρόνια. Κοινοτικά διαμερίσματα που έχουν διψήφιο ποσοστό του πληθυσμού του δήμου, όπως το Ατσιπόπουλο, δεν έχουν καν πεζοδρόμια, επαρκές νερό, πόσο μάλλον παιδικές χαρές και ποδηλατόδρομους. Σε κάθε τέτοια παρέμβαση ο Δήμος θα πρέπει να τεκμηριώνει την απόφαση αυτή σε σύγκριση με σοβαρές ελλείψεις σε άλλες περιοχές του δήμου που υπάρχουν δεκαετίες χωρίς καμία παρέμβαση. Σε αυτή τη περίπτωση δεν υπάρχει καμία τέτοια τεκμηρίωση.
Με εκτίμηση,
Μαρίνος Σαμψών

ΠΡΟΤΑΣΗ 3:

ΕΝΩΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΘΕΜΑ: Προτάσεις στην Δημόσια Διαβούλευση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Ρεθύμνης.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 5/4/2023 στο Δημαρχείο Ρεθύμνης και αφορούσε το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση η Ένωση Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής Ρεθύμνης να καταθέσει από την πλευρά της σχετικές προτάσεις.

Οι προτάσεις αυτές πηγάζουν από την δική της οπτική και είμαστε σίγουροι ότι θα βοηθήσουν τους μελετητές και στην οριστικοποίηση της μελέτης τους. Επίσης προτιθέμεθα να βρισκόμαστε κοντά σε όλη αυτή την προσπάθεια, υποστηρίζοντας και συμβουλεύοντας τον σχεδιασμό προκειμένου να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα προς όφελος της κοινωνίας μας σε βάθος χρόνου.

Στόχευση των προτάσεων μας είναι να δημιουργηθούν χώροι που θα βοηθήσουν και θα υποστηρίξουν κινητικές δραστηριότητες για όλες τις ηλικίες για μόνιμους κατοίκους της πόλης αλλά και για τους επισκέπτες προς όφελος της σωματικής και ψυχικής υγείας τους.

Επιγραμματικά αναφέρουμε τις σκέψεις και προτάσεις μας:

1. Δημιουργία Πάρκου Εφήβων στην περιοχή του Κουμπέ και στην ανάπλαση της οδού Ξεξάκη, με πίστα scate, χώρου καλλισθενικής γυμναστικής, υπαίθρια όργανα γυμναστικής.

2. Κατασκευή "προπονητηρίου - πολυχώρου αθλητισμού" στο οικόπεδο που έχει αγοράσει ο Δήμος στην περιοχή πάνω από το Δεσποτικό. Στο σημείο αυτό προτείνουμε την δημιουργία π.χ πίστας ορειβασίας, πίστας mountain bike κ.α

. Διαμόρφωση πλατείας έξω από την είσοδο του Κλειστού Γυμναστηρίου "Μελίνα Μερκούρη¨ και αξιοποίηση του χώρου που θα δημιουργηθεί κάτω από αυτήν για την δημιουργία προπονητηρίου π.χ άρσης βαρών, πάλης, επιτραπέζιας αντισφαίρισης, σκάκι.

Η πρόταση μας αυτή είναι σχετική με την επικείμενη ανέργεση του αρχαιολογικού μουσείου στην περιοχή αυτή και την ταυτόχρονη έξωση των αθλημάτων που στεγάζονται στους ήδη υπάρχοντες χώρους της περιοχής.

4. Ανασχεδιασμός των αυλών σχολείων με βιοκλιματικά χαρακτηριστικά και εμπλουτισμό τους με υπαίθριες αθλητικές υποδομές που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες των σχολείων αλλά και των αθλητικών συλλόγων και όχι μόνο, τα απογεύματα. Κατά προτεραιότητα του 1ου Λυκείου, του 2ου Γυμνασίου-Λυκείου, του 4ου Γυμνασίου, 15ου, 10ου, Δημοτικού. Έχει εκπονηθεί σχετική πρότυπη μελέτη για τον αύλειο χώρο του 1ου Λυκείου ή οποία είναι στην διάθεση σας αν το επιθυμείτε. Στην περιοχή Μυσσιρίων και Πλατανιά, δημιουργία κλειστού δημοτικού κολυμβητηρίου ολυμπιακών διαστάσεων 50μΧ25μ ή εναλλακτικά διαστάσεων 33μ Χ 25μ

6. Δημιουργία Πάρκου Κυκλοφοριακής Αγωγής π.χ στις εγκαταστάσεις του ΔΑΚ Γάλλου ή στην περιοχή Τριών Μοναστηρίων ή στην περιοχή Μυσυρίων. Αξιοποίηση εκτάσεων ΔΑΚ Γάλλου που έχουν παραχωρηθεί από το Πανεπιστήμιο με την δημιουργία αθλητικών υποδομών, όπως γήπεδο ρίψεων, κλειστού προπονητηρίου στίβου, διαδρομής πρότυπης διαδρομής ανωμάλου δρόμου, δημιουργία πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής, προπονητηρίου βαρέων αθλημάτων, κολυμβητηρίου κ.ά Η καλύτερη περίπτωση για αθλητικά έργα θα ήταν στην περιοχή της πανεπιστημιούπολης στου Γάλλου, για να είναι όλες οι αθλητικές εγκαταστάσεις μαζεμένες και να υπάρχει πρόσβαση άμεση από όλους σε όλες.

7. Συνεργασία με το πανεπιστήμιο Κρήτης και την δημιουργία προπονητηρίου πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης, korfball κ.α παραπλεύρως του γυμναστηρίου ενόργανης που δημιουργήθηκε φέτος.

8. Δημιουργία Πάρκων για την τρίτη ηλικία, για Αμεα, για εφήβους

9. Δημιουργία νέου ανοιχτού “δημοτικού κήπου” με την αξιοποίηση του ρέματος Κριάρη και της περιοχής «κόρακα καμάρας».

10. Βιοκλιματική αναβάθμιση της πλατείας Μικρασιατών και την διαμόρφωση πάρκου με κινητικές δραστηριότητες.

11. Δημιουργία περιπατητικής διαδρομής “της καρδιάς” από τον Κουμπέ- εκκλησία Αγίας Φωτεινής έως τα Μυσσίρια στο μνημείο 110 Μαρτύρων με την τοποθέτηση σχετικών πινακίδων που θα πληροφορούν για την σημασία της άθλησης και θα δίνουν οδηγίες για την ασφαλή διεξαγωγή κινητικών δραστηριοτήτων.

12. Αναβάθμιση των τριων δασιλίων νότιας της πόλης με περιπατητικές διαδρομές, με καθιστικά, πάρκο, σημάνσεις κ.α

13. Βιοκλιματική αναβάθμιση των δρόμων έξω από σχολικές μονάδες που θα βελτιώσουν την ήπια πρόσβαση σε αυτές, την αισθητική αναβάθμιση τους προς όφελος της ασφάλειας της περιοχής.

14. Αξιοποίηση δημοτικού οικοπέδου δίπλα στο κολυμβητήριο του ΝΟΡ για την δημιουργία πάρκου.

15. Αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου ανατολικά του κτηρίου “Δελφίνι” με αθλητικές υποδομές άμμου π.χ γήπεδο beachvolley, υπαίθρια όργανα γυμναστικής κ.α. Είναι τραγικό η τεράστια και μοναδική παραλία της πόλης να παραμένει ανεκμετάλλευτη αθλητικά, τη στιγμή που άλλες πόλεις θα παρακαλούσαν να είχαν μια τέτοια παραλία. Θα μπορούσαν να αναπτυχτούν σχετικά εύκολα και με μικρό κόστος τα αθλήματα παραλίας με ανάλογα αποτελέσματα και οφέλη στους δημότες, αλλά και σε όσους βρίσκονται στην πόλη, είτε για τουρισμό, είτε για οτιδήποτε άλλο, όπως: Μπιτς βόλεϊ, μίνι σοκερ, μοντέρνο τριάθλο (κολύμβηση, ποδήλατο, τρέξιμο).

17. Ολοκλήρωση των έργων στο Δημοτικό Στάδιο Ρεθύμνης-Σοχώρας και την ολοκλήρωση της βιοκλιματικής ανάπλασης της περιοχής.

18. Δημιουργία ανατολικά της πόλης εγκαταστάσεων που να μπορούν να αναπτυχθούν αθλήματα μεταναστών π.χ το κρίκετ (γιατί έχουμε πολλούς Ινδούς) κ.ά

19. Ένταξη σε κάθε πάρκο μιας ή πολλών υπαίθριων σκακιεών και τραπεζιών επιτραπέζιας αντισφαίρισης.

Για όλα τα παραπάνω μπορούμε να συνεργαστούμε και είμαστε στην διάθεση σας για περισσότερες λεπτομέρειες και υποστήριξη στους μελετητές σας μιας και γνωρίζουμε από πρώτο χέρι στην πράξη πως θα μπορούν να λειτουργήσουν οι προτάσεις μας, έτσι ώστε να υπάρχει λειτουργικότητα, και αποτελεσματικότητα .

Ρέθυμνο 3 Μαΐου 2023

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ Ι. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ, ΘΕΑΝΩ ΓΑΒΑΛΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ 4:

Χαίρετε!

Δεν χρησιμοποιώ τη φόρμα που μας στάλθηκε για την κατάθεση προτάσεων για το σχέδιο ΒΑΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ και για το λόγο ότι δεν εκπροσωπώ κάποιον φορέα. Θα ήθελα απλά να επαναλάβω αυτό που με δυο λόγια ανέφερα και στη δημόσια διαβούλευση, ότι θα ήθελα να δω μια πόλη που θα παράγει ει δυνατόν μηδενικά απόβλητα, με:

- χώρους φιλοξενίας αδέσποτων ζώων, όπου θα μπορούσαμε να πηγαίνουμε και φαγητά που περισσεύουν από τις κουζίνες μας αντί να τα πετάμε,

- κάδους χωριστής συλλογής των (υπολοίπων) οργανικών απορριμμάτων τα οποία θα μετατρέπονταν σε compost που θα μπορούσε ίσως να επιστρέφει στους πολίτες,

- κοινωνικά ανταλλακτήρια, όπου θα μπορούσαμε να αφήσουμε ή να πάρουμε πράγματα που είναι σε καλή κατάσταση και μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν, π.χ. ρούχα, είδη σπιτιού,

- repair cafes, όπου θα μπορούσαμε να επισκευάσουμε πράγματα και να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε αντί να τα πετάξουμε, ή ακόμα και να τους αλλάξουμε χρήση (repurpose, upcycling),

- libraries of things, όπου θα μπορούσαμε, αντί να αγοράζουμε και να έχουμε ο καθένας το δικό του, να δανειστούμε πράγματα που χρειαζόμαστε κατά καιρούς από ένα π.χ. τρυπάνι μέχρι έναν κλαδοκαταστροφέα.

Γενικότερα, πιστεύω ότι μπορούμε να έχουμε γειτονιές πιο καθαρές και πιο ανθρώπινες, αν μάθουμε να σκεφτόμαστε πριν πετάξουμε και αν οι δήμοι μας δώσουν όλες τις δυνατότητες που μπορούν να υπάρχουν για να κάνουμε σωστή διαλογή στην πηγή των απορριμμάτων μας.

Υ.Γ. One man's trash, another man's treasure!

ΠΡΟΤΑΣΗ 5:

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

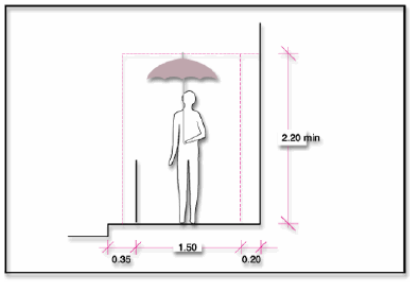

Εικόνα 13: Ελεύθερο ύψος

1.3 Ύψος Πεζοδρομίου

Ως ύψος πεζοδρομίου ορίζεται το ύψος του κρασπέδου του πεζοδρομίου. Το ύψος αυτό δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 7-10εκ, γιατί τότε δημιουργεί προβλήματα στη διαμόρφωση των διαβάσεων.

Σε περιπτώσεις μόνο όπου δημιουργούνται προβλήματα λόγω της κλίσης του εδάφους σε συνδυασμό με τις κλίσεις απορροής των ομβρίων το ύψος του πεζοδρομίου δυνατόν να είναι μεγαλύτερο, χωρίς όμως ποτέ να ξεπερνά τα 15εκ.

Το πρόβλημα της κακής χρήσης του πεζοδρομίου για στάθμευση δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αντιμετωπίζεται με αύξηση του ύψους του κρασπέδου.

1.4. Κλίση Πεζοδρομίου

Κατά μήκος ή αξονική κλίση πεζοδρομίου είναι η κλίση του πεζοδρομίου κατά την διεύθυνση της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 12%.

Για την αποφυγή μεγαλύτερων κλίσεων θα κατασκευάζονται, καταλαμβάνοντας όλο το πλάτος της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών, βαθμίδες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αναπτύσσονται στο κεφάλαιο "1.10. Κάλυψη Υψομετρικές Διαφορών"

ΠΡΟΤΑΣΗ 6:

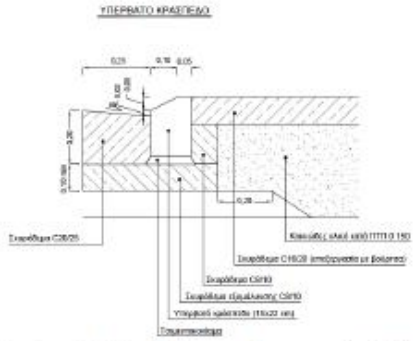

Σχεδιασμός Παράπλευρων Επιφανειών Οδών (ΟΜΟΕ- ΣΠΕΟ)

2.3.8 Κράσπεδα και στόμια υδροσυλλογής

Σε οδούς χωρίς παράδια δόμηση δεν προβλέπονται κράσπεδα, διότι προτιμάται η ροή των ομβρίων να γίνεται ελεύθερα πάνω από τις επιφάνειες της οδού, για λόγους περιβαλλοντικούς, ασφαλείας και κόστους.

Το τυπικό ύψος του κρασπέδου είναι 15 cm. Υψηλότερα κράσπεδα με ύψος το πολύ 20 cm (π.χ. τύπου Trief) μπορούν επίσης να τοποθετούνται για το διαχωρισμό πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων από τις λωρίδες κυκλοφορίας, αν δεν προβλέπεται η τοποθέτηση στηθαίων ασφαλείας. Στην περίπτωση τοποθέτησης κρασπέδου στο άκρο του ασφαλτικού οδοστρώματος, εφόσον αυτή δεν αφορά κατασκευή πεζοδρομίου για συστηματική χρήση από πεζούς, το ύψος του κρασπέδου περιορίζεται σε 7 cm.

Διατομές (ΟΜΟΕ-Δ)

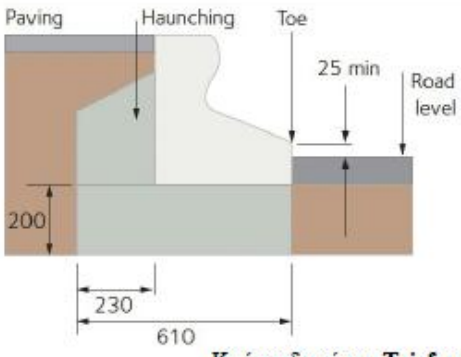

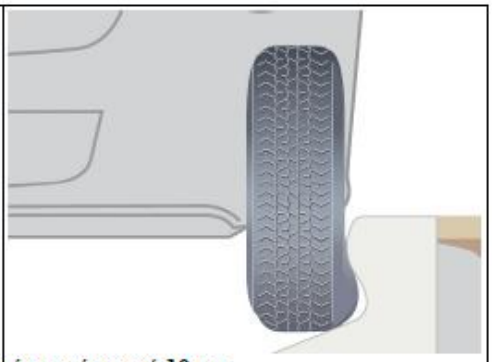

Κράσπεδο τύπου Trief για ύψος πάνω από 10 cm

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 2221
30 Ιουλίου 2012

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΠΑΔ/ΟΙΚ/273
Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα.

μόστηκε στην Ελληνική Νομοθεσία η οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 89/106/ΕΟΚ.
10. Τις διατάξεις του Π.Δ. 39/2001 (ΦΕΚ 28/Α/20.2.2001) «Καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των

5.3 Διαβάσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες

Εν όψει της ανακατασκευής των πεζοδρομίων μετά την αποξήλωση επιστρώσεων (πλακοστρώσεων) ή / και κρασπέδων, εάν προβλέπεται από την μελέτη θα διαμορφώνονται διαβάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) με την διαμόρφωση βυθίσεων της πλακόστρωσης ή της επιφάνειας σκυροδέτησης (κατά περίπτωση) και του κρασπεδορείθρου του πεζοδρομίου.

Το ύψος του πεζοδρομίου δεν θα είναι μεγαλύτερο από 7,0 - 10,0 cm, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου για λόγους απορροής των ομβρίων απαιτείται υψηλότερο κράσπεδο, οπότε το ύψος επιτρέπεται να είναι μέχρι και 15 cm.

Η κατά μήκος κλίση του πεζοδρομίου δεν θα υπερβαίνει το 12%. Αν απαιτείται μεγαλύτερη κλίση θα διαμορφώνονται βαθμίδες.

Η εγκάρσια κλίση του πεζοδρομίου δεν θα υπερβαίνει το 4% (ενδεικνυόμενη κλίση 1,0-1,5%).

Σελίδα 34229

ΠΡΟΤΑΣΗ 7:

Προς :

- **Δήμαρχο Ρεθύμνου, κο Μαρινάκη Γεώργιο.**
- **Επιτροπή ΣΒΑΑ Δήμου Ρεθύμνου.**
- **Τεχνικό επιμελητήριο Κρήτης.**
- **Μελετητική ομάδα Γ.Π.Σ. Ρεθύμνου.**

Αξιότιμοι κύριοι,

Με την παρούσα επιστολή θέλω να καταθέσω μερικές προτάσεις που θα ήταν καλό να ενταχθούν στο ΣΒΑΑ της πόλης μας.

Από την μέχρι σήμερα καθημερινή εμπειρία μου ως κάτοικος των περιοχών των οποίων προτείνω τις παρεμβάσεις, νομίζω ότι υπάρχει η αναγκαιότητα και η χρησιμότητα τους.

Συνοπτικά προτείνεται:

Α. Η δημιουργία ενός επιπλέον διαδρομής πεζών/ αστικού διάδρομου πρασίνου (πιθανόν ναι ή πιθανόν όχι σε συνδυασμό με την κυκλοφορία οχημάτων), εντός του αστικού ιστού της πόλης που να ενώνει την θάλασσα με το δάσος του Εβλιγιά η οποία θα περνά και θα διασχίζει κεντρικά το Ρέθυμνο, μέσω των οδών Παπανδρέου -Τιμόθεου Βενιέρη, Ανδρουλιδάκη, Σκουλα.

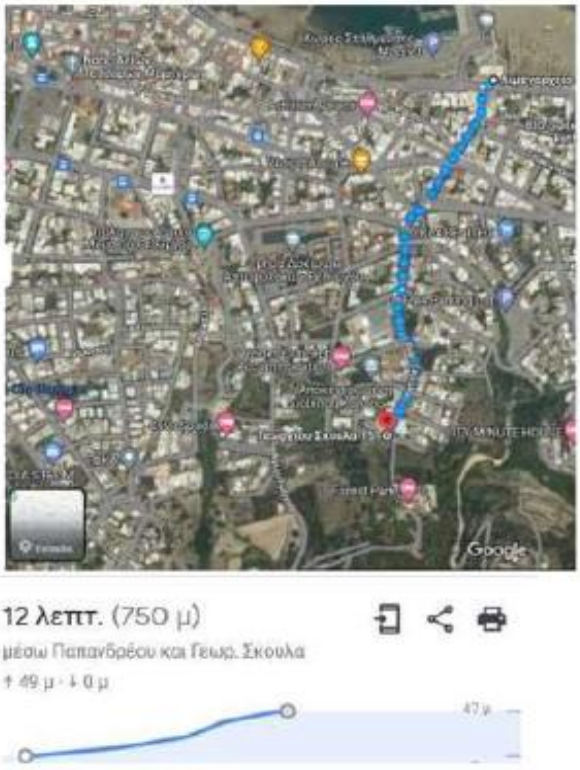

Πρόκειται για μια σύντομη ανοδική (μικρής κλίσης) διαδρομή (750 μέτρων, 12 λεπτών πεζή) που θα ενώνει την μαρίνα με το δάσος του Εβλιγιά, όπως μπορείτε να δείτε από το σχεδιάγραμμα. Παράλληλα δίνει μεσα στην πόλη ακόμα ένα τόνο πρασίνου. Αποτελεί την πιο σύντομη διαδρομή σε αντίθεση με το

δρόμο του Αγίου Ιωάννου, που καλό θα ήταν να είναι και αυτός ένας πράσινος διάδρομος, αλλά δύσκολο λόγω κυκλοφορίας που παράλληλα εξυπηρετεί και του οικισμούς των Μετοχιών.

Έτσι η **διαδρομή πεζών** μπορεί αν ενισχυθεί με πεζοδρομία φαρδιά – Κι φύτευση (που σήμερα είναι ελάχιστη και το καλοκαίρι δεν υπάρχει σκιά) η οποία μπορεί αν ενοποιηθεί ήδη με την ανάπλαση του 2ου γυμνασίου και το υπό δημιουργία νέο προβλεπόμενο νηπιαγωγείο στη Σκουλά.

Η δημιουργία ενός διαδρομής πεζών/ αστικού διαδρόμου πρασίνου μπορεί να προσφέρει πολλά οφέλη, τα οποία περιλαμβάνουν **βελτίωση**:

-της ποιότητας του αέρα: Η φύτευσή μπορεί να απορροφήσει τους ρύπους από τον αέρα, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητά του.

-της εικόνας των περιοχών που περνά και της πόλης, όπως και του αστικού περιβάλλοντος γενικότερα, βοηθώντας στη δημιουργία ενός πιο πράσινου και φιλικού προς το περιβάλλον αστικού τοπίου.

-της ψυχολογικής υγείας με την παρουσία φυτών και δέντρων μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του στρες και της άγχους και στην αύξηση της ευεξίας.

- χωρών άσκησης: Ο αστικός διάδρομος πρασίνου μπορεί να παρέχει έναν χώρο προωθησης της άσκηση, όπως περπάτημα, τρέξιμο και ποδηλασία.

- της κοινωνικοποίησης μπορούν να προωθήσουν την κοινωνική δικτύωση και την κοινότητα, καθώς παρέχουν έναν χώρο συνάντησης.

Β. Δημιουργία **πράσινης νησίδας- Πρόσβαση στο δάσος Εβλιγιά- δημιουργία σημείων επαφής- με τον αστικό ιστό.**

Η διαφαινόμενη δημιουργία του νότιου περιφερειακού δρόμου δημιουργεί προβληματισμό για το ζήτημα της πιθανή αποκοπή του δάσους του Εβλιγιά από την πόλη. Έτσι προτείνεται στην περιοχή επαφής των δυο περιοχών αστικού και δάσους να υπάρξει μέριμνά, σχετικά με την υπό εκπόνησης μελέτης του νέου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Ρεθύμνου, η οποία προ καιρού είχε δημοσιοποιηθεί στο διαδίκτυο από το δήμο Ρεθύμνου.

Το θέμα αφορά την δημιουργίας πράσινων **νησίδων στην περιοχή με την ονομασία *ζώνη «III β» του ΓΠΣ εφαπτόμενα αλλά και εντός*** των περιαστικών λόφων του Ρέθυμνου

Πιο συγκεκριμένα έχουμε να προτείνουμε στην περιοχή την δημιουργία πλατείας, παιδικών χαρών και στον χώρο μεταξύ σημερινού ορίου σχεδίου πόλεως και λόφου Ευληγιά - Πευκάκια, οι οποίες χρειάζονται στις έντονα πολεοδομημένες περιοχές βόρεια του σημερινού σχεδίου πόλεως και την αισθητική διασύνδεση στα σημεία επαφής με τον Εβλιγιά.

Να σημειωθεί ότι :

1. Ειδικά για το Ρέθυμνο οι περιαστικοί λόφοι (Εβλιγιάς πευκάκια) είναι πνεύμονες οξυγόνου για τους κατοίκους, **ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΦΥΣΙΚΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ** με πολλαπλά περιβαλλοντικά οφέλη, σε σχέση με την ρύθμιση της θερμικής ισορροπίας και του μικροκλίματος την πόλη, που όλοι απολαμβάνουμε.
2. Είναι μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία να δημιουργηθεί μια μοναδική νησίδα-αλσύλλιο που να συνδέει την πόλη με τους περιαστικούς λόφους, μέσω πάρκων-παιδικής χαράς κ.λ.π.

Επειδή ήδη η διαμορφωθείσα περιοχή μεταξύ κεντρικών λεωφόρων του Ρέθυμνου και δασικών περιοχών Ευληγιά - Πευκάκια έχει πολεδομηθεί και αστικοποιηθεί εντατικά με πλήθος κατοικιών και κόσμου να διαμένει εκεί είναι ότι η δημιουργία χώρων πρασίνου και πλατειών, ούτως ώστε να έχουμε μια περιοχής

σύνδεσης με το λόφο του θα προσφέρει δυνατότητα πρόσβασης αλλά και άλλων δραστηριοτήτων χωρίς καταστροφή του δάσους. Επίσης επειδή στα υπόψη σημεία δεν προβλέπονται παράλληλοι δρόμοι της εθνικής οδού, οποιαδήποτε πολεοδόμηση του χώρου θα είναι καταστροφική και για τον δημιουργουμένου περιφερειακό δρόμο, γιατί δεν θα υπάρχουν δυνατότητες αναβάθμισης..

Γ. Συστηματική Τοποθέτηση Κάγκελα Πεζοδρομίων (κυρίως στην αριστερή, αλλά και δεξιά πλευρά. - ιδιαίτερης αισθητικής κατασκευασμένα από σίδερο, **(πχ έξω από δεύτερο δημοτικό σχολείο) πριν και μετά από διαβάσεις πεζών, ώστε να τους αναγκάζουν να περάσουν από την διάβαση.**
Θα αποτελούν μεταλλικό εμπόδιο προστασίας πεζόδρομου και πεζών και δεν υπάρχουν πεζοί που διασχίζουν τον δρόμο, πράγμα συνηθισμένο που δημιουργεί ανασφάλεια και μείωση ταχύτητα οχημάτων.

Ταυτόχρονα αποτρέπει τα οχήματα να σταθμεύσουν επί του κρασπέδου και θα μειώσουν τις φορτοεκφορτώσεις.

Οι παραπάνω παρεμβάσεις αν γίνουν έχει όραμα, προοπτική και συντείνει βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στη βελτίωση της ποιότητας και την αναβάθμιση των συνθηκών ζωής των κατοίκων. Η ανάγκη για επέκταση του πρασίνου μέσα ή κοντά στις πόλεις και στις κοινότητες, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στις πόλεις. Μην ξεχνάμε οι έννοιες δάσος, φυσικό περιβάλλον και πράσινο έχουν καταστεί ταυτόσημες με τις έννοιες ψυχική και σωματική υγεία, είναι ευθύνη και υποχρέωση όλων μας η συνέχιση της ανάπτυξης του πρασίνου, ιδιαίτερα κοντά σε κατοικημένες περιοχές.

Με εκτίμηση

Αλέξανδρος Μαριδάκης
Διπλωματούχος ηλεκτρολόγος μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών

ΠΡΟΤΑΣΗ 8:

Φορέας Πρότασης	**Πολίτης Ρεθύμνου**			
Περιγραφή Έργου/δράσης	**1. Τοποθέτηση Φ/Β πάνελ σε έξυπνα σημεία (Πάνω από παγκάκια, σε πλατείες, παρκινγκ)** **2. Τοποθέτηση Φ/Β πάνελ σε δημόσια κτίρια (σχολεία, νοσοκομείο κ.ά)** **3. Διαφοροποίηση γειτονιών με βάση τη φύτευση ή την επιλογή διαφορετικού οδοστρώματος (π.χ Μασταμπάς -> δέντρα: Α,Β,Γ, οδόστρωμα: 1, 2, Περιβόλια -> δέντρα: Δ, Ε, Ζ, οδόστρωμα: 3, 4,)** **4. Αγορά και μετατροπή μισο-χτισμένου κτιρίου στην οδό Ψυχουντάκη σε πάρκινγκ**			
Προϋπολογισμός				
Αναγκαιότητα – Σκοπιμότητα (σύντομη περιγραφή)	***1,2*** *Ενεργειακή Ανεξαρτησία του Δήμου.* ***1,2*** *Αύξηση Μεριδίου ΑΠΕ.* ***3*** *Ανάδειξη των γειτονιών μέσω διαφορετικής φύτευσης.* ***4*** *Αποσυμφόρηση των οχημάτων από την περιοχή του κέντρου και του Μασταμπά.* ***4*** *Βελτίωση των αναπλάσεων στην περιοχή του Μασταμπά με μεγαλύτερα πεζοδρόμια, φυτεύσεις κ.ά λόγω των λιγότερων οχημάτων στην περιοχή.*			
Ωριμότητα υλοποίησης	**Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ ☐** **ΟΧΙ ☐** **Δεν απαιτείται [χ]**			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;			
	ΝΑΙ ☐	**ΟΧΙ [χ]**	**ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ [χ]**	**ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΟΙ:**
Εκτιμώμενη έναρξη – λήξη υλοποίησης (από – εώς)				
Δυσκολίες - Περιορισμοί	- *Δυσκολίες: Αγορά του χτιρίου για χρήση παρκινγκ*			

Σχεδιασμός Διαβουλεύσεων κατά το στάδιο υλοποίηση της ΣΒΑΑ:

Για τις ανάγκες της διαβούλευσης που αφορά το διάστημα μετά την έγκριση και κατά την διάρκεια υλοποίησης του ΣΒΑΑ, ο Δήμος σχεδιάζει να κρατήσει ανοικτό και ζωντανό το δημόσιο διάλογο και να ακολουθήσει την ίδια πρακτική που ακολούθησε κατά την φάση του σχεδιασμού ήτοι, την λογική της συμμετοχικής διαδικασίας σε καίρια θέματα που αφορούν τον τρόπο, το χρόνο και την μέθοδο, για έργα και παρεμβάσεις που αφορούν τους κατοίκους, τους επαγγελματίες, τους τοπικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών.

Προς αυτή τη κατεύθυνση ο Δήμος θα προετοιμάσει σε επίπεδο γειτονιών, συναντήσεις με κοινωνικές και περιβαλλοντικές ομάδες εκπροσώπους από την εκπαιδευτική κοινότητα και από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κατοίκους, επαγγελματίες, επιχειρήσεις, νέους μαθητές κ.α. προκειμένου να συνεχίσει τον διάλογο που ξεκίνησε κατά την περίοδο σχεδιασμού του ΣΒΑΑ.

Οι συναντήσεις αυτές θα αποτελούν απόλυτη συνέχεια των συναντήσεων της ομάδας διαβούλευσης του ΣΒΑΑ και θα έχουν ως στόχο την εμπέδωση και υιοθέτηση της εγκεκριμένης από την ΕΥΔ στρατηγικής και της επίτευξης των στόχων και κυρίως του οράματος που αφορά το Ρέθυμνο του 2030, στη βάση του σχεδιασμού της ΒΑΑ.

Παράλληλα ο Δήμος σε επίπεδο περιοχής παρέμβασης αλλά και Πόλης συνολικά, θα προετοιμάσει ειδικά θεματικά εργαστήρια διαβούλευσης (workshops) με τη συμμετοχή αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου, τοπικών παραγόντων, εκπροσώπων από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Πολυτεχνείο Κρήτης και το ΕΛΜΕΠΑ, επιλεγμένων μηχανικών, χωροτακτών, συγκοινωνιολόγων, πολεοδόμων, οικονομολόγων και κοινωνιολόγων εγνωσμένου κύρους και με πρότερη ενασχόληση και εμπειρία στην κατάρτιση, υλοποίηση και παρακολούθηση ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων, προκειμένου να προετοιμάσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τόσο την υλοποίηση, όσο και την παρακολούθηση και αξιολόγηση του σχεδίου σε όρους αποτελεσματικότητας, ρεαλισμού, επιστημονικής ορθότητας και κοινωνικής αποδοχής.

Στο πλαίσιο τόσο των διαβουλεύσεων όσο και των εργαστηρίων θα υπάρξουν ανοικτές προσκλήσεις, θα προετοιμασθούν ειδικά έντυπα διαβούλευσης και θα τηρηθούν πρακτικά, θα εξάγονται συμπεράσματα και θα συλλέγονται προτάσεις, θα αναλαμβάνονται οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και γενικά θα επιχειρηθεί η με κάθε τρόπο αξιοποίηση της συμμετοχικής διαδικασίας στη λογική της ανοικτής και διαρκούς διαβούλευσης, προς χάρη της ουσίας του κρίσιμου από κάθε άποψη θέματος του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου και πρωτίστως της έγκαιρης και αποτελεσματικής εφαρμογής του.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Ένα Επικοινωνιακό σχέδιο, αποτελεί ουσιαστικά τον οδικό χάρτη ο οποίος υποδεικνύει τον τρόπο παρουσίασης του επιθυμητού μηνύματος προς στο κοινό. Στον οδικό αυτό χάρτη, παρουσιάζονται και υποδεικνύονται οι τρόποι, οι φάσεις και τα μέσα και ταυτόχρονα οι κατευθύνσεις προκειμένου να μεταδοθεί αποτελεσματικά και προς όλους τους στόχους επικοινωνίας το επιθυμητό μήνυμα. Επιπλέον, το σχέδιο επικοινωνίας συνιστά βασικό εργαλείο που εξασφαλίζει ότι, ο φορέας που το υλοποιεί (Δήμος Ρεθύμνης) ή/ και το εφαρμόζει στέλνει ένα σαφές και συγκεκριμένο μήνυμα του οποίου τα αποτελέσματα διάδοσης μπορούν και πρέπει να μετρηθούν. Ένα σχέδιο επικοινωνίας έχει συγκεκριμένο ορίζοντα (συνήθως μεσο-μακροπρόθεσμο) και έτσι, καθίσταται η προσπάθεια μετάδοσης των μηνυμάτων του περισσότερο αποτελεσματική και παράλληλα επιτυγχάνεται εξοικονόμηση χρόνου, αφού ο φορέας γνωρίζει τι πρέπει να γίνει σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας.
Η επικοινωνιακή στρατηγική που ακολουθείται στο πλαίσιο υλοποίησης του σχεδίου θα είναι επιτυχημένη, όταν καταφέρει να υλοποιήσει τον κύριό της στόχο: «να φτάσει η πληροφορία και το μήνυμα σε όλους τους ενδιαφερόμενους». Προς την κατεύθυνση αυτή, το σχέδιο επικοινωνίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αρχές και κανόνες όπως:

- Πολύ-επίπεδη επικοινωνία, κατάλληλα και συνεκτικά δομημένη ανάλογα με την ομάδα στόχο
- Ενιαία γλώσσα επικοινωνίας, επιμονή και επαναληψιμότητα των λέξεων- κλειδιά
- Δημιουργία κατάλληλου μηχανισμού διάχυσης της επικοινωνίας,
- Οι στόχοι είναι ξεκάθαροι και το επικοινωνιακό μήνυμα σαφές, ρεαλιστικό και συμβατό με το θέμα
- Οι προτεινόμενες επικοινωνιακές ενέργειες έχουν ομοιογένεια και συνέργεια
- Το επικοινωνιακό υλικό να είναι εύληπτο και φιλικό
- Οι τεχνολογίες επικοινωνίας και πληροφόρησης αξιοποιούνται στο έπακρο
- Να έχει προσδιοριστεί το κοινό – στόχος
- Να έχουν επιλεγεί τα κατάλληλα μέσα επικοινωνίας

Σχηματικά, το επικοινωνιακό σχέδιο:

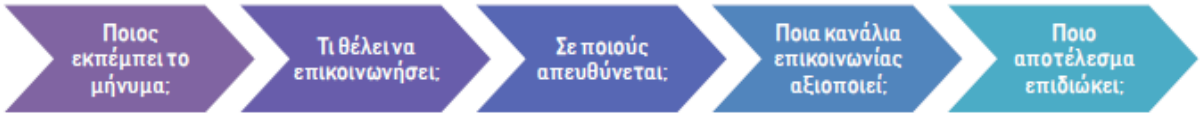

Οι στόχοι του επικοινωνιακού σχεδίου κατηγοριοποιούνται σε ποιοτικούς και ποσοτικούς.

Ποιοτικοί στόχοι

Ενδεικτικά, ποιοτικοί στόχοι που τίθενται μπορεί να είναι οι εξής:

- Αύξηση αναγνωρισιμότητας των έργων και δράσεων του ΣΒΑΑ
- Ενημέρωση για τα οφέλη που θα προκύψουν από την επιλογή των 4 περιοχών-γειτονιών
- Παροχή πληροφοριών σε σχέση με όλες τις εγκεκριμένες πράξεις
- Δημιουργία ευνοϊκού κλίματος και θετικών απόψεων των ομάδων – στόχων
- Ενεργοποίηση και συμμετοχή όλων των εν δυνάμει ωφελούμενων-ενδιαφερόμενων
- Μέγιστη δυνατή διάχυση των δράσεων και αποτελεσμάτων του ΣΒΑΑ, κ.α

Ποσοτικοί στόχοι

Οι ποσοτικοί στόχοι που θα τεθούν στο επικοινωνιακό σχέδιο θα κινηθούν στην λογική SMART, ήτοι θα είναι:

- Συγκεκριμένοι (Specific)
- Μετρήσιμοι (Measurable)
- Συμφωνημένοι (Agreed)

- Ρεαλιστικοί (Realistic)
- Χρονικά προσδιορισμένοι (Time – related)

Οι ποσοτικοί αυτοί στόχοι θα λαμβάνουν υπόψη, όλες τις πράξεις όπως αυτές θα περιγράφονται αναλυτικά στο εγκεκριμένο από την ΕΥΔ σχέδιο και ακόμη, τους κανόνες δημοσιότητας ΕΣΠΑ, το σχέδιο – οδηγό επικοινωνίας του προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2021-2027, κάθε σχετικό κανονιστικό έγγραφο καθώς και τις γραπτές ή προφορικές οδηγίες και κατευθύνσεις της Διαχειριστικής Αρχής.

Το Επικοινωνιακό Σχέδιο θα περιλαμβάνει (κατ' ελάχιστο):

- λογική της επικοινωνίας ήτοι αποτύπωση των αναγκών, των στόχων, των δράσεων και των δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης του.
- στοχευμένες και εξειδικευμένες ενέργειες επικοινωνίας, καθώς και χρονοπρογραμματισμό τους, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι σκοποί του ΣΒΑΑ και να ενημερωθεί – ευαισθητοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η κοινή γνώμη της πόλης του Ρεθύμνου και όχι μόνο.
- ενιαία σηματοδότηση με χρήση ενιαίας οπτικής ταυτότητας σε όλες τις εφαρμογές, μέσα και δράσεις προβολής και επικοινωνίας που θα συμβάλει στην αναγνωρισιμότητα όλων των έργων και δράσεων.
- λεκτικό επικοινωνίας το οποίο θα είναι σε απλή και κατανοητή γλώσσα και όπου θα αποφεύγονται οι εξειδικευμένοι όροι, ούτως ώστε οι πληροφορίες που θα δίνονται να γίνονται εύκολα αντιληπτές και κατανοητές από τους αποδέκτες.
- αφήγηση (storytelling) που ως μέσο θεωρείται εύληπτο και δημοφιλές και παράλληλα μπορεί να το κατανοήσει το κοινό στο οποίο απευθύνεται το μήνυμα (παρουσίαση εννοιών, στόχων, και δράσεων με τη μορφή αφηγημάτων).
- πληροφορίες προς τους πολλαπλασιαστές και επιταχυντές της ενημέρωσης ήτοι: ΜΜΕ κάθε είδους, διαμορφωτές κοινής γνώμης, τοπικούς συλλογικούς και άλλους φορείς και οργανώσεις πολιτών, , επαγγελματικούς φορείς , ΜΚΟ, Επιμελητηριακές Οργανώσεις, Ακαδημαϊκή κοινότητα κ.α.
- μηνύματα με την μορφή ενημερωτικών προδημοσιεύσεων ή προσκλήσεων προς τους δικαιούχους, τους εν δυνάμεις δικαιούχους και τους φορείς υλοποίησης των πράξεων του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Ρεθύμνου.
- κανόνες δημοσιότητας (σήμα, λογότυπο κ.α.) στους οποίους υπόκειται ο σχεδιασμός και η εκτέλεση όλων των δράσεων επικοινωνίας, δεδομένου ότι συνιστά συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Φάσεις	Μέσα	Διαδικασίες	Π/Υ
Α' Φάση - Προετοιμασία Αφορά την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, των ΜΜΕ και των δικαιούχων με δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης.	Σύμβουλος επικοινωνίας	Πρόσληψη έμπειρου συμβούλου επικοινωνίας που θα συνεπικουρεί την Αστική Αρχή καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της στρατηγικής.	25.000 ευρώ
	Διαδίκτυο	Δημιουργία και συμπλήρωση ιστοσελίδας του Δήμου.	1.000 ευρώ
	Έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα	Σύνταξη και αποστολή δελτίων τύπου για την έγκριση και την έναρξη υλοποίησης του σχεδίου. Facebook – social media	-
	Εκδηλώσεις	Πρόσκληση σε ανοικτή ενημερωτική εκδήλωση προς αιρετούς, φορείς, επαγγελματίες και κοινό για την ενημέρωση-πληροφόρηση σχετικά με το εγκεκριμένο σχέδιο.	1.000 ευρώ

	ΜΜΕ - Κοινωνικά δίκτυα	Συνέντευξη του Δημάρχου και του υπεύθυνου για τον συντονισμό και την εφαρμογή της ΣΒΑΑ στα ΜΜΕ Αναρτήσεις ενημερωτικού χαρακτήρα	-
	Τεχνική συνάντηση	Συνάντηση εργασίας με στελέχη Διαχειριστικής Αρχής και Αστικής Αρχής, με εν δυνάμει δικαιούχους, κοινωνικούς φορείς και λοιπούς εμπλεκόμενους, με σκοπό την ενημέρωση και ενεργοποίησή τους.	-
Β' Φάση - Υλοποίηση Αφορά την πληροφόρηση κοινού και φορέων σχετικά με την εξέλιξη των πράξεων και των δυνατοτήτων αξιοποίησης χρηματοδοτικών πόρων καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις.	2 Εκδηλώσεις	Ενημερωτικές εκδηλώσεις	2.700 ευρώ
	ΜΜΕ	Αναρτήσεις στα social media	
	Ημερίδες	Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων με προσκλήσεις, κοινό, φορείς, κλπ με σκοπό την ενημέρωση γύρω από την πορεία των έργων και τον προγραμματισμό	
	Δελτία τύπου Ενημερωτικά δελτία	Σύνταξη και αποστολή δελτίων τύπου - ενημερωτικών δελτίων Facebook – social media	
	Έρευνες Κοινού	Διαδικτυακή έρευνα για το βαθμό πληροφόρησης – ενημέρωσης	-
	ΜΜΕ	Συνεντεύξεις σε ραδιόφωνο και τηλεόραση - Radio spots	2.000 ευρώ
	BANNERS	Εκτύπωση 5 Banners με τον τίτλο της στρατηγικής και του οράματος της ΣΒΑΑ καθώς και του χάρτη της περιοχής παρέμβασης.	1.000 ευρώ
	Διαφημιστικό υλικό	Folder, στυλό, μπλοκ, ενημερωτικά φυλλάδια	3.500 ευρώ
Γ' Φάση - Ολοκλήρωση Αφορά την ολοκλήρωση έργων και πράξεων και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και επιτευγμάτων του ΣΒΑΑ	Εκδηλώσεις	Ενημερωτικές εκδηλώσεις για την ολοκλήρωση της ΣΒΑΑ	1.000 ευρώ
	ΜΜΕ	Σύνταξη και αποστολή δελτίων τύπου για την ολοκλήρωση της ΣΒΑΑ Αναρτήσεις σε Facebook – social media	-
	Έρευνα κοινού	Διαδικτυακή έρευνα για το βαθμό ικανοποίησης	-

Ενδεικτικοί ποσοτικοί στόχοι:

Δράση	Περιγραφή	Στόχος
Ενημερωτικό φυλλάδιο	Παραγωγή & διανομή	500 τεμάχια
Αφίσα πράξης	Παραγωγή & διανομή	100 τεμάχια
Roll up banners	Παραγωγή	5 τεμάχια
Εκδηλώσεις γνωριμίας- ενημέρωσης-πληροφόρησης	Διοργάνωση & υλοποίηση	6 εκδηλώσεις
Ιστοσελίδα	Επισκεψιμότητα/ page views	2.000 προβολές
Posts στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	Αναρτήσεις και ιστορίες	6 αναρτήσεις/ μήνα
	Reach	20.000 χρήστες
Καμπάνιες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	Reach	10.000 χρήστες
Digital advertorials	Σύνταξη & δημοσίευση	2 advertorials
Δελτία τύπου	Σύνταξη & αποστολή στα ΜΜΕ/ αποδελτίωση	10 δελτία τύπου
Ενημερωτικά δελτία/ email marketing	Σύνταξη & αποστολή	6 ενημερωτικά δελτία

Το Επικοινωνιακό Σχέδιο προϋπολογισμού 37.200 ευρώ, θα χρηματοδοτηθεί από την Τεχνική Βοήθεια.